

2CD

Ebben a hónapban
**TÖBB MINT 130
HASZNOS PROGRAM!**

Sztrájkol a WLAN? Segítünk!

Ilyen egyszerűen oldhatja meg gondjait!

EXKLUZÍV
ÚTMUTATÓ!

1495 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XIX. évfolyam, 8. szám, 2007. augusztus

CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU IT READY

CHIP TESZT:
hogy évekig
elégedett legyen

Jó minőségű TFT-k
megfizethető áron 58

ÉLETMENTŐ
SZOFTVEREK

TÖRÖLTE AZ ADATOKAT? VÍRUSTÁMADÁS ÉRTE?

22

CD VÉSZHELYZETRE

Teljes csomag az adatvesztés ellen • mindig segít

Még több erő a
Windowsnak!

25 Windows eszköz, ami tényleg segít

94

Kevesebb zaj, kevesebb hő, nagyobb teljesítmény

ÍGY LESZ SZINTE ZAJTALAN A PC-JE!

Önállóan egy szempillantás alatt, nem egészen 10 000 forintért

38

Teljes védelem, stressz nélkül!

80

Maximális biztonság, bosszantó figyelmeztetések nélkül

AJÁNDÉK
WEBKAMERA + HEADSET!
Minden új
ELŐFIZETŐNEK!

Elég a PC-zajból! Atombiztos adattárolás A világ leggyorsabb PC-je Teszt: 19"-os TFT-k XP és Vista: Teljes védelem, stressz nélkül! Az 50 legjobb fotószóft Windows eszközök, amik tényleg segítenek Mindenkinek a legjobb tarifát

DVD

Ebben a hónapban
**A VALAHA VOLT
LEGHASZNOSABB 9GB!**

A legjobb ingyenes programok

magyar nyelvű alkalmazások & játékok!

CSAK A CHIP
CD/DVD-N!

1996 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XIX. évfolyam, 8. szám, 2007. augusztus

CHIP TESZT:
hogy évekig
elégedett legyen

Jó minőségű TFT-k
megfizethető áron 58

Az eredeti
bitdefender

TÖRÖLTE AZ ADATOKAT? VÍRUSTÁMADÁS ÉRTE?

22

DVD VÉSZHELYZETRE

BOOTOLHATÓ lemez

Teljes csomag az adatvesztés ellen • mindig segít

Még több erő a
Windowsnak!

25 Windows eszköz, ami tényleg segít

94

Kevesebb zaj, kevesebb hő, nagyobb teljesítmény

ÍGY LESZ SZINTE ZAJTALAN A PC-JE!

Önállóan egy szempillantás alatt, nem egészen 10 000 forintért

38

Biztonsági csomag
Minden szükséges
program a DVD-n!

**XP és
Vista**

Teljes védelem, stressz nélkül!

80

Maximális biztonság, bosszantó figyelmeztetések nélkül

AJÁNDÉK
WEBKAMERA + HEADSET!
Minden új
ELŐFIZETŐNEK!

T · · Mobile ·
mindig veled

Itt a legújabb
hullám!

T-Mobile Szélessáv

NET 50

adatdíjcsomag

változatlan havi díjért

+150 MB

adatforgalommal

Még több adatforgalom a szörfözéshez!

Most plusz 150 MB adatforgalom jár az új Net 50 vagy Mobilinternet-csomag 50 előfizetésedhez, hogy még többet szörfözhes változatlan áron. Kapd el a T-Mobile legújabb hullámát, és lovagold meg!

*Az akció 2007. július 1-jétől szeptember 30-ig érvényes új Net 50 vagy Mobilinternet-csomag 50 előfizetéssel, az előfizetésre vállalt 1 vagy 2 éves hűségnyilatkozattal. Érvényes net- vagy mobilinternet-csomagra vállalt hűségnyilatkozattal rendelkező előfizetők nem vehetik igénybe. Az akció további, teljes körű és részletes feltételei a T-Pontokban, üzleteinkben érhetők el: 1430, 06-1/265-9210.

www.t-mobile.hu

CHIP MENTŐLEMEZ

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Köszönjük a rengeteg visszajelzést a system check programra, ezeket továbbra is várjuk a chiponline.hu/forum oldalon és természetesen levélben is.

Számos olvasónk felvetette, hogy a system check program mellett egy bootolható lemeznek örülnének a legjobban, hiszen így vész esetén is használni tudnák a számítógépüket, elérnék fontos adataikat, képesek lennének például egy vírusirtót lefuttatni a PC-n.

Örömmel jelenthetjük, hogy augusztusi számunk nemcsak egy bootolható DVD-t tartalmaz, de minden további segítséget is megadunk ahhoz, hogy ne kelljen többé olvasóinknak aggódniuk az adatvesztés miatt. Kifejezetten vészhelyzetekre vagy éppen az ilyen helyzetek megelőzésére kínált lemezünkön számos hasznos, „életmentő” programot gyűjtöttünk össze. Ezek mellett pedig a DVD-n egy teljes bootolható operációs rendszer is található, a bitdefender vírusirtójával, böngészővel, ingyenes Office csomaggal, játékokkal.

A témához kapcsolódóan két profi, teljes változatú, korlátlan ideig használható, közel 20 ezer forint értékű programot is kínálunk – természetesen a CHIP olvasóinak ez alkalommal ingyen! A Paragon Partition Manager és Drive Backup tovább bővíti a lehetőségeket, és gondoskodik arról, hogy az adatok örökre biztonságban legyenek.

Sokakat zavar a PC-jük zaja. Persze tudjuk, hogy kaphatók már halk ventilátorok, de nincs kedvünk a választék átböngészésére, a csere bonyodalmaival s kiadásokba se szeretnénk verni magunkat. A CHIP utánajárt, hogyan tehető pillanatok alatt, kevés pénzből szinte zajtalan a PC. Azoknak pedig, akik ennél többet is áldoznának a csendesítésre, bemutatjuk a tökéletesen néma konfigurációt.

Rengeteg cég hirdet szuper Windows programokat, amelyek megnövelik a sebességet, szárnyakat adnak a gépnek, felturbózzák a routert, s nagyságrendekkel gyorsabb internetkapcsolatot ígérnek. Utánajártunk, hogy melyek a garantáltan leghasznosabb tuningprogramok. Cikkünkben kiderül az is, hogy a reklámozott programok közül melyek átverések csupán, és közre adjuk olvasóink kedvenceit is, a download.chip.eu/hu oldal statisztikái alapján.

Végezetül figyelmükbe ajánlom a „gondtalan XP és Vista” összeállításunkat, ami segít úgy beállítani az operációs rendszert, hogy állandó megerősítéskérések nélkül, mégis tökéletesen védje a számítógépet. Ezek után Ön az örökösen megjelenő bosszantó ablakok helyett immár a feladataira fókuszálhat.

Kérem, ossza meg velem véleményét a magazinnal kapcsolatban:
csharangozo@vogelburda.hu

Harangozó Csongor

BOOTOLHATÓ LINUX Minket is meglepett, hogy mi mindenre lehetünk képesek vele

ZAJTALAN PC Ha ezt a cikket előbb olvasom, akkor lehet, hogy nem váltok Mac minire...

SZUPERGYORS TUNING Kiábrándító, hogy a programok jelentős része nagy átverés

CÍMLAPSZTORI

- 22 **CHIP mentőlemez - vészhelyzetre**
Speciális DVD: ami mindig jól jön, és amire mindenkinek szüksége lehet. A segítségével helyreállíthatja, és örökre biztonságba helyezheti fontos adatait

AKTUÁLIS

- 15 **Dell - elsőként Magyarországon**
Közép-Európában elsőként Magyarországon nyitott márkaboltot és bemutatótermet a Dell
- 16 **Biztonsági hírek**
Rész az Apple szoftverén: kiderült, hogy a MAC OSX sebezhetőbb a Vistánál
- 18 **Rémálmommá válhat az IWIW?**
Nem kétséges, hogy a hackerek következő célpontjai a közösségépítő weboldalak lesznek
- 19 **Azt beszélik, hogy...**
Rozsdásodnak a Blu-ray lemezek, betiltják a világ legvéresebb játékát, elhallgattak a netes rádiók
- 28 **A legjobb utazási iroda**
Hasznos tippek, melyik weboldalon kezdjen hozzá nyaralásának online szervezéséhez
- 30 **Új technológiák: a Vista másolásvédelme**
Bemutatjuk, hogyan működik a Vista védelme, és mely törések hogyan kerültk meg azt
- 32 **Hitek és tévhitek az IPTV-ről**
Cikkünk összefoglalja a legnépszerűbb tévhiteket az IPTV szolgáltatással kapcsolatban
- 34 **Webes evolúció!**
Kulisszatitkok: ilyen új, webes szolgáltatásokon dolgozik a Google, a Yahoo! és a Microsoft
- 35 **YouTube és társai: saját tévé**
Innovatív újdonságok az online videóportálokon. A YouTube elkényelmesedett?
- 36 **CHIP radar: videofelvevők**
Rovatunk ez alkalommal a videofelvevőkre koncentrál. Tudjon meg mindent a termékekről
- 37 **Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Rovatunkban rendszeresen frissítjük három konfiguráció és hat termékcsoport árait

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

- 38 **Elég a PC-zajból!**
Kiderül, hogyan lesz szinte zajtalan a PC-je a lehető legkevesebb kiadással, pillanatok alatt
- 42 **Atombiztos adattárolás**
Digitálisan tárolt adataink könnyen megsemmisülhetnek. Segítünk elkerülni a tragédiát
- 48 **A nagy PDF-teszt**
Utánajártunk, hogy megéri-e az árát az Acrobat, amikor számos ingyenes PDF-készítő is létezik

A CHIP Magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

Bootolható lemez

- ▶ Minden helyzetben segít
- ▶ Mindenkinek szüksége lehet rá

DVD vészhelyzetre

22 Teljes csomag plusz egy bootolható DVD az adatvesztés ellen. Ezzel bármikor visszaállíthatja és biztonságban lementheti az adatait

CD/DVD melléklet augusztus

- **Exkluzív: DVD vészhelyzetre**
Egy teljes bootolható operációs rendszer és 12 további életmentő szoftver a DVD-n
- **Teljes verzió: Paragon Drive Backup 8.0 SE**
Korlátlan ideig használható, teljes backup program
- **CHIP exkluzív: gondtalan XP & Vista**
Programok, amelyek garantáltan megkönnyítik az életét
- **Teljes verzió: McAfee Antispyware 2006**
Az egyik legnépszerűbb kémprogramirtó
- **CHIP válogatás: A 25 legjobb tuningprogram**
25 olyan Windows eszköz, amelyek valóban segítenek a PC-jén
- **CHIP exkluzív: Az 50 legjobb fotóeszköz**
50 zseniális fotóeszköz, amelyekkel fotói szebbek, élesebbek lesznek

A TELJES CD/DVD TARTALOM A 6. OLDALON

Teszt: 19"-os TFT-k

58 50 000 forintért is vásárolhat jó minőségű monitort. Tesztünkől kiderül, hogy melyek ezek.

121 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

ALAPLAP	
Gigabyte G33M-S2.....	72
MSI P35 Neo Combo.....	71
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP	
Nikon CoolPix P5000.....	72
HÁLÓZATI ESZKÖZ	
AirLive IAR-5000.....	72
HŰTŐVENTILÁTOR	
Artic Cooling Artic Fan.....	68
MEREVLEMEZ	
Seagate ST3750640AS.....	71
MOBIL TÁPEGYSÉG APC	
Mobile Power Pack.....	67
MOBILTELEFON	
Nokia N95.....	68
Samsung F300.....	71
MP3-LEJÁTSZÓ	
MobiBlu BoxON.....	70
NAS FÁJLSZERVER	
Promise NS4300N.....	69
NAVIGÁCIÓS ESZKÖZ	
Mitac Mio C520.....	69
NOTEBOOK	
HP 2510p.....	67
NOTEBOOK-KIEGÉSZÍTŐ	
Logitech Alto.....	70
PC PLATFORM	
Intel V8.....	51
PROCESSZOR	
Intel Core 2 Duo E6850.....	68
TFT MONITOR	
Samsung SyncMaster 932BF, Fujitsu-Siemens SCALEOVIEW L19-2, Philips 190S7FS, Captiva E1902, LG LS1919S, HANNES.G HQ191D, ASUS MM19SE, ViewSonic VA903b, VideoSeven SI9PD, Belinea 1905 S1.....	58
AcerX222Wbp.....	67
Samsung SyncMaster 275T.....	70
TÚLFESZÜLTÉG-VÉDŐ	
Trust PW-1100p.....	69

VIDEOKÁRTYA

Galaxy GF8600GE 512MB, XFX 8600GT FatalItty 620M, Gigabyte NX86T256D Silent, Gainward Bliss 8600GT PCX Golden Sample, MSI NX8600GT-T2D256E, Leadtek WinFast PX8600GT TDH, BFG BFG86256GTOCE, Asus EN8600GT Silent, EVGA e-GeForce 8600GT 256MB, InnoVision I-8600GT-G5FTC.....	52
--	----

SZOFTVER

AZONNALI ÜZENETKÜLDŐ	
ICQ 6.....	74
Biztonsági program DriveSentry 2.1.....	73
Biztonságos tömörítő SecureZip Standard 11.....	73
CD-DVD ÍRÓ	
Ashampoo Burning Studio 6.....	8
FOTÓSZERKESZTŐ	
Photostudio 9.....	75
HDD BACKUP	
Perfect Image 11.....	75
LEVELEZŐKLIENS	
Thunderbird 2.....	73
LEVELEZŐPROGRAM	
The Bat Voyager Pro.....	74
MENTŐPROGRAMOK	
Partition Manager 8.0 SE, FreeUndelete 2.0, PhotoRec 6.6, IsoBuster 2.1, Drive Backup 8.0 SE, Cobian Backup 8.4.....	22
MIGRÁCIÓS ESZKÖZ	
PCMover 2.0.....	74
PARTICIONÁLÓ	
Partition Manager 8.0 SE.....	8
PDF-KÉSZÍTŐ	
Adobe Acrobat Pro 8, CutePDF Pro 3.3, PDFCreator 0.9, PDF995 Suite, PrimoPDF 3.1.....	48
TÖMÖRÍTŐ	
WinZip 11.1 Pro.....	75
TUNING PROGRAMOK	
TuneUp Utilities 2007, Everest Home Edition 4, HD Tune 2.53, PowerStrip 3.74, CPU-Z 1.40, TweakUI 2.10, ATI Tool 0.26, Connection Booster 4.0, CPU Cool 9, WinOptimizer 4.35.....	94

- 51 **A világ leggyorsabb PC-je**
Elsőként hozánk jutott el a világ jelenlegi leg-erősebb konfigurációja. Teszteltük, mire képes
- 52 **Teszt: DirectX10-s kártyák**
Leteszteltük az új, középkategóriás GeForce-okat. Nagyon csodódtunk
- 56 **Mobil GPU-k versenye**
Bármit is mondanak a gyártók, bebizonyítjuk: az intergált VGA játékokra nem alkalmas
- 58 **Teszt: 19"-os TFT-k**
Segítünk kiválasztani a legjobb 19"-os modelleket, amelyek már 50 ezer Ft-ért is kaphatók
- 62 **CHIP kalauz: GPU/CPU**
A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Árak, teljesítmény
- 66 **Hardver- és szoftvertesztek**
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről
- 76 **CHIP Top10**
Hónapról hónapra teszteljük a legjobb IT-termékeket és aktuális rangsort közlünk róluk

GYAKORLAT

- 80 **Teljes védelem, stressz nélkül**
Maximális biztonság bosszantó ablakok nélkül: megmutatjuk, hogyan. XP és Vista alatt is!
- 86 **Száz megapixel felett**
Megmutatjuk, hogyan készíthet tökéletes panorámaképeket és több mint 100 Mpixeles fotókat
- 88 **Az 50 legjobb fotóeszköz**
Összegyűjtöttük az 50 legjobb, ingyenes fotóeszközt. Mindet megtalálja lemez mellékletünkön
- 94 **Windows eszközök, amik segítenek**
Átnyújtjuk Önnek azokat a programokat, amelyek tényleg segítenek optimalizálni a Windowst
- 100 **Mindenkinek a legjobb tarifát**
Mobil internet: a CHIP segítségével minden felhasználó megtalálhatja a legjobb tarifát
- 108 **Ingyenes programok**
Mindig az adott hónap freeware és open source termései közül választhatunk ki a legérdekesebbeket

TIPPEK & TRÜKKÖK

- Hasznos tippeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot. Több mint 12 oldalon
- 126 **Ha sztrájkol a WLAN**
Megmutatjuk az összegabalyodott WLAN-problémák megoldásához vezető egyenes utat

MAGAZIN

- 128 **CSI: Internet**
Bemutatjuk, hogy milyen eszközökkel harcolnak a nyomozók a számítógépes bűnözés ellen

ÁLLANDÓ ROVATAINK

- 3 Vezércikk 6 Programok
a CD-/ DVD-mellékleten 12 Mailbox
107 Impresszum 104 Gyors segítség-
olvasóink kérték 130 Előzetes
szeptemberi számunkból

Elég a PC-zajból!

38 Pillanatok alatt, szinte hangtalan PC-t varázsolhat számítógépéből és még a pénztárcájának sem fog fájni.

Windows, stressz nélkül

80 CHIP tippek: így konfigurálja a Windowst, hogy az teljesen védve legyen, de megkímélje a bosszantó figyelemzetésektől! XP és Vista alatt is!

CD- és DVD-tartalom

2007-es nyolcadik számunkban összegyűjtöttük az 50 legjobb fotóprogramot. Havi ajánlatunk a McAfee Antispyware, kiadványszerkesztőknek az Indesign CS3, amelyet mindenképpen érdemes kipróbálni. Figyelmükbe ajánljuk biztonsági programválogatásunkat és a CHIP mentőlemezt.

McAfee Antispyware

Megállj a kémprogramoknak!

TELJES VERZIÓ

● Szakértők szerint sajnos az internetkapcsolattal rendelkező számítógépek 98%-át érinti a nemkívánatos programkódok terjedése. Ebbe a kategóriába tartoznak a kém-, jelszógyűjtő, reklám- és illegális betárcsázó programok. Terjedési és működési módjától függetlenül kémsoftvernek (spyware) kell tekintenünk minden olyan alkalmazást, amely a felhasználó tudta és beleegyezése nélkül bármilyen személyes vagy a szervezetre vonatkozó információt továbbít egy harmadik fél részére. A probléma megoldása a McAfee Antispyware lehet, ez talán a legkifinomultabb kémprogram-megelőző és eltávolító alkalmazás.

A szoftver alkalmas a nemkívánatos programok valós időben történő felismerésére és törlésére, a fájlok és Registry-bejegyzések, valamint egyéb, a lemezre másolt tartalom eltávolítására is.

A program meggátolja a potenciálisan káros tartalom hálózaton belüli terjedését, és a fontos információk kiszivárogtatását. Rendelkezik egy igen okos víruskeresővel is, ezt azonban érdemes finomra hangolni, mert képes téves riasztásokra is. Automatikusan frissíthetjük is, és a Registry-ellenőrzés és -tisztítás is hasonlóan működik. A program gyorsan és megbízhatóan működik, még egy egyszerű konfiguráció alatt is. Persze nem árt egy kis tuning a gépen sem.

Ashampoo Magic Defrag

Biztonságos defragmentáció

TELJES VERZIÓ

● Az Magical Defrag névéhez hűien tényleg tökéletes defragmentációs rendszer, kezdő felhasználók is gyorsan megtanulhatják használni. Valljuk be, hétköznapi felhasználóként nem igazán szoktunk foglalkozni ezzel a feladattal. Sajnos azonban, ha internetezünk és fájlokat töltünk le, egy idő után azt tapasztaljuk, hogy hihetetlenül lelassul az operációs rendszerünk. Ekkor kellene egy defragmentációs programot használnunk.

A Magic Defrag ezt automatikusan is elvégzi, de azért nem árt némi precíziós beállítás. A program jelzi, mennyi helyet kellene felszabadítanunk, de érdemes csak 15 százalék felett hozzáfogni. 15 százalék alatt már túl kis terület szabadul fel a ráfordított időhöz képest, a defragmentálás ugyanis lassú művelet. Néhány órába telik egy nagyobb merevlemez felszabadítása, de ennél nagyobb százalékos arány esetén megéri a fáradságot. Érdemes havonta egyszer futtatni, mert sokszorosan felgyorsíthatja gépünk teljesítményét.

A Magic Defraget használhatjuk hálózaton is, így több gépen is tudunk dolgozni egyszerre. Persze ehhez telepíteni kell a kliens gépeken is a szoftvert, de távolról menedzselhetjük is őket.

Regisztrálás: A telepítés közben *klikeljünk az Internet > Get full version key opcióra.*

Avira Premium Security Suite

Tűzfal a behatók ellen

TELJES VERZIÓ

● Az Avira tűzfal programként indult, de a program új verziója már totális védelmet kínál. Ma már a nemkívánatos levelek ellen is véd, de számos vírusirtót is felülmúl a teljesítményével. Kicsi, gyors és bármilyen rendszeren biztonságosan működik. Érdemes a beállításokat áttanulmányozni, mert rossz beállítások esetén meglepetések érhetik a felhasználót: egyes internetes oldalak elérhetlenné válhatnak. Szerencsére a program kezelőfelülete egyszerű, a programozók nem bonyolították túl a grafikai interfészt, így gyorsan személyre szabhatjuk. Azonban a profi felhasználók számára van egy speciális fejlesztőeszköz is, ezzel szinte minden beállítást személyre szabhatunk. Persze ehhez nem árt tanulmányozni a mellékelt súgó fájlt is. Sok érdekes tanácsot kaphatunk benne a tökéletes biztonság eléréséhez.

A tűzfal nagyon jól működik, a neves, klasszikus biztonsági programokat is sokban felülmúlja. Persze ezzel is kell egy kicsit dolgozni a tökéletes védelem érdekében. A finomhangolás után azonban teljes védelmet kapunk, igaz ez sajnos padlógázzal működik. A szoftver Windows Vistával is megy, de egy kicsit oda kell figyelni a beállításokra. Érdemes mindenképpen kipróbálni, mert egy gyors és egyszerűen kezelhető biztonsági programot kapunk az operációs rendszerünkre.

Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemez mellékleteken szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licenccsereződésben találhatják (Word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat.

Registry Shower 2007

Registry-szerkesztő

TELJES VERZIÓ

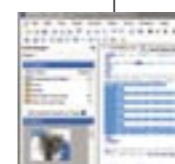
● Program telepítése és törlése során valószínűleg mindenki próbált már Registry-bejegyzések segítségével orvosolni néhány problémát.

Sajnos azonban ez nem is olyan egyszerű, a Windows kicsit kibabrált az egyszerű felhasználóval. Ezért érdemes egy Registry-szerkesztőt használnunk, a Registry Shower felkutatja az összes telepített programunkat. A letöltött programjaink nyomait pedig gyorsan semlegesíthetjük vele.

Aurora Web Editor 2007

Webszerkesztő

SHAREWARE VERZIÓ

● A webszerkesztéshez számos népszerű alkalmazás látott napvilágot. Az Aurora egy új trónkövetelő. A manapság divatos trendeknek megfelelően több mint 100 ingyenes fotót és grafikát kínál. Kezelése egyszerű: a WYSIWYG módot használja, tehát majdnem úgy látjuk szerkesztés közben, mintha böngészőben néznénk az oldalt. De természetesen a kód-nézet sem hiányzik belőle a profik számára.

Paragon Drive Backup

Biztonságos merevlemez

TELJES VERZIÓ

● Hogyan védjük meg merevlemezeinket a sérülések ellen? A Drive Backup teljesen automatizált, egyszerű megoldás a merevlemez biztonsági mentéséhez, és klónozásához. A Hot Backup a Windows megszakítása nélkül készíti biztonsági másolatot a rendszerünkről.

A biztonsági mentés és a visszaállítás most már jóval egyszerűbb feladat, mint régebben volt. A Drive Backup ütemezőjével rendszeresen készíthető növekményes biztonsági mentés a pótolhatatlan fájloinkról. Biztonsági másolat létrehozásakor nem csak tömöríthető vagy felosztható egy lemezkép, hanem szinte valamennyi létező partícióra rátehető – FAT16/32, NTFS, Ext2/3FS (függetlenül a használt Windows- vagy DOS-verziótól). A kép közvetlenül CD/DVD-re írható, rendszerindító lemez készíthető belőle; a képet szükség esetén automatikusan több lemezre darabolja.

Könnyen és gyorsan állítható vissza a nem induló rendszer – a rendszerindító CD-n a Drive Backup és összes funkciója megtalálható, beleértve a hozzáférést a FAT, NTFS, és Ext2/3FS kötetekhez és CD/DVD-meghajtókhoz. CD-vel telepítés nélkül készíthető biztonsági mentés, akár ugyanarra a CD/DVD lemezre.

Magix Ringtone Maker 2007

Mobilcsengőhang-szerkesztő

TELJES VERZIÓ

● Tökéletes mobiltelefonos csengőhangszerkesztő. Az összes manapság ismeretes hangformátumot kezeli: MP3, WMA és WAV formátumokat, sőt MIDI fájlokat is.

Kezelése egyszerű, igaz a konvertálás kissé lassú. Külső mikrofonnal is felvehetünk hangokat, viszont a felvétel szerkesztése kicsit nehézkes. Ezután kipróbálhatjuk, hogyan szólna a felvétel.

NOD 32

Tökéletes védelem a CHIP olvasóinak

TELJES VERZIÓ

E HAVI KÓD: 1056rf

● A NOD32 hatékony vírusirtó, beépített moduljai állandó memóriarezidens fájlvédelmet (AMON modul), dokumentumaink védelmét (DMON modul), levelezés- és böngészésvédelmet (IMON modul), valamint kézi indítású, tetszés szerint ütemezhető víruskeresést (NOD32 modul) kínálnak. A különböző modulok kezelése rendkívül egyszerű, gyakorlatilag nincs is szükség speciális beállításokra. Az IMON modul beépített POP3 és HTTP proxyja segítségével automatikusan védi a levelezést az Outlook Express, a Thunderbird és más népszerű leve-

ző programokkal, valamint a webes böngészést az Internet Explorer, Firefox, Opera és más programokkal. A NOD 32 lelke, a vírusmintákon alapuló felismerésen túl, a heurisztikus keresőmotorja. Ebből mindjárt két változatot is tartalmaz, amelyek az eddig ismeretlen vírusok felderítésére szolgálnak. A kiterjesztett heurisztika segítségével a mai férgek közel 90 százalékát – például a „hungaricum” Zafi féreg mind a négy változatát – vírusadatbázis segítségével nélkül is felismeri.

A program regisztrálásához kérjük látogasson el, az alábbi oldalra: www.nod32.hu/chip.

Programok a CD-ken és a DVD-n

50 fotóeszköz

Stresszmentes Vista

Mentőlemez

Ashampoo Magical Defrag 1.2

Paragon Drive Backup 8 SE

Paragon Partition Manager 8 SE

TELJES VERZIÓ

Ashampoo Burning Studio 6.50

Avira Premium Security Suite

Explorer View 4

File Finder

MAGIX Ringtone Maker 2007 silver

Registry Shower 2007 McAfee Antispyware

System Mechanic 6

CD Cover Creator

ZipCommander

Miranda

Regedit Easy Go Back

CD Cover Creator

Extreme Picture Finde

PhotorescuePro

PDF-készítés

Windows tuning

The GIMP

Hugin 0.6.1

DVD Styler

Burn for Free

Ashampoo Uninstaller

Belarc Advisor 7.2r

Fresh UI 7.82

FuturixImager 5.8.6

Google Desktop for Windows 5.1

Internet Download Manager 5.0.9.5

NoteZilla 7.0.77

Orbit Downloader 1.5.5

Pidgin 2

Quick Startup 2.0

Sandra XI SP2

Shrink Pic 1.4

Vallen Jpegger 4.94

VistaBootPro 3.2

vLite 1.0 Beta

Winamp 5.35

Safari beta 3

Xplorer² 1.6.5

Yahoo! Widget Engine for Windows 4.0.3

DataRecovery 2.3.3

Diskwriter 0.9

Dr. Web CureIt! v4.33.2

Enterra Download Manager 0.6.0.1

The Filter 2.3

Absolute Telnet

Maxthon Lite 1.6.1 build 22

Kaspersky Personal

NOD 32

NOD 32 - e havi kód: 1056rf

Szkeptikus konferencia: Rónaki József videó

100 éves a Vajdahunyad vára videó

Hartlein Károly: Fizikai kísérletek videó

Játékok

Balance v1.0

Rummi v6.0

Sudoku

Attack on Pearl Harbour

Bee Movie Game

Bridge Construction Set v1.36

Defender of the Crown: Heroes Live Forever

Freeciv v2.09

Hurricane v1.0.0.3

Navy Field: Resurrection of the Steel Fleet 1.178

Norbi's Quest 1.5

Pang Zero v1.2

Roszcsonok II

Secret Maryo Chronicles v0.99.7

Vége a HDD-gondoknak

TELJES VERZIÓ Paragon Partition Manager 8.0 SE Létrehoz, átalakít és másol merevlemez-partíciókat, akár menet közben is, sőt, még elveszettnek hitt adatainkat is képes visszaállítani.

■ Aggódik adatai biztonsága miatt? Még csak bele sem mer gondolni, hogy egy katasztrófális rendszerösszeomlás esetén mennyi esélye lenne személyes adatainak, levelezésének, pótolhatatlan családi fotóinak visszaállítására meghibásodott merevlemezéről? Rengeteg kényelmetlenséget okoz, hogy korábban rossz arányban osztotta fel merevlemezének tárhelykapacitását, vagy éppen az időközben összekeveredett meghajtóbetűjelek okoznak bosszúságot? Esetleg meglévő rendszerét szeretné egy új merevlemezre átmenteni anélkül, hogy fél napot kellene időznie a gép előtt, amíg sikerül újratelepíteni az operációs rendszert a driverekkel és egyéb programokkal együtt?

A megoldás a Partition Manager 8.0 SE: segítségével mindössze néhány kattintással, teljes merevlemezünket pillanatok alatt átszabhatjuk, új partíciókat hozhatunk létre, meglévőket méretezhetünk át, amelyek pedig feleslegesek, azokat összeolvaszthatjuk vagy megszüntethetjük – és mindezt Windows XP alól, kényelmesen és biztonságosan tehetjük. És a személyes adataink? Ezek mindvégig biztonságban lesznek, nem kell tartanunk az adatvesztéstől vagy a rendszerösszeomlástól.

1 Minden fájlrendszerhez

A Paragon Partition Manager 8.0 SE mindenféle Windows fájlrendszert támogat, legyen szó akár FAT16/32-ről vagy akár NTFS-ről. Természetesen a Linux által használt Ext2/Ext3 és ReiserFS rendszerek sem maradhattak ki, így akár könnyedén átszabhatjuk merevlemezünket több operációs rendszer futtatásához, vagy éppen feleslegessé vált partíciókat konvertálhatunk újra használható formátumúra. Ahhoz, hogy mindezt kihasználhassuk, a telepítés után először újra kell indítani a rendszerünket.

2 Segítség minden szinten

Bármilyen feladatot oldunk meg éppen, a Partition Manager 8.0 SE mindvégig va-

rázslókkal, és helyi sűgővel segíti munkánkat. Ha mégis elakadnánk, az angol és német nyelven is elérhető internetes oldalon minden kérdésünkre választ kapunk.

A program fő ablakában láthatunk minden merevlemez, minden partíciót, azok típusait, legfontosabb adatait és egyetlen kattintással indíthatjuk a gyakran használt szolgáltatásokat is.

A Partition Manager 8.0 SE egyik legnagyobb erőssége, hogy használatkor első menetben csupán „eljártsszuk” az átalakítási folyamatokat, így a programon belül azonnal láthatjuk, milyen lesz rendszerünk a változtatások után. Csakis azután indíthatjuk el a tényleges átalakítást, miután az eredményt megfelelőnek találtuk, ezzel szinte minden véletlenül „félrekattintott” átalakítástól megmenekülhetünk. A program a lehetséges adatvesztésekre külön is felhívja figyelmünket, így szinte kizárt az akaratunkon kívüli adattörölés.

3 Teljes átalakulás

Ha egy másik fájlrendszerre térnénk át, de nincs hová másolnunk adatainkat, a Partition Manager 8.0 SE a megoldás, hiszen az adatok törlése nélkül képes átkonvertálni vagy átméretezni partícióinkat. Ha új merevlemezre szeretnénk átmenteni minden adatunkat, akkor is ezt a programot hívhatjuk segítségül, ami ráadásul a kijelölt folyamatokhoz szükséges időt is megmutatja, így tudjuk, hogy mikor vehetjük majd használatba újjaszületett PC-nket.

4 Rejtett adatok feltárása

A program felettébb praktikus szolgáltatása a Meghajtó-böngésző, ami képes az operációs rendszer számára láthatatlan partíciókat is felkutatni, sőt, ezekről pontos információt is kapunk, és csak rajtuk múlik, hogy egyetlen kattintással láthatóvá tesszük-e őket a Partition Manager 8.0 SE segítségével.

- Windows 98/NT/2000/XP
- Vistán Windows XP SP2 kompatibilitási módban fut
- Webes regisztráció szükséges

Írószoftver CD, DVD és Blu-ray korongokhoz

TELJES VERZIÓ Ashampoo Burning Studio Egyszerűsége a legnagyobb: az adatokat, filmeket és zenét néhány kattintással a lemezre varázsolhatjuk a segítségével.

■ A legtöbb CD- és DVD-író programot alkotói egyszerűen túlterhelték számtalan olyan funkcióval, amelyeket egyáltalán nem vagy csak ritkán használunk. Az Ashampoo immár hatodik generációs írószoftvere ezzel szemben elsősorban a legfontosabb funkciókra koncentrál, amelyek a CD-k, DVD-k, MP3 és audió CD-k, videó DVD-k, videó CD-k és Super-Videó CD-k írásához vagy másolásához szükségesek. Ráadásul a lemez-mellékletünkön található teljes változat már Blu-ray lemezképfájlok is kiírhatók, amelyeknél a kapacitás felső határa immár 25 gigabájt lemezenként. Megelégedésünkre szolgálhat, hogy az írószoftver mintegy 1700 CD, DVD és Blu-ray íróhardvert támogat. A CHIP olvasóknak a program használatához a telepítéskor mindössze online regisztrálni kell magukat a gyártó honlapján. Az űrlapok kitöltése és elküldése után e-mailben kapják meg a használatához szükséges sorozatszámot.

1 Szép és egyszerű

Az Ashampoo szoftvereire jellemző, hogy annyira látványosak, és olyan könnyű használni őket, hogy szinte fel sem tűnik, hogy néha egy-két fontosabb funkció hiányzik belőlük. Többé-kevésbé igaz ez a Burning Studio 6-ra is, azonban a nagytónk alá került íróprogram összességében mégis egy remek, kerek szoftver. A rendszerkövetelmények alacsonyak (jobb példának mint a CDRWin esetében). A program indítóképernyője erősen emlékeztet a Nero Smart Startra, de ez az érzés hamar elmúlik, mivel az Ashampoo határozottan jobb. A tapasztaltabbak a Nerónál minden bizonnyal előnyben részesítik a klasszikus nézetet, s a varázslók hitegen hagyják őket. Mivel azonban az Ashampoo szoftverénél a könnyű kezel-

hetőségen van a hangsúly, a varázslók mindvégig kézen fogva vezetnek bennünket, így valószínűleg még azok is könnyűszerrel boldogulnak a programmal, akik amúgy botkézzel nyúlnak a számítógéphez.

2 Képességi lista

A CD-k és DVD-k készítése tehát gyerekjáték, ezért nem vesztegetünk sok időt a program kezelésének bemutatására, inkább a lehetőségek hosszú sorából villantunk fel néhányat. Az alkalmazással írhatók CUE/BIN és ISO lemezképfájlok, valamint az Ashampoo saját fájlformátuma, az ASHDISC. A videolemezek készítése és az audió CD-k rippelése sem okoz semmi nehézséget (igaz csak WAV-ban és WMA-ban rippelhetünk!).

A 6-os széria egyik újdonsága, hogy biztonsági mentést is készíthetünk a segítségével, eközben jelszavas védelmet, tömörítést kapunk. Hasznos lehet az íráskor ellenőrzése is (anélkül, hogy ki kellene venni a lemezt – persze ez csak akkor működik, ha ezt a hardver is támogatja).

3 Audió CD-k készítése

MP3, WAV, FLAC, WMA és Ogg Vorbis is közvetlenül kiírható vele lemezre külső plugin-támogatás nélkül. Az így készült lemez bármilyen CD-olvasóba illetve lejátszható. A hangerőt is gombnyomásra normalizálhatjuk, azaz egységesíthetjük a különböző számok között. A program emellett arra is képes, hogy lehívja az előadó nevét, illetve az album- és dalcímeket egy online zenei adatbázisból, így nekünk még csak ezek megadásával sem lesz gondunk.

- Windows 98/ME/2000/XP
- Online regisztráció szükséges

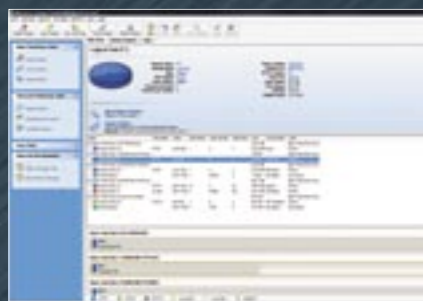
ÜDVÖZLŐKÉPERNYŐ Az Ashampoo Burning Studio indítása után válasszunk egy írási feladatot

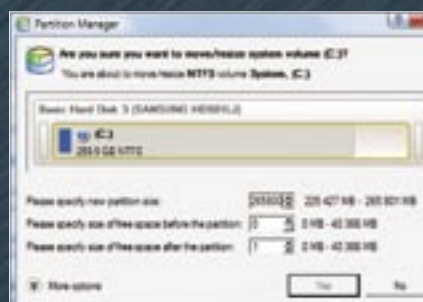
FILMEK ÍRÁSA Legyen videó DVD, videó CD, super videó CD vagy új generációs Blu-ray, a szoftver mindegyikkel megbirkózik

LEMEZMÁSOLÁS Elegendő megadni a forrás és a célmeghajtót, és Burning Studio ripsz-ropsz elvégzi a feladatot

PARTÍCIÓKEZELŐ Egy megbízható és roppant erős szerszám

MULTI-TEHETSÉG Legyen szó akár partíciók egyesítéséről, másolásáról vagy összefűzéséről, adatok visszaállításáról vagy végleges megsemmisítéséről, a Partition Manager 8.0 SE mindenben segít

ELSŐSEGÉLY A katasztrófaelhárítás első és legfontosabb eszköze merevlemezekhez, ha elveszettnek hitt adatainkat szeretnénk visszontlítani

ADOBE INDESIGN CS3

Profi kiadványszerkesztés

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

● Az InDesign új távlatokat nyitott az igényes, kreatív kiadványszerkesztésben.

Az Adobe kezdetben a PageMaker programot állította szembe a QuarkXpress trendi és népszerű alkalmazással a kiadványszerkesztő szoftverek piacán. A virtuális harc azonban nem ért véget, előrukkoltak az InDesign programmal, egy új generációs DTP (Desk Top Publishing) kiadványszerkesztő szoftverrel. Ez a program már esélyvel veszi fel a versenyt a nagy ellenféllel. Sőt! Talán már meg is előzte azt.

Legnagyobb előnye, hogy teljesen integrálták a Photoshop képszerkesztő menüihez, így ha valaki használt már más Adobe programokat, gyorsan megtanulhatja kezelését. Az InDesign egyik legfőbb érdeme a táblázat-szerkesztés egyszerűsége. Bármely „tab” szeparált szöveget táblázatba konvertál, sőt formázott Microsoft Word és Excel táblázatok esetén azok stílusjegyeit is megőrzi. Képes a táblázat minden elképzelhető paraméterének finom beállítására, cellák összeolvasztására, hozzáadására, törlésére.

COBIAN BACKUP

Biztonságimásolat-készítő

TELJES VERZIÓ

● Sokan kétségbe vonják a merevlemezeiken levő adatok megővésének szükségességét. Sajnos azonban egy-egy rendszerhiba,

vagy újrainstallálás valószínűleg meggyőzi őket ennek fontosságáról. Manapság szinte minden adatot digitálisan tárolunk, ám a merevlemezeknek is véges az élettartama, előbb vagy utóbb tönkremennek. A Cobian Backup segítségével biztonsági mentéseket készíthetünk a számítógépen tárolt fontos dokumentumainkról és mappáinkról.

A biztonsági mentés készülhet a gépen egy másik meghajtóra, egy másik hálózatba kötött gépre, vagy akár FTP szerverre is. A mentések automatikusan ütemezhetőek, így azok a háttérben frissülnek. Elég csak egyszer megfelelően beállítani a rendszert, s onnantól biztonságban tudhatjuk fontos adatainkat. A mentéseket célszerű CD lemezre is kiírni (a program nem ajánlja, hogy közvetlenül CD-re dolgozzunk, mivel ez nagyban lassítja a futását, és lefoglalja a gép erőforrásait), és az így kapott lemezt a géptől külön helységben tárolni.

TUDOMÁNY

Szkeptikus konferencia: Rónaki József

VIDEÓ

● Az atomenergia reneszánsza kezdődött az utóbbi években. Halálra ítélt, zsákutcába került technológia, vélik sokan. Mások szerint nincs fenntartható energiapolitika az atomenergia nélkül. Sokan vannak azon a véleményen, hogy csak egy atommentes világ tartható fenn. Újra felizott tehát a vita az atomenergiáról. Ellátásbiztonság, nukleáris biztonság, az atomfegyverek proliferációja, nukleáris terrorizmus, hulladékproblémák. Rónaki József előadásából az atomenergia mai perspektíváit, problémáit, és a legérdekesebb véleményeket ismerhetjük meg.

Annak a kötelességnek a jegyében született meg három éve a BME Fizikai Intézetének falai között a Budapesti Szkeptikus Konferencia, hogy az egyetemeken, oktatási intézmények falai között ne találkozhassunk áltudományokkal, elsősorban az egyetemi hallgatóságot tekintve célközönségnek. Természetesen az áltudományos esettanulmányok érintettjeit is meghívják a konferencia szervezői, nehogy mástól kelljen megtudniuk, hogy milyen összefüggésben kerültek szóba a szkeptikus találkozón.

ANGOLKOR 5

Angol nyelv felsőfokon

DEMÓ VERZIÓ

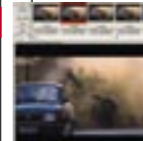
● Ismeretes, hogy Magyarországon még mindig kevesen beszélnek idegen nyelveket. Az interaktív nyelvoktató számítógépes programok talán kicsit

javíthatnak a helyzeten. A CHIP lemezmelletlen hónapról hónapra megtalálható „Angolkor”-ban szereplő nyelvi ismeretek mennyisége és minősége olyan, hogy elegendő lehet a középfokú angol nyelvtudás (vagy méginkább a használható nyelvtudás) elsajátításához. A program fordításai a nulla szintről kezdett nyelvtanulást is segítik. Az Angolkor segítséget nyújt az egyéni nyelvtanuláshoz. Például szótanulást, jelentésteszt, helyesírásteszt is helyet kapott benne. A nyelvtankönyve könnyebben forgatható, szerkeszthető, formázható, kereshető, mint bármelyik valódi könyv. A szótárban a szavak csoportosíthatók, szerkeszthetők, hanggal és példamondattal is kiegészíthetők. Egy teljes könyvespolc helyett elég az Angolkor is. Akkor is ideális ez a program, ha valaki tanfolyamon vagy iskolában tanul, még az olvasmányok átvételére is van lehetőség. A beírt ismeretek tökéletesen illeszkednek a program rendszerébe.

TMPGENC 380

Videoszerkesztő

SHAREWARE VERZIÓ

A TMPGenc AVI formátumú filmek, mpeg1 és 2 állományba való konvertálását végző szoftver. A program érdekessége, hogy a konvertáláshoz szükséges legfontosabb paramétereket úgynevezett sablonállományokban tárolja, és ezzel az átalakítási műveletek automatizálhatóak. Beállíthatjuk a képmínőséget, a feldolgozás sebességét és a képarányt is. És meglehetősen gyorsan végzi az átalakítást.

SAFARI

Egy új trónkövetelő

TELJES VERZIÓ

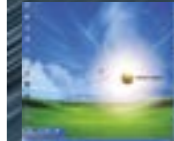

● Végre megjelent a PC-s világban is egy remek böngésző. A Safari a Microsoft Internet Explorer Mac-es böngészőjénél elindulásban, oldalletöltésben, megjelenítésben sokkal gyorsabb, valamint kétszer olyan gyorsan futtatja a JavaScript kódokat is. És a Macintosh világához hűen meglehetősen szép a felülete. Érdekessége a beépített kereső.

TÖKÉLETES MINDENES

Google Desktop

TELJES VERZIÓ

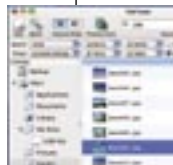
● A Google alkalmazásai manapság igen népszerűek, ezek közül is a Desktop alkalmazás a legnépszerűbb. Olyan egyszerű a számítógépen történő keresés, mintha a weben keressünk a Google segítségével. Híreket, fotókat és sok minden más információt is megtekinthetünk, bárhol a munkaasztalunkon. A Google Gadgets minialkalmazások elhelyezésével személyre is szabhatjuk a munkaasztalunkat és a sidebar-t. De az informatikában járatos felhasználók akár saját gadgeteket is fejleszthetnek.

A Google Desktop lényege azonban mégis egy asztali keresőalkalmazás, amely teljes szöveges keresést tesz lehetővé e-mailjeink, fájljaink, zenefájljaink, fényképeink, internetes csevegéseink között. Természetesen megtekinthetjük Gmail postafiókunkat, és a megtekintett weboldalak tartalmában is kutakodhatunk. A Desktop kereshetővé teszi a számítógépen tárolt adatokat, ezáltal könnyen elérhetővé varázsolja minden információját, és megtakarítja nekünk azt az időt, amit egyébként a fájlok, e-mailek és könyvjelzők manuális rendezésére szánnánk. A Google Gadgets minialkalmazásokat bárhol elhelyezhetjük az asztalon.

FILEFINDER

Tökéletes keresés

TELJES VERZIÓ

● A FileFinder egy tökéletes keresőprogram. Gyors és szerencsére személyre is szabható, így hamar megtalálhatjuk keresett fájljainkat. Word, HTML és PDF fájlokban is keres, így ha elfelejtettük, hová mentettünk egy dokumentumot, gyorsan megtalálhatjuk azt. A programnak külön érdekessége a hálózati keresés lehetősége, így akár egy kisebb cégnél is gyorsan megkereshetünk mindent.

POWERDVD

DVD-lejátszó

SHAREWARE VERZIÓ

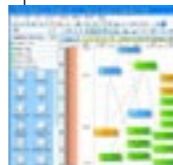
● A Power DVD talán az egyik legrégebbi DVD-lejátszó program, mely mindig is sokoldalúságával tűnt ki vetélytársai közül.

DVD Karaoke, Dolby Surround, AMD 3DNow!, Microsoft DirectShow támogatásával az egyik legnépszerűbb lejátszók közé tartozik. Újdonságai például: CyberLink Virtual Speaker, CyberLink Headphone, MLP lossless.

EDRAW

Grafikai szerkesztő

SHAREWARE VERZIÓ

● Az EDraw látásra egy vektoralapú képszerkesztő programnak tűnik, hasonlóan az Adobe Illustratorhoz. Ez azonban csak káprázat, bár egyszerűbbnek tűnik a kezelőfelülete az Illustratoréhoz képest, sokkal gyorsabb és hatékonyabb annál: profi vektorgrafikus program. Először meg kell szokni a kissé puritán kezelőfelületét, de gyorsan elsajátíthatjuk a lényeges dolgokat. A mellékelt Súgó nagyon jó, kezdő felhasználók is elboldogulnak vele.

Megannyi kiegészítő modult találhatunk az EDrawhoz, ezeket az internetről tölthetjük le. Diagramok, szervezeti ábrák készítésére is alkalmas, és egy kisebb adatbázis-szerkesztőt is találunk benne. Persze ennek a kezeléséhez nem árt némi szaktudás sem. Mintafájlok tömkelegét tartalmazza, majdnem 2000 vektoros ábrát és mintát találhatunk benne. Ha egy gyors és egyszerűen kezelhető vektoros programot szeretnénk használni, az EDraw a megoldás. A kiegészítő programokkal (az EDraw egy család), speciális grafikai fejlesztésekre, szervezeti ábrák és egyéb ipari grafikák elkészítésére is képesek vagyunk.

WATCH TV ONLINE

TVkészülék nélkül

SHAREWARE VERZIÓ

● Egyre népszerűbb az internetes tévénézés, hiszen szinte minden magára adó csatorna felteszi magát a világhálóra. A Watch TV egy online tévévezető program, a világ szinte minden csatornáját foghatjuk rajta. Persze azért vannak korlátai, jó néhány külföldi adó kiváló minőséggel befogható rajta, miközben sajnos a magyar csatornák felbontása nem igazán hozza a kiváló minőséget.

TOTAL COMMANDER 7.0

Totális fájlmenedzselés

SHAREWARE VERZIÓ

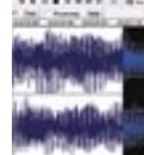

● Végre megjelent a Total Commander 7-es verziója. A népszerű fájlkezelő talán az egyik legjobb program a Windows operációs rendszerhez. Rendelkezik a régről ismert DOS rendszer alatt működő (ha valaki még emlékszik rá) Norton Commander hasznos tulajdonságaival. Az egyik legfőbb erénye a tömörített fájlok egyszerű kezelhetősége, ezekben beletekinthetünk a megfelelő programok telepítése nélkül.

WAVOSAUR 1.0.0.9

Hangszobrászat

TELJES VERZIÓ

A Wavosaur hangállományok szerkesztésére, felvételére használható kisméretű és gyors szoftver, WAV, MP3 és OGG támogatással rendelkezik. Az alapvető hangszobrászati és szerkesztési műveletek mellett VST pluginokkal is felvértezhetjük, de két- és háromdimenziós spektrum- és hanganalizálásra, konvertálásra, valamint valósidejű felvételre is jó.

FLASH SLIDE SHOW MAKER

Multimédia gyár

TELJES VERZIÓ

Fotóinkból látványos, flash alapú, MP3 zenével aláfestett diavetítést készíthetünk a Flash Slide Show Makerrel. Ha meglévő felvételeinkből szeretnénk egy profi, jól kezelhető és bármely internetoldalra könnyedén elhelyezhető képgalériát készíteni, akkor próbáljuk ki a programot. Talán manapság a flash alapú prezentációk a legnépszerűbbek. Egy ilyen prezentáció elkészítése három lépésben történik. Először meg kell adnunk, hogy mely felvételek szerepeljenek a galériában. Mindegyikük esetében

külön-külön megadhatjuk, hogy mennyi ideig legyenek láthatóak, milyen módon váltson a következő felvételre, mi legyen az adott fotó neve, sőt akár egy webcímet is rendelhetünk hozzájuk, amit a képre kattintva látogathatunk meg a vetítés közben. A képek összeválogatása után már csak a galéria beállításai következnek. Meg kell adnunk a méreteit képpontban, az albumunk kinézetét (rengeteg különböző sablon közül választhatunk), sőt zenei aláfestést is választhatunk a vetítéshez. Amennyiben mindent aprólékosan beállítottunk, az utolsó lépés, a flash (SWF) állomány legyártása marad.

Friss hírek ingyen! FN.hu FigyelőNet

Saját honlapba beépíthető, testreszabható tartalmak. FN hívívó gyors, pontos

www.fn.hu

Rólunk írták az olvasók

„A Chip látványosan jobb, lényegre törőbb és tartalmasabb lett, a felhasználói szemléletet tartja az elsődlegesnek, így az olvasók egy hasznos lapot vehetnek kézbe. Vannak azonban javítani valók is! Például zavar az öntömjezés: hogy az olvasónak a Chip most azonnal, mindent megold.”

A cikkek új stílusáról
CHIP 2007

A Pantel volt az első
CHIP 2007/7 34. o.

„A meztelen ADSL-igazság” című, múlt számunkban megjelent cikk szerzője azt állítja, hogy a Pantel egyéb cégek mellett lapzártáig nem jelent meg a piacon „meztelen”, azaz telefon-előfizetés nélküli ADSL szolgáltatással. Lehetséges, hogy csak elírásról van szó, mindenesetre sem a cégre, sem a lapra nem vet túl jó fényt, ha egy ilyen info megjelenik, ti. a Pantel volt az egyik első cég, aki megjelent ilyen ajánlattal a piacon. L. Balázs

CHIP A cikken belül a Pantel neve valóban tévesen keveredett az adatfelvétel időpontjában meztelen ADSL-szolgáltatást még nem nyújtó cégek felsorolásába, amiért mind a cégtől, mind olvasóinktól elnézést kérünk. Remélhetőleg ez egyetlen potenciális előfizetőt sem tántorított el a cégtől, mert a cikk részletes táblázatában feltűnően szerepel a Pantel – kétségtelenül kedvező – ajánlata.

Árakat a forrás feltüntetésével!
CHIP 2007/6, 44. o.

Nagy érdeklődéssel olvastam az USB pendrive tesztiüket, mivel éppen vásárlás előtt állok. Az önök által említett árak azonban, még ha csak tájékoz-

tató jellegűek is, messze nem felelnek meg a piaci áraknak. (Egy példa a sok közül: PNY Attache Pro: 8241 Ft. Magyarországon a legolcsóbb ára kb. 14 500 Ft, és ez még csak nem is PRO!!) Ha tesztekét közölnek, akkor legyen ott az a forrás is, ahol a feltüntetett áron vásárolni is lehet. Amúgy az a benyomásom, hogy a Chip felébredt csipkerózsika álmából, mert csupa hasznos és érdekes cikk volt benne. K. Wolfgang

CHIP A tesztátlázatokban közölt árakat – ezek hektikus változása és a számtalan akció miatt – inkább csak összehasonlítás alapként, semmint kőbe véssett értékeként célszerű kezelni. A mozgalmas számítástechnikai piacon sajnos megessik, hogy mire felkerül egy termék a netes listákra, már jóformán el is fogyott. Az árakat egyébként – ahol nem tüntetünk fel bekül-

dőt – netes gyűjtő és keresőoldalakról vettük, mint például: www.argep.hu, www.depo.hu, www.olcsobb.hu, www.arukereso.hu.

Kevesebb tömjénfüstöt!
CHIP 2007

A Chip magazin látványosan jobb, lényegre törőbb és főleg tartalmasabb lett, a felhasználói szemléletet tartja az elsődlegesnek, így az olvasók egy hasznos, jó küllemű lapot vehetnek kézbe. Vannak azonban javítani valók is! Ilyen például az új stílus. Nagyon zavaró az öntömjezés, hogy az olvasónak a Chip most azonnal, mindent megold, nekem csak végre kell hajtanom a szerkesztők tanácsait. Szinte minden cikk így kezdődik. Ha azonban a cikk végére érek, sok esetben egy megfoghatatlan, pontatlan, a távoli internet bugyraiban keresendő megoldást tanácsolnak. V. Arnold

CHIP Sajnáljuk, ha cikkeink korábbiaknál figyelemfelkeltőbb indításai ellenérzéseket keltenek Önben. Sajnos a sajtóban ma szinte mindent elnyom a bulvár, és sokat változtak az olvasói szokások is. Ez az oka a CHIP esetleg kicsit harsogóbb megfogalmazásainak: kutatások igazolják, hogy a magazinok sikerességéhez ma ez is hozzátartozik. Ugyanakkor az is jellemző, hogy ma az információkra tömörítve kíváncsiak az olvasók, a bonyolult mondatfűzés helyett a határozott stílust kedvelik. Ezért igyekszünk tömören, lényegre törően, de emellett természetesen élvezetesen írni, s nem hiszszük, hogy cikkeinkben megfoghatatlan vagy pontatlan végkövetkeztetésekre jutnánk.

Hiányzó programok
CHIP 2007/7. lemez melléklet

A legutóbbi Chip magazinban az „50 titkos (?) Microsoft program Windows XP-hez” c. cikk alapján kerestem a DVD-n az újságban a 27. oldalon felsorolt programokat, és – ami az 50-es könyvtárban egyáltalán azonosítható – többet nem találtam meg (pl. a 45-ös programot). Itt pedig az újság és a DVD könyvtárneve alapján egyértelmű az összerendelés! Sz. Endre

CHIP A DVD melléklet összeállítása komoly feladat s kétségtelen, hogy van még mit javítanunk a szerkezetén, logikáján, rovatainak elhelyezésén. Ezen vagyunk: éppen most készítünk egy teljesen új keretprogramot, ami sokkal gyorsabb és átláthatóbb lesz, mint az elődje, és megújul a menürendszer is.

A jövőben pedig igyekszünk még több, az olvasóknak valóban érdekes, teljes változatú programot beszerezni. Erre jó példa lesz következő számunk, amelynek a CD/DVD-je kétségkívül az eddigi legerősebb CHIP-válogatás lesz.

SEGÍT A CHIP	
<p>Olvasói levelek Cím: Chip szerkesztősége 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. Fax: 888 34 99 E-mail: velemeny.chip@vogelburda.hu</p>	<p>Technikai kérdések (hardveres és szoftveres) Tesztlabor: leveleslada@vogelburda.hu CD/DVD melléklettel kapcsolatos kérdések: lemezmelletlet@chiponline.hu</p>
<p>Előfizetés terjesztes@vogelburda.hu</p>	<p>Korábbi számok megvásárolhatók www.itmediabolt.hu</p>
<p>? Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések Terjesztés</p>	<p>Az összes többi elérhetőségünket megtalálja az impresszumban, a 107. oldalon.</p>
Telefon 888 34 21, 22	

ÚJ GENERÁCIÓ

17 GB-os hagyományos DVD?

Miközben mindenki a Blu-ray és a HD DVD csatájával van elfoglalva, a JVC egy olyan új DVD-technológiát mutatott be, melyre egyszerűen senki sem számított. A japán vállalat a DVD-RW formátum tel-

jesen új változatával rukkolt elő, mely egyoldalas és kétrétegű (ez még önmagában nem újdonság) és egy oldalon(!) 8,5 GB adat tárolására képes. Ha eddig ilyen kapacitásra volt szükségünk, akkor kétoldalas lemezt kellett használnunk, azonban úgy tűnik, a JVC megoldotta e problémát. Ami viszont még izgalmasabbá teszi az újdonságot, hogy a jelek szerint lassan érkehetnek a kétoldalas DVD lemezek is, immár 17 GB kapacitással. Még egy ok, hogy senki se váltson elhamarkodottan a következő generációs DVD-technológiákra...

A VIDEOPORTÁLOK KIRÁLYA

A YouTube fizet a filmfeltöltőknek

Miként ennek első jeleit már jeleztük, a YouTube valóban elkezdett fizetni a filmfeltöltésért. Igaz, csak módjával: egyelőre csupán a legaktívabb YouTube-tagok juthatnak így pénzhez. Sőt, a YouTube még közülük sem mindenkit választ tagnak partnerprogramjába. E felhasználók maguk dönthetik el, hogy megjelenhetnek-e reklámok a videóikban – ennek megfelelően kapnak pénzt. Az még egyelőre homályos, hogy a YouTube a későbbiekben is maga akarja-e kiválogatni a partnereket, azt azonban siettek leszögezni a videoportál illetékesei, hogy szívesen veszik a jelentkezéseket a partnerprogramba a weboldalukon.

ÚJ MEGOLDÁSOK
Új Finder, megújult Spotlight, és a várva várt Time Machine

ÚJ APPLE OPERÁCIÓS RENDSZER

A Leopard ugrásra kész

Az Apple június elején, a San Franciscóban rendezett WWDC fejlesztői konferencián bemutatta a Mac OS X operációs rendszer készülő legújabb, Leopard kiadásának csaknem végleges változatát. A Mac OS X várhatóan októberben megjelenő hatodik frissítése közel 300 újítást tartalmaz majd. Lássuk ezek közül a leginkább említésre méltókat.

A Leopard új Dokk-szolgáltatást kínál: a Stack segítségével csökkenthető az Asztal kuszassága, egyetlen kattintással előhívhatók a csoportokba rendezett programokhoz tartozó ablakok és dialógusok. A Finder program is teljesen újjászületett, és a Cover Flow technológiának

köszönhetően megkönnyíti a dokumentumok megosztását és böngészését. A .Mac-előfizetők az interneten keresztül is hozzáférhetnek otthoni számítógépükön tárolt adataikhoz. A Quick Look technológia pedig lehetővé teszi a legkülönbözőbb állományokba való betekintést, a hozzájuk tartozó programok indítása nélkül. A Time Machine szolgáltatásnak köszönhetően a felhasználók visszatérhetnek számítógépük egy-egy korábbi állapotához, így meglehetnek törölt, módosított vagy megsérült anyagokat is. A Spotlight kereső szolgáltatás a Time Machine használata esetén az állományok korábbi változatai között is képes a keresésre.

ADOBE CS3 MAGYARUL

Stabilabb lokalizált csomag

Megjelent az Adobe CS3 Design Standard szoftvercsomag magyar nyelvű, teljes mértékben lokalizált változata. A Standard összeállítás a DTP és a grafikai szoftverek, azaz a Photoshop, az Illustrator, az InDesign és az Acrobat Professional magyar nyelvű változatát tartalmazza. A lokalizált verziók csomagban és külön-külön is megvásárolhatók.

Jelenleg az Adobe CS3 Design Premium és az Adobe CS3 Web Premium csomagok csak hibrid változatban érhetők el, a szoftvercég ugyanis nem tervezi a webes programok, azaz a Flash Professional, a Dreamweaver, a Contribute és a Fireworks lokalizálását. A kollektív

részt képező Photoshop Extended viszont magyar kezelőfelületet kapott. Mivel az Adobe CS3 Web Standard kizárólag webes termékeket tartalmaz, ennek a csomagnak nem lesz magyar változata.

ADOBE CS3 MAGYARUL Stabilabbnak ígérkezik a CS2-nél

INTERROUTE ÉS MICROSOFT

Hadüzenet a Skype-nak

Az Interoute, Európa egyik legfejlettebb adat- és hálózatainak tulajdonosa bejelentette, hogy kifejlesztettek egy megoldást, ami a hanghívásokat mindenféle hardverberuházás vagy integrációs költség nélkül olyan egyszerűvé és hatékonyvá teszi, mint amilyen az e-mail.

Az Interoute One-nak elnevezett újítás segítségével egyszerűen kialakítható az IP-alapú telefonálás. A Microsoft Live Communications Server 2005-öt vagy a Microsoft Office Communications Server 2007-et használó cégek a vállalati hálózaton keresztül szinte azonnali üzenetküldést és videotelefonálást alakíthatnak ki. Az Interoute One platformmal a cégek összekapcsolódhatnak egy egységesített és ingyenes közösségben, mely nem igényel semmilyen különleges infrastruktúrát. A csatlakozás a www.interouteone.com oldalon mindössze 10 percet vesz igénybe, utána közvetlenül kommunikálhatunk más cégek munkatársaival és a PSTN-nel (hagyományos távbeszélő hálózat) anélkül, hogy további hardverek telepítésére vagy más fejlesztésre lenne szükség.

Rövid hírek

► DirectX 9 Linuxon és Mac-en

Az oprendszerek virtuális futtatásához készült, legújabb Parallels 3.0 egyedülálló módon támogatja a DirectX 9 és OpenGL szabványokat, így már Mac-en és hamarosan Linuxon is játszhatunk a fejlett, térbeli grafikát használó windowsos játékokkal.

► Szuperszámítógép az Nvidiától

A grafikus chipok általános felhasználását kitűző GPGPU projekt keretében az NVIDIA

elkészült Tesla termékcsaládjával, ami PCIe-s kártyától egészen a szuperszámítógépig terjed. A D870-es kártya GeForce 8-as osztályú GPU-val elméletben 518 GFLOPS/s számolási teljesítményre képes. A 4 GPU-s S870 2 teraflopra képes 800 wattos fogyasztás mellett.

► Erősebb integrált VGA ingyen

A világ legismertebb VGA vezérlőjét, az integrált Intel GMA-t rengeteg kritika érte, ám a legújabb driver hardveres T&L képességet ad az X3000-es szériához. Ez rengeteg játéknál alapfeltétel, de sajnos a GPU harmatgyenge teljesítményén nem sokat javít.

► Halott ötlet a hibrid HD lemez?

A Warner tavaly bemutatott, és idén nyárra ígért HD DVD és hybri Blu-ray kompatibilis hibrid lemezének megjelenésére még legalább egy évet kell várunk. A cég ugyan tagadja, hogy gond lenne a Totál HD lemezekkel, ám egyelőre a 2008-ra tolt megjelenési dátum sem biztos.

COREL ÉS MAGIX

A legújabb video-szerkesztők

A Corel és a Magix szinte egy időben adták ki népszerű videoszerkesztő alkalmazásai legújabb változatait. Mindkettő kezeli a HD formátumokat, és együttműködik a Windows Vistával. A Corel Video Studio 11 Plus alkalmazása varázslókat használ, hogy így könnyítse meg a hobbifilmek és tapasztalat-

lanabbak dolgát. Ráadásul számtalan sablon segíti a felhasználót, hogy professzionális küllemű menüt készíthessen néhány lépésben.

A Magix alapvetően gyorsaságot ígér a Video Deluxe 2007/2008 Plus esetében: az eszköz sebesebben dolgozik, mint az előző verzió, még a nagy felbontású videóknál is. Persze az azért ne feledjük, hogy a HD filmek szerkesztéséhez erős CPU és komoly grafikus kártya szükséges, ha elfogadható sebességet szeretnénk.

SAMSUNG

Mobiltelefon nyomkövetővel

A Samsung újdonsült csúszkás mobiltelefonja, az SGHU600 egyszerű szép és okos, ráadásul vékony is, mintegy 11 milliméter vastag. Azonban a legizgalmasabb dolog vele kapcsolatban az új lopásgátló funkciója, a uTrack. Ezzel ugyanis elküldi az új, behelyezett SIM kártya azonosítóját a jogos tulajdonos által meghatározott telefonszámra SMS-en keresztül. Így pedig könnyedén nyakon csíphető az új tulaj.

És ezen kívül is van mire irigykedni: a 3,2 megapixeles fényképező és a beépített zenelejátszó további jópont, és akkor még nem beszéltünk a Word, Excel és egyéb Office fájlok megtekintésére al-

ZEN STONE PLUS A továbbfejlesztett verzió, melyen már egy piciny OLED-kijelző is található

CREATIVE ZEN STONE

A legújabb iPod Shuffle klón – immár kijelzővel

A Creative piacra hozott egy, az iPod Shuffle irányvonalát képviselő mini MP3-lejátszót. Nem csupán küllemben, hanem képességek tekintetében is kísérteties a hasonlóság a készülékek között. A Zen Stone méretei (54x35 mm) szinte milliméterre azonosak az Apple lejátszójával. Természetesen ennek sincs kijelzője, és 1 GB memóriával kerül a piacra, ami 250 dal tárolására elegendő. Akárcsak a kis iPod, a Zen Stone is lejátssza az MP3 számokat, azonban az AAC helyett a WMA

formátumot támogatja. Nem szükséges hozzá speciális összekötő kábel, a hagyományos USB-s vezeték elegendő. A Zen Stone 10 órányi játékidőt biztosít, tíz különböző színben kapható, és az ára 9000 Ft.

Az alaptípus bemutatása után alig egy hónappal a Creative kihozta a továbbfejlesztett változatot, a Zen Stone Plus-t is. Ez utóbbiba az OLED-es kijelzős felül került még FM rádió és stopperóra is. A memória mérete kétszeres, azonban a készülék ára is megduplázódott.

WINDOWS NÉLKÜL

Dell PC már Ubuntuval is?

A világ második legnagyobb PC-gyártója, mely nemrég Magyarországon is megnyitotta első márkaboltját (Budapest, Westend bevásárlóközpont) azt tervezi, hogy Ubuntut is telepít a frissen vásárolt gépre, ha a megrendelő úgy kívánja. Az utóbbi időkben a SuSe-t is megszorogató Linux-disztribúciót a Dell testreszabja az adott gépekre, hogy minél zökkenőmentesebb legyen a működés. Ez egyébként is elkerülhetetlen, mivel a Dell PC-k legtöbbször tartalmaz egyedi alkatrészeket, így az általános meghajtóprogramok nem mindig működnek. A Dell egyelőre a weboldalán gyűjti az ilyen irányú vásárlói igényeket.

BSA BESÚGÓK

Dobja fel a cégét, és legyen gazdag!

A nagy szoftvergyártók érdekeit képviselő, az illegális szoftverhasználatnak hadat üzenő BSA (Business Software Alliance) etikailag megkérdőjelezhető programmal indított kissé alantas támadást a kalózszoftvereket használó vállalatok ellen. Ezek szerint, aki bemártja munkáltatóját illegális szoftverhasználat miatt, és a felderített jogsértés komoly nagyságrendű, a feljelentő (vagy nevezük inkább besúgónak?) akár 1 000 000 dolláros jutalomban is részesülhet. A hazai „jósándékú” feljelentőket kiábrándíthatja, hogy az akció csak a tengerentúlon él.

Persze jó tudni, hogy nem eszik olyan forrón a kását: a nagyjából két éve elindított programban az elviekben kapható legnagyobb jutalom 200 000 dollár volt, de eddig maximum 30 000 dollárt fizettek ki ténylegesen egy besúgónak, aki sikerrel hívta fel a BSA figyelmét vállalata jogsértő magatartására. A program elindítása óta több száz cég esett áldozatul a kíméletlen módszernek, és a BSA eddig az így kötött megállapodásokon keresztül 22 millió dollárt kasszírozott, tehát van miről fizetni a nyomravezetőknek...

DELL-INTERNET MÁRKABOLT

Miénk az első

Megnyitotta kapuit a WestEnd bevásárlóközpontban a közép-európai régió első Dell bemutatóterme és márkaboltja. Az üzlet létrehozásában az amerikai óriáscég hazai képviselője szorosan együttműködött az EnterNettel, tehát a vásárlók az új számítógép mellé rögtön akár egy internet-előfizetést is hazavihetnek.

Damján Tamás, a Dell magyarországi vezetője elmondta, hogy az üzlet megnyitásával orvosolni szeretnék azt a hiányosságot, amit a bemutatóterem hiánya jelentett: az ügyfeleknek (különösen a magán-

adathordozók és egyéb alkatrészek sem hiányoztak.

A márkabolt megnyitásával egy időben az Inspiron notebook-család legújabb tagjait (1520, 1720: Intel alapú, 1521, 1721: AMD alapú) is bemutatta a Dell. Kétféle szélesvásznú (15,4 és 17 colos) képernyőből, nyolc színből választhat a külsőre erősen az Apple hordozható gépeire emlékeztető új Inspiron, melyet beépített webkamerával és Blu-ray meghajtóval is felszerelnek, ha a vevő igényli, akinek pedig a mobilitás az elsőrendű szempont, előre beépített mobil szélessáv megoldást (UMDP) is kérhet, természetesen kártyafüggetlenül. Az Inspiron 1520 és 1720 notebook Intel Core 2 Duo processzorral, az Inspiron 1521 és 1721 AMD Turion 64 X2 dual core processzorral van felszerelve.

AZ ELSŐ DELL BOLT Magyarországon nyílt meg a világ második legnagyobb PC-gyártójának első közép-európai márkaboltja

IBM KUTATÓLABOR

Autók saját reflexekkel

Közel az idő, amikor már talán nem is mi vezetünk? Talán arra még várni kell, de a legújabb kutatások határozottan ebbe az irányba mutatnak. Az IBM kutatói olyan technológiákat fejlesztettek, amelyekkel a járművek információt cserélhetnek az utakkal, más autókkal és a vezetőkkel, hogy így csökkenthetők legyenek a forgalmi dugók és megelőzhetőek a balesetek.

Az automatikus váltókhoz, blokkolásgátló rendszerekhez és sebességszabályozó rendszerekhez hasonlóan, a speciális járművezető-segítő technológiák is óriási mértékben megkönnyítik a vezető dolgát azzal, hogy elvé-

geznek egyes manuális műveleteket a bonyolult vezetési helyzetekben. Az intelligens jármű a környezetétől kapott információ alapján képes reagálni a gyorsan változó helyzetekre, mintha „reflexei” lennének.

Az ilyen „elektronikus reflexek” gyorsabbak az emberi reakciónál, és lehetővé teszik, hogy a járművek egymáshoz közelebb haladjanak az úton, ezzel javulhat a forgalom, a biztonság veszélyeztetése nélkül. Az összetett helyzetek elemzésében az ember persze továbbra is jobb marad a gépeknél. „Az elv az, hogy mindig a vezető az úr, de plusz információt kap a helyzetek megítéléséhez” – nyilat-

kozta Dan Chevon, a kísérleti kutatási projekt kezdeményezője az IBM haifai kutatólaborjában.

Amikor az autó korrigáló műveletet hajt végre, a vezető kaphat visszajelzést, például megváltozik a gázpedál nyomása, vagy valamilyen erő-visszacsatolás érzékelhető a kormányon. A vezető

ezen felül hallható és látható figyelmeztetéseket is kaphat. A járművek egymással és az úthálózattal is kommunikálnak, információkat nyújtanak saját helyzetükről, műveleteikről, valamint a változó környezetről, tehát ha például csúszós utat vagy hirtelen torlódást észlelnek.

Keszo Kft
1055 Budapest, Falk Misa utca 6.
☎ 332-8717 ☎ 302-5136 ✉ sales@keszo.hu

Vásároljon közvetlenül a QUEST disztributortól!
A teljes Quest termékkála közvetlen gyári szaktanácsadással.
TOAD 9 Std./Pro/Xpert 218.000 / 367.000 / 569.000 Ft

Népszerű szoftverektől az egyedi regisztrációig

Total Commander 6.56 magyarul is	7.900 Ft
WinRAR 3.62 magyarul is	8.100 Ft
WinZip 11.0	7.900 Ft
NOD32 vírusirtó	8.900 Ft

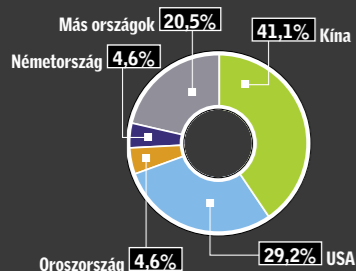
Kérje személyre szóló árajánlatunkat!

Áraink a 20% ÁFA nélkül értendők. Az árváltozás jogát fenntartjuk.

Az IM és P2P rendszerek új réme

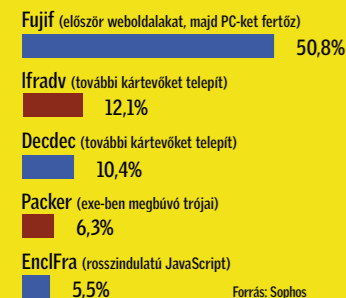
A Windows XP és Vista rendszereken terjedő Impard.A féreg igen sokoldalú kód, nemcsak a legkülönbébb azonnali üzenőprogramokon (például AIM, MSN és Windows Live Messenger) keresztül terjedhet, hanem az első ismert kártevő, amely P2P fájlcsere-rendszereken keresztül is aktívan terjed, és ez újabb mérföldkövet jelent a kártevő kódok világában.

Spyware-források

Németország felzárkózott Oroszország mellé a legveszélyesebb oldalak tekintetében.

Top 5 webes kártevő

A webes kártevők olyan programok, melyek a weboldalokról támadnak, és megfertőzik a PC-t.

A HÓNAP SZÁMA

2 800 000

Áprilisban ennyi rendszer vált botfertőzés áldozatává, és vett részt ennek köszönhetően illegális aktivitásban.

Rés az Apple szoftvereken – a Vistát is veszélyezteti

A Mac OS mindaddig meglehetősen biztonságos operációs rendszer hírében állt. Ennek azonban most vége szakadt! Két hacker a Matasano Security-től feltört egy teljesen biztonságosnak tartott Mac OS-t. Ezt az Apple QuickTime lejátszóján keresztül sikerült megtenniük, ami – a Javával karöltve – kaput nyitott a hackereknek.

Ám a Windows-felhasználók sem kárörvendhetnek, mert minden operációs rendszer, amelyen van QuickTime, áldozatául eshet az említett biztonsági rést kihasználó hackereknek. Tehát a Windows XP és a Vista sem kivétel.

No comment: az Apple hallgatásba burkolózik

Az Apple már a nyilvánosságra kerülés napján részletes információkat kapott a hackerektől, azonban a cég – eléggé el nem ítéhető módon – öt teljes napig nem közölt semmit a felhasználókkal. Márpedig öt nap nagyon hosszú idő a hackervilágban. Csak egy példa: miután a WMF-fel kapcsolatos problémák napvilágra kerültek, egy nap se telt el, és a rést kihasználó kártevők futótűzként terjedtek el az interneten, és fertőzték meg PC-k százezreit.

És vajon mi volt az Apple reakciója a QuickTime hibájára az ötödik nap letele után? „Dobjátok ki a Javát!”. Magyarán, az Apple-nek nem

okoz főfájást, hogy így más cégek alkalmazásainak működése is ellehetetlenül. Ezután még további három napba telt, mire a QuickTime különböző verzióinak (Mac OS és Windows) javítását elkészítették.

A hackerek: a Vista biztonságosabb a Mac OS-nél

Lehet, hogy furcsán hangzik, de a Microsoft sokkal operatívabban és profibban kezeli a biztonsági résekkel kapcsolatos gondokat, mint az Apple. A redmondi mérnökök ugyanis magabiztosabbak: hivatalosan kéri fel a hackereket, hogy a piaci megjelenés előtt teszteljék ter-

meikeiket. Még a MAC-es hackerek is osztják a fenti véleményt. Dino Dai Zovi – aki felfedezte a biztonsági rést – arra a kérdésre, hogy szerinte „a Vista vagy a MAC OS a biztonságosabb?”, a következőképpen válaszolt: „Szerintem, a kód minősége – már ami a biztonságot illeti – sokkal jobb a Vistában, mint a MAC OS X 10.4 esetében”. A Microsoft tehát ebben az Apple előtt jár, azonban a Windows a széles elterjedtsége miatt közkeletesebb célpont.

Mindenesetre az Apple-nek össze kell szednie magát, ha nem akarja, hogy elveszítse eddigi jóhírét a biztonság terén.

QUICKTIME Az Apple igen veszélyes játékot íz, könnyen elveszítheti a felhasználók bizalmát

LE KELLETT ÁLLÍTANI 1500 SZÁMÍTÓGÉPET

Sikeres hackerakció a Pentagon ellen

A Pentagon a világ egyik legjobban őrzött és legbiztonságosabb komplexuma – természetesen informatikai szinten is. Az amerikai hadügyminisztérium bejelentése szerint azonban nemrég mégis sikeres behatolás történt, aminek következtében le kellett állítani a Pentagon mintegy 1500 számítógépet! A támadás az elekt-

ronikus levelezőrendszert érintette, azonban – érthető okokból – az illetékes munkatársak nem közölték a támadás pontos részleteit.

A súlyos működési problémát okozó behatolást valószínűleg jól szervezett, profi kiberbűnözők követték el – egy idegen állam vagy szervezet megbízásából. Robert Gates hadügyminiszter munkáját

a kínos incidens nem befolyásolta, mivel ő – saját nyilatkozata szerint – nem használ e-mailt, mert „az egyszerű műszaki megoldások híve”. Meglepő? Lehet, azonban érdemes tudatában lenni, hogy a megbeszélések ezen a szinten legtöbbször személyes találkozásokon, valamint titkos telefonvonalakon keresztül zajlanak...

Új biztonsági kockázatok

ZONEALARM

Az egyébként elsőrangú, és igen népszerű ZoneAlarm biztonsági csomag 5.0.63.0 verziójának spyware eltávolító motorjának hibáját kihasználva a korlátozott jogokkal rendelkező felhasználók is rendszergazdai jogokhoz juthatnak. A ZoneAlarm ingyenes és pénzes változata is érintett a hibában.

Megoldás: Már javították a problémát, a frissítés letölthető.

ANTIVIR

Az Avira nevében visszaigazolást kérő e-maileknek ne dőlünk be: a csatlakozás ugyanis egy letöltött tartalmazhat, ez pedig egy BHO-t (Browser Helper Object) helyez a gépre. Az alattomosan feltelepülő modul adatokat küld „haza” a gépünkről.

Megoldás: A mellékletek megnyitásánál mindig figyeljünk oda – akkor is, ha látszólag megbízható forrástól származik a levél!

W-LAN

Veszélyes a vezeték nélküli hálózat: német kutatók kevesebb mint 60 másodperc alatt feltörték egy 128 bites WEP kulcsot. Ha ez még mindig nem lenne elegendő érv arra, hogy ne ezt a titkosítást használjuk a vezeték nélküli hálózatoknál, a csomagok számát is sikerült drasztikusan csökkenteniük.

Megoldás: Mindenáron váltsunk WPA-ra vagy WPA2-re...

YOUTUBE

Mostanában a biztonsági cégek a YouTube jelentette veszéllyel riogatnak. Azonban a webhely a videókat Flash segítségével szolgáltatja, a felhasználók által feltöltött saját videóanyagokat ezért szükségszerűen konvertálni kell megjelenítés előtt, ami a fertőzésekkel szemben védelmet ad.

Megoldás: Tüldimenzionált riogatás, egyelőre nincs szükség különösebb védelemre.

ÁRTÓ KÓD A KÉPEKBEN

Célkeresztben az alkalmazások

Legyünk elővigyázatosak a BMP és PNG kiterjesztésű képekkel, ugyanis egy – ezekben a formátumokban megbúvó – hiba lehetővé teszi, hogy ártó kódokat futtassanak a gépünkön. A Photoshop CS2, CS3, Elements 5.0 és a Paint Shop Pro 11.2 felhasználói csak a megbízható forrásból érkezett képeket nyissák meg. A biztonsági rés ráadásul az XP-ben és a Vistában is megtalálható. Bár a támadónak csak a képszoftver elindítására van jogosultsága, ez azonban elég, hogy mélyebbre hatoljon a rendszerben.

Manapság a biztonsági szakértők egyre több, biztonsági rések utaló figyelmeztetést adnak ki. A hackerek egyre inkább az olyan népszerű alkalmazások felé fordulnak, mint például a Photoshop. A Vista fejlett védelmi mechanizmusai ugyanis a támadási kísérletek döntő részét megghiúsítják, a hackerek viszont könnyedén rá tudják venni áldozataikat arra, hogy megnyissák a kérdéses alkalmazásokban a manipulált képeket.

ÚJABB HACKER-TRÜKK

Kihasznált cégvezetők

A MessageLabs biztonsági cég egy új trükkre hívta fel a figyelmet: a hackerek célzottan a vállalkozások vezetőit veszik célba. A támadók szeretnének minél könnyebben bekerülni a vállalati géphez: a bennük elrejtett kártékony program segítségével uralmuk alá hajtani a masinát. A behatoláshoz gyakran nulladik napi rést, azaz addig befoltoztalan szoftverbiztonsági hibát kihasználó ártó kódot alkalmaznak.

A legújabb trükk az, hogy a vezető nevét és munkahelyi beosztását feltüntető levelek mellékleteként egy rosszindulatúan módosított Word állományt küldenek. Amikor a felhasználó megnyitja a fájlt, és rákattint az abban található hivatkozásra, a Microsoft Office puffertúlcsordulási hibáját kihasználva adatlopó trójai települ a számítógépre.

A MessageLabs kimutatása szerint az áldozatok egyharmada befejezetési igazgató, 11 százaléka vezérigazgató, 6 százaléka pedig pénzügyi vezetői pozíciót töltött be.

CHIP

NYEREMÉNYKLUB

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásainkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, és szálljon be a játékainkba és csatlakozzon Ön is a nyereményklubunkhoz.

Július havi nyerteseink:

CHIP olvasói online felmérésünkben résztvevők közül mp3 lejátszót nyertek:

Vizkelety Ferenc
Vékony Attila
Terstyánszky Zoltán

CHIP olvasói online felmérésünkben résztvevők közül éves CHIP előfizetést nyertek:

Vizi Zoltan
Vertetics Ádám
Simon Sándor

CHIP olvasói online felmérésünkben résztvevők közül CHIP ajándécsomagot nyertek:

Papp Gyula, Békéscsaba
Kovács Sándor, Komárom
Kocsis András, Keszthely

Nyerteseinknek
szívből gratulálunk!

CHIP
ONLINE hu

ÚTVONALTERVEZÉS

A jövő navigációs rendszerei

Manapság rendkívül népszerűek a már számos autóban megtalálható navigációs rendszerek. A piaci részesedés növeléséhez azonban egyre többre van szükség: legfőképpen új funkciókra, könnyebb használatra és realizitikusabb megjelenítésre. Ezért egyes gyártók már a 3D megjelenítésen dolgoznak, amit úgy kell elképzelni, mint egy autószimulátort a PC-n.

A BMW például már 5-6 éves modelljeiben is Head-Up-Displayeket (HUD) alkalmaz, amelyek navigációs jeleket vetítenek a szélvédőre, így a vezető ezeket és az utat

egyszerre kísérheti figyelemmel. Eddig a jelzések csak két dimenzióban jelenhettek meg, a következő generációs navigációs rendszerek viszont már közvetlenül az útra „fektetik” a jelzéseiket. A navigációs eszközök fejlődése azonban nem csak a vizualításra korlátozódik. A készülékek számítási teljesítménye is drasztikus módon javul majd, ha hihetünk a Max-Planck kutatóinak. Szerintük ugyanis a közeljövőben e rendszerek az útvonalat 100-szor gyorsabban tervezik majd meg, mint ma. Ez akkor válik különösen hasznossá, ha letérünk a megterve-

zett útvonalról. A kellemes női hang már nem azt fogja ismételtetni, hogy tegyünk egy 180 fokos fordulatot, hanem azonnal módosított útvonaltervvel áll elő.

A mobiltelefonok piaca egyre inkább összemossódik a navigációs rendszerekével. A Nokia új, N95-ös mobilja már tartalmaz beépített GPS lapkát. Az iPod gyártója, az Apple ugyancsak hisz a navigációs eszközök és a mobilok házasságában. A nemsokára piacra kerülő iPhone ugyanis a Google Mapset tartalmazza majd. A Google ráadásul a BMW-vel is együttműködik, ugyanis a BMW-k Assist programja képes a Google Mapsben talált címeket közvetlenül az autónak elküldeni.

Egy német egyetemen pedig már kifejlesztettek egy olyan navigációt segítő eszközt, mely a vezető által viselt öv finom rezgésével jelzi, hogy merre kell továbbmenni...

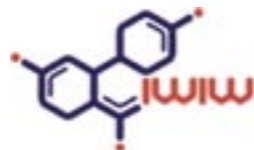

BMW HUD Egyes BMW modellekben már évek óta helyet kap az a technológia, mely a szélvédőre vetíti ki a navigációs jelzéseket

KÖZÖSSÉGI VÍRUS

Rémalommmá válhat az iWiW?

A Panda Software elemzése szerint elképzelhető, hogy hamarosan vírustámadások és pénzügyi átverések melegágyává válhatnak olyan közösségi oldalak, mint az IWIW vagy a MyVIP. A roppant veszélyes, annak idején a Sony védett CD lemezre kapcsán hírhedt-

té vált rootkit-technológiát használó programok a zenészek és zenekarok által favorizált közösségi oldalt egyfajta ugródeszkának használva villámgyorsan elterjedtek az internetezők körében.

A kiberbűnözők egyre inkább átérnek az ilyen jellegű támadásokra, így valószínűleg a következő célpontok a közösségi oldalak lesznek. Az ilyen oldalak forgalma óriásira nőtt az utóbbi két évben; az eleinte „rendeltetesszerűen” használt oldalakon azóta szinte mindennaposak a féltéves adatgyűjtések (cégek, szervezetek „ismerősgyűjtése” az IWIW-en), a vírusok terjesztése csak a következő lépcsőfok.

EPSON STYLUS D92

Gazdaságos otthoni tintasugaras

Az Epson Stylus D92 ideális belépőszintű, A4-es nyomtató mindennapos feladatokra: dokumentumok, előadások, internetes oldalak, házi feladatok és fényképek kinyomtatására. Négy különálló, darabonként (bruttó) 2250 forint értékű tintapatron található benne, így költséghatékony, hiszen csak az elhasznált színt kell kicserélni. Gyorsan, percenként akár 25 oldalt is képes nyomtatni, és az Epson DURABrite Ultra tintáját használja, amellyel lézernyomatszerű szövegek és fényes fényképek is nyomtathatók, ráadásul ellenáll a nedvességnek, a maszatolásnak és a fakulásnak.

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYÜGŐZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszéljük, hogy...

► **Rozsdásodnak a gyári Blu-ray lemezek.**

Az utóbbi hónapokban egyre több Blu-ray tulajdonos egy furcsa gonddal szembesül, mégpedig a gyári Blu-ray filmek korrodálódásával, ami persze lejátszhatatlanná teszi a lemezeket. Az első eset a Buena Vista által kiadott Presztízs című film volt, de azóta már a Felforgatókönyv, a Tégla és a Tolvajtempó című filmeknél is tapasztaltak hasonló gondokat. A hibát már a Sony is elismerte, a jelenség azonban csak egyetlen szállítmánynál fordult elő, ezért ez a Blu-ray technológiát nem sodorja veszélybe.

► **A világ legvéresebb játéka készül, amit már megjelenése előtt majdnem minden országból kitaláltak.**

A Grand Theft Auto sorozattal hatalmas sikert arató Rockstar kiadó Manhunt 2 játéka a korosztályos besorolásban az AO (Adult Only – kizárólag felnőtteknek) jelölést kapta, ami együtt jár több korlátozással is. Ennek értelmében a nagyobb áruházláncok (Wal-Mart, Best Buy stb.) eleve nem árulják, de például egész Angliából is kitalálták a Manhunt soron következő részét. A játék érdekessége, hogy mind a Sony, mind a Nintendo gépeire készül a játék, és mindkét óriáscég ezzel igyekszik bizonyítani, játékkonzoljainak a felnőtteknek is nyújtanak szórakozást. A rengeteg tiltást látva a Rockstar elhalasztotta a Manhunt 2 megjelenését, hogy átalakítsa a játékot úgy, hogy az M (Mature

– 16 éven aluliaknak nem ajánlott) besorolást kaphasson.

► **Zsinór nélküli tápellátást fejlesztett ki a MIT tudósa.**

Dr. Soljacicnek, a projekt vezetőjének sikerült elektromágneses, emberre ártalmatlan energiamezőt kialakítania laboratórium körülmények között: egy 60 wattos lámpaizzót tudott így működtetni a tőle 2 méterre elhelyezett tápegységről.

► **Június 25-én, a Csend világnapján, egy napra minden internetes rádióadás elhallgatott.**

Az internetes, legtöbb esetben non-profit szervezetek vagy magánemberek által működtetett netes adókat ugyanis a nagy zenei kiadók jogdíj fizetésére akarják kötelezni. A netes rádiók szövetsége állítja, a jogdíj bevezetésével

a legális online sugárzás meghal, és drasztikusan megnő az illegális zeneletöltések száma. A jogdíj bevezetéséért küzdő John Simson szerint a kisebb netes adókat nem fogja hátrányosan érinteni a fizetendő díj, ellenben a nagyobb, AOL, Yahoo! vagy éppen a Microsoft által vezetett adóktól jelentős bevételeket remélnék. Ennek fényében Simson szerint a SaveNet-Radio csoportosulás háttérben nem is a kis rádióadók állnak, hanem a nagy médiamogulok, akik szeretnék elkerülni egy újabb adó megfizetését. Ugyanakkor a jogdíj ellen küzdők állítják, a kiadók ezzel próbálják kompenzálni a csökkenő CD-eladások utáni bevételkiesést, ahelyett, hogy együttműködve újabb sugárzási és értékesítési módokat dolgoznának ki.

SAFARI WINDOWS ALÁ

Gyorsabb a Firefoxnál?

Az Apple bemutatta saját böngésző szoftvere, a Safari legújabb változatát, mely immár nemcsak Mac, hanem Windows rendszerekre is letölthető! Az Apple fennhangon hirdeti, hogy a Safari 3 a jelenleg elérhető leggyorsabb, ugyanakkor legkönnyebben kezelhető webböngésző, ami az ipari szabványnak tekinthető iBench teszteken az Internet Explorer 7 teljesítményének közel kétszeresét, a Firefox 2 szoftver teljesítményének 1,6-szeresét érte el. A Safari 3 többek között jól rendszerezhető könyvjelzőket, a böngészést nagymértékben megkönnyítő fájl ablakokat és beépített RSS hírcsatorna-olvasót kínál.

JOESOFT KLIX

Digitális képek visszaállítása

A JoeSoft kifejezetten a digitális fényképezőgép-tulajdonosok rohamosan gyarapodó táborára fejlesztett ki egy ügyes programot, amivel visszaállíthatók a gondatlanságból törölt képek, fotók. A szoftver a Klix nevet kapta, és JPEG, TIFF, GIF, valamint PNG formátumú képeket nyerhetünk vissza vele – még azután is, hogy formáztuk a memóriakártyát. Ráadásul a program kezeli a legnagyobb fényképezőgép-gyártók – így többek között a Canon, a Nikon és az Olympus – nyers RAW állomá-

CHIP KVÍZJÁTÉK

ASUS P5N32-E SLI Plus alaplap

Intel Core 2 Duo és Quad CPU-k fogadása (1333MHz-es PSB-vel is)
 NVIDIA GeForce 650i SLI chipkészlet
 2 db GeForce videokártya SLI-be kapcsolása
 8GB-nyl DDR2-800 memóriák kezelése
 6 db, RAID-eltérő SATA 3.0 Gb/s csatlakozás
 10 db USB 2.0, 2 db Firewire
 8 csatlakozás, DTS® Connect hangszóró

Rock Solid - Heart Touching

Játsszon velünk!

Jelenkezési határidő: 2007 augusztus 31.

1
2
3
4

Keresse fel honlapunkat!
www.chiponline.hu

Töltse ki a kötelező mezőket!

Válaszoljon a kérdésekre!

Nyerjen!

A nyeremény

1 db ASUS P5N32-E SLI Plus alaplap

Sorsolás: 2007 augusztus 14.

VODAFONE

Mobiltelevízió
Magyarországon

A földfelszíni digitális televíziózás egyik legígéretesebb új lehetősége a mobiltelefonokra nagyszámú, akár 15-20 élő televíziós csatornát sugárzó DVB-H (Digital Video Broadcasting – Handheld) technológia.

Az Antenna Hungaria és a Vodafone együttműködik a DVB-H technológián alapuló mobiltelevíziós szolgáltatások hazai kialakításában és bevezetésében. A két cég idén ősze tervezi a szolgáltatás

kereskedelmi bevezetését megelőző közös felhasználói tesztek.

A magyar Parlament nemrég fogadta el a műsorterjesztésről és a digitális átállás szabályairól szóló törvényt, amely értelmében a rendszer kiépítésére vonatkozó pályázatot idén október 31-ig ki kell írni.

HIBRID MEGOLDÁS A többszörösen díjnyertes CounterSpy egyidejűleg veszi fel a harcot a kémprogramok és az egyéb kártevők ellen

COUNTERSPY 2.5

Bástya a kémprogramok és kártevők ellen

A Sunbelt Software kiadta díjnyertes kémprogram-eltávolító CounterSpy szoftverének legfrissebb verzióját. A CounterSpy 2.5 valós idejű védeltséget biztosít valamennyi károkozóval és illetéktelen rendszermódosítással – például az internetböngésző beállításainak jogosulatlan megváltoztatásával – szemben, és a teljes védelem a korábbinál kevesebb hardvererőforrást vesz igénybe. A felhasználók számára ez azt jelenti, hogy a korábbi változathoz képest töredéknyi processzorhasz-

nálattal mellett gyakorlatilag észrevétlenül működik a program.

A 2.5-ös verzió nem csupán a Windows Vista 32 és 64 bites verziója számára nyújt támogatást, hanem a Windows Server 2003 SP1, illetve az újabb szerver operációs rendszereken is alkalmazható. Lényeges, hogy a CounterSpy 2.5 hibrid megoldás: egyszerre nyújtott védelmet a beépülő károkozók és a kémprogramok ellen, ráadásul a program központi adatbázisa több mint 750 000 káros alkalmazást tart számon.

GOOGLE TRANSLATE

Weboldalak érthetően

A Google összefogta különböző fordítóprogramjait, úgyhogy az egyik legjobban használható online szótár a Google Translate (<http://translate.google.com>). Először is, ott volt az alap fordító (Text and Web), melynek segítségével különböző nyelven írt szövegeket vagy egész weboldalakat fordíthatunk le dinamikusan. Emellé jött a Google Dictionary Translate, mely a hagyományos szótárakhoz hasonlóan mutatja adott szavak fordításait. A család harmadik tagja a nemrégiben bemutatott Translate Search. Ennek a fordítóprogramnak megadunk egy nyelvet, amit beszélünk (pl. angol), majd megadunk neki egy másikat, melyen nem beszélünk, de mégis az ezen a nyelven íródott weboldalakban szeretnénk keresni (pl. spanyol). Az eredmény: angolul beírunk egy szót, amit a program lefordít spanyolra, és így indít egy keresést a spanyol oldalakon, majd a találatokat visszafordítja nekünk angolra.

HAVI BOSSZÚSÁG

HDTV – HD nélkül

► Emlékszik még fekete-fehér tévéjére, aminél a bekapcsolás után percekkel kellett várni, hogy bemelegedjen a képcső? Ma már minden sokkal színesebb és laposabb, csak egy valami nem változott: az adás technikai minősége. A tévés műsorszórás Magyarországon egyszerűen nem követte az egyre gyorsuló technikai fejlődést, és a nálunk fogható adások mind a mai napig az igencsak elavult, őskori (legalábbis múlt századi) szabvány szerint jutnak el a lakásunkba. A 640×400-as felbontás és az analóg adatátvitel – az egyébként mind olcsóbb – LCD tévékhez egyszerűen már nem nyújt megfelelő minőséget. Biztosan mindenki gyönyörködött már a műszaki áruházakban kiállított lapos képernyős tévék kristálytisztá képeiben. Ha azután megvette a készüléket, és

úgy gondolta, hogy majd ugyanazt a minőséget élvezheti otthon is, akkor hatalmasat kellett csalódnia: a kábeltévé jelével az LCD tévének képminősége messze elmarad még a régi, képcsős készülékünkétől is.

► **Az analóg sugárzás végőrái** Nálunk az LCD és plazma modellek aránya még elenyészően kicsi az egyszerű, CRT-s technológiájú típusokhoz képest. Ám a nagyképernyős, lapos tévék folyamatosan csökkenő árának hála aligha kell sokat várni, hogy végleg eltűnjenek a régi, képcsős tévék a boltokból és az otthonokból. Ha pedig ez bekövetkezik, akkor már a hazai tévézők sem fogják beérni az SD (Standard Definition) felbontású adásokkal – és követelni fogják a digitális, HD felbontást, még hozzá 16:9-es képaránnyal.

Tőlünk nyugatra ma már minden nagyobb tévétársaságnál használják a HD felbontást, amihez a megfelelő sugárzási technológiát – a DVB valamely formáját – is kiépítették. Magyarországon a DVB-T ma még csupán kísérleti jelleggel működik, a nagyfelbontású, 720p vagy 1080i-s HD adás pedig egyelőre még elképzelhetetlen.

Az Európai Unió előírásai szerint azonban 2008 és 2012 között az analóg sugárzást le kell építeni, és át kell térni digitális jeltovábbí-

tásra. A DVB-T egy lehetséges megoldás, ahol a jobb képminőség mellé EPG-t (Elektronikus Programfüzet) és Dolby Digital 5.1-es hangot is kap(hat)unk. Aki azonban naivan azt hitte, hogy drágán vásárolt LCD tévéjével majd külső egység vagy kiegészítő kártya vásárlása nélkül áttérhet a digitális adások vételére, azt újfent csalódás érheti, ugyanis az alsó, 100-200 ezer forintos ársávban még kevés az olyan LCD tévé, amibe a DVB tunert is beépítették. ■

GOOGLE BUKTA

Németországban
nincs Gmail

Alulmaradt a Google a Gmail márkánévért folytatott küzdelemben. A hamburgi tartományi felsőbb bíróság tegnapi döntése szerint többé nem kezdeményezheti jogi úton a név megszerzését. Egy német üzletember, Daniel Giersch 2000-ben jegyeztette be G-mail néven fizikai levelező szolgáltatását, míg a Google saját levelezőrendszerét csak 2004-ben mutatta be.

A márkánév kapcsán három éve pereskednek a felek, ráadásul egyszerre több országban. A Google 60 országban birtokolja a Gmail márkanevet, de továbbra is igyekszik megszerezni azt Spanyolországban, Portugáliában és Svájcban. Egy osztrák bíróság korábban már szintén Giersch javára döntött. A Nagy-Britanniában Google Mail néven futó e-mail szolgáltatás esetében az IIR piackutató cég ellen vesztett a keresővállalat.

FLASH ÉS HIBRID MEREVLEMEZEK

Több flash a Samsungokban

A Samsung megosztott a CHIP-pel néhány izgalmas részletet a nemskára piacra kerülő új merevlemezeiről. A hibrid merevlemezekben található 256 MB flashmemóriát még az év vége előtt 1 GB-ra emelik. A jelenlegi verzió a flashmemória mennyiségének szükségessége miatt nem képes kiaknázni a benne rejlő lehetőségeket. Ez az akadály azonban várhatóan elhárul az új hibrid

merevlemezeknél, amelyekben ráadásul a firmware-t is átalakítják. A Samsungnál azonban mindehhez azt is hozzátették, hogy a Vista rendszerleíró adatbázisában is szükség van módosításra. Ez az első javítócsomaggal várható, ami még az idén megérkezik. (Csak zárójelben jegyezzük meg, hogy a Microsoft az első javítócsomag idei piacra kerülését nem erősítette meg.)

A Samsung a hibrid merevlemezek mellett egy 2,5 hüvelykes, 7200-as fordulatszámú pörgő 200 GB-os lemezt is bemutat majd. Sőt, jó eséllyel idén piacra hoznak egy 3,5 hüvelykes, terabájtos merevlemezt is. És a sornak itt még nincs vége: érkezik a Samsung első 1,8 hüvelykes meghajtója, 120 GB-os kapacitással. Valószínűleg még ezeknél is nagyobb dicsfény övez majd egy teljesen új formátumot: a koreai gyártó ugyanis 30 és 40 GB-os 1,3(!) hüvelykes HDD-eket is bemutat, amelyeket kifejezetten az MP3-lejátszókhöz és digitális kamerákhoz fejlesztett ki.

HIBRID MEGHAJTÁS A Samsung 1 GB-os OneNAND flashmemóriájú írás puffere jobb elérési idejével a hagyományos lemezek ideális kiegészítője

INTEL CORE 2 DUO PROBLÉMÁK

Minden Intel C2D CPU hibás?

Júniusban egy ijesztő hír ütötte fel a fejét az internetes híroldalakon, miszerint végzetes hibát találtak a Core 2-es Intel CPU-kban. A hiba minden változatot érint, és nem lehet szoftveres úton megoldani. A botrány kirobbantója Theo de Raadt, aki az OpenBSD egyik alapító tagja, nyilatkozatában a híres „Pentium lebegőpontos bug”-hoz hasonlította a hibát,

ami minden oprendszerrel jelentkezhet, és a PC teljes lefagyását okozhatja, fejlesztőknél és végfelhasználóknál egyaránt.

A válasza sem kellett sokáig várni, ami elsőként a Linux atyjától, Linus Torvalds-tól érkezett. Rámutatott, hogy a mai x86-os CPU-k nem lehetnek hibátlanok, ám éppen emiatt, mielőtt bármelyik új mag kereskedelmi forgalomba kerülne, ala-

pos és hosszas tesztet kell, hogy kiálljon, ahol minden komolyabb hiba felszínre kerül. Az ezek után fennmaradó, kisebb hibákat a gyártók mikrokód frissítésekkel (ez gondoskodik a CPU helyes működéséről) és alaplap BIOS kiegészítésekkel orvosolják. Az erről ismert hibalista pedig nyilvános, így meg lehet tudni, mikor milyen hibát fedeztek fel a CPU-kban és mit javítottak a legfrissebb verziókkal. Persze az Intel sem hagyta szó nélkül, hogy a hangyából elefántot csináljanak, és kijelentette, a folyamatos tesztek során kibukó összes hibáról azonnal értesítik a szoftverfejlesztőket és a legtöbb esetben – ha ez megoldható – kijavítottuk is gondoskodnak. Az Intel elemzése szerint pedig ez a mostani hiba sem különb a többiétől – nem veszélyezteti a végfelhasználókat.

CREATIVE FIZETŐS DRIVER

Nincs ingyen a Vista
3D-s hangzása

A Creative-nak meggyűlt a baja a Microsofttal, ugyanis a Vista egyszerűen nem támogatja a Creative Audigy hangkártyák térbeli hangképzését. A legújabb DirectX-et használó rendszer alatt az Audigy hangkártyák nem támogatják sem a DirectSound3D-t, sem a játékok körében népszerű EAX szabványt.

A Creative ezért elkészítette az ALchemy Audigy Edition szoftvert, ami a játékok és szoftverek DSound3D és EAX hívásait az OpenAL felületre irányítja át, és a DirectX-et megkerülve érkezik a hangkártya hardveres 3D szolgáltatását. Öröm az örömben, hogy a 104. népszerű játékot támogató szoftverért 10 dollárt kér a Creative, vagyis amennyiben Vistára fejlesztünk, hangkártyánk tökéletes működéséhez még plusz 2 ezer forintot kell kiadnunk.

Nincs többé elveszett adat: CHIP mentőlemez

Vírústámadás, figyelmetlen törlés, vagy tönkrement rendszer? A CHIP mentőlemezével helyreállíthatja a fontos állományokat, és mindörökre megvédheti rendszerét az adatvesztés ellen!

Ebben a cikkben

Fájlok és partíciók helyreállítása

Biztonságos rendszer

Fájlok javítása – formátumtól függetlenül

A vírusok eltávolítása bootlemezzel

Aki huzamosabb ideje dolgozik számítógéppel, annak bizonyára nem kell különösebben ecsetelnünk a kellemetlenségeket, amikor nem találunk egy fontos Word fájlt, vagy szórán-szálán eltűnt a gépről egész múlt heti munkánk. Akár vírus pusztít a rendsze-

ren, akár csak túl alaposak vagyunk a rendszertisztogatásnál, ezentúl nem lesz okunk pánikra: összeállítottunk ugyanis egy profi adatmentő DVD-t, amin minden szükséges eszközt összegyűjtöttünk az adatvesztés elkerülésére.

Minden elképzelhető esetre kínálunk gyógyírt: boot DVD-t, ha vírustámadás áldozataivá váltunk, adatvisszaállító programokat, ha gondatlanságból lényeges fájlokat töröltünk, sőt, komoly lemezképalapú backup-rendszert is a teljes rendszer pillanatok alatti visszaállítására! Ráadásnak kis okos programokat is mellékelünk, hogy minden szükséges eszköz kéz-

nél legyen, ha megtörténik a baj. Lássuk a terjedelmes listát.

Adat-visszaállítás

Az adat-visszaállító eszközök értelemszerűen adatvesztéskor nélkülözhetetlenek. Az ajánlott programokkal minden helyzetre nyújtunk megfelelő megoldást.

Partíciók visszaállítása

ESZKÖZ: Partition Manager 8.0 SE

INFO: www.paragon.ag

Azonnal eluralkodik rajtunk a rémület, ha nyoma vész egy teljes partíciónak, hi-

szén számos fájl is eltűnik vele. Akár a mi hibánkból, akár vírus vagy egyéb kártevő okozza, gyakran fordul elő, hogy néhány bejegyzés kámforrá válik a partíciós táblában. Nincs mindenki tisztában azzal, hogy – ideális esetben – egy elveszettnek hitt partíció újra működőképessé tehető! A feladat a lemezmellékletünkön megtalálható Partition Manager 8.0 számára gyerekjáték. Lássuk tehát lépésről lépésre, mit is kell tennünk.

A merevlemez átfésülése: Miután a Partition Manager elindul, kattintsunk a *Restore deleted partition* menüpontra. Majd kattintsunk a *Next*-re, és eltűnik a Sajátgéphez tartozó összes merevlemez. Először is pipáljuk ki a jelölőnégyzetet a merevlemez előtt, ahonnan eltűnt a partíció, majd tegyük ugyanezt az előtt, ahol a *not assigned* paraméter olvasható. Ezután kattintsunk a *Next*-re.

A partíció visszaállítása: Az átfésülés után a Partition Manager megmutatja az összes partíciót, amit talált. Pipáljuk ki a jelölőnégyzetet a visszaállítandó partíció előtt, majd kattintsunk a *Finish*-re. A fő ablakban nyomjunk az *Apply*-ra, és a program azon nyomban visszaállítja az elveszettnek hitt partíciót.

ELSŐ TIPP Ha tudjuk, hogy milyen fájlrendszer volt a partíción, ne felejtjük megadni paraméterként a varázslóban, ugyanis ezzel felgyorsíthatjuk a néha lomha keresést. Mindehhez kapcsoljuk be az *I want to select file system and search criteria* opciót, majd kattintsunk a *Next*-re. Kapcsoljuk ki az *All known file systems* opciót, és adjuk meg azt a fájlrendszert, amit a gépnek keresnie kell (például NTFS). Ezután kattintsunk a *Next*-re. Ha arra gyanakszunk, hogy a hiba a boot-szektorban van, akkor csak a *Check boot sector* pontot hagyjuk bekapcsolva.

MÁSODIK TIPP Általában a visszaállított partíció nem válik azonnal láthatóvá. Hogy ez megtörténhessen, újra kell indítanunk a Windowst. Időt spórolunk azzal, hogy a Partition Manager megkímél bennünket a Windows újból indításától: egyszerűen kattintsunk a partícióra a fő ablakban, és válasszuk az *Assign drive letter* parancsot a jobb egérgombbal előhívható helyi menüben.

Legtöbbször elég, ha elfogadjuk a Partition Manager ajánlatát, és az „új” meghajtó máris megjelenik az Intézőben.

Az elveszett fájlok visszaállítása

ESZKÖZ: FreeUndelete 2.0

INFO: <http://officerecovery.com>

Amikor kitöröljük a Lomtár tartalmát, a fájlok még a rendszerben maradnak – csupán a Windows nem látja őket. A partíciós táblában minden szükséges információ megtalálható a fizikai elhelyezkedésükről. Ezek a bejegyzések megmaradnak addig, amíg a Windows felül nem írja őket. Ezért képes például a FreeUndelete visszaállítani az elveszettnek hitt fájlokat.

Vadászat a törölt fájlok után: Indítsuk el a FreeUndelete-et, majd válasszuk ki a meghajtót, ahol a letörölt fájlok lehetnek. Kattintsunk a *Scan*-re, és jobb oldalon megjelennek a program által meglelt fájlok. A *Status* oszlopban láthatjuk a visszaállítás esélyét – a program csak azoknak a fájloknak az esetében ígér tökéletes visszaállítást, amit *Good*-nak ítélt. A mellettük megjelenő *Poor* felirat azt jelzi, hogy – legalábbis részben – már felülírták őket. Ezeket is megpróbálhatjuk javítani (lásd keretes anyagunkat a 25. oldalon!). A túlzottan sok találat elkerülése végett bátran használjuk a rendelkezésre álló szűrési opciókat. Például, ha csak Word dokumentumokat keresünk, akkor jelöljük be a *.doc*-ot a *Filter found files* rész alatt.

A fájlok helyreállítása: Adjuk meg a meghajtó nevét, ahol a visszaállítandó fájlok sorakoznak. Válasszuk ki a fájlokat, majd kattintsunk az *Undelete*-re. Ha sikeres volt a művelet, az eszköz a *Successfully recovered* üzenettel nyugtázza a folyamatot.

Megjegyzés: ne mentsünk az átfésült meghajtóra. Ezzel meggátoljuk a törölt fájlok felülírását a meghajtón.

TIPP A FreeUndelete-et USB-s pendrive-ra is telepíthetjük, és onnan futtathatjuk. Ezt akkor javasoljuk, ha a merevlemezeken csak egy partíció van. Ezzel ugyanis megakadályozzuk a szükségtelen írási műveletet azon a merevlemezeken, ahonnan menteni szeretnénk a fájlokat, s – nem utolsósorban – mindig lesz egy mentőeszköz a kezünkben, nem kell újat telepíteni szükség esetén.

Elveszett fotók visszaállítása

ESZKÖZ: PhotoRec 6.6

INFO: www.cgsecurity.org

Manapság többnyire SD kártyákat, Memory Stickeket és Microdrive-okat használnak tárolóeszközként a digitális →

Külön DVD melléklet

A mentőlemez

Vírúsvirtás, rootkiteltávolítás, anti-spam és hálózatfigyelés – többek közt ezekre is képes a mentőlemez. A részletes leírásért lásd a Vírusmentesítés című keretes írásunkat.

A CD/DVD mellékleten

Mentődoboz

Partition Manager 8.0 SE Profi szoftver a partíciók és merevlemez kezelésére. Akár a törölt partíciók is visszaállíthatók vele.

Drive Backup 8.0 SE Backup szoftver a lemezképfájlok kezelésére, sőt akár a teljes merevlemez (rendszerrel együtt) másolhatjuk vele.

FreeUndelete 2.0 Törölt fájlok visszaállítására

PhotoRec 6.6 Képek, fotók visszaállításához

IsoBuster 2.1 Sérült CD/DVD-k helyreállításához

Cobian Backup 8.4 Ütemezett, növekményes backupok készítéséhez

WinRAR 3.62 Tomorított RAR anyagok készítéséhez, javításához

Objekt Fix Zip 1.6 Hibás ZIP fájlok javításához

CopyPST 1.5 Sérült Outlook fájlok helyreállításához

Multivalent Document Tools Hibás PDF fájlok helyreállításához

DivFix++ 0.29 AVI fájlok javításához

MPEG4Modifier 1.4.4 Az AVI fejlécek hibáinak javításához

MPEG2Repair 1.0.1.5 Kijavítja a hibákat az MPEG2 streamekben

MP3val 0.1.4 Újra lejátszható MP3 számok

fényképezőkben. Mivel ezeknek a flash-memóriáknak korlátozott a kapacitásuk, a hobbifotósoknak rendszeresen törölniük kell őket. Így előfordulhat, hogy figyelmetlenségéből olyan képtől is megszabadulnak, amit egyébként szívesen megtartottak volna – ami aztán persze okot ad a bosszúságra... A probléma csupán az, hogy itt nincs olyan eszköz, mint Windows alatt a Lomtár. Ami elveszett, az elveszett – legalábbis ezt gondolhatnánk, ha nem lenne segítségünk a Photorec! Ez egy speciális eszköz, amivel visszaállíthatók azok a képek is, amelyeknek gondolatban már búcsút mondtunk.

A PhotoRec konfigurálása: Másoljuk át a merevlemezünkre a lemezmellékletéről az eszközt, és kattintsunk duplán a *photo-rec_win.exe*-re. Ezután a megjelenő ablakban ott sorakoznak a PC-ben megtalálható meghajtók, beleértve a memóriakártyát is, ahonnan a fotóknak vélhetően nyoma veszett (persze csak akkor, ha a fényképező csatlakoztatva van, vagy a kártyaleolvasóba helyeztük a memóriakártyát). Válasszuk ki a kérdéses kártyát, és kattintsunk a *Proceed*-re.

A következő lépésben állapítsuk meg a partíciós tábla típusát. A Windows esetében ez mindig *Intel*, ha pedig Apple-lal formáztuk meg, akkor *Mac*. A PhotoRecben az a briliáns, hogy a helyreállításnál gyakorlatilag figyelmen kívül hagyja a fájlrendszert, és inkább a kérdéses fájl fejléc kódjára figyel. Így az eszköz akkor is visszahozhat valamit, ha a fájlrendszer hibás vagy újraformázták a kártyát.

Ezután válasszuk ki a médiumot, majd adjuk meg a formátumot. Gyorsabb a művelet, ha csak egy bizonyos típusú formátumra keresünk rá (például JPG).

ELSŐ TIPP Menjünk az *Options*-re a PhotoRec fő ablakában, ha olyan képeket is helyre akarunk állítani, amelyeket részben már felülírtak – ugyanis erre is van lehetőség. A nyilakat használva állítsuk a *Keep corrupted files* opciót *yes*-re.

MÁSODIK TIPP A tapasztaltabbak többet is kihozhatnak a PhotoRecből, ha az *Options* pontjai között bekapcsolják a *Mode Expert* módot. Persze ez csak a tapasztaltabbak számára javallott. Ezt követően meg kell adni a lemez geometriáját és a szektorok méretét. Ez a művelet szükséges akkor, ha a kártya sérült és az elérhető 512 MB helyett például csak 350 MB-ot jelenít meg.

Műhely: Vírusmentesítés a CHIP mentőlemezzel

A mentőlemezzel antiszam (kéretlen levelek távoltartásához), rootkiteltávolító (az utóbbi idők legalattomosabb kártevője) és vírusirtó funkciót is betölt! Még hozzá mivel bootolható, komolyabb vírusfertőzés esetén is megbízható segítő – sőt, talán az egyetlen mankó. A következőkben sorra vesszük a BitDefender telepítésének, és a vírusmentesítésnek a lépéseit akkor, ha a mentőlemezzel bootolunk, azaz indítjuk a rendszert. A lemezen egy kisméretű Linux-disztribúció, a sokak által ismert knoppix kapott helyet, és a vírusirtó, a Bitdefender is ezen rendszer alatt fog indulni.

1 Bootolás

A BIOS-ban állítsuk be a meghajtók bootolási sorrendjét úgy, hogy a PC a DVD-meghajtóról indítsa a rendszert. Így gépünk automatikusan képessé válik a CHIP mentőlemezzel bootolni.

2 Az internetkapcsolat

Először is hálózati kapcsolatot kell létrehozunk, hogy a vírusirtó letölthesse a legújabb frissítéseket. Ez automatikus, ha van otthoni hálózatunk/egy routerről DHCP szerverrel. (Ezt ellenőrizhetjük például a Firefoxot elindításával.) Amennyiben PC-nk közvetlenül csatlakozik a DSL modemhez, a kapcsolatot kézzel kell létrehozunk.

3 A vírusadatbázis-fájlok letöltése

Kattintsunk duplán a *BitDefender Remote Admin*-ra a legújabb vírusadatbázis-fájlok letöltéséhez (ez szükséges ahhoz, hogy a legújabb kártevők ellen is sikerrel vegye fel a harcot a program). A belépéshez használjuk a „bd” kódot a felhasználói névénél és a jelszónál egyaránt. Kattintsunk a *Live!Update*-re, majd az *Update Now!*-ra. A *View Log*-gal megtekinthetjük, hogy a frissítés sikeresen lezajlott-e.

4 A meghajtók beállítása

Az XP és a Vista szinte mindig NTFS partíciót használ. Kattintsunk tehát duplán az *NTFS Write Drivers*-ra az Asztalon, így engedélyezzük a vírusirtónak az írást ezeken a partíciókon.

Indítsuk el a *Mount all local NTFS partitions* opciót az *Action* alatt (abban az ablakban, ami az NTFS meghajtóprogramok után nyílik). Ezután kapcsoljunk be a *Quick search for NTFS drives in*

all common locations opciót, valamint a *Search for NTFS Drives on all mounted partitions* opciót akkor, ha azt a hibaüzenetet kapjuk, hogy a program egy meghajtóprogramot se talált. Amikor a szoftver ráakad a meghajtóra, automatikusan telepíti azt, és erről küld egy rövid visszajelzést. Ezt zárjuk be, és lépünk ki a modulból a *Quit*-tel.

5 Víruskeresés

Nyissuk meg az Intézőt duplán a meghajtóikonra kattintva. Kattintsunk a nyílra, hogy egy szinttel feljebb kerüljünk, majd válasszuk a *Mount Point\Open with\Bitdefender Scanner*-t a helyi menüben. A vírusirtó azonnal megkezd a teljes partíció átfésülését, és megnyílik az antivírus kezelőfelülete. Menjünk a *Configure Antivirus* pontra, és válasszuk a *Disinfect* parancsot az *Antivirus Actions* között, valamint a *Delete*-et az *if the previous action fails* pontnál. Így a program végül magától törli a megtalált kártevőket. Aki elővigyázatos, választhatja a *Quarantine* opciót is, így lehetőségünk lesz még egyszer – törlés előtt – szemrevételezni a fertőzött állományokat. A biztonsági alkalmazás akkor lendül akcióba, amikor a *Virus Scan\Start Scan* opciót kiválasztjuk.

6 Rootkitek keresése

Az átfésüléshez válasszuk újra a *Mount Point/Open with* opciót, majd kattintsunk a *ChkRootkit*-ra. Így átfésülhetjük a gépet rootkitek után kutatva, melyek az esetek többségében teljesen észrevétlenné teszik az ártó kódokat. A beállításokat nyugtázzuk az *Ok*-val. A PC-t az *Exit*-re kattintva kikapcsolhatjuk, miután a szoftver végzett a feladattal.

BITDEFENDER A knoppixszal felvértezett bootlemezzel vírusmentes helyről indíthatjuk el az irtást

Fájlok javítása

A fájlok visszaállítása nem mindig hoz tökéletes eredményt: előfordul ugyanis, hogy részben felülírták őket vagy hibásak. Ilyenkor jöhetnek jól az alábbi ügyes programok.

RAR: Az eredeti WinRAR-nak van javító funkciója, de alternatíva is akad: az Advanced RAR Repair (www.rar-repair.com). 120 dolláros ára azonban sokakat elriaszthat.

Ár: 30 euró
Info: www.rarlabs.com

ZIP: Az Object Fix Zip javítja a részlegesen letöltött ZIP-eket. Ezt úgy teszi, hogy a rendelkezésre álló anyagból új archívumot hoz létre.

Ár: ingyenes
Info: www.objectrescue.com

PDF: A Multivalent eszközök segítenek a PDF formátummal kapcsolatos problémák esetén.

Ár: ingyenes
Info: multivalent.sourceforge.net

Office: Az Extract It, amely egy ésszerű univerzális megoldás, nem állítja vissza a DOC és XLS fájlokat, csak az olvasható tartalmukat menti.

Ár: 20 euró
Info: www.dtidata.com

Outlook: A CopyPST megnyitja a hibás PST fájlt – azt a formátumot, amit az Outlook használ. Ezután lehetőségünk van az adatok mentésére.

Ár: ingyenes
Info: www.olfolders.de

AVI: Az MPEG4 Modifier változtat a paramétereken, ha egy film hibásan jelenítődik meg. A DivFix új indexet készít, amennyiben a stream hibás.

Ár: ingyenes
Info: divfixpp.sourceforge.net

MPEG: Az MPEG2 Repair kijavítja a sérült digitális tévéfelvételeket, és újra MPEG-2 konformmá teszi őket.

Ár: ingyenes
Info: www.videohelp.com

MP3: Az MP3val ellenőrzi az audiofájlok épségét, és észleli a hibás fejleceket. A fájl a javítások következtében újra lejátszhatóvá válik.

Ár: ingyenes
Info: mp3val.sourceforge.net

Sérült CD-k és DVD-k helyreállítása

Eszköz: IsoBuster 2.1

Info: www.smart-projects.net

Valaha a CD-kel és DVD-kel kapcsolatban még az a hiedelem élt, hogy akár 100 évig is megőrzik az adatokat. Ez azonban inkább csak a mesékben van így: a lemezek gyakran még egy évig sem húzzák ki! Ha már a Windows is elutasítja a lemez beolvasását, akkor az adatok már csak külön erre a célra szolgáló eszközzel nyerhetők vissza. Szerencsére akadnak ilyenek.

Erre a problémára immár klasszikus megoldás az IsoBuster. A feladat maradtalan végrehajtására a freeware verzió is minden szükséges funkciót a rendelkezésünkre bocsát. Csak azoknak kell fizetni a programért, akik Blu-ray vagy HD DVD-ről kívánnak adatot menteni.

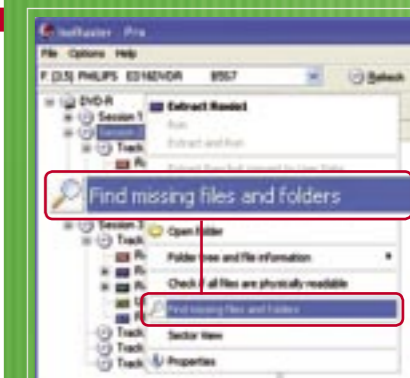
Lemezképfájlok készítése: Telepítsük az IsoBustert a lemezmellékletéről, és indítsuk el a programot. Amikor behelyezünk egy olvashatatlanul vált lemezt, a program automatikusan kiolvassa a TOC-ot (Tartalomjegyzéket). Elképzelhető, hogy az IsoBuster nem ad semmilyen találatot, ami akkor fordulhat elő, ha a lemez súlyosan sérült. Ilyenkor készítsünk egy lemezképet, aminek az az előnye, hogy a lemezt és meghajtót nem terheljük túl az állandó olvasási kísérletekkel.

A program ezután a lemezképfájlt használva megpróbálja helyreállítani az elveszett fájlokat. Mi egyébként ezt javasoljuk még a karcolt lemezeknél is, mert az amúgy meglehetősen komótos adat-visszaállítási folyamat így sokkalta gyorsabb.

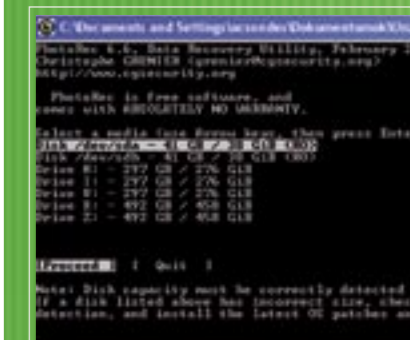
Ehhez válasszuk ki a sérült CD/DVD-t a fő ablak bal oldalán, kattintsunk rá jobb egérgombbal, majd jelöljük ki a *Create managed IBP/IBQ* parancsot.

Az adatok kimentése: Miután a lemezképfájl elkészült, menjünk az IsoBuster fő ablakában a *File\Open Image File* pontjára. A szoftver ezután elemzi a lemezképfájlt, és megjeleníti a talált fájlokat a jobb oldalon. Ha ez nem történik meg, mert a fájlrendszerek egyike (az ISO vagy az UDF) sérült, akkor válasszuk a másikat a bal ablakban. Jelöljük ki a visszaállítandó fájlt, majd egyszerűen kattintsunk a jobb egérgombbal előhívható helyi menüben az *Extract* parancsra.

TIPP Tegyük be a sérült lemezt újra a meghajtóba, ha az IsoBuster még a lemezképfájl elemzése után sem jelenít meg róla

ISOBUSTER Segítségével olvashatatlanná vált lemezeket javíthatunk, hiányzó fájlokat, mappákat nyerhetünk vissza

PHOTOREC Válasszuk ki, melyik meghajtóról kívánjuk visszaállítani az eltűntnek hitt fotókat

semmit. Kattintsunk az *Options\Communication\Reading Settings*-re, és állítsuk maximumra a *Read attempt for individual transfers* opciót. Valamint állítsuk a maximális 6-ra a *Multiblock Transfer* opciót. Ekkor az IsoBuster a sérült részt egymás után hatszor próbálja kiolvasni. Ezt a beállítást csak szükség esetén alkalmazzuk, mert nagyon megterheli a meghajtót és a lemezt.

Sérült Outlook levelek helyreállítása

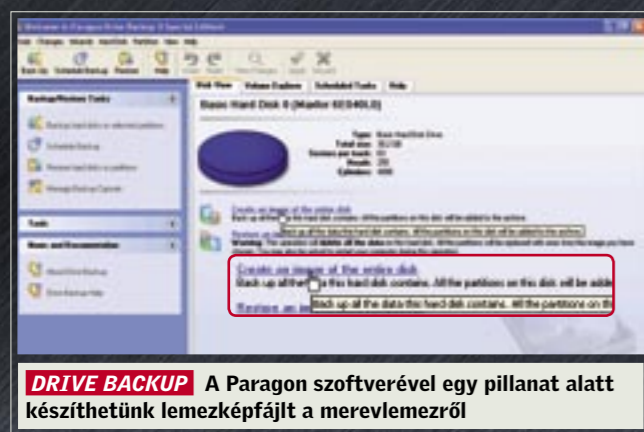
Eszköz: CopyPST

Info: www.olfolders.com

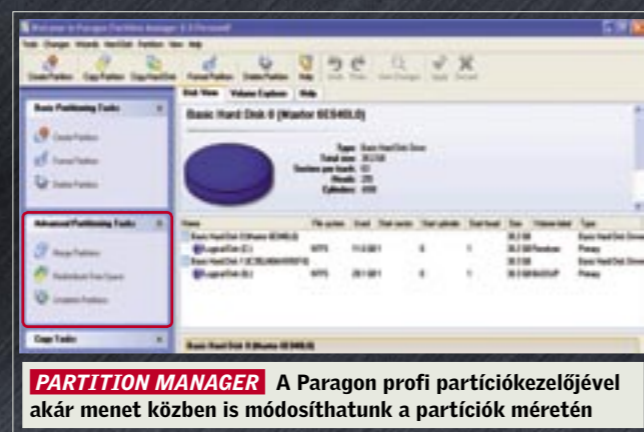
A CopyPST egy olyan program, mellyel helyreállíthatók a sérült Outlook adatok, meghozza úgy, hogy az adatfájlokat egy új fájlba exportáljuk, figyelmen kívül hagyva a felmerülő hibáüzeneteket. Mindössze az szükséges, hogy az adatfájl még megnyitható legyen az Outlookban.

Először a SCANPST-t kell használnunk a sérült fájl helyreállítására, ha az nem segít, akkor használjuk az Outlook export funkcióját. Azonban az MS termékek minden másolási műveletet megszakítanak az első észlelt hiba után. A →

DRIVE BACKUP A Paragon szoftverével egy pillanat alatt készíthetünk lemezképfájlt a merevlemezről

PARTITION MANAGER A Paragon profi partíciókezelőjével akár menet közben is módosíthatunk a partíciók méretét

CopySPT figyelmen kívül hagyja ezeket, így képes a teljes fájl másolására.

A ScanPST használata: Az MS Outlook telepítésével a SCANPST.exe is települ. Megtalálhatjuk a *C:\program files\common files\sytem\mapi\1033* (vagy hasonló) könyvtárban. Az elindításához nyissuk meg a könyvtárat, indítsuk el, és válasszuk ki az átfésülni kívánt adatfájlt. Az Outlookban keressük meg a tulajdonságok oldalt a gyökérmappában, majd kattintsunk a speciális tulajdonságokra. Az adatfájl elérési útját másoljuk a ScanPST-be (az Outlookot természetesen a ScanPST indítása előtt zárjuk be).

A CopyPST használata: Amennyiben a ScanPST nem működik, azaz nem javítja meg a fájlt, akkor a másik lehetséges megoldás, ha az Outlookot használva egy új fájlba exportáljuk az állományt. Azonban a Windows már az első hibajelenségnél megszakítja e műveletet. A CopyPST-vel mindez áthidalható. A használathoz először is készítsünk egy új PST fájlt az Outlookban, amit nevezzünk el másként, mint az eredetit. Ezután indítsuk el a CopyPST-t, válasszuk ki az adatfájlokat, majd nyomjunk a starttra. Ezt követően válasszuk az új fájlt a régi helyett. A régi fájlt írjuk ki CD-re, nevezzük át, vagy egyszerűen töröljük, miután ellenőriztük, mely elemek hiányoznak (néhány napig, vagy hétig mindenképp érdemes megtartani, nehogy fontos adatokat veszítsünk el).

TIPP Amikor a ScanPST hibaüzenettel elszáll, próbálkozzunk meg újra a művelettel. Ugyanis legközelebb kissé tovább fog eljutni. Így többszöri próbálkozásra elképzelhető, hogy mégis sikeresek leszünk a feladat végrehajtásában.

Backup

„Jobb a megelőzés!” Talán ez a kissé közhelyes tanács is lehetne a következőkben bemutatandó programoknak. Akár csak néhány fájlról akarunk biztonsági mentést készíteni, akár teljes merevlemezről, a CHIP mindenre kínál megfelelő alkalmazást.

A rendszer visszaállítása

Eszköz: Drive Backup 8.0 SE

Info: www.paragon.ag

Nem eshet többé bajunk, ha készítenünk egy teljes rendszerbackupot. Az így elkészített lemezképfájlt használhatjuk egy durva vírusfertőzés vagy még kelően ki nem érlelt meghajtóprogramok telepítése, esetleg merevlemez-meghibásodás után, ha újra ép és „érintetlen” rendszert akarunk kapni.

Rendszermentés készítése: Mivel a Drive Backup a rendszerpartíciónál működés közben képes lemezképet készíteni, akár azonnal rákattinthatunk a *Create backups of selected hard disks or partitions* opcióra a fő ablakban. A *Next*-re klikkelve már indul is a backup-varázsló.

A következő ablakban jelöljük be a rendszerpartíció dobozát, és engedélyezzük a *Modify Security Settings* opcióát. A tömörítés fokát, azaz a *Degree of compression* opcióát módosítsuk *Normal compression*-re az *Options for the backup image*-ben (ezzel 10 százalék helyet nyerünk).

Ezután határozzuk meg a backup helyét a *Storage location of backup*-pal. Jelöljük be a *Backup data on a network or a local drive* opcióát, majd kattintsunk a *Next*-re. Határozzuk meg azt a merevle-

mezt és partíciót, ahova menteni szeretnénk a lemezképfájlt. Nevezzük át a lemezképfájlt az *Archive name* opció alatt, különben a Drive Backup „titokzatos” számmal illeti. A szoftver a folyamat végén megjelenít egy összefoglalót, ezt zárjuk be az *End*-del. Ezután kattintsunk a fő ablakban az *Apply*-ra. Az XP rendszerpartíció mentésének elkészítése körülbelül 15 percet vesz majd igénybe.

Boot CD készítése: Egy boot CD-re is szükségünk lesz, hogy visszaállíthassuk később a rendszerpartíciót. Ehhez helyezünk be egy üres CD-t a meghajtóba, nyissuk meg a *Recovery CD configurator*-t a *Tools* alatt. Válasszuk a *Type of recovery medium*-nál a *CD/DVD*-t, majd kattintsunk a *Next*-re. Az *Options for creating a CD/DVD* alatt hagyjuk a *typical* beállításon, és válasszuk a meghajtót *Target drive*-ként. A Drive Backup ezután elkészíti a boot CD-t a *Next* lenyomása után.

A rendszerképfájl visszaállítása: Az újraindításhoz indítsuk el a PC-t, és tegyük be a visszaállító boot CD-t a meghajtóba.

Menjünk a BIOS-beállításokra a rendszerindítás után, és a boot sorrendet állítsuk be úgy, hogy a PC erről a meghajtóról bootoljon. A boot CD automatikusan elindítja a *Simple Restore Wizard*-ot. Adjuk meg a rendszerképfájl elérési útját a *Select Image*-nél, majd kattintsunk a *Next*-re. Ezután válasszuk meg a célt (*Destination*), ami általában a *Primary* és *Active* tulajdonságokkal felruházott fő partíció.

A következő ablakban megváltoztathatjuk a partíció kezdeti méretét és pozícióját, de ezt ne tegyük a rendszervisszaállításnál! Végül megkapjuk az összefoglalót, ami után a *Next*-re kell csak kattin-

tanunk ahhoz, hogy a Drive Backup megkezdje a visszaállítási folyamatot.

ELSŐ TIPP Megbizonyosodhatunk arról, hogy megbízható lemezképfájlt és helyreállító CD-t készítettünk-e. Menjünk a *Tools\Check archive for errors*-ra vagy a *Tools\Check recovery disks*-re a Drive Backup fő ablakában.

MÁSODIK TIPP A szoftver képes a merevlemez felületének vizsgálatára és a fájlrendszer ellenőrzésére is – ezekkel is az adatvesztés előzhető meg. Válasszuk ki a kérdéses merevlemez a fő ablakban, és indítsuk el a tesztet a jobb egérgombbal megjelenő helyi menüből.

Merevlemez másolása

Eszköz: Drive Backup 8.0 SE

Info: www.paragon.ag

Vásároltunk egy új, nagyobb merevlemez, amellyel a régit kívánjuk lecserélni. A feladat tekintélyes, mert az adatok átvitelén túl általában újra kell telepíteni a teljes Windowst is! Vagyis csak kellene, ha nem használhatnánk például a Drive Backup programot. Ezzel az alkalmazással teljes merevlemezeket lehet úgy átmásolni, hogy a másik merevlemezről is a jól megszokott Windowsunk indul – anélkül, hogy újra kellene telepíteni. Ehhez indítsuk el a *Copy hard disk* opcióát a fő ablakban (a *Copy Tasks* alatt találjuk), miután telepítettük a merevlemez. Válasszuk ki a másolandó merevlemez a varázslóban rákattintva, majd a megjelenő ablakban jelöljük ki az új merevlemez.

Az *Options* lehetőségeinél nincs különösebb áttállításra szükség. Mivel azonban

TELJES VERZIÓ

az új lemez általában nagyobb, mint az eredeti, kapcsoljuk ki a *Copy files and resize partitions proportionally* opcióát. Így a Drive Backup a partíciókat 1:1-ben másolja át, és a partíció méretét érintetlenül hagyja. Később, a Partition Manager segítségével hozzáadhatunk még szabad tarterületet bármelyik partícióhoz.

Az *Execute surface test* és a *Check writing process* opciókat csak akkor kapcsoljuk be, ha az újonnan telepített merevlemez használt, ugyanis ezek meglehetősen sokat lassítanak a műveleten. Végül indítsuk el a másolási folyamatot a *Run*-nal.

TIPP A *Copy partition* opcióval ugyancsak készíthető biztonsági mentés egy tiszta adatpartíciónál. Ehhez kapcsoljuk be a *Copy and resize partition* opcióát, ezt követően a szoftver beállítja a helykihasználást. Ez lehetővé teszi, hogy egy nagyobb partíció adatainak mentését egy kisebb méretű partícióra készítsük el.

Rendszeres adatmentés

Eszköz: Cobian Backup 8.4

Info: www.educ.umu.se/-cobian

Az adatmentés legyen gyors, automatikus, egyszerű és rendszeres. Miután telepítettük a Cobian Backupot, hátradőlhetünk a székben: az eszköz automatikusan leveszi a terhet rólunk.

A Cobian Backup telepítésekor válasszuk az *As an application* opcióát, amennyiben csak egy PC-n szeretnénk fájlbackupra használni. (Abban az esetben, ha hálózatban akarjuk alkalmazni a szoftvert, kövessük az ELSŐ TIPP javaslatait!). A program a telepítés után automatikusan

indul, az ikonja a rendszertálcán érhető el, amire duplán kattintva megnyílik a kezelőfelület.

Biztonsági mentés készítése: Indítsuk el a *Task\New Task*-ot. A *Backup Type*-nál válasszuk az *Incremental*-t a növekményes mentés készítéséhez. A Cobian Backup ekkor az első biztonsági mentés készítésénél a teljes tartalmat mentések alkalmával már csak a módosított és az új fájlokat (erre utal a növekményes mentés).

Most, kattintsunk a *Files*-ra, és adjuk meg azt a mappát, amelyről mentést kívánunk készíteni (a *Source* alatt az *Add Directory*-val). Itt kell meghatározni a célt is a *Target* opciónál. Több célt is meghatározhatunk, például az FTP-n keresztüli mentés is lehetséges.

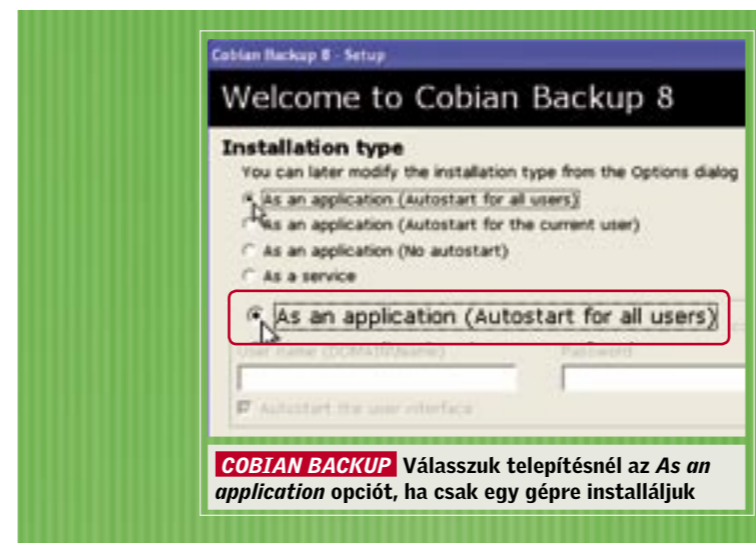
A *Scheduler*-rel, azaz ütemező ablakban megadhatjuk a mentések gyakoriságát. A *Compression Method*-dal pedig a tömörítés mikéntjét határozhatjuk meg: érdemes ZIP-et választani, kivéve ha JPG vagy MP3 fájlokról készítenünk mentést (ekkor ugyanis ennek semmi haszna). Figyelem: ha speciális karakterek vannak a fájlnevekben, akkor azok elvesznek a ZIP tömörítés során. Jelszavas védelem is beállítható a *Password Protection* alatt.

Továbbá a *Special* alatt egyes fájltypusokat kizárhatunk a biztonsági mentés készítésénél, vagy eldönthetjük, hogy melyekről készüljön rendszeres backup. Ez az opció roppant hasznos, ha például csak egy MP3 gyűjteményt monitorozunk, vagy amikor növekményes mentéssel igyekszünk megátolni új fájljaink eltűnését. Kattintsunk az OK-ra, miután elvégeztük a beállításokat, és a Cobian Backup elvégzi a feladatot.

A biztonsági mentések visszaállítása: Egyszerűen csomagoljuk ki az archív fájlt, és másoljuk vissza a tartalmat az eredeti helyére. Ez minden ZIP programmal lehetséges, de akár a Cobian Backupon belül is elvégezhető. A *Tools* alól indítsuk el az *Unpacker*-t, és kattintsunk a mappa ikonra a bal felső sarokban, hogy megnyissuk a kérdéses ZIP fájlt. Menjünk a mellette található *unpacker* ikonra, és adjuk meg az eredeti fájlok helyét.

ELSŐ TIPP A Cobian Backupkal hálózatba kötött gépeken is készíthetünk biztonsági mentéseket. Ehhez kattintsunk a telepítés során az *Installation Type*-nál az *As a service* opcióra. Válasszuk a *Logon options*-nál az *Install under the account*-ot, majd adjuk meg a vonatkozó adatokat, hogy a programnak hozzáférése legyen a többi géphez.

MÁSODIK TIPP A Cobian Backupot használhatjuk ütemezőként a programok indításához. Ehhez készítsünk egy új feladatot a *Task*-ban, és válasszuk a *Settings\Backup Type*-nál a *Dummy* opcióát. A kiválasztott alkalmazásokat (például vírusirtó) az *Actions* alatti *Add*-del adhatjuk hozzá. ■

COBIAN BACKUP Válasszuk telepítésnél az *As an application* opcióát, ha csak egy gépre installáljuk

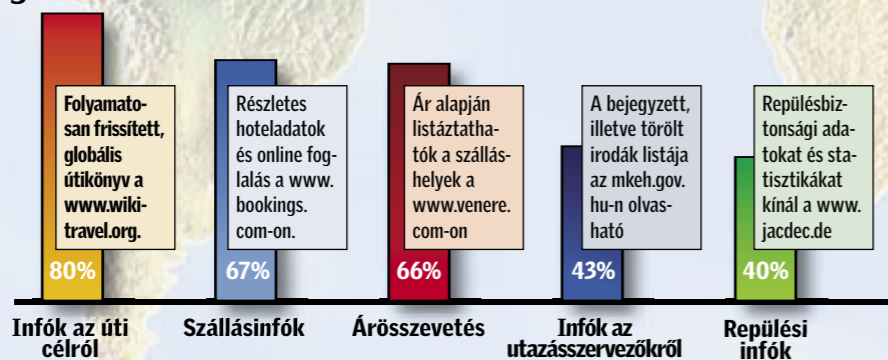
Nyarálástervezés a neten: a legjobb utazási iroda

Rossz idők járnak a szállásadókra: a vakációzók sokkal kritikusabbak a hotelekkel, mint a prospektusok, a Google Mappal ellenőrizhető a környék, és az interneten az árak is összehasonlíthatók. Szükség van még egyáltalán utazási irodákra?

Hol találhatjuk meg a keresett utazási információkat?

Turisztikai szakértők felmérést készítettek, hogy a nyaralásukat tervező internetezők mit keresnek leggyakrabban a világhálón. E szerint az úti céljukat ismertető cikkekre, a szállodaértékelésekre és az ár-összehasonlításokra kíváncsiak a leginkább. A válaszadók a leghitelesebb forrásnak más utazók észrevételeit és tippjeit tartják.

Hotspotok a kánikulában

Ha nyaralás közben sem szeretnénk lemondani az internetezés örömeiről, és viszünk magunkkal egy hordozható számítógépet, már csak a helyi WiFi hozzáférési pontokról kell tájékozódunk. A www.jiwire.com keresőjének adatbázisában 135 ország több mint 150 ezer hotspotja található. Csak bepötyögjük úti célunkat, és a JiWire már listázza is a környék vezeték nélküli internet-hozzáférési lehetőségeit.

Népszerű utazási portálok a neten

WWW.STARTUTAZAS.HU Akárhová is kívánunk utazni, itt biztosan találunk hasznos tudnivalókat

WWW.BOOKING.COM A világ bármely részén foglalhatunk szobát ennek az online katalógusnak a segítségével

WWW.NAGYUTAZAS.HU Rengeteg utazási ajánlat mindenféle árkategóriában, last minute lehetőségek

WWW.HOSTELBOOKERS.COM Kedvező árú szállások foglalása világszerte több mint 2000 településen

Ellenőrzés műhold- és helyszíni fotókkal

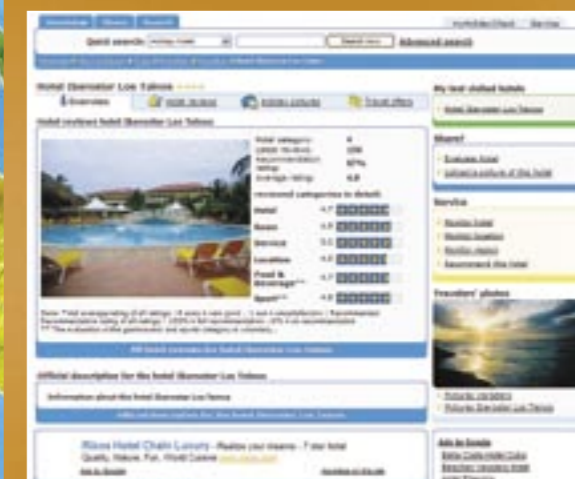

MAPS.GOOGLE.COM Valóban olyan szép helyen van, mint mondják?

WWW.LOCR.COM Térképhez rendelt, GPS adatokkal ellátott fotók

A teljes igazság: értékelnek a vendégek

WWW.HOLIDAYCHECK.COM Több mint félmilliónyi vendégtől származó szállodaminősítést közöl, külön értékelve a szobák felszereltségét, a szolgáltatások színvonalát, a sportolási és étkezési lehetőségeket, valamint a létesítmények környezetét. Az igényeinknek leginkább megfelelő szállás kiválasztását az értékelők által feltöltött fényképek is segítik.

Vista termékaktiválás – a crackereket is aktivizálta

A Microsoft kilátástalan harcot folytat a crackerek ellen. A másolásvédelmi megoldásokkal a privacy, de akár a kereskedelmi érdek is csorbulhat. Íme a Vista-törések teljes tablója.

■ Kína legnagyobb kereskedőlánca uralja a számítástechnikai eszközök piacának 90 százalékát, mégis mindössze 244 Vista licenct tudott eladni a program megjelenése utáni első két hétben. A Microsoftnál gyanítják, hogy korántsem azért, mert Kína lakossága a Linux mellett kötelezte el magát. Sokkal inkább: mert a világon – Oroszország mellett – Kínában virágzik leginkább a kalózmásolat-készítő iparág.

XP: A Microsoft kezdeti próbálkozásai a védelemre

A kalózpéldányok forgalmának visszaszorítására a Microsoft már a Windows XP-ben is szigorított a másolásvédelmen. A Windows termékaktiválást (Windows Product Activation, WPA) – amin keresztül a felhasználó kénytelen a Microsoftnál regisztrálni a program-

ját – tették a kalózmásolatok elleni harc fő eszközévé. A telepítőprogram ellenőrzi a gép hardverelemeit, összegyűjti a konfigurációra jellemző adatokat, és elküldi a Microsoftnak, a sorozatszámmal egyetemben. A mellékelt szövegdobozban összegyűjtöttük, milyen adatokra is kíváncsiak Redmondban.

A Microsoft a rendszerinformációból és a sorozatszámából előállít egy ellenőrzőkódot. Ha a Windowst a későbbiekben újratelepítik, az ellenőrzőkód és az újonnan begyűjtött rendszeradatok alapján állapítja meg a cég, hogy új gépre telepít-e a Windowst. Ha túl sok alapvető hardverelem változott, a gép újnak minősül, azaz nem használható vele legálisan OEM Windows XP – de dobozos termék esetében is könnyen telefonos magyarázkodásra kényszerülhetünk.

Az új eljárást a crackerek kihívásnak tekintették, és mint a legtöbb esetben, ezúttal is sikerrel törték fel a másolásvédelmi megoldásokat. A Microsoft ezért bekeményített. „Eredeti Windows – Valódi előny” (Windows Genuine Advantage, WGA) néven futó eredetiségvizsgálati megoldásuk nem csak a rendszer telepítésekor, de minden egyes frissítés letöltésével működésbe lép. Ekkor a Microsoft ugyanolyan rendszeradatokat gyűjt, mint az aktiválás során, és mind az ellenőrző kódot, mind az aktuális rendszerinformációt újra ellenőrzi.

Ami azonban elsőre sikeres taktikának tűnt, végül meglehetősen vegyes eredményt hozott. A kalózmásolatokat használók többsége lemondott a frissítésekről, ezzel utat engedve a vírusoknak és hackereknek. A Microsoft ezért a biztonsági frissítéseket kivonta a WGA hatásköre alól.

Vista: Fejlődés a Microsoft másolásvédelmében

Bár az alap WGA megoldást is a kalózkodás elé gördített komoly akadálynak tűntette fel, a Microsoft tovább szigorított a Vista hitelesítési folyamatán. Most már 180 naponta újra meg kell ejteni a WGA vizsgálatot, ha a felhasználó továbbra is szeretne letölteni a Microsofttól. Ezzel a cég elsődleges célja, hogy lassanként kivonja a „foltozatlan” kalózváltásokat a forgalomból.

Hogy mindez lehetővé is válhasson, nagymennyiségű adat került a Microsoft birtokába, éppen úgy, ahogy XP alatt is. Az adatok csak abban segítenek a cégnek, hogy egyértelműen beazonosíthassa és megkülönböztethesse az adott számítógépet. Ha az ellenőrzés sikerrel zárul, a cég – legalábbis a kiadott nyilatkozata alapján – törli az összegyűjtött adatokat. Am ha a számítógép elbukik a WGA ellenőrzésen, a szoftveróriás lementi a termékazonosító kódot, és a regisztrációs kulcsot. Arról azonban hallgat a cég, hogy ezután mi történik. Szigorúan elméletileg az illegális felhasználó ezek után az IP-címe alapján felkutatható – ha a net-szolgáltató együttműködik.

A nagy számítógépgyártóknak, mint például a Dell-nek, HP-nek, Sony-nak a Microsoft a Rendszerzárólású előtelepítés (SLP, System Locked Preinstallation) lehetőségét kínálja fel. Az SLP telepítés során – elméletileg egyszerű aktiválható – OEM sorozatszámot használnak a cégek, ám a Microsoft a BIOS-ból csak néhány specifikus adatot gyűjt ki az aktiváláshoz, nem a teljes hardverkonfigurációt. A gyártók így minden BIOS-ba beégethetik a szükséges alapinformációkat,

így, amíg az alaplap változatlan, a felhasználó – ha szükséges – újra megadhatják az OEM sorozatszámot a hiteles aktiváláshoz.

Támadás: A crackerek megtörték a Vista védelmét

Még a Vista hivatalos startja előtt hozzá lehetett jutni az első példányokhoz az interneten, ám a rendszer elindításához több bonyolult műveletre volt szükség, és ez bosszantotta a crackereket. Eleinte úgy tűnt, hogy a Microsoftnak sikerült túljárnia a kalózkodóknak. A crackerek azonban egyre újabb és kifinomultabb módszerekkel álltak elő. A Vista-törések eddigi története dióhéjban a következő:

★ **A Frankenstein Build** volt az első támadás a Vista másolásvédelme ellen, ami még az OS béta állapotában született. Mivel akkor tájt a Vista által használt WPA és WGA megoldások túlságosan hasonlítottak az XP-ben használtakra, a védelem feltörése gyerekjáték volt.

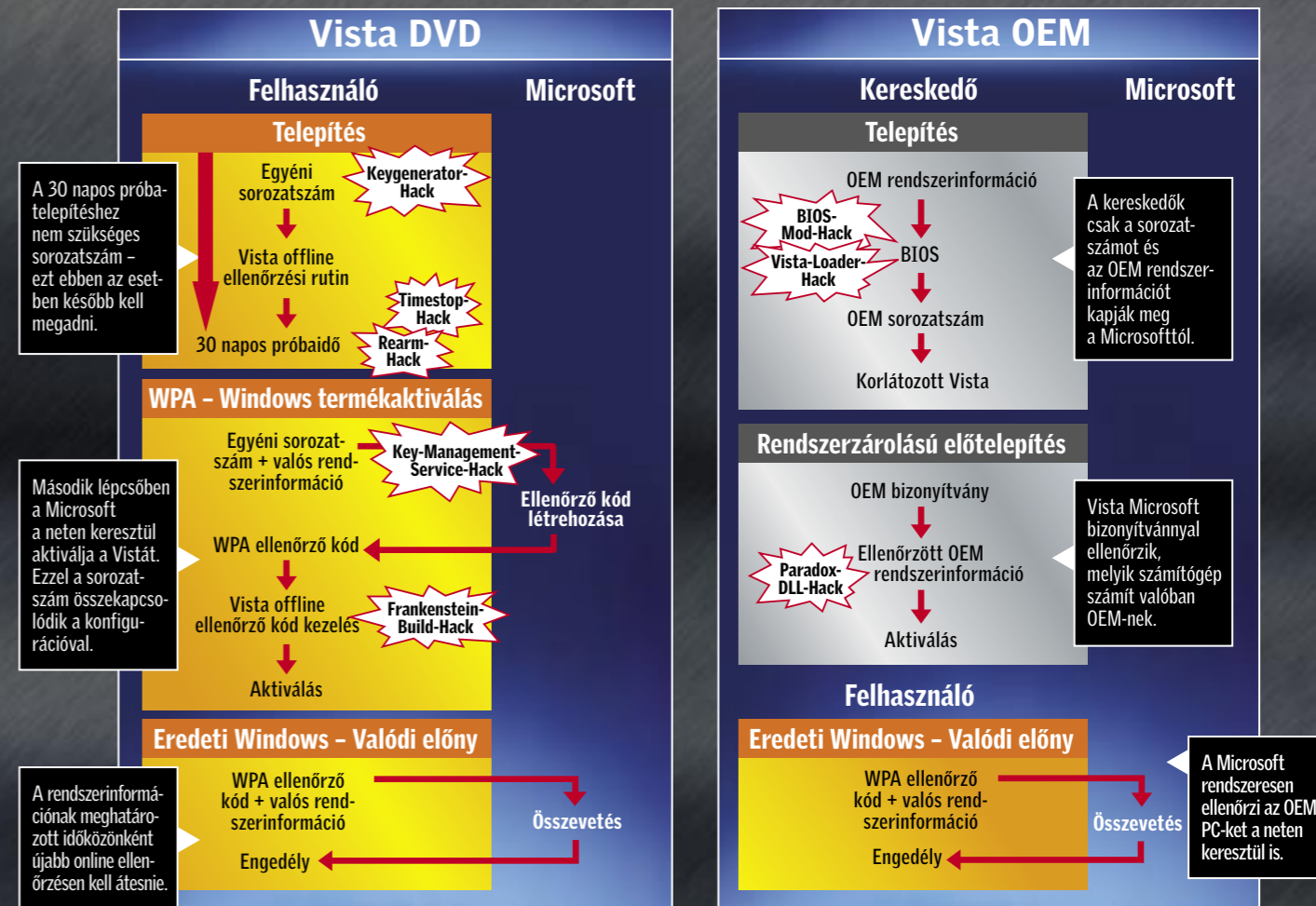
A végleges változat elkészültére a védelem bonyolultabbá vált, így a crackerek a jól bevált feltört béta sorait illesztették be a Vista-ba. Úgy tűnt, a Microsoftot legyőzték, ám azok a Vista-változatok, amikbe a béta fájlokat építették be, béta változatként azonosítják magukat a frissítésekkor, és május 30. óta a béta változatok nem frissíthetők.

★ **A Timestop hack** volt a következő támadás. Ez az aktiválásig hátralévő 30 napot hosszabbította meg korlátlanul. A megoldás alapvetően sikeres volt, ám lehetetlené tette a frissítéseket.

★ **A Rearm** valójában csak egy egyszerű, a Vista-ban hivatalosan is hozzáférhető parancs, ami azonban ügyesen felhasználva lehetőséget ad a 30 napos próbaidő többszöri meghosszabbítására.

Így működik a Vista termékek aktiválása

A kalózkodás elkerülésére a Vista három szinten ellenőrzi az eredetiséget: sorozatszám, WPA és WGA. Ennek ellenére a crackerek hamar megtalálták mind a Vista DVD, mind az OEM verzió kiskapuit.

Amit a Microsoft tudni akar

- A számítógép típusa
- Az OS verzióadatai
- Az OS nyelvi változata
- Területi és nyelvi beállítások
- BIOS információk (gyártó, verzió, dátum)
- A HDD sorozatszáma
- A BIOS ellenőrzőkódja
- A hálózati kártya azonosítója
- A telepítés és ellenőrzés addigi eredményei
- Windows termékazonosító és termékkulcs

sára. Ám ez a lehetőség csak 120 napig használható, utána a Windows már nem fogad el semmilyen további hosszabbítást.

★ **A KMS szerver** (Kulcskezelési szolgáltatás, Key Management Service) megoldás először a kínai kalózpéldányok esetében tűnt fel. A crack a Microsoft által a cégeknek szánt, mennyiségi licenc aktiválórendszernek (Volume Activation 2.0) természetére épített.

A KMS szervert a nagyvállalatoknak találták ki, hogy az aktiváláshoz ne kelljen minden egyes számítógépnek külön csatlakozni a Microsoft szervereire. Miután a KMS szervert a Microsoft ellenőrizte és aktiválta, ez aztán tovább aktiválhatja a helyi hálózaton található számítógépeket. Erre azonban – a vásárlói célcsoport

miatt – csak a Vista Enterprise és Business változata használható. Ráadásul, ha a Microsoft megtagadja a KMS aktiválását, ahogy sok kalózverzió esetében meg is tette, még a legális vásárlók is megbuknak a WGA ellenőrzésen.

★ **Keygenerator**, azaz kulcskezelő program is készült a Vista-hoz. A módszer alapja egy aprócska alkalmazás, ami véletlenszerűen generál sorozatszámokat, amíg az egyiket el nem fogadja a rendszer. Ám ennek a támadási formának két gyenge pontja is akad.

Először is egy kulcs kipróbálása hosszú időt vesz igénybe. Másrészt a megtalált kódoknak nem csak helyben, a gépen kell átmennie az ellenőrzésen, de azt a neten keresztül a Microsoft is ellenőrzi. És a redmondai adatbázis már sok-

kal szigorúbban válogatja a sorozatszámokat (például a már feliderített generált kódok letiltásával), mint a telepítőprogram.

★ **Az OEM-BIOS módosításokkal** eddig nem sokat törődött a Microsoft. A cég azért nem aggódott e miatt a módszer miatt, mert a sikerhez felül kell írni a BIOS-t, ami komoly kockázatot jelent a felhasználóknak. A cég szóvivője szerint: „Nem az a célunk, hogy megállítsunk minden örült kutatót, aki a Windows feltörését tartja küldetésének.”

★ **A Paradox módszer** egy cracker csoporttól kapta a nevét, akik olyasmivel álltak elő, ami alapvetően kellemetlenül érintette a Microsoftot. Törésük egy olyan meghajtóprogramot telepít a Vista alá, ami elfogja a BIOS-hoz ér-

kező lekérdezéseket, és bármiféle kockázatos hardvermódosítás nélkül szimulálja az OEM-BIOS választást. A Paradox meghajtóprogramját azonban már ismerik az ellenőrzőprogramok is, így ez a módszer többé nem használható.

★ **A Vistaloader** a rendszerindításkor betöltődő program, ami működésében hasonlatos a Paradox meghajtóprogramjához. A program egyszerűen emulálja a teljes BIOS-t, ami így természetesen OEM-BIOS-nak tűnik. Ezzel – és a programhoz kapott, telepítéshez szánt sorozatszámokkal – az aktiválás le is zajlik online ellenőrzés nélkül. Ám éppen a Paradox módszerrel való hasonlóság miatt csak idő kérdése, hogy a Microsoftnak mikor sikerül azonosítani és letiltani ezt a programkódot. ■

IPTV: Hitek és tévhitek

Az IPTV nálunk egyelőre nem váltotta be a szakemberek vérmes reményeit, mert a tévézési szokásokat a jövőben gyökeresen felforgató szolgáltatás körül még sok a tévhit. Segítünk őket eloszlatni.

1 Az IPTV-vel csökken az internet-hozzáférés sebessége

Nem igaz. Az IPTV szolgáltatáshoz kétségtelenül gyors adatkapcsolatra – tipikusan DSL összeköttetésre – van szükség. Ennek sávszélességéből elkülönítenek egy részt a televízió számára, amelyen a szolgáltató garantálja a vétel kifogástalan minőségét (QoS, Quality of Service), a fennmaradó részen pedig a korábbiaknak megfelelően zajlik a hagyományos PC-s internetforgalom.

Korántsem véletlen, hogy a T-Online éppen idén tavasszal indította el üzemszerűen a T-Home TV szolgáltatását, ugyanis a sávszélességet tekintve mostanra értek meg ennek feltételei. Az utóbbi fél-egy évben vált tömegessé Magyarországon is a több megabites internet sávszélesség, amelylyel a televízióhoz dedikált rész mellett is a korábbiaknak megfelelő sebességgel nyújthatják a hagyományos PC-alapú internetelérést. Az IPTV-hez egy set top box esetén minimálisan 4, két box esetén pedig 8 Mbps-os sávszélességre van szükség. A majdani HDTV adások pedig ennek többszörösét igénylik majd. A jelenleg alkalmazott ADSL 2+ technológia

összességében 24 Mbps sebességű internetelérést tesz lehetővé.

2 Ha a településünkön már van IPTV, akkor semmi akadály sem lehet, hogy mi is csatlakozzunk

Nem igaz. Mint az egy június végi sajtótájékoztató elhangzott, a T-Online jelenleg 29 településen kínálja a T-Home TV szolgáltatást, ám ezek számát már a harmadik negyedére 42-re kívánják bővíteni. A T-Online-on kívül jelenleg csak a TVnet kínál internetvétét, ő azonban csupán Budapesten, annak is csupán egy részén.

Ám önmagában az, hogy egy településen már meghonosították az IPTV-t, még nem jelenti feltétlenül, hogy az adott város vagy falu valamennyi lakásában áttérhetnek az internetalapú televíziózásra. Az előfizetői végpont és a DSL szolgáltató telephelyén található, az előfizetői adatforgalmakat összefogó és azokat optimális sávszélesség-kihasználás mellett a szélessávú ATM-hálózat felé továbbító vonal koncentrátor (DSLAM, Digital Subscriber Line Access Multiplexer) között ugyanis nem lehet nagyobb a távolság 2 kilométernél. Az ADSL 2+ technológia legfeljebb ekkora távolság esetén teszi

lehetővé a 12 Mbps sebességű internetelérést. Az idézett tájékoztató elhangzott az is, hogy a T-Online megkezdte a VDSL 2 technológiára alapozott hálózat tesztelését is. Ez a szabvány a DSLAM egy kilométeres körzetében legalább 50 Mbit/s-os internetelési sebességet tesz lehetővé. A kísérleti projektet egy lakóparkban hozzák létre.

3 A set top boxhoz csatlakoztatott külső tárolóval korlátlanul növelhető a felvehető műsor időtartama

Részben, és csak elviekben igaz. A T-Home TV felmérést készített, ami szerint az előfizetők az IPTV két legfontosabb előnyének az adás tetszőleges megállítását (49%) és a műsorrögzítést (36%) tartják. A „megállítás” lehetővé teszi, hogy ha például megszólal a telefon, vagy mondjuk egy váratlan vendég érkezik, akkor átmenetileg felfüggesztjük a tévézést, hogy aztán ugyanott folytathassuk a műsort, ahol abbahagytuk. Ám újrajátszhatunk így például egy érdekesebb jelenetet vagy parádés gólt is. Ehhez természetesen ugyanúgy folyamatosan rögzíteni kell az adást, mintha a teljes műsort szeretnénk egy későbbi

időpontban megtekinteni. A rögzítés helye azonban a különböző megoldásokban eltérő. A T-Home TV-nél a set top box tartalmaz egy 80 GB-os háttértárolót, amire 50 órányi műsor rögzíthető, a TVnet-nél viszont a központi szerveren tárolhatunk maximum hat órányi műsort. Ez utóbbi esetben egyelőre a time-shift még nem működik.

Külső tárolóval tehát elvileg a merevlemez is tartalmazó set top box kapacitása bővíthető lenne, ezt azonban a T-Online sem teszi lehetővé.

4 Az IPTV csak digitális tévékészülékkel működik, ezért ehhez a szolgáltatáshoz le kell cserélni a régi készüléket

Nem igaz. Legfeljebb a nagyon régi, csupán koaxiális antennabemennel felszerelt készüléket nem tudjuk használni az új technológiával. A televízió bemenetére ugyanis a set top boxból (STB-ből) érkezik a jel, amit bármelyik analóg vevőkészülék képes feldolgozni. Kétségtelen viszont, hogy az STB-k általában már csupán kompozit, S-video stb. formátumú jeleket továbbítanak a tévé felé, tehát a nagyon régi készülékek tulajdonosai számára már csak ezért is elérkezett az idő a tévématuzsálem cseréjére. Ezzel már egyébként sem tudnánk maradéktalanul élvezni az IPTV hibátlan, torzításmentes és tiszta képét.

5 Az IPTV csak set top boxsal működik

Csak részben igaz. Tágan értelmezve ugyanis lényegében „IPTV”

minden, az internet protokoll szerint a weben továbbított, PC-vel „fogható” flash alapú videó is. Pár hete mutatkozott be például a *Webcsatorna*, egy kifejezetten az internetre készített videóműsorokat sugárzó portál (www.webcsatorna.hu), amelynek tematikus csatornáin hetente több-tucatnyi új, folyamatosan elérhető, bármikor lekérhető műsort helyeznek el a szerkesztők.

Az általános szóhasználatban azonban az IPTV kifejezés ma még inkább a programcsomag-alapú, elkülönült szolgáltatást takarja, amelynek vételéhez valóban set top boxra van szükség. Ez utóbbi esetben a televízióadások videó-adatfolyama a szolgáltató fejállomásán (headend-jén) kerül az internetre. A dekódolt és – IP-csomagokra bontva – a fő gerinchálózaton továbbított seregnyi tévéműsorhoz a kisebb, városi elosztó központokban további helyi tartalmat csatolhatnak. Ez utóbbi központok ellenőrzik az előfizetői jogosultságokat, s ezek elégitik ki a csatornaváltási és *Video on Demand* (VoD) kéréseket is. A korlátozott sávszélesség miatt ettől a ponttól az előfizetői végpontig már csupán az éppen nézett, és (amennyiben szükséges) a „kép a képen” megjelenített csatorna programját, illetve a VoD kérés továbbítja a rendszer.

Az IPTV előfizetőnél az érpár (az egyszerű szélessávú internetnél alkalmazott ADSL-modem helyett) az úgynevezett home gateway-re csatlakozik, ami szétválasztja a televízió, a hagyományos internet és az IP telefon jelét, emellett tűzfal-

ként és WLAN routerként is szolgál. Az elkülönített televízió-adatfolyam a home gateway-ről kerül azután a set top boxba.

6 A hazai IPTV eddigi története meglehetősen kudarczagú

Nem igaz. Még akkor sem, ha a T-Home TV előfizetőinek jelenlegi száma kétszegtelenül jóval szerényebb az előzetes várakozásoknál: még csupán mintegy kétezer körüli. (Jóllehet egy tavalyi újságcikk az akkor 800 ezer szélessávú internet-előfizetéssel rendelkező háztartásból százezerre becsülte az IPTV potenciális vevőinek számát.) A T-Home TV azonban jelenleg még csupán a piaci bevezetés szakaszában jár, és számos új szolgáltatást csak az elkövetkező hónapokra terveznek.

Ami a nyugat-európai prognózisokat illeti, a Gartner előrejelzése szerint az IPTV-vel ellátott háztartások száma a tavalyi 3,3 milliőról 2010-re 16,7 millióra növekszik. Egyébként az elmúlt évben Franciaországban volt legnépszerűbb az IPTV, a Nyugat-Európában regisztrált előfizetők mintegy fele innen került ki. A kutatók megjóvázó- dása szerint az IPTV az elkövetkező fél évtizedben a telekom szolgáltatók fő bevételi forrása lesz.

7 Az IPTV nem nyújt jelentősen többet, mint amit más eszközökkel eddig is el lehetett érni

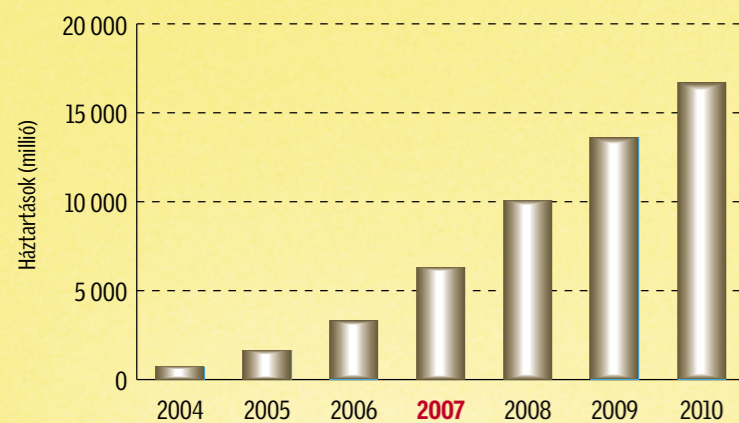
Nem igaz. A televízió műsora persze felvehető hagyományos videóra is, több tunerkártával megvalósítható a „kép a képen”

funkció, s több szolgáltatás – például a UPC Direct vagy a DigiTV – kínál intelligens műsorújságot és különféle játékokat is a tévéképernyőn (a fájlcserelés filmletöltésekről pedig ne is beszéljünk). Az IPTV azonban ezeket a szolgáltatásokat a fentieknél sokkal gazdagabban, integráltan, könnyebben kezelhető módon teszi elérhetővé. A műsorújságban itt egyetlen gombnyomással kapunk minden részletre kiterjedő ismertetéseket, a Port.hu filmes adatbázisa alapján szereplők, címek és számos egyéb szempont alapján is tájékozódhatunk. A csatornákat rendszerezett listákba szedhetjük, a műsorújság alapján beprogramozhatjuk a rögzíteni kívánt műsorokat, akár teljes sorozatokat is. A felvett anyagok között könnyen eligazodhatunk a merevlemezben a filmekkel együtt tárolt címek és felvételi időpontok alapján. Az élő adást megállíthatjuk vagy visszaugorhatunk az időben. A jelenleg mintegy 400 címet tartalmazó T-Home TV videotéka körül 498 forintért „kikölcsönözhetjük” kedvenc filmünket is 24 órára (VoD), vagy előfizethetjük a szolgáltatásra, s ekkor az adott hónapban az egy csomagba tartozó valamennyi filmet tetszőleges számban megtekinthetjük (SVoD). A filmeket egyébként sok esetben az eredeti hanggal is élvezhetjük, megjeleníthetjük a képernyőn a számlainformációkat, és jelszóval sza-

bályozhatjuk, hogy gyermekeink milyen programokhoz férhetnek hozzá.

8 Az IPTV széles körű elterjedése túlterhelheti az internetes infrastruktúrát

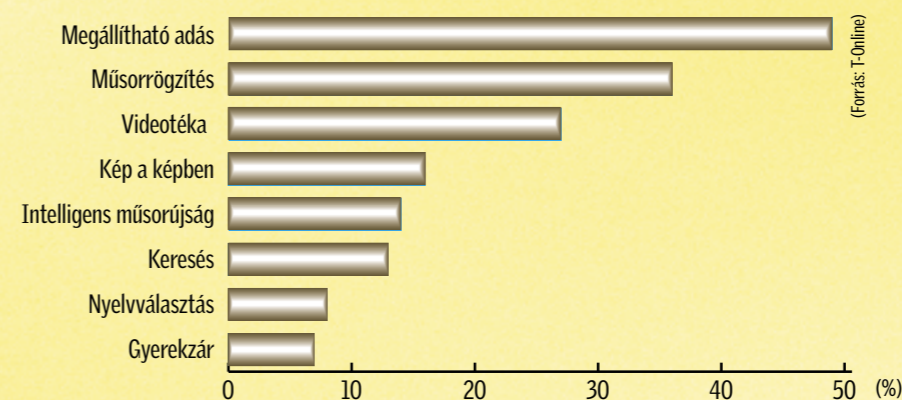
Igaz, reális a veszély. Az internet adatforgalma drámai tempóban növekszik, amiért elsősorban a fájlcserelés hálózatok és például a YouTube platform okolható. Egy német statisztika szerint a világhálón megforduló adatok mennyisége havonta hét százalékkal növekszik, és a teljes forgalom nem kevesebb, mint hatvan százaléka származik az ezeken keresztül továbbított – elsősorban videó – adatokból. Egyes szakemberek már egyenesen a világháló közeljövőbeli összeomlását tartanak. Márpedig a forgalom növekedéséből a jövőben tetemes szletet hasíthat az IPTV is. Elsősorban persze nem a gerinchálózaton multicast eljárással (amikor egy szerver számos címzett felé egyszerre küldi az adatokat) továbbított élő adások miatt kell aggodni, hiszen ezek sávszélességigénye a gerinchálózat teljesítményéhez mérten elenyésző. Sokkal inkább a videotéka köré vonatkozó egyedi VoD igények miatt, amik csak unicast megoldással elégíthetők ki. A T-Home TV előfizetőinek körében a videotéka a harmadik legnépszerűbb szolgáltatás, így ha széles körben elterjed az IPTV, akkor nem csupán a videokölcsönzők húzhatják le a rolót, de az internet is nehezen bírhatja majd a fájlcserelés megspeszítő forgalomnövekedését. ■

GARTNER PROGNÓZIS Nyugat-Európában 2010-ig megháromszorozódik az IPTV-vel rendelkező háztartások száma

ATLÁTHATÓ FELÜLET A nagyinak se okoz gondot a keresés

T-HOME TV STATISZTIKA A megkérdezett nézők többsége a műsormegállítás, -rögzítés lehetőségét és a videotékát díjazza leginkább

SET TOP BOX Beépített merevlemez, 50 órányi műsorhoz

GOOGLE, YAHOO, MICROSOFT

Webes evolúció!

A web töretlenül fejlődik, mi pedig a három mogul, a Google, a Yahoo és a Microsoft kulisszái mögé tekintettünk. Csöndes Áron

Google: Bevásárlókorúton

A Google egy kis cégből a web egyik királyává nőtte ki magát. Következésként tartotta magát ahhoz, hogy keresőmotorjával, webes szolgáltatásaival mindig legalább egy lépéssel a konkurencia előtt járjon.

Ahogy mindig is, a Google talpkövet most is a hirdetések jelentik. A világ leghíresebb és leggyakrabban használt keresőmotorjának üzemeltetője most már a bannerkihelyezését tekintve is piacvezető az interneten (a DoubleClick felvásárlása után konkurens nélküli egyeduralmódóvá vált).

A következő lépésben a számítógépes játékipar programjaiban elhelyezett hirdetéseket kívánja birtokba venni. Ezért is vásárolta fel az AdSpace-t. Célja, hogy a reklámokat játékosokra szabottan jelenítse meg a játékokban. Ennek előnyeit és főként hátrányait múlt havi lapszámunkban, a havi bosszúság rovatban már részletesen ecseteltük.

Ha az új szolgáltatásokról is szót szeretnénk ejteni, akkor az ugyancsak a múlt havi lapszámunkban bemutatott Streetview-n túl a Google Trafficot kell feltétlenül megemlíteni. Az Egyesült Államok autóvezetői ennek segítségével a legfrissebb forgalmi hírekről tájékozódhatnak a Google Mapsen.

Yahoo: Intelligens keresés mobiltelefonokon

A Yahoo jelenleg a mobilkészülékeken keresztüli internetelésre koncentrál, és a OneSearch szolgáltatás formájában egy speciális keresőmotort fejlesztett ki, kifejezetten a mobilkészülékekhez. A felhasználók ugyanis merőben mást várnak egy mobilos, mint egy asztali PC-n végzett kereséstől. A OneSearch, ahelyett hogy részinformációkat jelenítene meg válaszként a keresésére, egy átfogó információhalmot bocsát a rendelkezésünkre. Például, ha a mobi-

lon bepötyögjük egy nagyobb város nevét, akkor először megkapjuk a helyi időjárási viszonyokról szóló adatokat, fotókat a Flickr-ről, majd a helyi híreket. De aztán ott sorakoznak a város (esetleges) honlapjára vezető linkek, a kapcsolódó bejegyzés a Wikipédiában, továbbá információk a repülőterekről, helyi közlekedésről. Így megkapunk gyakorlatilag minden szükséges információt, amit egy számunkra ismeretlen helyről keresni szeretnénk.

A kereső egyelőre még béta tesztfázisban van, és a Yahoo nem tudott érdemi információval szolgálni a CHIP-nek a végleges verzió megjelenésének várható időpontjáról sem.

A Yahoo az Operával is szövetekezett, hogy minél teljesebbé tegye a mobil élményt. Az *Opera mini* egy kifejezetten a mobil eszközök számára tervezett böngésző, ami már most számos készülékre elérhető, és okosan szabja át a weboldalakat ahhoz, hogy a képernyő kis mérete ellenére se kelljen lemondanunk az internet nyújtotta információáradattól.

Microsoft: Fotó- és fájlmegosztás nagyüzemben

A Microsoft az internetes szolgáltatásait Live gyűjtőnéven kínálja. Eddig a Microsoft nem volt túlságosan innovatív ezen a téren, inkább erőlködve kullogott a Google után. Most azonban megbokrosodtak!

Az egyik új szolgáltatás a Windows Live Photo Gallery, ami a már ismert Photo Gallery webesített változata. A fotóinkat mappákba gyűjtve, egyetlen mozdulattal online oszthatjuk meg bárkivel. Mi több, alapszintű képszerkesztő funkciókat is kapunk, így lehet fényerősséget, kontrasztot állítani, vörösszem-effektust korigálni, valamint vágni. A Microsoft persze ezzel még semmi forradalmat nem tett, csupán engedte, hogy a felhasználói – mind a sok százmillió – online is megoszthassák egymással a képeiket. Azonban most következik az egyik valódi újdonság: a szoftvercég a Photosynth és a Seadragon technológiáját is beépíti a szolgáltatásba! A Photosynth egy adott helyről vagy tárgyról készült rengeteg fotót (amelyeket például a Flickr-ről gyűjt be) feldolgozza, hasonlóságok után kutatva elemzi őket, majd háromdimenziós térben megmutatja, hogy miként kapcsolódnak egymáshoz. Ez így leírva persze ropant körülményesnek tűnhet, ezért a legjobb, ha ellátogatunk a <http://labs.live.com/photosynth/> oldalra, és ott megtekintjük a bemutatkozó videót – érdemes!

A SeaDragon (<http://labs.live.com/Seadragon.aspx>) pedig forradalmian megváltoztatja a képek vagy webes tartalmak böngészésének módját. Egy valami tehát bizonyos: a Flickrnek és a többi képmegosztónak igencsak igyekeznie kell, ha versenyben akar maradni...

Az újdonságok sorának azonban itt még nem szakad vége. Aki használ Windows Live Messenger-t, az tudja, hogy nem csak egyenként küldhetünk át fájlokat ismerőseinknek, hanem egész mappákat is megoszthatunk velük. Ha a mappába behúzzunk egy fájlt, akkor ismerősünk látja majd. Nos, ennek továbbgondolása a Windows Live Folders. Egyelőre még a bétatesztjei folynak, de várhatóan 500 MB tárhelyet kínál majd. Az ide feltöltött fájlokat akár nyilvánossá is tehetjük, de persze a szolgáltatás privát használatra is alkalmas. Felettből előnyös, hogy a fájloknak saját linkje van, így gyerekjáték a hivatkozás az online tárolt anyagainkra, bárhol is legyünk éppen a weben. ■

VIDEOPORTÁLOK

YouTube és társai: saját tévé

A Google rendkívül népszerű videoplatformja az egész webes világra hatást gyakorolt. A versenytársak új funkciókkal próbálják magukhoz édesgetni a felhasználók népes táborát.

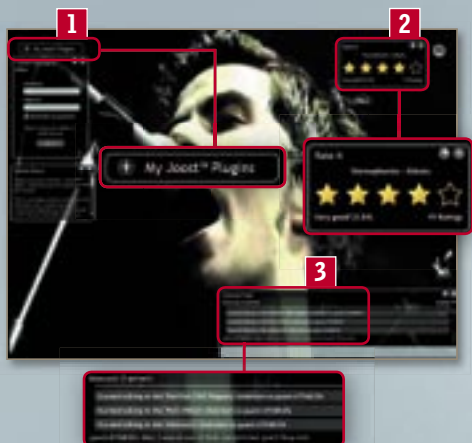
■ A YouTube nem az első, mégis a legnépszerűbb és legnagyobb videoportál. Olyannyira közkedvelt, hogy naponta 100 millió videoleletést kérnek tőle. Azonban mostanában mintha kicsit beleült volna a sikerbe, mivel a versenytársak egyre több innovatív újdonsággal dicsekedhetnek.

Az új portálok vonzereje: interaktivitás és profi tartalom

A Google modelljét követi a legtöbb portál: a felhasználók tartalmat tölthetnek fel, és értékelhetik a hozzájárulásokat. Az interaktív képességek viszont újdonságnak számítanak, ilyen például a chatelés lehetősége az egyes filmcskéék alatt, vagy annak lehetősége, hogy kérdőívet helyezünk a video mellé (Kyte). A tévzés élményét megreformálni szándékozó Joost azonban ezen is túllép: a Joostra csak profik írhatnak, saját megjegyzések nem lehetnek (csak ha mi is hozzájárultunk filmmel a közösségi anyaghoz). Mégis összehozza a szélesebb közönséget is: értékelhetjük a filmeket és chatelhetünk egymással egy azonnali üzenetküldőn keresztül.

A profi tartalom egyébként nem teljesen új keletű, például a Cliffish szerződést hozott tető alá a Universal Music-kal és a Sony BMG-vel, hogy zenei videókat jeleníthessen meg. Érdemes persze megjegyezni, hogy a kisebb portálok minőség tekintetében nem kelhetnek versenyre a nagygóyúnak számító Joost-tal.

A Vodpod.com elengedhetetlen a tekintetben, hogy tiszta rálátást biztosít a videoportálok néha nyomkövethetetlen mértékben frissülő kínálatára: átfésüli e portálokat az újdonságok után kutatva, és egy felületen, összegezve jeleníti meg őket. A következőkben tehát az új portálok legfontosabb újításairól adunk számot. ■

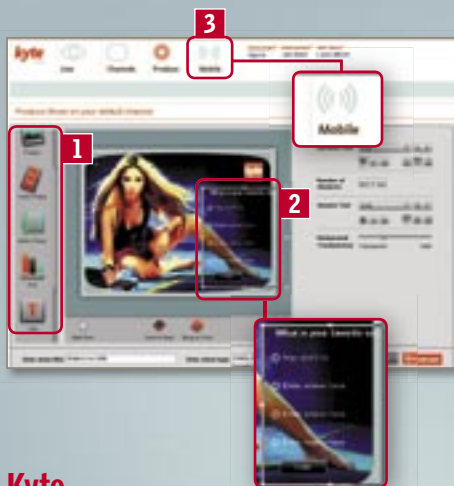
Joost

A YouTube-bal ellentétben igazi teljesképernyős felvételeket nézhetünk a Joost-tal. A műsorok osztályozhatók **1**, használhatjuk saját widgetjeinket **2**. A chatelés és az azonnali üzenetküldéssel pedig véleményt cserélhetünk a többi nézővel, akik ugyanazt a programot nézik **3**.
Info: www.joost.com

Vodpod

A Vodpod számára csak és kizárólag a tartalom, nem pedig annak helye számít. A „video aggregator” begyűjt minden videót az olyan kiemelt helyekről mint például a YouTube **1**, és elérhetővé teszi őket egy lejátszási listában **2**. Akik szeretnék, linkelhetik a podokat a weboldalukra vagy a blogjukba **3**.
Info: www.vodpod.com

Kyte

A Kyte nem merül ki abban, hogy filmeket tölthetnek fel rá – a felhasználók real-time készíthetnek kisebb műsorokat fogd és vidd módszerrel **1**. Sőt akár kérdőíveket is beilleszthetünk fotókkal együtt **2**. És még nem minden: sugározhatunk élő műsort **3** mobilokon keresztül.
Info: www.kyte.tv

5min

Érdekes koncepció: a felhasználók legfeljebb öt perces bemutató videókat készíthetnek **1**, például arról, hogy kell kereket cserélni vagy kutyát idomítani. A keresés **2** segít eligazodni a számos témában, ami a Smart Playerben **3** játszható le akár lassítva, vagy akár nagyítással is.
Info: www.5min.com

Videofelvevők

Akár merevlemezre, akár a weben történik, a műsorrögzítés hamarosan kizárólag digitális lesz.

■ A nagy filmstúdiók minden, a trendeket fékező, igyekezete ellenére megállíthatatlan a digitális rögzítők terjedése. Az új műsorszórás megoldások (pl. DVB) és az egyre olcsóbb tárolókapacitás mind gyorsabbá teszi a fejlesztés ütemét is. Az új készülékek között már olyan tévék is megjelentek, amelyekbe a felvételi lehetőséget is beépítették. A digitális felvételek közzététele azonban már nem minden esetben törvényes, és a legérdekesebb fejlesztések, az internetre rögzítő Shift.tv és Save.tv is szerzői jogi kérdéseket vet fel: ezek ugyanis a felvett műsort

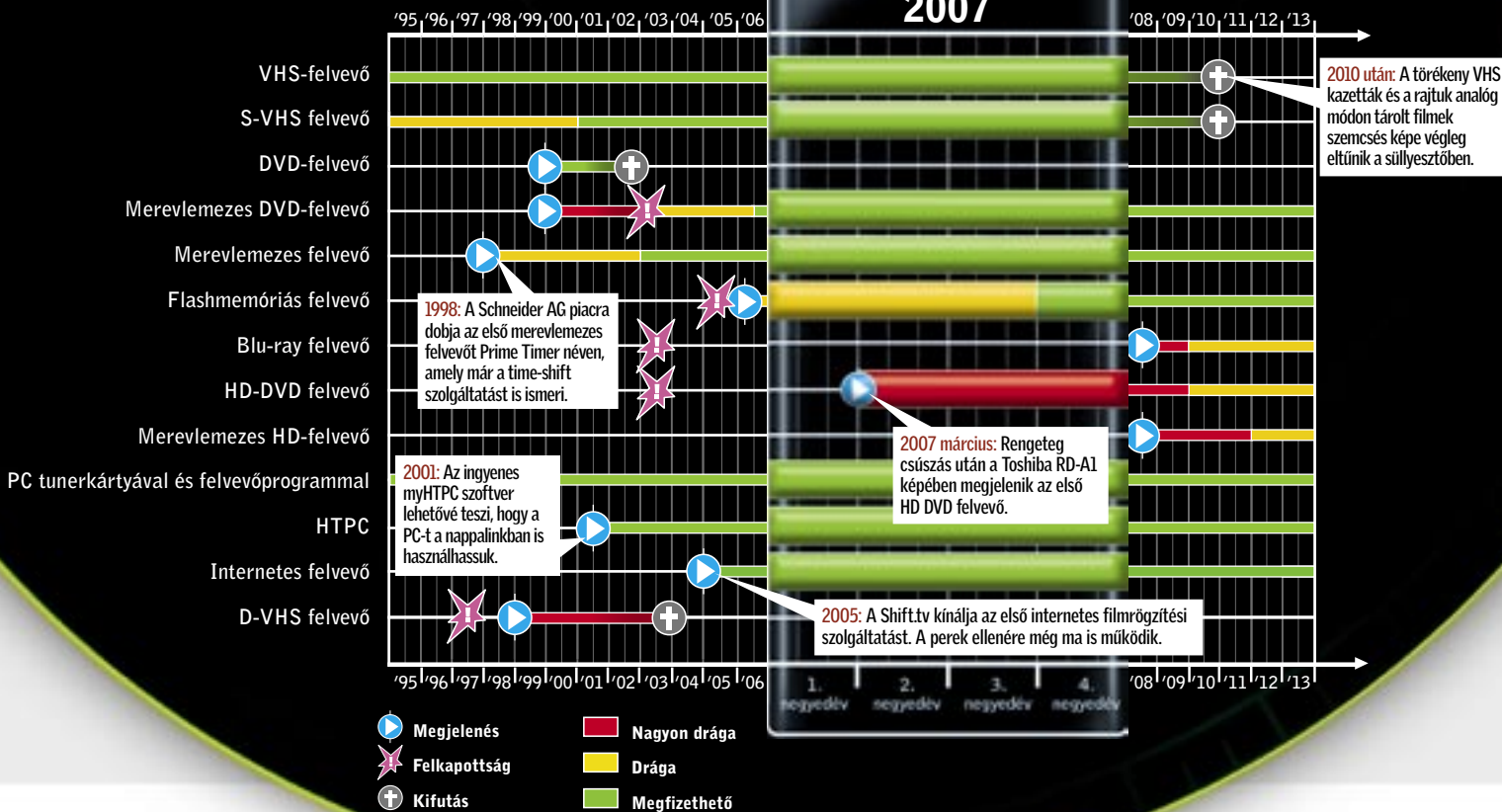
a világhálón tárolják, és így az szabadon letölthetővé válik.

A CHIP radar értelmezése: háromszöggel jelöltük egy termék piaci bevezetését és az ezzel sokszor együtt járó felfokozott hírverést (felkiáltójel). A fekvő oszlopok az árak változását mutatják: a piros színnel a magas induló árat, a sárgával az első áresést jelöltük. A zöld szín jelöli a tömeges elterjedésnek köszönhető áresést, amely után az ár/érték arány elfogadhatóvá válik. Gyakran kiváló ár/érték aránnyal találkozhatunk a termék kifutásánál (szürke kereszt).

CSÚCSMINŐSÉG A 140 ezer forintos Panasonic DMR-EX87 merevlemez felvevő a normál DVD filmeket és PAL TV-adásokat 1080p-s felbontásúra számolja át

Videofelvevők 2007

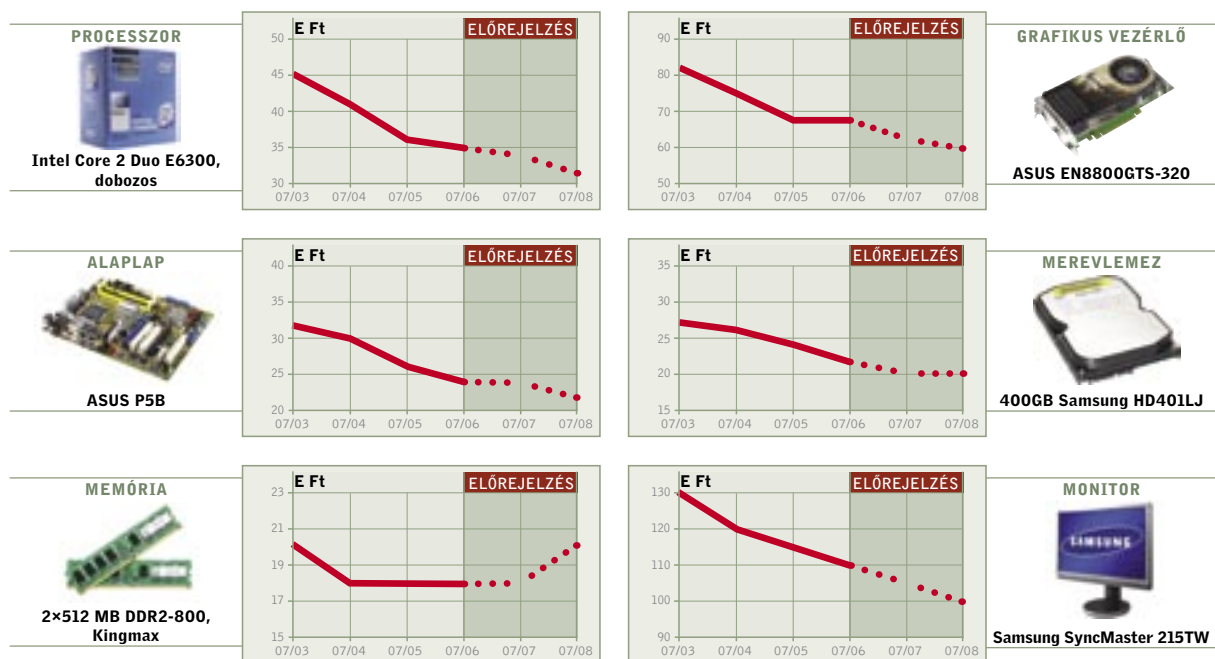

CHIP VÁSÁRLÁSI TIPPEK PC-KHEZ

Hónapról hónapra összeállítjuk – elméletben – a három legkeresettebb számítógéptípust. A konfigurációk elemei alapján már könnyű lesz a cégek ajánlatairól eldönteni, valóban jók, vagy csupán olcsók.

IRODAGÉP		MULTIMÉDIA-PC		ERŐS JÁTÉK-PC	
Márkás minitorony, 300 W táppal	HÁZ	Márkás miditorony, 350 W táppal	HÁZ	Márkás torony, 420-450 W táppal	
AMD 690G lapkakészlet, AM2 foglalat	ALAPLAP	NVIDIA nForce570 Ultra lapkakészlet, AM2 foglalat	ALAPLAP	Intel iP965 + ICH8R lapkakészlet, S775 foglalattal	
AMD Athlon 64 X2 3800+, dobozos	CPU	AMD Athlon 64 X2 4600+, dobozos	CPU	Intel Core 2 Duo E6600, dobozos	
2x512 MB DDR2-667	MEMÓRIA	2x1 GB DDR2-800	MEMÓRIA	2x1 GB DDR2-800 CL4	
integrált	VGA	NVIDIA GeForce 8500GT	VGA	NVIDIA GeForce 8800GTS 320 MB	
160 GB, SATA	MEREVLEMEZ	400 GB, SATA	MEREVLEMEZ	2x320 GB, SATA	
16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16x DVD-író	
-	EXTRA	Hybrid TV-tuner	EXTRA	-	
Windows Vista Home Basic OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	
kb. 100 000 Ft		kb. 190 000 Ft		kb. 285 000 Ft	

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

A processzorpiacra megérkeztek az Intel új olcsó CPU-i, ráadásul továbbra is esedékes a cég július végi árnyesése. Az AMD-nek egyelőre nincs mivel válaszolnia a Core 2 kihívására, így újabb árcsökkenésbe menekülhet. Az eredmény: nyár végére akár a legolcsóbb konfigurációkba is kétmagos processzor kerülhet.

A VGA piacon elindult a GeForce 8600 sorozat beáramlása, ám a termékek – teljesítményérzethez képest – magas ára, és a DX10-es játékok hiánya és problémái miatt a folyamat igen lassú. A DX9-es kártyák elértéktelenedése is inkább csak a kereslet, mint a kínálat változásában látható egyelőre.

Elég a PC-zajból!

Kánikulában a szokásosnál is elviselhetlenebb a PC zaja. A CHIP tippjeivel szinte zajtalaná tehető a számítógép, hatékonyabbá a munka, kellemesebbé az élet.

Ebben a cikkben

Gépcsendesítés lépésről lépésre

A legzajosabb alkatrészek

Ingyenes megoldások

Tippek a teljes csendhez

Tombol a kánikula, szinte elolvadunk a hőségben, képtelenség dolgozni, s ráadásul még ez az elviselhetetlen számítógépzúgás is... Hiába, a tikkasztó melegben a számítógép hűtőrendszerének is keményen kell dolgoznia,

hogy biztonságos szinten tartsa a processzor, a VGA-kártya és a többi érzékeny alkatrész hőmérsékletét.

Akinek mindez ismerős, s nehezen viseli a PC sivítását, a jobb oldalon található, s semmibe se kerülő CHIP-tippek segítségével könnyedén lecsendesítheti a gépét. Akinek viszont ez kevés, az bizony már kénytelen lesz a zsebébe nyúlni, és kicserélni számítógépe leghangosabb alkatrészeit. A CHIP azonban ebben is segítségére lesz, s így a legkisebb költséggel, a leghatékonyabban tehet hangfogyót a PC-jére.

A zaj légrézégés, a levegő részecskéit pedig valamilyen mozgó alkatrész hozhatja mozgásba – a zajért tehát leginkább a különböző ventilátorok, a merevlemezek és az optikai meghajtók felelősek. A zaj forrásának kiderítésére szereljük le gépünk házának oldalát, óvatosan hajoljunk közel, és egyszerűen füllel keressük meg a leghangosabb alkatrészt (lásd a lenti képet).

Biztosra úgy mehetünk, ha a kiszemelt alkatrészt ideiglenesen megállítjuk (ezt működés közben persze csak a ventilátorokkal tehetjük meg).

A tökéletesen néma PC

TÁPEGYSÉG

Az olcsó, gyári tápegységet a Corsair gyártmányával kicserélve nemcsak gépünk vált stabilabbá, de a zajszint is sokat csökkent (6,2 son-ról 2 son-ra).

CPU-HŰTŐ

A processzorhoz adott hűtőt a Thermalright Ultra-120 és egy csendes ventilátor kombinációjára cseréltük (6,5 son-ról 1,0 son-ra).

GRAFIKUS ADAPTER

A gyári ventilátor és borda átadta helyét a Thermalright passzív bordájának – a nyereség 3,2 son.

MEREVLEMEZ

A Silentmaxx HDD nemcsak megszünteti a merevlemez zaját, de hatásosan hűti is azt (1,5 son-ról 0,2 sonra csökkent az érzékelhető zaj).

HŰTŐVENTILÁTOROK

A házal érkező, meglehetősen zajos 80 milliméteres ventilátorokat a Zalman Fan Mate 2 segítségével lassúbb fordulatszámra állítottuk (a zaj 2,5 son-ról 1 son-ra csökkent)

VIGYÁZAT Soha ne próbáljuk ujjunkkal a lapátok közé nyúlva megállítani a ventilátorokat! Ez egyrészt sérülésveszélyes, másrészt a propellert is megrongálhatja. Ezért ujjbegyünket óvatosan a központi részhez (az agyhoz) nyomva fékezzük le a forgást. A tápegységben található légkeverőkhöz nem férünk hozzá, az áramütés veszélye miatt pedig ezzel ne is kísérletezzünk!

Ha megállítottuk a ventilátort, hallgassuk meg a gép hangját, így viszonylag gyorsan megtalálhatjuk a legzajosabb alkatrészt. Majd engedjük el a ventilátort, s ha nem indulna el magától, a forgásirány szerint lökjük meg finoman a lapátját.

A következő tippek a CHIP tesztlaborjából származnak – tapasztalt munkatársaink ezekkel a megoldásokkal tartják saját számítógépeik zaját elfogadható szinten. Minden egyes alkatrészhez két megoldást is javasolunk – egy kedvező árú, ami megfelelően hatékony a zaj ellen, és egy másikat, ami ugyan drágább, de a lehető leghatásosabban csökkenti a zajt.

1. PROCESSZORHŰTŐK

Nagy és csendes óriások

A zajcsökkentés legfontosabb lépéseinek egyike a CPU-hűtő ellenőrzése. A kicserélésekor azonban nagyon óvatosan kell eljárunk: a halk, de elégtelen hűtés, a gyenge rögzítés az alaplapon, és a túl nagy méretek (ami miatt majd nem fér el a házban a szerkezet) sok gondot okozhatnak. Különösen ügyeljünk a szupernehéz (600-700 gramm felett) hűtőkre: ezek beszerelése után, az alaplapon sérülésének veszélye miatt, egész gépünket csak óvatosan mozgathatjuk.

ÁRBARÁT TIPP: Arctic Cooling Freezer 64 Pro / 7 Pro

Info: www.arctic-cooling.com

Ár: 4000-5000 Ft

A svájci illetőségű Arctic Cooling cég Freezer sorozata a kedvező ár, a nagy teljesítmény és a hatásos hűtés remek kombinációja. A bonyolult szerelési procedúra elkerülésére a Freezer nem univerzális tartóval érkezik, hanem két változatban kapható: a 64 Pro az AMD, a 7 Pro pedig az Intel alapú gépek számára készült.

Mivel a Freezerek tömege alig haladja meg az 500 grammot, meglehetősen közel állnak a processzorgyártók által megadott 450 gram-

mos határhoz, így még az alaplapunkat sem kell féltelnünk a károsodástól. Formaterületek köszönhetően a processzorhoz közeli alkatrészek hűtéséről is gondoskodnak.

CSÜCS TIPP: Thermalright Ultra-120

Info: www.thermalright.com

Ár: 15 000 Ft körül (ventilátor nélkül)

A Thermalright Ultra-120 egy hatalmas, négy U alakú hőcsővel rendelkező hűtőtorny, amelynek tömege 745 grammos, a mérete pedig 132×161×64 milliméteres, s így bizony nem minden számítógépházba szerelhető be (az adatok ventilátor nélkül értendők). A borda 120 milliméteres propellerek fogadására képes, és AMD-s, illetve intel alaplapokra egyaránt felszerelhető.

A borda hőelvezető képessége olyan nagy, hogy lassúbb processzorok esetén akár teljesen passzívan is használható, feltéve, hogy számítógépházunk szellőztetőventilátora gondoskodik a friss levegőről.

2. TÁPEGYSÉGEK

Passzív, de forró

A jelenleg kapható tápegységek többségének szüksége van valamiféle hűtőventilátorra, a teljesen passzív megoldások rendszerint alacsony teljesítményűek, és hajlamosak a túlmelegedésre.

Az olcsóbb tápokban rendszerint olcsó, rövid életű ventilátorokat találunk, amelyek a használat során napról napra egyre hangosabbá válnak, ezen tehát nem érdemes spórolnunk.

ÁRBARÁT TIPP: LC-Power LC6420G V2.0

Info: www.lc-power.com

Ár: 10 000 Ft körül

420 wattos teljesítményével és 140 milliméteres ventilátorával az LC Power Silent Giant sorozatú tápegysége kiváló ár/érték arányt nyújt. Kábelezése ugyan nem moduláris, de elegendő csatlakozója van egy közepes méretű számítógép valamennyi alkatrészéhez.

CSÜCS TIPP: Corsair CMPSU-620HXEU

Info: www.corsair.com

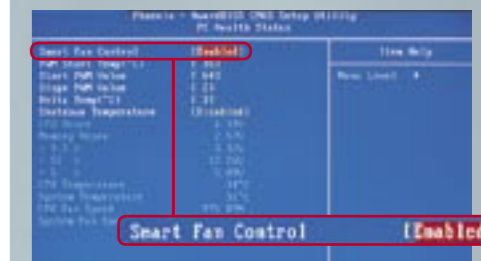
Ár: 35 000 Ft körül

A Corsair 620 wattos moduláris tápegysége képes szinte minden felhasználó igényét kielégíteni. Minden létező szabvánnyal kompatibilis, és elegendő kábelt kapunk hozzá, hogy egy komolyabb rendszer valamennyi alkatrész-

Csendes PC – ingyen

Egy kis szerencsével pénzkidobás nélkül is sokat csökkenthetünk számítógépünk zajszintjét az alábbi trükkök segítségével.

Kapcsoljuk be a ventilátorok szabályozását: A legtöbb korszerű alaplap rendelkezik valamilyen fordulatszám-szabályozással, amelyet a BIOS-ban kapcsolhatunk be (Smart Fan, Q-Fan, stb.). Ha ezt bekapcsoljuk, akkor alacsonyabb hőmérsékleteknél a fordulatszám a zajszintet is csökkenti majd.

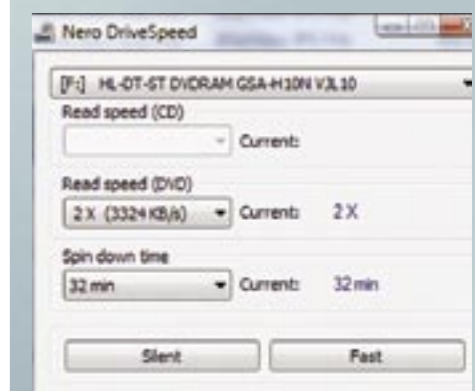

CSAK OKOSAN Érdemes bekapcsolni a legtöbb korszerű alaplapon megtalálható intelligens ventilátorvezérlést

Kifelé a felesleges ventilátorokkal: A sok ventilátort tartalmazó házaknál húzzuk ki a szellőztető csatlakozóit, és figyeljük meg a belső hőmérséklet alakulását. Ha egyik komponens sem melegszik feltűnően, akkor nincs szükségünk annyi zajforrásra. Ha melegekedést tapasztalunk, akkor egyesével kezdjük visszacsatlakoztatni a ventilátorokat, hogy megtaláljuk az optimális kombinációt.

Portalanítás: A házban átáramló levegő tele van kosszal – a pormacsák pedig nemcsak az ágy alatt, de a hűtőbordák lamellái között is szívesen megtelepednek. Mivel jelenlétük csökkenti a hőleadást, a ventilátorok hamarosan a lehető legmagasabb fordulatszámon működnek majd, növelve a zajszintet. A megoldás: időnként óvatosan, por szívóval fújjuk ki a port és a szőszöket számítógépünk belsejéből.

Film közben csendet kérünk: Ha filmet nézünk, nem lesz szükségünk DVD-meghajtónk maximális sebességére, és az ezzel együtt járó zúgásra. A Nero DriveSpeed (www.cd-speed2000.com/download.html) segítségével korlátozhatjuk a meghajtónkat – 1-4x-es sebességen már nem kell aggodnunk a zaj miatt.

SEBESSÉGHATÁR A DriveSpeed segítségével optikai meghajtók zaját csökkenthetjük

Teljes csend – luxuskivitelben

szével összeköthessük. A 120 milliméteres ventilátora – alacsony fordulatszámának köszönhetően – szinte alig hallható, három különálló, 12 voltos kimenete pedig egyenként 18 A leadására képes, azaz komolyabb játékosok igényeinek is megfelel.

A tápegység terheléstől függően automatikusan változtatja a ventilátor fordulatszámát – 300 watt alatt így 20 dBA-ra számíthatunk.

3. GRAFIKUS KÁRTYÁK

Hűtés garanciával – és a nélkül

Az idegesítően zajos hűtőventilátorok többsége grafikus kártyákon található. A rendelkezésre álló hely szűkösége és az elszállítandó hatalmas hőmennyiség miatt ugyanis a gyártók kénytelenek kis méretű, de magas fordulatszámú ventilátorokat használni. Igaz, ma már szinte valamennyi grafikus kártya képes a terhelés függvényében változtatni a ventilátor fordulatszámát, a sok 3D-s számítást igénylő alkalmazás (és ez lehet akár a Windows Vista is) esetében azonban ezek még így is meglehetősen zajosak. Kivételet az alól egyedül a passzív hűtésű kártyák jelentenek, ezek azonban a csúcskategóriában még elérhetetlenek – a játékosoknak tehát másféle kell nézelődniük.

ÁRBARÁT TIPP: Zalman VF700 AlCu

Info: www.zalman.co.kr

Ár: 4500 Ft körül

A híres CNPS-sorozat formáját követő VF700 olcsóbbik, alumínium és réz lamellákból álló változata 18 dBA-s zajszintet ígér, és a legtöbb videokártyával kompatibilis. A csomag tartalmaz nyolc darab apró hűtőbordát is a memóriamodulok számára, illetve számtalan apró alkatrészt a könnyű szerelhetőséghez. A speciális csatlakozó segítségével a ventilátor fordulatszámát is két fokozatban állíthatjuk: egy halkabb és egy jobban hűtő üzemmód között választhatunk.

CSÚCS TIPP: Thermalright HR-03 széria

Info: www.thermalright.com

Ár: 10 000 Ft-tól

A hatalmas méretű passzív Thermalright HR-03-as szériával gyakorlatilag valamennyi kapható videokártyát passzív hűtésűvé alakíthatjuk át. Természetesen a megfelelő légáramlásról így is gondoskodni kell, ha pedig tuning a

Ha bírja a pénztárcánk, akkor nem lehetetlen vállalkozás a tökéletesen néma gép kialakítása sem. Az alábbi eszközök segítségével (illetve ezek kombinációjával) halálcsendes PC-t is építhetünk.

Zalman TNN500AF

A Zalman hőcsöves, tökéletesen passzív géphűtést biztosító háza közel 320 ezer forintért teljesen némává teheti PC-nt – 400 wattos passzív tápja van, és professzionális a kivitele.

Zajcsillapító panel

A leghétköznapibb házat is szigetelhetjük zaj ellen – a gépünket az AcoustiPackhoz (8000 Ft-tól) hasonló zajcsökkentő panelekkel kibélelve, nagyságrendekkel csökkenthetjük a kiszűrődő zajt, és megszüntethetjük a ház rezgését is. Cserébe sokkal jobb légcseréről kell gondoskodni a számítógép belsejében.

Vízhűtés

A tuningőrültek kedvelt eszköze, a vízhűtés, segít a csendet kedvelőkön is. Egy megfelelően összeállított passzív rendszerrel (Zalman Reserator: 52 000 Ft-tól, Innovatek XxK készletek: 84 000 Ft-tól) gépünk valamennyi fontos alkatrészét teljesen zajmentesen is hatásosan lehűthetjük.

CSATORNAZÁS Túlhajtáshoz és a csendes működéshez is kiválóak a vízűtéses rendszerek

5. HÁZAK, SZELLŐZÉS

Hús otthon

fő célunk, akkor egy 92 milliméteres ventilátort közvetlenül is felszerelhetünk rá. A HR-03 úgy is rögzíthető, hogy a hőcsövek „átöleljék” a kártyát, így SLI vagy Crossfire konfigurációkban is használható. A 8800GTX hűtésére is képes Plus változathoz még a memóriamodulok külön hűtésére szolgáló kis bordák is hozzátartoznak.

4. MEREVLEMEZEK

Gumi alapokon

A merevlemezek legzavaróbb tulajdonsága, hogy a működésük során keletkező rezgést átadják a közeli alkatrészeknek, és ezzel meglehetősen nagy zajt keltenek. Mindezt megfelelő csillapítással hatékonyan mérsékelhetjük.

ÁRBARÁT TIPP: Cooltek Disk Silencer

Info: www.cooltek.de

Ár: 1600 Ft körül

Apró rögzítő elemek, amelyek – gumibakok segítségével – hatásosan „elválasztják” merevlemezüket gépünk többi részétől. Legalábbis, ha van elég szabad 5,25"-os helyünk minden HDD számára.

CSÚCS TIPP: Silentmax HDD

Info: www.silentmax.de

Ár: 11 250 Ft körül

A Silentmax HDD meglehetősen borsos árérték arányú lehet a merevlemez: a tökéletes hangszigetelést nyújtó, ugyanakkor a hőelvezetésről is gondoskodó doboz egy szabad 5,25"-os helyre szerelhetjük be.

Ha a fő zajkeltőket elhallgattattuk, ideje egy pillantást vetni a többi alkatrészre is. A számítógépház önmagában nem bocsát ki hangot, ám ha a belé szerelt alkatrészek hatására rezegni kezd, akkor hangszóróként erősíti fel ezek zúgását. Óvakodjunk tehát az olcsó, könnyű példányoktól, amelyeket szinte a szél is elfúj.

Számítógépünk hűtéséhez fontos a légcserre, a megfelelő szellőzésről a házba épített ventilátorok gondoskodnak. Rossz minőségű, olcsó alkatrészek esetén ezektől is jelentős zajra számíthatunk.

ÁRBARÁT TIPP: Zalman ZM-FM2

Info: www.zalman.co.kr

Ár: 700 Ft körül

A Zalman apró fordulatszám-szabályozójával már meglévő ventilátoraink zajszintjét csökkenthetjük. Kedvező ára miatt akár többet is vehetünk, így az egész számítógépház szellőzését halkabbá tehetjük.

CSÚCS TIPP: Zalman ZM-MFC1

Info: www.zalman.co.kr

Ár: 5800 Ft körül

A ZM-MFC1 egy nagy (5,25"-os) meghajtóhelyre beszerelhető, hat különböző ventilátor vezérlésére (ebből négyet fokozatmentesen, kettőt két fokozatban) képes fordulatszám-szabályzó-egység. A fordulatszámról LED-alapú visszajelzést is kapunk, így moddereknek is jó választás lehet.

Fizessen elő most és egy Genius webkamerát + headset-et adunk ajándékba!

Éves CHIP magazin előfizetés: 17 964 Ft

Ajánlatunk új előfizetésekre érvényes!

A megrendelés menete:

1. Keresse fel honlapunkat! www.chiponline.hu
2. Töltse ki az online megrendelő lapot!

Ajánlatunk kizárólag új előfizetésekre érvényes! Az előfizetés a DVD mellékeltes CHIP magazinnal és 12 lapszámra vonatkozik. Az akció érvényes: 2007. augusztus 13.

További információ:
06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
terjesztes@vogelburda.hu
www.chiponline.hu, www.itmediabolt.hu

Genius VideoCAM webkamera + HS 02N mikrofonos fejhallgató

MSN Messenger, Yahoo! Messenger kompatibilitás
360°-ban mozgatható fej
"Easy Touch" gomb a könnyű képkészítéshez
További termékinformációk: www.chiponline.hu

Atombiztos adattárolás

A digitális tárolás tényleg az örökkévalóságnak szól? Lehet, hogy máris elvesztettük legfontosabb adatainkat... A CHIP tippjeivel megelőzhető a tragédia.

Erdős Márton

A digitális tárolóeszközök időtállósága

Tipikus élettartam: 5-10 év

Tipikus élettartam: 10-15 év

Tipikus élettartam: 20-30 év

XXI. század elején robbanásszerűen beindult számítástechnika, internet és a minden területen megjelenő digitális adatfeldolgozás mára elválaszthatatlan része lett mindennapi életünknek. Manapság alig találunk kazettára rögzített zenét vagy filmet, és ki emlékszik már a filmre készített fényképekre – már minden digitális formában készül, de legalábbis digitálisan tárolódik. A kereskedelemről is vehetünk számokat a digitális forradalom alátámasztására, elég, ha a 100 millió digitális fényképezőgépet vagy a több mint 1,5 milliárd iTunes-ról letöltött zeneszámot hozzuk fel példának. Nyáron 1-2 tekercs film helyett több száz digitális, nagyfelbontású képben és több órnyi videóban örökítjük meg nyaralásunkat, kedvenc előadóink minden lemeze megtalálható PC-nken és már az ebédet is online rendeljük. Mi a digitális életmód eredménye? Még az adattárolók exponenciálisan növekvő sebessége és kapacitása is csak nehezen képes lépést tartani az egyre csak növekvő adattömeggel, amit otthoni gépünkön, notebookunkon, DVD-ken, online tárhelyeken vagy akár telefonunkban, digitális lejátszóknkban tárolunk. Ráadásul ezek az adatok egyre fontosabbak számunkra, így mindörökké biztonságban akarjuk őket tudni.

A naiv felhasználó már-már el is képzeli, ahogy 20 év múlva mutogatja majd felnőtt gyerekének születése pillanatait – ahogy azt az ő szülei is tették a kissé megfakult, fekete-fehér papírképekkel. Rosszul tesszük azonban, ha elhisszük, hogy a digitális tárolóeszközök több emberöltőn keresztül kitartanak, csak mert ezt mondták a boltban, s ezt írták a prospektusok a múlt századi fotózást felváltó új technológiáról. A digitális fotók ugyan valóban nem fakulnak, mint szüleink egykori papírképei (ma már a fekete-fehér felvételek is csupán egy plusz effektet jelentenek a színes világban), ezzel szemben egyszerűen megsemmisülnek, ha 20 évig egyetlen adathordozón tároljuk őket. Ezért még időben el kell kezdenünk az adatmentést és a helyes archiválást, ha azt szeretnénk, hogy féltett adataink, emlékeink akár fél évszázad múlva is eredeti tartalmukkal legyenek felidézhetőek.

A CHIP ezért most bemutatja az adattárolás lehetőségeit, az adattárolók erősségeit és gyengéit, valamint tippet is ad a bombabiztos adatmentéshez és az örökéletű tároláshoz.

Optikai adattárolók: Hihetetlenül sérülékeny

Az átlagfelhasználók körében ma az elsődleges archiválási eszköz az optikai lemez, vagyis a CD és a DVD. Am ne tévesszen meg senkit a nagy népszerűség és az alacsony ár, egy percig se bizzunk bennük: kevéssé biztonságosak, s nem is alkalmasak a hosszú távú adattárolásra. Persze ennek ellentmondanak a többnyire a CD/DVD gyártók által finanszírozott felmérések, amik kimutatták, hogy a lemezek akár 30, vagy 80-100 évig is tökéletesen visszaolvashatók maradnak – feltéve, hogy „ideális körülmények” között tároljuk őket. De mik is ezek az ideális körülmények? Ötven százalékos, állandó páratartalom, portól és napfénytől zárt

Így néz ki 10 év után a DVD-je

Az optikai tárolók (így a CD-k és DVD-k is) a legérzékenyebb, már egy-két karcolástól megsemmisülő adathordozók. Néhány év elegendő a fényvisszaverő réteg teljes korrodálódásához.

helység és 25 Celsius fokos hőmérséklet. Vagyis – ha csak nem rendezzük be egyik szobánkat tisztaszobának (mint amilyenekben a processzorokat készítenek) – még legjobb esetben sem szabad 5, maximum 10 évnél tovább megbízni egy optikai lemezben.

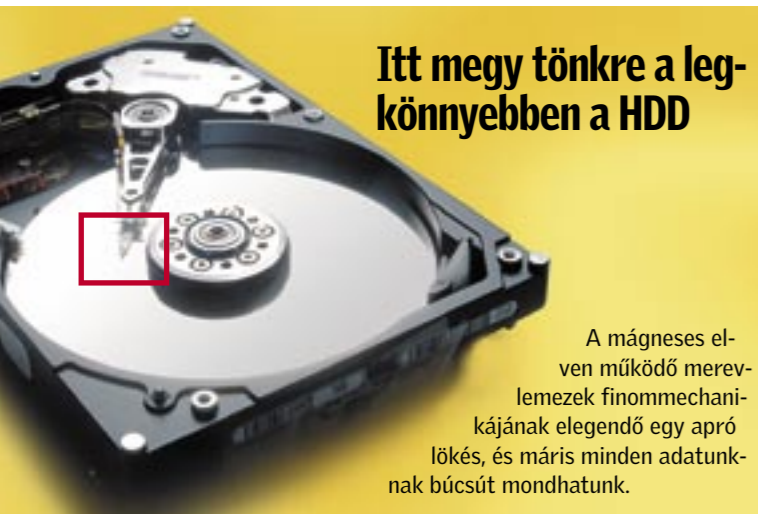
A lemezek számtalan okból válhatnak használhatatlanná. Legegyszerűbben a karcolódástól, amiből néha elég egy-kettő is, ha azok éppen rossz helyre kerülnek (a lemez bevezető – TOC, azaz Table of Contents – részére). A karcolás ráadásul nem csak a lemez adatokat tartalmazó oldalán veszélyes, legalább ennyire súlyos következményekkel járhat a másik, fényvisszaverő réteget tartalmazó oldalán is. Ezt az oldalt ugyan a jobb lemezeknél tartós lakkréteg is védi, mégis elegendő egy rossz filctoll a felíratozásnál, és máris dobhatjuk ki a frissen irt lemezt. Ha a boltban egykor olcsóbb CD-t választottunk, akkor nagy az esélye annak, hogy az alacsony árba már nem fért bele a lakkozás, és a korrózió mára már lehetetlenné tette CD-re mentett archívumunk visszaolvasását.

A mai, minőségi lemezek már jobb védelmet kapnak, így például a Kodak speciális védőrétege 300 évig garantálja a korrózió elleni védelmet – persze a 300 évet még nem próbálta ki senki... Az LG egyik új fejlesztése, a SecurDisc pedig ugyanazt az adatot többször is felírja ugyanarra a lemezre, ám a nagyobb karcoktól és a korróziótól ez sem védi meg az adatainkat.

És sajnos hiába vetették be a világ vezető gyártói a legfejlettebb technológiákat, a kéklézeres HD DVD és Blu-ray lemezeket ugyanilyen könnyen tönkretetheti a gondatlan használat vagy éppen az idő vas foga.

TIPP Még ha könnyű is használni a CD-t és DVD-t, olcsók és ráadásul minden gépben leolvashatók is, ezek a tárolók nem alkalmasak a hosszú távú archiválásra. Tehát, ha ama több millió felhasználó közé tartozunk, akik eddig a fontos adataikat CD/DVD lemezre archiválták, akkor azonnal mentsük le ezeket egy másik tárolóegységre.

Ha mindezek ellenére valaki továbbra is ragaszkodik az optikai lemezekhez, akkor legalább kizárólag márkás, korrózió és karc elleni védelemmel ellátott lemezt használjon. Ezek közül az →

Itt megy tönkre a legkönnyebben a HDD

A mágneses elven működő merevlemez finommechanikájának elegendő egy apró lökés, és máris minden adatunknak búcsút mondhatunk.

egyik legbiztonságosabb – igaz egyben legdrágább – megoldás a DVD-RAM, ami ugyan nem túlságosan elterjedt tárolótípus, a biztonságát tekintve azonban sokkal jobb az egyszerű CD/DVD lemezeknél.

Merevlemez: megmozdulni tilos!

A merevlemez (HDD-k) – kedvező GB/forint arányuk, valamint a kényelmes használhatóságuk miatt – szintén közkeletű archiválási eszközök. Egy merevlemez, legyen akár 500 GB-os, kis helyen elfér, nem kell minden születésnapunkra DVD-tartót kérnünk, ráadásul a fáradságos katalógizálástól is megmenekülünk. A sebesség, az automatizálhatóság és a rugalmasság is a merevlemez felé billenti a mérleg nyelvét, hiszen egy HDD nagyságrendekkel gyorsabb az optikai tárolóknál, ráadásul könnyedén írható, megváltoztatható és akár programok futtatására is használható. Nem szabad elfeledkeznünk a ma már általánossá vált 5 éves garanciaidőről sem, amit CD/DVD esetében egyetlen gyártó sem kínál.

Ugyanakkor a merevlemez sem nevezhető éppenséggel biztonságos archiváló eszköznek, és hiába az 5 év garancia, meghibásodás esetén az elvesztett adatainkat nem tudja visszaadni a gyártó. Akárcsak az optikai tárolóknál, a merevlemezeken is kulcsfontosságú a megfelelő tárolás és használat, mert miként a lemezek, úgy a HDD is roppant módon érzékenyek a legkisebb fizikai behatásra is. A merevlemez esetében komoly hibaforrás a mozgó alkatrész: egy belső, akár csak mikrométeres mechanikai torzulás tönkretelheti a meghajtót. A másik gyenge pont a mágneses tárolási elv, a lemágneseződés megsemmisíti adatainkat. Ne hagyjuk szó nélkül a nem megfelelő tárolási körülményeket sem, a túl magas páratartalom, magas hőmérséklet vagy az állandó rezgés drasztikusan lerövidíti a merevlemez élettartamát.

Ha pedig laptopról van szó, elég csak egyszer, működés közben, véletlenül leejteni gépünket, és máris kész a katasztrófa – adatainkat már soha nem látjuk viszont. Ha az eset éppen kikapcsolt állapotban történik, akkor nagyobb az esély a túlélésre, ám egy bizonyos határon túl a merevlemez semmiképpen sem képes ellenállni az ütődésnek vagy rázkódásnak.

A felsorolt problémák azonban – tűnjenek bármennyire is veszélyesnek –, mind eltörpülnek a legnagyobb gond, a gyártási hiba mellett. Ahogy a Google – 100 ezer HDD-vel végzett – tanulmánya is rámutatott („Failure Trends in a Large Disk Drive Population” – 2007/06-os számunk 34. oldalán írtunk róla), a merevlemez egy része nem képes megbízhatóan működni még a garanciális idő alatt sem, és az esetek jelentős részében már jóval ennek lejártá előtt bekövetkezik az adattárolási hiba, következésképpen az adatvesztés.

TIPP Ha hosszú távon kívánunk merevlemez használni archiválásra, akkor komoly biztonsági előkészületeket kell tennünk. A legbiztonságosabb, ha egy megbízható RAID vezérlő segítségével legalább 4 merevlemez kapcsolunk össze, amiken így redundánsan tároljuk az adatokat. Ha ezt túlságosan költségesnek tartjuk, választhatjuk a két merevlemez biztonsági mentést is. Az egyik egység egy kipróbált, bevált, de még nem előregedett HDD legyen, a másik pedig egy új, 5 év garanciával vásárolt modell. Kezdetben mindkét tárolóra készítsünk teljes mentést fontos adatainkról, majd ezeket frissítsük akár naponta, vagy még gyakrabban. Kulcsfontosságú továbbá, hogy mindkét archiválásra használt merevlemez teljes felületellenőrzést végezzünk (például a *HDTune* programmal: www.hdtune.com) – és kísérjük figyelemmel a SMART („Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology”) értékeket is, amik időben felhívják figyelmünket a meghibásodás veszélyére. De ha még minden rendben is lenne, 4 évesnél korosabb merevlemezben ne bízunk, cseréljük le egy újabbra, nagyobbra és remélhetőleg még biztonságosabbra.

Flashmemóriák: Meglepően megbízható

A népszerű adattárolók közt a flashmemóriák, azaz a memóriakártyák és az USB-s tárolók a legmegbízhatóbb adatmentők. Mivel itt már nem kell tartanunk sem mozgó alkatrészből, sem mágneses zavarból →

Világméretű adatrobbanás

A világon digitálisan tárolt adatok mennyisége évről évre exponenciálisan nő, így 2015-re könnyedén elérjük a ma még elképzelhetetlen 9,3 zettabájtot (9 330 000 000 000 GB).

származó hibától, biztonságosabb az adattárolás és -hordozás, és ezek az eszközök az ideálisnál rosszabb környezeti hatásokat (páratartalom, hőmérséklet stb.) is jobban bírják. Ám bizalmunk mégsem lehet teljes és feltétel nélküli. Mivel ezek az egységek kicsik és műanyagból készülnek, könnyedén eltörhetnek vagy megsérülhetnek, valamint nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy csak véges számban írhatók újra.

Az olcsóbb, átlagos flashmemóriáknál használt *MLC (Multi-Level Cell Chip)* csupán néhány 10 ezer módosítást képes teljes adatvesztés nélkül átvészelní, míg a gyorsabb és strapabíróbb, azonban drágább *SLC-nél (Single-Level Cell Chip)* ez a mutató elméletben a 100 ezres nagyságrendet is elérheti. A drágább flash-alapú tárolóknál ezt még meghibásodás-érzékelő és korrigáló vezérléssel is kiegészítik, így elérhető akár az 1 millió újraírás is. Vagyis mindenképpen SLC felépítésű, következésképpen drágább, flash tároló használatát javasoljuk, még ha ennek ára általában magasabb is az egyszerű MLC típusúnál.

Ahogy a gyártók tökéletesítik a flash technológiát, egyre újabb típusok látnak napvilágot. A *WORM (Write Once, Read Many)* egyszer írható, de végtelenszer olvasható memóriakártyák megjelenése egyaránt jó a felhasználónak és az eladónak. A *WORM* memóriakártya – még feltűnően alacsony ára ellenére is – felesleges fejlesztésnek tűnhet, ám ha 100 éves (egyelőre becsült, ám a SanDisk által garantált) élettartamát tekintjük, fotóink biztonsága szempontjából nagyon is jó döntésnek bizonyulhat. A gyártó is profitál az egyszer írható tulajdonságból, hiszen a vásárló így időről időre betér majd egy szaküzletbe új kártyáért, ahol már más termékekre is fel lehet hívni a figyelmét.

„Az archiváló eszközök törődést igényelnek, cserébe biztonságban tudhatjuk adatainkat.”

A DVD-R archiválásra kiváló, de tokban kell tárolnunk, valamint 1 évente ellenőrizni és 5 évente a legújabb lemeztípusra átmenteni adatainkat. A kazettákat 5, a flashmemóriákat 10 évente újra kell írni, ráadásul drágábbak is, ezért otthoni használatra nem ajánlom.

Torsten Leye, Marketing Manager Optical, Verbatim

TIPP A flashmemóriáknál alapvetően fontos a márkás egység kiválasztása. Ne hagyjuk becsapni magunkat azzal, hogy minden memória egyforma, és elég, ha csak az USB-kulcs kapacitása és színe alapján választunk. A *WORM* memóriakártya ugyan kiváló megoldásnak tűnik nem csupán fotók, hanem egyéb fontos adatok egyszeri, tartós mentésére is, azonban megbízhatóságának tényleges bizonyítására és legfőképpen a mainál is kedvezőbb árára még várunk kell, amíg tömegesen megjelenik a piacon.

Kazettás és más adattárolók: Drágán méri a biztonságot

Kazettás adattárolást szinte senki sem használ otthoni archiválásra, mégis érdemes szót ejteni róla, lévén az egyik legbiztonságosabb megoldás. A mágneses elven rögzítő kazettás adattárolók hatalmas tárhelyet kínálnak, méghozzá elfogadható GB/fo-

A profik adatbankja

Közepes- és nagyvállalatoknál szokásos a fájlszerver használata, ahol egyszerre több tároló is azonos adatokat rögzít a teljes (de továbbra is csak lokális) védelem érdekében.

rint mutató mellett, ezért nagy hasznát vehetik a profi fényképezésk, videovágók. Az *Ultrium 3-LTO (Linear Tape Open)* – szabvány, amit az IBM, HP és Seagate is használ) kazetta 400, vagy akár 800 GB-os kapacitással is kapható, méghozzá igencsak olcsón – a 800 GB-os tárolóért sem kell 18 ezer forintnál többet fizetnünk. Persze ahhoz, hogy ezt használni is tudjuk, vennünk kell egy kazettás egységet is, amit viszont már meglehetősen borsos áron, 240 ezer forintért kínálnak. Ha azonban beruházunk egy ilyen rendszerre, egy gyors, megbízható és fenntartási költségét tekintve olcsó archiváló eszközhöz

jutunk, ami akár 30 évig is megőrzi adatainkat. Mivel ezeket a tárolókat nagycéges felhasználásra tervezték, a legjobb adatvédelmet építették beléjük, ezen a piacon nincsenek gyenge minőségű, névtelen termékek, és a technológiának az évek hosszú során át volt már ideje bizonyítani megbízhatóságát.

A meghibásodáskor sem biztos, hogy búcsút kell mondanunk adatainknak, hiszen az adattároló és a meghajtó fizikailag két külön egység, vagyis a kazettás egység cseréjével adataink továbbra is megmaradnak a könnyen szállítható és tárolható kazettákon.

Meg kell említenünk a Magneto-optikai lemezt is, ami a merevlemezénél és az optikai lemezeknél is nagyobb adatbiztonságot nyújt, olvasóegysége olcsóbb, mint a kazettás tárolóé, azonban meglehetősen nehéz beszerezni és GB/forint értéke sem a legjobb.

TIPP Mivel esetünkben többnyire viszonylag kis mennyiségű, néhány száz gigabájttal adat archiválása a cél, elegendő egy lassúbb, egyszerűbb *Ultrium LTO* egység is, vagy a feleannyiért beszerezhető, ám kisebb kapacitású kazettákat fogadó (és még lassúbb) *DAT* archiváló. Otthoni felhasználásnál a *SCSI* felületre sincsen szükség, ezért megelégedhetünk a lassúbb, de olcsóbb *USB 2.0-s* változattal. A szalagos tárolók további előnye a profi adatmentő szoftver, ami könnyedén automatizálható, így kényelmessé és észrevétlenné téve az archiválást. →

Online adattárak: Bizalmi kérdés

A legújabb trend szerint már nem az otthoni PC-nkbe szerelhető adattároló a legjobb megoldás, hanem az internetszolgáltatótól bérelt tárterület. Ez a tárterület lehet akár több száz gigabájtos is, amit a felhasználó fix havi díjért bérel a szolgáltatótól. A megoldásnak renge-

„Okos embernek a nagyapja ültet diófát”

„Ma már otthoni környezetben is születnek olyan pótolhatatlan értékek, melyeknek hosszú távú megőrzése megér néhány ezer forintos odafigyelést. A kétfajta adattárolón való egyidejű archiválás a kockázatokat nagymértékben csökkenti.”

Dr. Kürti Sándor, elnök, KÜRT Zrt.

teg előnye van, amivel az eddig bemutatott archiválók egyike sem tud versenyezni. Közülük is a helyfüggetlen hozzáférhetőség kívánczik az élre, vagyis segítségével az adatainkat a világ bármely pontján géptől és operációs rendszertől függetlenül elérhetjük. Adataink biztonsága garantált a nagycéges megoldásokkal, hiszen a szolgáltató ezekről a fájlokról rendszeresen készít biztonsági mentést. Bármilyen hiba esetén rövid időn belül újra elérhetőek az adataink. A GB/forint mutató sem nevezhető vészesnek: noha nem ez a legolcsóbb megoldás, az online tárhely a még megfizethető kategóriába tartozik.

Az online tárhelynek is vannak azonban hibái és veszélyei. Az adatbiztonság az általunk megválasztott jelszó erősségétől, és a szolgáltató rendszerének biztonságától függ – ha egy hacker betör a rendszerbe, a mi adatainkhoz is hozzáférhet. Sebesség tekintetében az

utolsó helyen áll ez a megoldás: hiába a szélessávú internetkapcsolat, a kapcsolatunk sebessége még saját szolgáltatónk fájlszerverével is csak töredéke egy helyi adattárolóénak.

TIPP Az online tárhely kiváló kiegészítése a lokális, otthoni mentésnek, de egyelőre nem helyettesíti azt. Érdeemes összevágatni legfontosabb, néhány GB-os méretű adatainkat, és ezeket feltölteni egy online adattárba. Használjunk továbbá egy jobb fájltömörítőt, például a WinRAR-t is. Ezzel tömörítsük és szabadaljuk kisebb fájlokra feltöltendő adatainkat, valamint az egészet védjük le egy extra jelszóval, ezzel tovább tökéletesítve a biztonságot. Ezután ha tűz ütne ki otthon, vagy egész gépünket ellopnák, a legfontosabb adataink akkor is védett helyen vannak, ha pedig a szolgáltatóhoz törne be egy hacker, a plusz jelszóval védett fájljaink megnehezítik annyira a dolgot, hogy ne legyen érdemes foglalkoznia velük. Valóban ötletes, ráadásul ingyenes megoldás a GSpace (<http://www.getspace.com>), ami a 2,8 GB-ot kínáló Google mailt használja online tárhelyként, és minden közismert operációs rendszert támogat. A GSpace programmal egy könnyen használható, távoli meg-hajtként látszik gmail fiókunk.

Linkek:

- http://labs.google.com/papers/disk_failures.html: Google tanulmány a merevlemezek meghibásodásáról
- http://www.emc.com/about/destination/digital_universe/pdf/Expanding_Digital_Universe_IDC_WhitePaper_022507.pdf: IDC jelentés a globális adattárolás jövőjéről
- <http://www.allmemorycards.com>: Minden a memóriakártyákról

Öt biztos tipp az adatvédelemre: Helyezze adatait mindörökre biztonságba!

Az adatmentés ma már minden számítógépnél kötelező, ám nem mindegy, hogy miként, milyen gyakran és milyen tárolóval helyezzük biztonságba adatainkat. A CHIP megmutatja, milyen módszerekkel lehet minden fontos adatunkat akár emberöltőkre is biztonságba helyezni.

1 Fontosság: Minél nagyobb adatmennyiséget archiválunk, annál nagyobb az esélye, hogy megsérül vagy elvesz, ezért archiválás előtt rendezzük adatainkat, és csak a legfontosabbakat mentjük el. A kisebb adatmennyiség az archiválást könnyebbé, gyorsabbá teszi.

2 Redundancia: Még ha elsőre feleslegesnek és idegesítőnek is tűnhet, adatainkat több helyre is mentjük el. PC-nkhez használunk külső USB-s merevlemez tárolót, vegyünk igénybe online tárhelyet is, emellett a valóban fontos adatainkat, családi fotóinkat még memóriakártyán is tároljuk – ezzel teljes védelembe helyezve minden szükséges fájlunkat.

3 Költöztetés: Időről időre mentjük át régebben archivált adatainkat egy újabb tárolóra, ezzel kivédjük a tároló elöregedéséből és korszerűtlenségéből fakadó kockázatot. Például ma már nagy flopi lemezegység hiányában meglehetősen nehézkes az 5,25-ös flopiikon tárolt adatokat visszanyerni.

4 Sértetlenség: Rendszeresen ellenőrizzük adatmentő egységeink állapotát. Merevlemezénél használjunk olyan programot, ami kiolvassa az egység állapotát jelző SMART információkat, valamint ellenőrzi a merevlemez-felület integritását. CD/DVD esetén a CDCheck (www.kvipu.com/CDCheck) nevű program bitről bitre

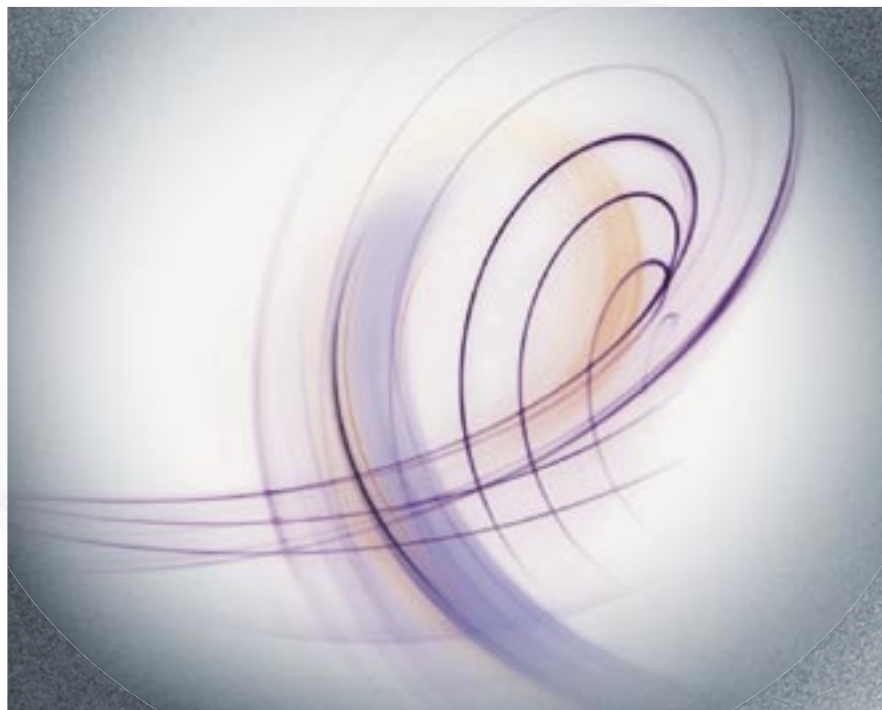
végigolvassa az írt lemezeket. Már a legkisebb hiba esetén is azonnal költöztessük új tárolóra adatainkat.

5 Minőségi tárolók: Soha, semmilyen körülmények közt ne bízzuk adatainkat a legolcsóbb lemezekre, tárolókra. Az alacsony ár szinte kivétel nélkül egyben a gyenge minőség jele is, és az időállóság nem jellemzője az ilyen termékeknek. CD/DVD esetén csakis márkás, egyesével tokozott lemezekben bízzunk, vagy – ha DVD-írónk kezeli – válasszuk a DVD-RAM-ot. Külső merevlemez tárolónál a legjobb, ám egyelőre sajnálatosan drága megoldás a RAID 1-be szervezett adatbank.

Naponta többször frissülő IT hírek, a magazinban megjelent anyagok, fórum, tippek és trükkök adatbázis kereshető formában, folyamatosan bővülő szoftver és hardver bemutató adatbázis, szavazások, nyereményjátékok és még sok más...

Nagy PDF-teszt

A PDF-készítő alkalmazások között találunk mindentudót és meglehetősen drágát, nagy tudásút és olcsóbbat, sőt akár ingyeneset is. Melyiket érdemes használni?

Csöndes Áron

Ebben a cikkben

A legnépszerűbb PDF-készítők

Képességek és „képtelenségek”

Drasztikus árkülönbségek

Összefoglaló képesség-táblázat

Nem kérdéses, hogy ma már az Adobe PDF az elektronikus dokumentumok terjesztésének alapvető formátuma, minden platformra és eszközre. Aki el akar olvasni egy PDF dokumentumot, letöltheti az Adobe Acrobat Readerét vagy bármelyik másik ingyenes PDF-olvasót – ilyet ugyanis minden platformra találhat.

Am mivel készíthetünk PDF-eket? Erre sokáig az Acrobat teljes változata nyújtotta az egyetlen módot – méghozzá meglehetősen borsos áron. Ma már azonban számos program képes PDF formátumba exportálni, és rengeteg

PDF-készítő alkalmazás áll a rendelkezésünkre az Acrobat árának töredékéért vagy akár ingyen. Ráadásul egyesek az Acrobatéval közel azonos funkcionalitást kínálnak.

Tesztünkben öt teljes értékű alkalmazást vizsgáltunk meg: az Adobe Acrobat 8.0 Professionalt, és négy további terméket, különböző árakon és képességekkel. Tanulság: az alapszintű PDF-készítés ingyenes, a komolyabb képességek a programok licenccéltételeitől és ambícióitól függenek.

Adobe Acrobat 8 Professional

Értékelés: ■■■■■

Info: www.szoftver.hu

Platform: Windows 2000/XP

Tájékoztató ár: 139 000 Ft

Mivel az Acrobat volt az első PDF-készítő alkalmazás, a többi program sokszor követi a benne megismert munkafolyamatot. Az Acrobat megvásárlása mellett szó-

ló legfőbb érvet azok a képességek jelentik, melyekre csak és kizárólag az Adobe szoftvere képes. Ilyen az űrlapkészítés és feldolgozás, a nyomdai előkészítő képességek, a közös munka lehetősége, és ezek kombinációja. És persze nem feledkezhetünk el az Acrobat azon előnyéről sem, hogy magyarul is tud.

Az Adobe új kezelőfelületet adott az Acrobat 8-nak, amin nyolc fő funkció található: egy meglévő fájlból PDF készítése, PDF-ek összefűzése, PDF-ek exportálása más formátumba, biztonsági funkciók, digitális aláírással és megjegyzésekkel való ellátás, űrlapok kezelése, közös munka másokkal az Acrobat Connecten, az Adobe online közös munka/webes konferenciarendszerén keresztül (ez előfizetéses alapon működik). Az éppen keresett funkció mindig kézre esik, és a program varázslószerű felületeken (Getting Started ablakok) segít kiigazodni a funkciókban.

Amikor különböző típusú dokumentumokat akarunk PDF-fé alakítani, az A8P elindítja a gazdaalkalmazást, PDF-et nyomtat belőle, és az eredményt behívja szerkesztésre. Számos dokumentumtípust lehet így konvertálni (Office 2000-2003, AutoCAD 2004-2007, Lotus Notes 6.0-7.0 és így tovább). Ha egy olyan alkalmazás van a gépünkön, amit az A8P támogat, kérhetünk az adott alkalmazásra szabott eszköztárat. Ez lehetővé teszi a PDF közvetlen exportálását néhány alkalmazáspecifikus extrával (például a Word eszköztárban levelet közvetlenül fésülhetünk bele a PDF-be). Természetesen bármelyik alkalmazásból mindig közvetlenül nyomtathatunk

CHIP Összegzés

Az Adobe Acrobat alkalmazása a PDF formátummal való munka legkiválóbb és legprofesszionálisabb eszköze. Ehhez nem férhet kétség. Azonban a roppant magas ár sokakat elriaszthat alkalmazásától. Nekik a CutePDF-et javasoljuk, mely funkcionalitásban alig, árban viszont jócskán elmarad a PDF-készítő alkalmazások atyjától. Akinek pedig csak elemi szintű munkára kell egy megfelelő eszköz, próbálkozzon az open source PDFCreatorral.

PDF-be. Ehhez egyszerűen csak a jelenlegi nyomtatási beállításoknál a PDF printer driver-re kell váltanunk.

Az A8P-vel készíthetünk és használhatunk olyan beállításokat, amelyekkel a PDF fájlok elkészítését szabályozhatjuk. Ilyenek a Standard (általános célú PDF), a High Quality Standard, az Oversized Pages, a Smallest File Size, a Press Quality és a CMYK.

Az Adobe A8P legfontosabb funkciói persze azok, amelyeket nemigen találunk meg más, hasonló célú alkalmazásokban. Az egyik ilyen az interaktív elektronikus űrlapok készítése. Ezekkel az űrlapokkal adatokat is gyűjthetünk. Egy további egyedi funkció a Preflight, amellyel megvizsgálhatunk egy PDF állományt, hogy megfelel-e egy adott szabványnak.

Az Acrobatnak persze vannak olcsóbb változatai is, ezek esetében azonban néhány fontos funkcióról le kell mondanunk. A Standard verzióban például nincsenek benne az űrlapokkal kapcsolatos funkciók, a többi lényeges képességgel azonban mind felruházták. Az Acrobat Elements-ben pedig csupán az alapvető PDF-készítési funkciók kaptak helyet (hiányzik belőle az elektronikus űrlapok kezelése, a színrebotás, a nyomdai előkészítés és a tervezőprogramokkal való együttműködés).

CutePDF Professional 3.3

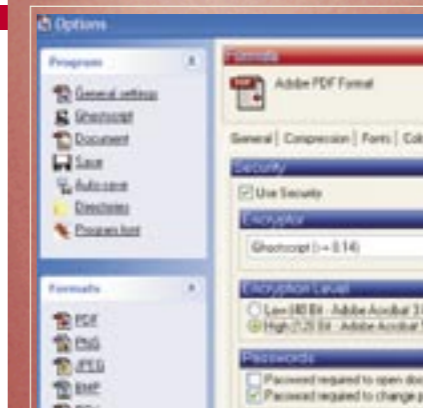
Értékelés: ■■■■■

Info: www.cutepdf.com

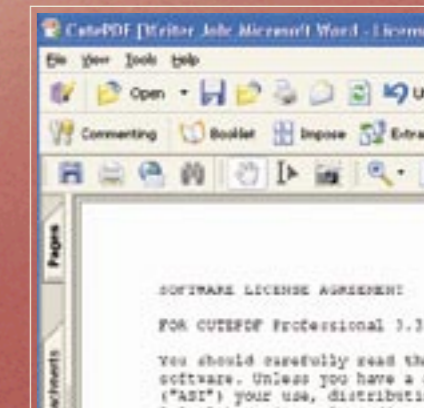
Platform: Windows 98/ME/2000/XP/2003/Vista

Tájékoztató ár: 10 000 Ft

A CutePDF – jelentősen kedvezőbb ára miatt – sokak számára rendkívül erős alternatívája a teljes Adobe Acrobat 8 Professional csomagnak. Szinte mindenre képes, amire az A8P, csupán néhány lényeges funkciót, például az űrlapkészítést és a Preflight-ot, vagyunk kénytelenek nélkülözni. A CutePDF kezelőfelülete az A8P-hez hasonlóan működik: a készítőket mindent összegyűjtöttek áttekinthetően, hogy könnyű legyen őket megtalálni. Letölthetjük a CutePDF Pro korlátozott próbaváltozatát is (ami egy megjegyzést helyez el a feldolgozott dokumentum első oldalára), de a PDF-be nyomtatás komponense (CutePDF Writer) teljesen ingyenesen, megkötések nélkül használható.

PDFCREATOR Egy open source PDF készítő alkalmazás, mely ingyenes, viszont képességek tekintetében kissé alulfejelett

CUTEPDF Az Acrobat egyszerűen túl drága – sebjaj, tegyük próbát a CutePDF-fel, mely nagyjából ugyanazt tudja, töredék áron

Miután telepítettük az Acrobat Reader (vagy bármilyen más PDF-olvasót) és a teljes CutePDF Professional csomagot, bármilyen PDF, amit a printer driverre küldünk, a CutePDF-ben nyílik meg. Itt azután a rendelkezésünkre áll valamennyi szerkesztési opció, a könnyezők elhelyezésétől kezdve a megjegyzések hozzáadásán át a vízjelzésig és egyedi fejlécekig.

A PDF-ekkel végzett egyszerűbb műveleteket, így a megjegyzések hozzáadását és a PDF fűzötté való konvertálását elég intuitíven oldották meg a készítő. Ha hibázunk, nem kell megijednünk, bármilyen ballépést korrigálhatunk a visszavonás funkcióval, ráadásul a CutePDF Pro nem érvényesíti a változtatásokat, amíg nem kattintunk a mentésre. A CutePDF-nek van egy, rajta kívül csak az A8P-ben megtalálható funkciója: a dokumentumok szkennelése közvetlenül PDF fájlba (azzal viszont érdemes tisztában lenni, hogy a CutePDF képként olvassa be ezeket a dokumentumokat, s nem konvertálja szöveges állománnyá optikai karakterfelismerőn keresztül). A CutePDF további egyedi tulajdonsága, hogy képes dokumentumokat feltölteni FTP-n keresztül.

A CutePDF – több másik programmal egyetemben – képes a PDF-eket új formátumban fűzötté alakítani. Például egy négyoldalas PDF-et el tud helyezni egy kettéhajtott lap négy oldalára. Az n-Up funkció több oldalt egy oldalra sűrít.

A CutePDF Professionalban Form Filler funkciót is találunk, ami egy külső alkalmazás az űrlapokkal való munkához. Ez azonban nem formanyomtatvány-készítő, hanem már kész PDF űr-

lapokra vihetünk fel vele adatokat, az összegyűjtött adatokat pedig XML vagy más strukturált adatformátumba exportálhatjuk.

PDFCreator 0.9.3

Értékelés: ■■■■■

Info: www.pdfforge.org

Platform: Windows 95/98/NT/2000/XP

Tájékoztató ár: ingyenes

Az open source PDFCreator nem csak ingyenes, de a használatát sem korlátozza semmi megkötés. Bár a program még nem érte el a végleges, 1.x verziószámot, már most is munkára fogható – igaz, a funkcionalitása erősen korlátozott a kereskedelmi forgalomba került többi termékéhez képest.

A telepítésekor a PDFCreator – ezen a néven – létrehoz egy printer drivert, azonban a meghajtóprogram belső beállításai nincsenek hatással a program alapértelmezett opcióinak legtöbbszörére. A program számos aspektusát (dokumentumtitkosítás, képtömörítés, és így tovább) csak úgy érhetjük el, hogy külön elindítjuk a PDFCreator alkalmazást. A PDFCreator biztonsági lehetőségei meglehetősen robusztusak: 40 és 128 bites titkosítás között választhatunk, beállíthatunk jelszavakat a dokumentumok megnyitásához és szerkesztéséhez.

A program automatikusan a Ghostscript rendermotor (8.54) saját belső változatát telepíti, azonban a Ghostscript más változatának használatára is rávehetjük.

Amikor egy nyomtatást kezdeményezünk, a PDFCreator képes várakoztatni a fájlt, így ez összefésülhető más feladatokkal, hogy a program egyetlen dokumentumot készítsen belőlük. A PDFCreator →

PDF-készítők: képességlista					
	Acrobat 8 Pro	CutePDF Pro 3.3	PDFCreator 0.9.3	Pdf995Suite	PrimoPDF 3.0
Nyomatás PDF-be	●	●	●	●	●
Szkennelés PDF-be	●	●	-	-	-
PDF-ek összefűzése	●	●	-	●	-
PDF-ek darabokra szedése	●	●	-	●	-
Metadokumentumok beágyazása	●	●	-	-	-
Űrlapok készítése	●	-	-	-	-
Aláírás hozzáadása	●	●	●	●	-
Titkosítás hozzáadása	●	●	●	●	●
Metaadatok hozzáadása	●	●	●	●	●
Megjegyzések hozzáfűzése	●	●	-	●	-
Vízjelzés	●	●	●	●	-
Tájékoztató ár (Ft)	139 000	10 000	ingyenes	5000	ingyenes

nemcsak PDF-et tud készíteni, hanem a kimenetet például a PNG, a JPEG és a TIFF képfarmátumokban is megjelenítheti.

Az elkészült munkát másik nyomtatóra küldhetjük, vagy e-mail formájában továbbíthatjuk, de akár konfigurálhatunk egyedi műveleteket is. Az oldalakat vízjelzhetjük szövegekkel (például *Minta* vagy *Bizalmas*), és bár az alkalmazás ezt a lehetőséget csupán kísérleti opcióként említi, nekünk a gyakorlatban tökéletesen működött.

A PDFCreator egyik nagy hiányossága, hogy nem lehet egykönnyen elmenteni a beállításokat egy konfigurációs fájlba, majd visszatölteni őket, ha szükség van rájuk. Például, ha három nyomtatási feladatunk van, akkor minden egyes alkalommal, kézzel kell elvégeznünk a módosításokat. Ez pedig nehézkessé teszi a kezelést, ha gyakran váltogatunk a beállítások között.

PDF995 Suite

Értékelés: ■ ■ ■ □ □ □
Info: www.pdf995.com
Platform: Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista
Tájékoztató ár: 5000 Ft

A csomag három programot foglal magába: az alap Pdf995-tel bármelyik alkalmazásból PDF-et nyomtathatunk, a PdfEdit995 a már elkészült PDF-ek szerkesztésére és újak készítésére használatos, a Signature995 pedig a titkosításra és a digitális aláírás hozzáadására. A Pdf995 Suite bármelyik programját használhatjuk akár ingyenesen is, de ekkor időről időre reklámok bosszantanak majd bennünket.

A pdf995 legalapvetőbb eleme tehát a printer driver, ami csak nagyon kevés beállítási lehetőséget kínál – gyakorlatilag

csupán egy PostScript frontendről van szó. Miután elkészítettük a PDF-et, azt módosíthatjuk a PdfEdit995-tel, ami képes közvetlenül feldolgozni Microsoft Office dokumentumokat is – magukban vagy kötegelve. Azonban – mint ennek az összeállításnak a többi programjánál is – ez csak akkor működik, ha a Microsoft Office telepítve van. Ekkor a Pdf995 Suite a megfelelő Office programot használja a nyomtatási feladat előállításához.

A PdfEdit995 a benne található funkciók gazdagságát tekintve megállja a helyét a magasabb kategóriás programok mellett is. Egy érdekes funkciója például a *Stationery*, amellyel konzisztens fejléct, hátteret helyezhetünk el egyszerre több PDF dokumentumban.

Mi mégis az a hátulütő, ami miatt a PdfEdit995 alacsony pontszámot kapott az értékelésünkben? Az ok: kritikán aluli az eszköz implementációja. Egyes eszközök csak az utolsó elkészített PDF-en működnek. Nincs előnézet, tehát minden egyes változtatásban „vakon kell megbízunk”. Ez különösen bosszantó, amikor például megjegyzéseket illesztünk be:

minden egyes megjegyzéshez meg kell határoznunk az oldaltartományt, a lapon lévő pozíciót – ezt mind kézzel – és minden megjegyzést külön-külön kell beillesztenünk. Ráadásul a PdfEdit995 a digitális aláírásokat és a titkosítást sem támogatja elégánsan – ugyanis ezek két különböző programon keresztül valósíthatók meg, melyeket külön le kell tölteni és telepíteni.

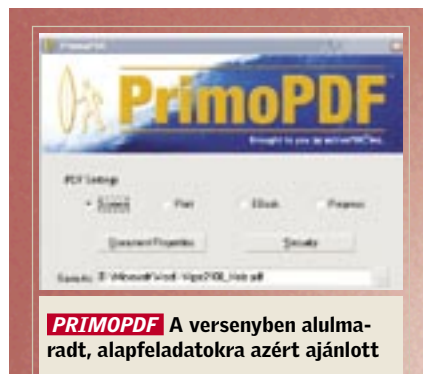
PrimoPDF 3.1

Értékelés: ■ ■ □ □ □ □
Info: www.primopdf.com
Platform: Windows 98/ME/2000/NT/XP
Tájékoztató ár: ingyenes (saját használatra) ● ○

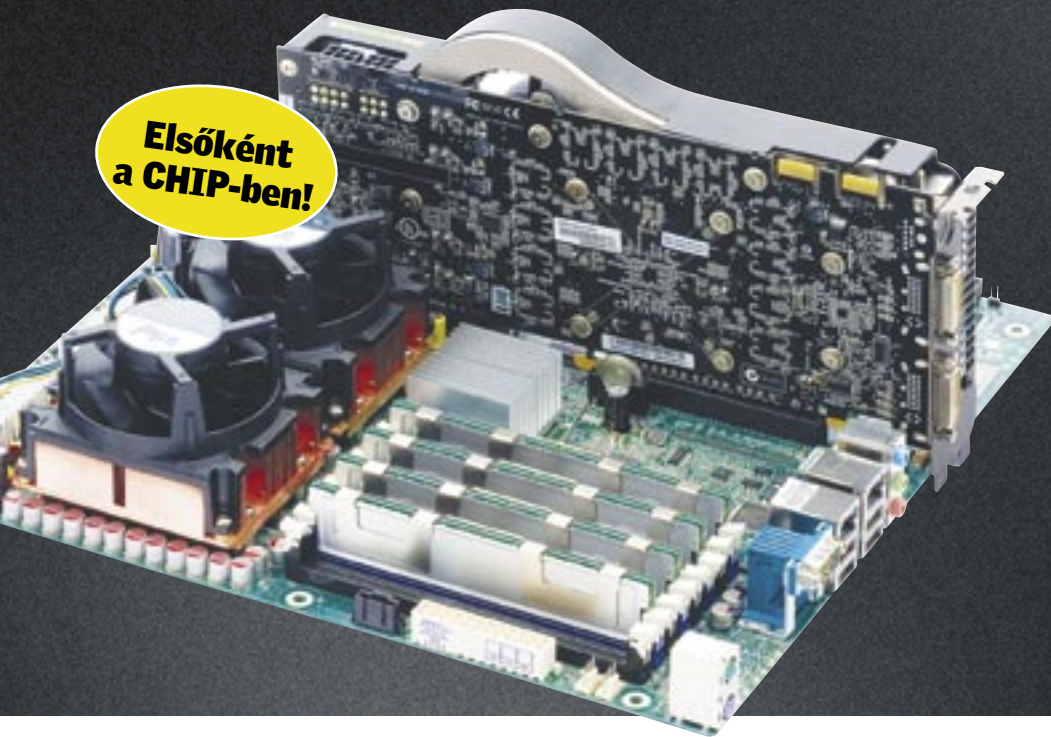
A PrimoPDF-et és elődjait sokan használták PDF-készítésre, mielőtt újabb versenytársai (például a PDFCreator) háttérbe nem szorították. A PrimoPDF a bemutatott alkalmazások közül a legegyszerűbb, gyakorlatilag nem több egy virtuális PDF printer drivernél, kevéske beállítási lehetőséggel. Ha azonban nincs szükségünk ennél többre, és nem akarunk egy fillért se költeni PDF-készítő programra, se beállításokkal nyüglődni, akkor jó megoldást tehet.

A PrimoPDF kezelőfelülete a lehető legminimálisabb. Miután telepítettük, a *Start* menü *Programok* pontjában csupán a kézikönyvet és az eltávolítót találjuk. Magyarán, a kezelőfelülettel csak akkor találkozunk, amikor egy alkalmazásból nyomtatni kívánunk. Ekkor jelenik meg a PrimoPDF fő ablaka, ahol megválaszthatjuk a fájl nevét, szerkeszthetjük a dokumentum beállításait, módosíthatjuk a biztonsági beállításokat, kiválaszthatjuk a megfelelő profilt, ami lehet *screen* (72 dpi), *print* (300 dpi), *e-book* (150 dpi) és *prepress* (300 dpi, beágyazott fontokkal).

Persze a többi beállítás is meglehetősen spártai: megadhatjuk a dokumentumok tulajdonságait (cím, szerző, téma, kulcsszavak), jelszavakat használhatunk az illetéktelen megnyitás megakadályozására, engedélyeket állíthatunk be (nyomatás/másolás/megjegyzések hozzáfűzése/szerkesztés). Nagyjából ez minden, amit tehetünk a primoPDF-fel, tehát az elkészült PDF tulajdonságai sem változtathatók meg. Ha mindez kevés számunkra, akkor válasszunk komolyabb alkalmazást erre a célra. ■

**Elsőként
a CHIP-ben!**

V8-as bevásárló lista

Nézzük, mennyit kell összegyűjtenünk, ha már holnap egy Intel V8-as, minden földi jóval felszerelt géppel szeretnénk dicsekedni barátainknak:

2 db Intel Xeon 5365 CPU	530 ezer Ft
1 db Intel Vernonia S5000XVN alaplap	137 ezer Ft
4 GB Samsung FB-DIMM memória	80 ezer Ft
1 db GeForce 8800 Ultra videokártya	200 ezer Ft
4 db Samsung 500GB SATA HDD	130 ezer Ft
1 db Sony Blu-ray író	150 ezer Ft
1 db Cooler Master 850W tápegység	48 ezer Ft
1 db Cooler Master Stackler ház	46 ezer Ft
1 db Dell WFP3007 LCD monitor	370 ezer Ft
1 db Windows Vista Ultimate OEM	49 ezer Ft

Végösszes = 1 700 000 Ft

A világ legerősebb PC-je

Idén a világ leggyorsabb PC-je az Intel istállójából „gördült ki”, és érkezett Magyarországon elsőként a CHIP tesztlaborba.

Erdős Márton

A játékosokat, tervezőket és tartalomkészítőket („power user”-eket) elsőként az Intel lepte meg tavaly ősszel egy 4 magos Core 2 Extreme processzorral. Az erre válaszul érkezett AMD 4x4 gép volt az első csúcspatform, aminél az AMD – mivel sem ideje, sem kapacitása nem volt új hardvert kifejleszteni – egyszerűen lehozta a szerverek világában sikeres Opteron az asztali PC-k közé. Ehhez már csak egy alaplap és néhány Radeon videokártya kellett, hogy megszülessen a 4x4 platform. A szervereknél oly sikeres Opteron azonban nem volt képes átmenetelni az „egyszerű” négymagos C2E QX6700-on, mivel az AMD gépe az azonos, de inkább gyengébb teljesítmény mellett nagyságrendekkel többet fogyasztott, mint az Intel megoldása. Az első 4x4 platform Magyarországon nem is került forgalomba. A kezdeti kudarcok azonban nem törték le az AMD-t, és idén a sorozat újabb – remélhetőleg versenyképesebb – taggal bővül. A nyár végén érkező AMD Phenom FX, azaz egy natívan négymagos CPU lesz az új 4x4 alapja,

amit immáron AMD chipkészlet hajt és Quad HD Radeon kiépítés egészít ki.

INTEL V8

Álom PC V8-as motorral, de nem játékosok számára

Azonban az Intel sem ül ölbe tett kézzel. Ha már az AMD szervertechnológiát hívott segítségül, az Intel is bevetette büszkeségét, a 3 GHz-en futó, 4 magos Xeon 5365 CPU-t, hogy megmutassa, mi kell a power usereknek. Az Intel V8 platform Intel Greencreek chipkészletes, EATX szerver méretű alaplapra épül, amiben két, LGA771-es tokozású Xeon 5365-ös, Core 2 mikroarchitektúrájú, 4 magos processzor dolgozik. Ezek a CPU-k már 1333 MHz-es PSB-t használnak, és minimum 4 GB, DDR2-667-es FB-DIMM memóriából kapják az adatot. A szervertechnológia részei még a profi SATA RAID és SAS vezérlők, a 8 DIMM hely, a duál gigabites LAN és a minden részletre kiterjedő biztonsági és menedzselési megoldások (TPM stb.). Ám mivel mégiscsak egy

asztali gépről van szó, a PCI Express foglalatok, a HD audió vezérlő, a Firewire és természetesen USB 2.0 is része a rendszernek.

És ahogy a V8-as jelölésből, valamint az összeállításból is sejteni lehet, az Intel csúcs PC platformja egy GeForce 8800Ultrával párosítva a CHIP tesztlabor minden eddigi sebességrekordját megdöntötte. Legfőképpen azok az eredmények látványosak, amik masszívan kihatározzák a többmagos felépítést, hiszen itt már nem elég csupán két programszállal megterhelni a központi egységeket, vagy a sok kiegészítő háttérfolyamatra fogni a többmagos felépítés szükségességét. A Cinebench 9.5, ami kifejezetten az ilyen gépeket igénylő feladatokat szimulálja, közel ráduplázott az eddigi leggyorsabb tesztrendszerre, de említhetnénk az 5600 pont felett végzett 3DMark06 CPU pontszámot vagy a 8 ezer körüli PCMark05-öt is.

Egyelőre a V8 – ami egyébként a Mac Pro alapja is egyben – csupán a 3D tervezők és kutatók álomgépe, általánosabb felhasználáskor szinte mindig a „hét mag pihen, egy dolgozik” felállás érvényesül, ami nem éppen ideális. Ám ahogy az AMD 4x4, úgy az Intel V8 is csupán a kezdet, és az AMD Phenom FX mellett már az Intel is dolgozik a következő, olcsóbb, asztali használatra még alkalmasabb Skulltrail kódnevű V8 modelljén.

Az Intel V8-as rendszere minden más asztali PC-nél erősebb, de keményvonalas játékosoknak nem ajánlott									
Teszt	Cinebench 9.5	PCMark05	H.264 kódolás*	RAR-tömörítés	3DMark06, MP3-tömörítés	3DMark06	3DMark06 CPU	Quake 4 – 1024×768, HQ	Fogyasztás (nyugalmi/max.)*
Intel V8 platform	2237 pont	7856 pont	530 s	1511 KB/s	12459 pont/131 s	12628 pont	5659 pont	146,9 fps	235/469 watt

*A kisebb érték a jobb.

Megfizethető DirectX10: álom vagy valóság?

A vártnál gyengébben teljesítenek az új, középkategóriás GeForce-ok, akadnak azonban köztük igazi gyöngyszemek is. A CHIP bemutatja ezeket.

Erdős Márton

Ebben a cikkben

- 10 GeForce 8600GT kártya tesztje
- Játék Vista alatt
- Generációs összehasonlítás
- Vásárlási tanácsok

A GeForce 8800GTX, majd a sorban következő 8800GTS modellek az előző generációs kártyákhoz képest látványos gyorsulást hoztak, ami még rendkívül magas árukat is feleltette, kiváltva a tehetősebb vásárlókkal. Aki azonban – jogosan – azt gondolta, hogy a

hasonló felépítésű, középkategóriás változatok is ugyanilyen mértékben javulnak majd az előző generációhoz képest, az a 8600GT értékeit tekintve bizony csalódott. A kiváló felépítésű GPU sajnos csupán 32 shader processzort kapott, de még ennél is nagyobb gond, hogy továbbra is a 7600GT-nél bevezetett memória-sávszélességgel kell gazdálkodnia, ami a mai játékokhoz már egyszerűen kevés. Emiatt a tesztben is kénytelenek voltak visszavenni az eredetileg megcélzott 1280x1024-es felbontásból – és még így sem értünk el minden esetben tökéletesen játszható sebességet.

A 8600-as sorozatban helyet kapott, 80 nm-es gyártástechnológiával gyártott chip a 8800-as osztályú kártyáknál megismert G80-as GPU erősen megnyirbált változata. Az eredetileg 128 shader processzorból itt már csak 32-t találunk, ezek természetesen, az egységesített shaderarchitektúrának megfelelően, tökéletesen DirectX 10 képesek, és mindenféle feladatra felprogramozhatók. A GPU 8 ROP egységet tartalmaz, ami előrevetíti a chip élsimítási teljesítményének gyengeségét. Persze egy 30-40 ezer forintos kártyától amúgy sem várható el nyolcszoros élsimítás, ám, ahogy azt már az

évek során megszokhattuk, az ilyen árazású VGA kártyák erejét a megjelenéskori legnépszerűbb kijelzők felbontásához igazítják.

A 8600GT-nél azonban még ez sem sikerült: a fél éve megjelent játékok esetében több olyan címmel is találkoztunk (*Company Of Heroes*, *Rainbow Six: Vegas*), amit még a leggyorsabb, gyárilag túlpörgetett 8600GT sem volt képes 1280x1024-ben, magas részletesség mellett, 30 képkocka/s-mal futtatni. Eggyel kisebb, 1024x768-as felbontás mellett azért már jobb a helyzet, bár a legújabb – továbbra is DirectX 9-es – játékokat, a *Colin McRae: Dirt* autóversenyt még így sem voltunk képesek egyetlen 8600GT-vel sem tökéletes sebességen élvezni.

A legtöbb gyártó is felismerte ezt a problémát, és hogy még vonzóbb kártyát készítsen, gyári órajeltuningot alkalmazott. Ez általában 10-15 százalékos gyorsulást eredményezett, ami már érezhető a játék közben, és ez a kis extra erő sokszor arra is elegendő, hogy egy-egy látványelemet magasabb fokozatba kapcsoljunk. A grafikus processzor túlpörgetésében a teszt első két helyezettje, a *Galaxy* és az *XFY* járt az élen, nekik sikerült az eredeti 540 MHz helyett 600 MHz feletti órajeleket garantálniuk. A fedélzeti GDDR3-as memóriával is hasonló a helyzet, az érzékelhető gyorsuláshoz azonban itt minimum az effektív 1600 MHz-es tempó elérésére volt szük-

ség, ami összesen négy gyártónak sikerült (*Galaxy*, *XFY*, *Gainward* és *MSI*).

A GPU teljesítményére érzékeny, szintetikus *3DMark06* után következő *Quake 4* alatt már alig látszott valami különbség a kártyák közt, mivel a gyenge láncszem ebben az esetben már nem a GPU, hanem a processzor és a rendszeremémória volt. Annál érdekesebb a *Company Of Heroes* DirectX 9-es változata, ahol a kártyák minimális eltéréssel, gyakorlatilag egyformán teljesítettek, leszámítva a *Galaxy 8600GE*-t, ami a dupla méretű, 512 MB-os fedélzeti tárnak és az agresszívan megemelt órajeleknek hála messze elhúzott a mezőnytől. Ez a bravúr már sokkal szolidabban jelentkezett a többi „hardverizsasztó” játéknál, így az *XFY Fatal1ty* kártyájának sikerült beérnie a *8600GE*-t. A DirectX 10-et használó *Call of Juarez* demóban ismét csak a dupla memória számított igazán, így itt is a *Galaxy* végzett az élen. A túlvégén az *InnoVision*-t találjuk, ami alulméretezett hűtésével és alap órajeleivel csupán a mezőny végén kullogott, és egy-két tesztet leszámítva mindenben az utolsó helyen végzett.

HÜTÉS ÉS ZAJSZINT

A passzív hűtés a legjobb megoldás

A mai, fejlett számítógépeknél már sok esetben a videokártya a lehangosabb komponens, ráadásul a rengetegféle videokártya és GPU miatt a gyári hűtés utólagos cseréje is meglehetősen nehézkes és bonyolult művelet. Éppen ezért különösen fontos, hogy milyen hűtéssel szereli a gyártó a VGA kártyáját. Sok felhasználónál egyenesen kizáró ok a vásárláskor, ha csak egy kicsit is zajos vagy alulméretezett a hűtés. Szerencsére ma már egyre kevesebb a rosszul megtervezett, zajos hűtés – a gyártók mindinkább túlméretezett, lehetőleg hangtalan hűtések alkalmaznak. Erre kiváló példa a tesztben szereplő három passzív hűtésű 8600GT, amik a GPU 80nm-es gyártástechnológiájának köszönhetően még a gyári tuningot is kibírják. A legtöbb hőcsövet az *XFY Fatal1ty* kártyája kapta, de az *ASUS*, két kártyahelyet elfoglaló, masszív bordája is tökéletesen tette dolgát →

GPU-gyártók titkos összeesküvése: halál a középkategóriára?

A GeForce 8600GT és GTS egyértelműen a 7600GT és a 7900GS leváltására született. Azonos beállítások mellett a mai játékok futtatásakor, jobb felépítésének köszönhetően, a 8600GT 50 százalékkal (a GTS 70%-kal) gyorsabb, mint az előző generáció legsikeresebb tagja, a 7600GT, ám ez az érték bármennyire is jól hangzik, sajnos ma már nem elég. A 8600GT nem képes lépést tartani a játékok egyre intenzívebb shader használatával és a megnövekedett sávszélességigényrel, és hiába az 50 százalékos gyorsulás, ha még ez sem elég ahhoz, hogy 1280x1024-ben, magas részletességgel (de élsimítás nélkül) játsszunk a DirectX 9-es játékokkal. A helyzet még rosszabb DirectX 10 esetén, hiszen ehhez még erősebb és még jobban párhuzamosított shader teljesítményre van szükség, amihez a G84-es GPU 32 árnyalója egyszerűen nem elegendő.

A legegyszerűbb megoldás továbbra is a GeForce 8800GTS-320MB, a maga 96 shaderével és 320 MB-nyi, 320 bites memóriájával, ám ennek ára messze túlnő a középkategórián. Ebből is látszik, hogy a videokártya-gyártók lassan, de egyértelműen terelik a játszani vágyó PC-seket a felsőbb árszegmens felé, ahol kiváló modelleket kínálnak. Aki pedig marad a 30 ezer forintos VGA kártyáknál, kénytelen beérni egyre gyengébb részletességgel és alacsonyabb sebességgel.

A fejlesztők magyarázkodnak

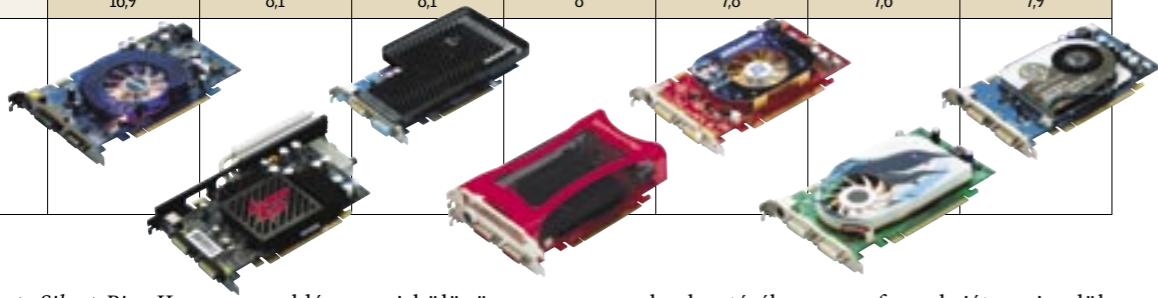
A *Company Of Heroes*-hoz készített DirectX10-es javítás nagyságrendekkel vetette vissza a sebességet, amit a játék készítői a – szerintünk nehezen észrevehető – extra effektusokkal és szebb árnyékokkal magyaráznak. A *Lost Planet* esetében a DX10-es változat kizárólag a sebesség növelését szolgálja, ám ennek ellenére is gyorsabban fut a játék DirectX 9 alatt, azonos látványt nyújtva.

	Rejtélyes lassulás DirectX 10 alatt	
	C. of Heroes	Lost Planet
DirectX 9	30 fps	24 fps
DirectX 10	7,1 fps	13 fps

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	Galaxy GF8600GE 512MB	XFx 8600GT Fatal1ty 620M	Gigabyte NX86T256D Silent	Gainward Bliss 8600GT PCX Golden Sample	MSI NX8600GT-T2D256E	Leadtek WinFast PX8600GT TDH	BFG BFG86256GTOCE
Beküldő	Expert	XFx	Ramiris	Alien Computers	Expert	Alien Computers	Ramiris
Információ	www.expert.hu	www.xfxforce.com	www.bestbyte.hu	www.aliencomputers.hu	www.expert.hu	www.aliencomputers.hu	www.bestbyte.hu
Bruttó végfelhasználói ár	46 590 Ft	kb. 40 000 Ft	32 200 Ft	34 920 Ft	38 990 Ft	29 850 Ft	36 900 Ft
Garancia	2 év	élettartam	3 év	3 év	3 év	2 év	5 év
Végeredmény	97	94	91	89	87	86	86
Teljesítmény (70%)	100	92	88	89	86	84	85
Hűtés és zajszint (25%)	89	100	98	91	89	91	90
Extrák (5%)	85	85	100	85	85	95	85
Ár/érték arány	közepes	-	kiváló	jó	jó	kiváló	jó
Műszaki adatok							
Fedélzeti memória mennyisége	512 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit
Grafikus mag órajele	648	621	594	594	580	540	567
Shader processzorok órajele	1404	1355	1404	1320	1188	1188	1242
Memória órajele (effektív)	1998	1697	1440	1598	1598	1404	1404
Hűtés	aktív	passzív, két kártyahelyes	passzív	aktív, két kártyahelyes	aktív	aktív	aktív, gyári referencia
Játékok	-	-	Supreme Commander	-	-	Joint Task Force	-
Mérési eredmények – 1024×768, 8AF, HQ							
3DMark06 default futás [pont]	4633	4527	4027	4394	4234	4292	4120
Quake4 [fps]	102,7	102,9	101,6	103,6	100	99,5	99,5
Company of Heroes [fps]	63,3	33	31,6	32	30	31,3	30,4
Colin McRae: Dirt [fps]	22,4	21,2	20,1	21	19,7	19,2	19,6
Oblivion [fps]	46,1	45,8	43,2	45,6	38,2	42,3	37,9
Rainbow Six: Vegas [fps]	31,5	31,4	29	29,9	28,8	26,7	27,1
Supreme Commander*	42,5	44,2	47,4	51,3	46,1	55,8	46,7
Call of Juarez [fps]	16,9	8,1	8,1	8	7,8	7,6	7,9

*A kisebb érték a jobb.

a teszt során. A *Gigabyte Silent-Pipe II*-es hűtésének érdekessége, hogy a hatalmas, egész kártyát beborító bordához nincs szükség plusz egy kártyahelyre.

Az aktív hűtésű 8600GT-k közt csak néhány NVIDIA által tervezett referenciahűtést találtunk (eVGA, BFG), a többi gyártó saját bordát készített. Látvány terén a *Gainward* vitte a pálmát: a két kártyahelyet lefoglaló, dizájnos háló alatt egy nagyméretű, alacsony fordulatszámú ventilátor hűt egy viszonylag kis bordát. Az MSI és a *Galaxy* kisebb ventilátorai a tesztgyűjteményben folyamatosan terhelés alatt sem váltak zajossá, nem úgy, mint az *InnoVision* alumérezett

megoldása, ami különösen egy rosszul szellőző házban rendkívül zajossá válhat játék közben.

GEFORCE 8600GT

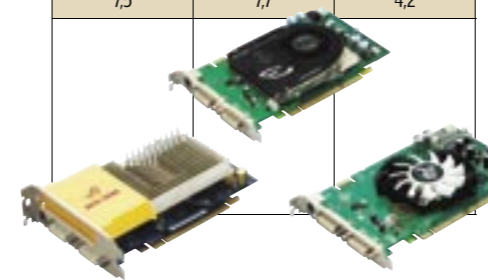
Fejlett GPU, játékosokra (alul)méretezve

A teszt végeredménye erősen felemás. A GeForce 8600GT GPU-ra kiváló kártyákat építettek a gyártók, a hardveres HD-lejátszás, a gyári órajeltuning és az ötletes hűtések mind-mind emelik ezeket a kártyáknak az értékét, ám komolyabb DirectX 10-es játékkal TFT-nk natív fel-

bontásban nem fogunk játszani velük magas részletességű grafika mellett.

Előzetes tesztjeink szerint a 8600GT/GTS vetélytársaiként érkező AMD-ATI Radeon HD2600-as kártyák még ezt a rossz teljesítményt is alulmúlják, és hiába csökkentette megjelenés előtt az új, DX10-es kártyák árait az AMD, a HD2600 Pro és XT még az 1024×768-as felbontást sem képesek játszható sebességgel biztosítani az újabb játékok esetében. Ha lehet hinni a nem hivatalos híresztelésnek, az NVIDIA még ősz előtt bemutatja legújabb, G9x-es GPU-ra épülő DX10-es VGA kártyáit, amik sokkal több shader processzort és nagyobb kapacitású, 256 bites sávzárléssé-

8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS
Asus EN8600GT Silent	EVGA e-GeForce 8600GT 256MB	InnoVision I-8600GT-G5FTC
Ramiris	Expert	Aqua
www.bestbyte.hu	www.expert.hu	www.aqua.hu
38 200 Ft	35 950 Ft	26 880 Ft
3 év	2 év	1 év
86	86	80
82	84	78
96	90	85
90	85	85
jó	jó	kiváló
256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit	256 MB GDDR3, 128 bit
540	540	540
1188	1188	1188
1404	1404	1404
passzív, két kártyahelyes	aktív, gyári referencia	aktív
-	-	-
4023	4016	4009
96,9	101,2	98,9
29,4	30,5	29,9
18,1	19,1	18,9
38,1	40	36,4
25,6	27,7	25,1
50,4	54,6	52,3
7,5	7,7	4,2

gű memóriát kapnak, ám ennek ellenére áruk megmarad a megfizethető középkategóriás szinten.

Marad tehát minden új játéknál az olykor meglehetősen túlbonyolított grafikai beállító menük böngészése, és a játék próbálgatása, hogy mielőtt beleszippennék az akcióba, kitapasztaljuk, milyen részletesség mellett játszhatunk még elfogadható sebességgel. Ennek ellenére jó választás lehet egy órajeltuningolt 8600GT, hiszen a mai játékokkal még maximális részletesség és anizotrop szűrés mellett is jó a sebessége, és alkalomadtán belekóstolhatunk a DirectX 10 világába is – feltéve, hogy beérjük az 1024×768-as felbontással. ■

CHIP KOMPAKT: Középkategóriás videokártyák

Vásárlási tippek

✓ Gyári tuning házilag: Ahogy tesztünkben is bebizonyosodott, a legtöbb GeForce 8600GT gyárilag tuningolva érkezik, ám azért akadnak olyan típusok is, amik az NVIDIA által javasolt alap órajeleken működnek. Ezeket a kártyákat is könnyedén tuningolhatjuk, a www.nvidia.com oldalon található, ingyenes, nTune nevű driver-kiegészítéssel.

✓ Előkészületek a passzív hűtéshez: Egyre több gyártó kínálatában jelenik meg passzív hűtésű VGA kártya, amivel valóban csendes gépeket építhetünk, ám a kicsi és zajos ventilátort csakis abban az esetben nélkülözhetjük, ha gondoskodunk PC-nk megfelelő házhűtéséről.

✓ Alternatíva filmeseknek: Ha némileg kisebb 3D-s teljesítménnyel is beérnénk, ám szeretnénk élvezni a legújabb technológia adta multimédia előnyöket is, válasszunk a GeForce 8500GT modellek közül. Ezek olcsóbbak, ám közepes részletesség mellett tökéletesen alkalmasak fejlettebb játékok futtatására is, és természetesen minden hardveres extrát tartalmaznak (Dual-Link DVI, hardveres HD stb.).

✓ Erős alapok: Egy 8600GT osztályú videokártya már megköveteli az erős konfigurációt. Tapasztalataink szerint egy duplamagos Core 2 Duo E4300, vagy AMD Athlon X2 4200+ CPU és 1 GB memória a minimális konfiguráció, de mivel a DirectX 10-hez Vista operációs rendszerre van szükségünk, érdemes 2 GB-nyi rendszermemóriával felszerelni PC-nket.

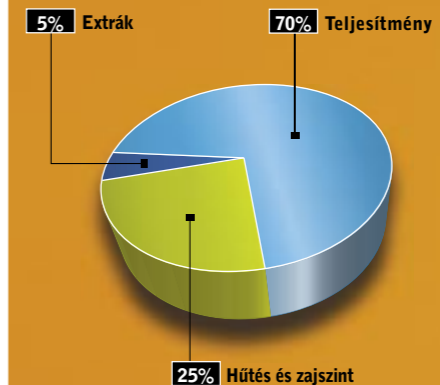
ÍGY TESZTELTÜNK

A GeForce 8600GT videokártyákat a legújabb, legismertebb és leginkább hardverigényes játékokkal teszteltük – a még legtöbb esetben játszhatóan bizonyult – 1024×768-as felbontásban. Élsimítást nem, de 8×-os anizotrop szűrést minden játéknál használtunk (az eljárás jelentősen javítja a képminőséget, és nem igényel ko-

moly erőforrásokat). A pontozásnál egyértelműen a teljesítmény dominált, egyelőre túlnyomórészt a DirectX9-es játékok alatt, de figyelembe vettük az első DirectX 10-es játék alatt elért eredményt is. A zajos hűtésért komoly pontlevonás járt, míg a túlméretezett, illetve passzív hűtések kapták a legjobb értékelést.

Tesztrendszer: ASUS P5B-E alaplap, Intel Core 2 Duo E4300 CPU, 2×1GB A-DATA DDR2-800 (5-5-5-15) memória, Samsung SP2504C 250 GB-os, SATA merevlemez, Coolink AP550X tápegység és gyári Intel CPU hűtő. Microsoft Windows Vista, Intel 8.1.1.1010, NVIDIA ForceWare 158.24.

Tesztünket – kiegészítő termékekkel – az alábbi cégek segítették: ASUS, A-DATA, Intel, Kellytech, Samsung.

1

Galaxy GF8600GE 512MB

Sebességét tekintve inkább 8600GTS, ám ehhez képest baráti az ára, ráadásul az 512 MB fedélzeti memória és a halk hűtés csak tovább erősíti a sajátosságosan 8600GE-nek nevezett videokártya abszolút első helyét.

Ára: 46 590 Ft

3

Gigabyte NX86T256D Silent

A 8600GT-k mezőnyében is az olcsóbbak közé tartozik, mégis kiváló kialakítású és hatásfokú, egyedi hűtést kapott, valamint az alacsony árba még egy neves, friss játék is belefért. Sebességére sem lehet panasz, ugyan passzív hűtésű, a borda tervezésének hála még gyári órajeltuningra is volt lehetőség.

Ára: 32 200 Ft

Mobil GPU-k: Vigyázat, játékokra csak a legjobbat!

Egyre többen választanak notebookot asztali gép helyett, de a játékedvelők számára ehhez elengedhetetlen a megfelelő 3D teljesítmény. A CHIP segít megtalálni a megfelelő mobil GPU-t.

Már régóta fáj a fogunk egy noteszgépre, amin kiélhetjük játékszenvedélyünket is. Engedtünk a kísértésnek, és megvettük – ám csalódnunk kellett: bármilyen impozánsnak is tűnt a hardver, kedvenc játékaink nagy része el sem indul, vagy élvezhetetlenül lassan fut rajta...

Esetünk korántsem egyedül, hiszen a notebookok jó része inkább munkára, vagy legfeljebb multimédiás felhasználásra készül – a játékok számára lényeges 3D teljesítménye másodlagos. Ezért jobb, ha még a vásárlás előtt tájékozódunk a kiszemelt gép grafikus képességeiről, de készüljünk fel rá: ha újabb, igényesebb játékokat is szeretnénk futtatni, mélyen kell majd a zsebünkbe nyúlunk.

ALAPVETŐ TUDNIVALÓK

A noteszgépek kialakítása a 3D fejlődés fő korlátja

Amíg a noteszgépek szinte kizárólag munkára készültek, a cégek kevés figyelmet fordítottak a grafikus kártyák képességeire. Ha a Windows Asztala kellő sebességgel jelent

meg, illetve nem okozott problémát egy film lejátszása, mindenki elégedett volt. Mivel az elsődleges szempont a hordozhatóság (azaz a hosszú üzemidő) és a kedvező ár volt, szinte kizárólag a lapkakészletbe integrált megoldások terjedtek el. Az első változatok egyáltalán nem büszkélkedhettek 3D-s gyorsítási képességekkel, memóriájukat pedig a rendszeréből hasították ki, így játékokra teljesen alkalmatlanok voltak.

A hordozható gépekre általánosságban érvényes, hogy jóval nehezebb a bővítésük, mint az asztali társaiké. Még inkább igaz ez a grafikus adapter esetében, amely legtöbbször az alaplap szerves része, és mint ilyen, nem cserélhető. A mobil GPU-k fejleszthetővé tételére a múltban több kísérletet is tettek, ám ezek egyike sem terjedt el igazán. 2004-ben az ATI és az NVIDIA is előállt a maga hangzatos megoldásával a noteszgépek grafikus alrendszerének fejlesztésére, de mindkét technológia hamar megbukott.

Ami a jelenleg piacon lévő megoldásokat illeti, komolyabb játékokra csak a dedikált grafikus adapterek alkalmasak. Érkezzen bárkitől (ATI, Intel vagy NVIDIA), integrált gra-

fikus processzor csak alaposan lebutítva képes a mai játékok megjelenítésére, és sokszor így is küzdenünk kell a 10 fps eléréséért.

Fontos, hogy a dedikált GPU-k esetében is csak hálózati táplálás esetén számíthatunk maximális teljesítményre: akku-

Külső megoldás

A gyenge grafikus teljesítmény orvoslására, illetve a bővíthetőség elérésére alkotta meg az ASUS az XG Station nevű külső grafikus adaptert, ami elvileg bármilyen noteszgéppel összeköthető (feltéve, hogy az rendelkezik ExpressCard csatlakozóval). Az XG Station tulajdonképpen egy külső PCI-Express foglalatként is felfogható, amelybe egy asztali grafikus kártya került – pár ügyes kiegészítővel a játékok kedvéért. Így a két DVI kimeneten kívül USB 2.0 kimenetek és egy Dolby Headphone-kompatibilis hangkártya is került bele, az előlapon pedig egy gigantikus LED-es kijelző és egyszerű tuningolhatóságot lehetővé tevő „tekerő” található.

A tesztszereket az Acomp bocsátotta rendelkezésünkre. Info: www.acomp.hu

mulátoros üzemből ugyanis a sebességük drasztikusan csökken. Az ATI által PowerPlay-nek, az NVIDIA által pedig PowerMizer-nek nevezett megoldások a használatától függően dinamikusan képesek változtatni a GPU működési frekvenciáját, feszültségét, és kikapcsolni az éppen nem használt részeket – például szövegszerkesztés közben a 3D-s számításokért felelős összetevőket.

INTEGRÁLT GRAFIKA

Papíron megfelel – a valóságban csalódás

Az elsősorban munkára készült, illetve olcsó noteszgépekben szinte kizárólag integrált grafikus processzorokkal találkozhatunk. Előnyük, hogy olcsók, nem foglalnak plusz helyet, ráadásul energiatakarékosak is – cserébe viszont a 3D-s képességeik meglehetősen korlátozottak. A piacot a Centrínóknak köszönhetően az Intel uralja: a notebookok java részében a GMA900 (910/915-ös lapkakészletek), illetve a GMA950 (940/945-ös chipset) található, a használt gépek piacán pedig szép számmal találkozhatunk az Extreme Graphics 2-vel (852/855-ös chipset). Utóbbi gyakorlatilag nem is tekinthető 3D-s megoldásnak, de a GMA900/950 sem sokkal erősebb: mindkettőből hiányzik ugyanis a – grafikus kártyákban lassan 8 éve megtalálható – hardveres T&L egység, illetve a vertex shader technológia.

Ezen a területen az Intel komoly előrelépése volt az X3100-as megjelentetése, ami a Santa Rosa platformhoz tartozó 965GM lapkakészletbe integrált megoldás: ez több fontos újítása mellett egységesített shader architektúrára épül, 8 shader processzorral, valamint hardveres T&L egység is található benne.

A két nagy GPU-gyártónak, az ATI-nak és az NVIDIA-nak is van saját IGP-je. A kanadai cég esetében az alapmodell az Xpress 200M nevet kapta – ennek a teljesítménye körülbelül az X300-nak felel meg. A továbbfejlesztett (130 helyett 110 nanométeres technológiával készülő) Xpress 1100-as modellnek hasonlóak a képességei, az Xpress 1150 esetében pedig az enyhe gyorsulás a működési frekvencia 300-ról 400 MHz-re emelésének tudható be.

	Termék	Mag órajel (MHz)	Memória típusa	Memória sávszélessége (GB/s)	Gyártási techn. (nm)	DirectX támogatás	SM verzió száma	Teljesítmény (max. 100)
Felső- és csúcscategória								
	NVIDIA GeForce Go 7900GTX	500	GDDR3	256	9c	3.0	100	100
	NVIDIA GeForce Go 7800GTX	400	GDDR3	256	110	9c	3.0	77
	NVIDIA GeForce 8600M GT	475	GDDR3	128	80	10	4.0	75
	ATI Mobility Radeon X1900	400	DDR/DDR2/GDDR3	256	80	9c	3.0	70
	ATI Mobility Radeon X1800	450	DDR/DDR2/GDDR3	256	90	9c	3.0	56
	NVIDIA GeForce Go 7800	320	GDDR3	256	110	9c	3.0	56
	NVIDIA GeForce Go 6800	300	DDR/DDR2/GDDR3	256	130	9c	3.0	40
Alsó és középkategória								
	ATI Mobility Radeon X1600	450	DDR/DDR2/GDDR3	128	90	9c	3.0	40
	NVIDIA GeForce Go 7600	450	GDDR3	128	90	9c	3.0	35
	ATI Mobility Radeon X700	350	DDR/DDR2	128	110	9	2.0	26
	NVIDIA GeForce 8400M GS	400	GDDR3	64	80	10	4.0	23
	ATI Mobility Radeon X1400	445	DDR/DDR2/GDDR3	128	90	9c	3.0	22
	NVIDIA GeForce Go 6600	375	GDDR2	128	110	9c	3.0	22
	NVIDIA GeForce Go 7400	450	DDR2	32/64	90	9c	3.0	20
	NVIDIA GeForce Go 7300	350	DDR3	64	90	9c	3.0	17
	NVIDIA GeForce Go 7200	450	DDR3	32	90	9c	3.0	15
	NVIDIA GeForce Go 6400	400	DDR	64	110	9c	3.0	11
	ATI Mobility Radeon X300	350	DDR/DDR2	64	130	9	2.0	10
	ATI Mobility Radeon X1300	350	DDR/DDR2/GDDR3	128	90	9c	2.0	10
	NVIDIA GeForce Go 6200	300	DDR	64	110	9c	3.0	10
Integrált								
	Intel X3100	400/500	DDR2	64/128	130	9	4.0	9
	ATI Xpress 1150	400	DDR/DDR2	64/128	110	9	2.0	7
	NVIDIA GeForce Go 6150	475	DDR	64/128	110	9c	3.0	6.1
	NVIDIA GeForce Go 6100	425	DDR	64/128	110	9c	3.0	5.9
	ATI Xpress 1100	300	DDR/DDR2	64/128	110	9	2.0	5.5
	Intel GMA 950	400	DDR2	64/128	130	9*	3.0*	4
	Intel GMA 900	333	DDR2	64/128	130	9*	2.0*	2.2
	ATI Xpress 200M	300	DDR/DDR2	64/128	130	9b	2.0	2.2
	Intel Extreme Graphics II	266-320	DDR	128	150	7	1.1	0
	Intel Extreme Graphics	200	DDR	64	150	7	-	0

*részleges

Az NVIDIA kedvelőinek már kevesebb választási lehetőségük van, de jobb mezőnyből válogathatnak: a 6100/6150-es, illetve a 7000M/7100M lapkakészletek az IGP kategóriában kifejezetten erősek, még akár a Doom3 kategóriájú játékokkal is megbirkóznak (és támogatják a SM3.0-t).

DEDIKÁLT VEZÉRLŐK

PC-hez méltó teljesítmény jelentős felárral

Különálló grafikus adapterekből már jóval nagyobb választék – a két nagy gyártó általában pár hónappal az asztali változatok megjelenése után szokta bejelenteni a mobilváltozat elkészültét. Ennek megfelelően ma már a 8000-es GeForce-ok és 2000-es Radeonok is kaphatók mobil kivitelben. Régebbi gépeknél a belépőszintet általában a Mobility Radeon X300

jelenteli – ennek sebessége az újabb játékokhoz már nem elegendő, így igazából semmivel sem jobb választás, mint egy integrált megoldás. Az első komolyabb kártyának az X1400-as tekinthető, amely már SM3.0-s.

Az NVIDIA oldaláról a 6200/6400 az alsó kategóriát képviseli, ezeket váltja a 7200/7300-as páros. A 6600-as kártya már elég erős a korszerűbb játékokhoz is, ami természetesen még inkább igaz az újabb/erősebb modellekre.

Az ATI által HyperMemory-nak, az NVIDIA által pedig TurboCache-nek nevezett technológiára különösen ügyelnünk kell: ilyenkor a videomemória nagy része a rendszermemóriából származik. Méréseink szerint az NVIDIA megoldása valamilyen jobbnak, mint az ATI-é, ám egyik sem igazán gyors – csak osztott memóriával rendelkező megoldások játékokra nem nagyon alkalmasak.

FUJITSU-STEMENS L19-2
Irodai környezetbe az egyik legjobb választás, de az sem fog csalódní benne, aki játékra veszi

SAMSUNG 932BF Mind külsőre, mind belsőre remek az 50 000 Ft-nál alig többbe kerülő 932BF

CAPTIVA E1902 Bár az egyik legolcsóbb versenyző tesztünkben, a képminősége kiváló

19 colos monitorok 50 ezer forint alatt

Ugyan már 45 000 forintért is hozzájuthatunk akár 19 colos TFT monitorhoz, sokan ódzkodnak az igazán olcsó modellektől. A CHIP magazin utánajárt, mit várhatunk el ezektől a termékektől. *Higyed Gábor*

Ebben a cikkben

- 10 olcsó TFT monitor tesztje
- Mérési eredmények
- Műszaki adatok táblázatos formában
- CHIP kompakt vásárlási tippekkel

A monitorgyártók idén bevetették az utolsó adujukat is, amivel a vásárlókat végérvényesen a lapos kijelzők irányába terelhetik: a 19 colos kategóriában a TFT főtípus induló árát a katódsugárcsöves változat szintjére süllyesztették. A legolcsóbb 19 colos TFT-k már bruttó 35 000 forintra hárították, ezért ha hirtelen van szükségünk új monitorra (mert mondjuk felmondta a szolgálatot a régi készülék), vagy egyszerűen csak megelégszünk egy kevesebb szolgáltatást nyújtó olcsóbb megjelenítővel, akkor már mindegyikre csak ilyenre érdemes beruházni. Megjegyezzük: a 17 colos kis-testvérek mindössze 2-3 ezer forinttal

olcsóbbak, ezért ezek helyett is 19 colos készüléket célszerű választani.

Tesztünkben a 10 legnépszerűbb típust vettük górcső alá, hogy kiderüljön, miben teljesítenek rosszabbul – ha egyáltalán rosszabbul teljesítenek – az ársáv legalsó részén táborozó készülékek a magasabb kategóriás társaiknál.

MŰKÖDÉSI JELLEMZŐK

Az olcsóbb panelek gyengéi

A legolcsóbb kategóriában – ez aligha ér bárkit is meglepetésként – a monitorok mind-egyikébe TN+Film panel került. Nem rossz választás, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy roppant kedvező áron kapunk olyan monitort, amivel nemcsak dolgozni és internetezni lehet, hanem akár játszani is. A TN panelek betekintési szöge azonban szűk, ezért ilyen olcsó monitort csak akkor vásároljunk, ha általában csak egy felhasználó ül majd előtte, mert családi filmnézésre ez nem alkalmas!

Ami a technikai paramétereket illeti, a monitorok ebben a tekintetben alig térnek el egymástól. Már csak azért sem, mert a legújabb fejlesztéseket ennyi pénzért egyik ilyen monitorba sem építik be. A válaszidő például 5-8 ms körül alakul szürkeárnyalatok közötti váltásnál, és a kontrasztarány – az LG és a Samsung dinamikus megoldásai kivételével – a teljesen átlagos 500:1-700:1 köré tehető, amitől

Az olcsó is lehet jó

A kedvező árú, 19 colos TFT-k jó választásnak bizonyulnak minden olyan esetben, amikor nem filmnézésre szánjuk a monitort, s sincs szükség például a pivot módra, 90 fokos dőnhető kávéra s hasonló extra szolgáltatásokra. Mivel ezekben a készülékekben általában a kétszer ennyibe kerülő társaikéhoz nagyon hasonló panel dolgozik, de legalábbis mindkét mezőnyben TN+Film típusokkal találkozhatunk, általános célra tesztünk alanyai több, mint megfelelőek.

persze a képminőségük érzékelhetően nem rosszabb az erősebb típusokénál. A nagyobb gond inkább a vezérléssel van, hiszen minden típus 18 bites színeképzést használ. Ezt a gyártók ugyan igyekeznek feljavítani, ám – az LG-t kivéve – javításra is a gyengébb módszert alkalmazzák, így a virtuálisan előállítható színek száma 9 készüléknél csak 16,2 millió.

Örömmel tapasztaltuk viszont, hogy a gyártók már ebben a kategóriában is ügyelnek az apróbb részletekre, mint például a megvilágítás egyenletességére, gondos kivitelezésre. Érdekes, hogy ebből a szempontból a nagy névnek egyáltalán nem mondható Captiva teljesített a legjobban. Ez a monitor egyébként nem csupán ezzel a jellemzőjével okoz kellemes meglepetést.

KÉPMINŐSÉG

Minimális különbségek paneltípuson belül

A monitorok képminőségét néhány tesztprogram (pl. *PixPerAn*) lefuttatásával, játék, illetve film lejátszásával és egy S-PVA paneles referenciakészülék segítségével könnyen el tudtuk helyezni a teljes monitorpiacot lefedő képzeletbeli palettán. A tesztben szereplő monitorok értelemszerűen a paletta alsóbb szegmensében helyezkednek el. Ennek ellenére a képminőségükben tapasztalható főbb hiányosságok pontosan ugyanazok, mint a drágább megjelenítők esetében. A legnagyobb gond a gyári kalibráció hiánya! A gyári beállításokkal ugyanis valamennyi monitornak kékes volt a képe, kisebb-nagyobb mértékben mindenhol korrekcióra volt szükség. Pozitív példa viszont ismét a Captiva, valamint mellette a Samsung, e két gyártó monitorjánál csak minimális mértékben kellett beavatkozni a beállításokba. A másik tipikus gyenge pont a gyorsabb képváltást elősegítő, overdrive technológia túl agresszív beállítása, amelynek eredményeképpen a fekete és fehér árnyalatok közötti hirtelen váltáskor a képpontok kissé zöldesek lesznek.

A Samsung és az LG dinamikus kontrasztot is kínál – véleményünk szerint teljesen feleslegesen. A játékosok számára sokszor még kellemetlen is (pl. akciójátékban sötétebb helyekre érve éppen, hogy nagyobb fényerőre lenne szükség). Ennek a megoldásnak tévészor és filmnézéskor vehetnénk hasznát, ám pontosan ez az a felhasználási terület, amelyre tesztmonitoraink a legkevésbé alkalmasak.

A teszt egyik fő tapasztalata, hogy a képminőség szempontjából egy drága, TN-Film megjelenítőnek, a jobb válaszidőből fakadó minimális, s a felhasználók 99,9 százaléka számára teljességgel észrevehetetlen pozitívumoktól eltekintve nincs jelentős előnye az olcsóbb mezőnyben szereplőkkel szemben. Ez egyfelől örömteli, hiszen igazolja a tételt, hogy kisebb kompromisszumokkal nyugodt lélekkel használhatunk belépőszintű monitorokat is. Másoknak viszont bosszantó lehet, hogy ugyanezekre a kompromisszumokra kényyszerülnek, holott monitorukért akár kétszer annyit fizettek!

SZOLGÁLTATÁSOK

A belépőkategória szegénységi bizonyítványa

Ha a képminőségben nincs jelentős eltérés, akkor az árkülönbséget csak a szolgáltatások szükségessége indokolhatja! És valóban, ez az a terület, ahol a tesztelt monitoroknál erősen érezni lehetett a fapados kivitelt. A legfőbbban a DVI csatlakozó hiányzik, tesztünkben ilyen mindössze 4 terméknél találtunk. Kár, hogy ezen a – körülbelül mindössze 500 Ft-ba kerülő – alkatrészben spórolnak a gyártók, mert ezzel a felhasználóknak sok kényelmetlenséget okoznak. Nem meglepő módon le kell mondanunk a plusz videobemenetekről, valamint a beépített tévétuneréről is.

Ez a kategória a formatervezésével sem jeleskedik. A vékonykávás kialakítás még csak-csak általánosnak mondható, azonban a talprész kialakítása valamennyi terméknél a lehető legegyszerűbb, csak tartja a kijelzőt, semmi extrát nem kínál (a „kötelező” döntetőségen túl). Pozitívum, hogy legalább a tápegység befért valamennyi készülékébe, a *Belinea* viszont pontlevonást kapott, fixen beépített kávéja miatt.

Viszonylag népszerű „extrának” számít a beépített hangszóró, ami 4 típust is kiváló irodai munkássá változtat, és a LED színével, elhelyezésével is sok gyártó ügyeskedett.

KEZELHETŐSÉG

Gyenge megoldások, fapados érzéssel

Ami a készülékek kezelhetőségét illeti, itt a kép kissé már változatosabb. Tragikusan rossz kiépítéssel nem találkoztunk, ám akadt

Pixelhibák

TFT monitoroknál sajnos óhatatlanul előfordulnak pixelhibák. Azonban továbbra is igyekszünk eloszlalni a tévhitet, ami szerint minél olcsóbb egy monitor, annál nagyobb a pixelhibák valószínűsége. A pixelhiba gyakorisága valójában elsősorban a gyártási folyamat minőségétől függ, a selejt ugyanis ennek során keletkezik.

Sajnos kevésbé valószínű, hogy valaha is lesz olyan gyártástechnológia, ami kizárólag tökéletes paneleket gyárt, a hibákkal ezért alighanem együtt kell élnünk. A monitorok az ISO 13406-2 szabvány szerint négyféle minőségi osztályba sorolhatók, a mai LCD-k többsége a II-es osztályba tartozik. Ebben az osztályban az eltört hibás fehér vagy fekete pixelek száma millió pixelenként 2-2, míg hibás alpixelből ugyanennyi képpontra vetítve 5 fordulhat elő. Mivel az adatok egymillió pixelre vonatkoznak, az értékeket arányosítani kell a monitor tényleges képpontjainak számához, majd lefelé kell kerekíteni, így a 19 colos kijelzőknél 2 fehér, 2 fekete, 6 vörös, zöld vagy kék, összesen 10 képponthiba engedhető meg. Ezen kívül még annyi a kikötés, hogy egy 5x5 képpontos területen nem lehet típusonként 1/1/2 hibás pixelnél több.

Vásárláskor – amellet, hogy a kiszemelt példányt működés közben is ellenőrizzük – kérdezzük meg, hogy az adott típusra pontosan milyen feltételek teljesítését vállalják, mert sok gyártó szigorúbb előírásokat tart magára nézve kötelezőnek az előírásokról. Törekedjünk a minél hosszabb garanciaperiódusra is, mert ritkán ugyan, de a hetekig, hónapokig hibátlan panelben is előfordhat egy-egy tranzisztor!

A táblázatból kiolvasható, hogy 1 millió pixelben hibaosztályonként hány hiba engedélyezett.

Hibaosztály	Hibás fényes pixel	Hibás sötét pixel	Hibás alpixel
I	0	0	0
II	2	2	5
III	5	15	50
IV	50	150	500

olyan monitor, aminek az irányítását csak kicsit hosszabb idő alatt lehet megszokni.

A kezelőgombok több esetben is a káva oldalán vagy alján kaptak helyet, ahol nem lehet őket jól látni. A menü felépítése továbbra sem változott szinte semmit a termékekben, ezért továbbra is csak azt volt célszerű vizsgálnunk, hogy állítható-e közvetlenül a fényerő és a kontrasztarány (illetve hangszórós modelleknél a hangerő). Számunkra felfoghatatlan módon csak a mezőny készülékeinek fele teszi lehetővé, hogy legalább az egyik képjellemzőhöz hozzáférjünk! Ezek után nem is meglepő, hogy a tesztmezőnyben csak 4 versenyzőnél (*Asus*, *Captiva*, *LG*, *Samsung*) lehet egyetlen gombomással színprofil változtatni, és így optimálisan beállítani a monitort internetezéshez, játékhöz vagy általános felhasználáshoz. →

Videovezérlők

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig
Olcso videokártyák 20 ezer forintig, amik multimédiára és videózásra tökéletesek, de az újabb játékokat nem, vagy csak nagyon lassan futtatják.
Középkategória, játékokra és általános felhasználásra
Olcso, 3D-re is alkalmas GPU-k, maximum 40 ezer forintig, ahol sok, egykor felsőkategóriás modell végzi pályafutását, ezért vigyázni kell, nehogy valami régi, elavult darabot kapjunk a pénzünkért.

Játékokhoz 1680x1050-es felbontásig
Játékokra termett GPU-k, kiváló ár/teljesítmény aránnyal, sok esetben még a szélesvásznú monitorokat is képesek meghajtani, akár képjavító eljárásokkal.
Játékokhoz 2560x1600-as felbontásig
A mindenre képes, megregrága modellek kategóriája, ahol nem számít a felbontás és a maximális részletesség, mindig maximális sebességet élvezhetünk.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.
Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

Játékokhoz 2560x1600 felbontásig

Rangsor	Model	Memória	Ár	Magy	Memória	SLI / CrossFire	Vertex	Pixel	3Dmark05	Doom III	Half Life 2	
1	Nvidia GeForce 8800 Ultra	768/DDR3	162 600	612	1080	384 +/-	128*	90	681	16 048	130,7	159,8
2	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/DDR3	120 500	575	900	384 +/-	128*	90	681	15 707	117,9	155,3
3	ATI Radeon HD 2900 XT	512/DDR3	88 200	740	825	512 -/+	320*	80	700	15 727	112,8	104,1
4	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/DDR3	88 300	500	800	320 +/-	96*	90	681	13 392	88,9	119,8
5	Nvidia GeForce 8800 GTS	320/DDR3	67 400	500	800	320 +/-	96*	90	681	13 330	87,1	117,8

Játékokhoz 1680x1050 felbontásig

Rangsor	Model	Memória	Ár	Magy	Memória	SLI / CrossFire	Vertex	Pixel	3Dmark05	Doom III	Half Life 2		
6	ATI Radeon X1950 XTX	512/DDR4	76 200	650	1000	256 -/+	8	48	90	384	12 381	78,9	111,6
7	ATI Radeon X1950 XT	256/DDR3	48 900	625	900	256 -/+	8	48	90	384	11 786	76,2	109,0
8	ATI Radeon X1900 XT	256/DDR3	38 200	625	725	256 -/+	8	48	90	384	10 642	68,4	94,1
9	Nvidia GeForce 7900 GTX	512/DDR3	75 000	650	800	256 +/-	8	24	90	278	10 627	72,8	89,9
10	Nvidia GeForce 7950 GT	512/DDR3	52 700	550	700	256 +/-	8	24	90	278	9 348	70,1	88,6
11	ATI Radeon X1800 XT	512/DDR3	78 800	625	750	256 -/+	8	16	90	320	9 387	60,3	78,9
12	ATI Radeon X1950 Pro	256/DDR3	33 800	580	700	256 -/+	8	36	80	384	9 995	51,6	80,9
13	Nvidia GeForce 8600 GTS OC	256/DDR3	47 800	720	1100	128 +/-	32*	80	289	11 770	46,8	67,0	
14	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	38 400	590	720	256 +/-	7	20	90	278	9 123	63,0	73,6
15	Nvidia GeForce 7900 GT	256/DDR3	48 700	520	750	256 +/-	8	24	90	278	8 920	63,1	74,4

Középkategória játékokra és általános felhasználásra

Rangsor	Model	Memória	Ár	Magy	Memória	SLI / CrossFire	Vertex	Pixel	3Dmark05	Doom III	Half Life 2		
16	ATI Radeon X1900 GT	256/DDR3	34 200	575	600	256 -/+	8	36	90	384	9 599	48,0	77,4
17	ATI Radeon X1950 GT	512/DDR3	31 000	500	600	256 -/+	8	36	80	384	9 151	45,1	76,7
18	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	44 800	675	1000	128 +/-	32*	80	289	10 855	41,9	62,2	
19	Nvidia GeForce 7800 GTX	256/DDR3	57 700	490	650	256 +/-	8	24	110	302	8 259	58,2	70,4
20	Nvidia GeForce 7900 GT	256/DDR3	39 500	450	660	256 +/-	8	24	90	278	7 903	55,1	66,0
21	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	32 000	450	660	256 +/-	7	20	90	278	7 425	55,3	67,8
22	Nvidia GeForce 8600 GT	256/DDR3	29 900	540	700	128 +/-	32*	80	289	8 627	30,7	43,7	
23	ATI Radeon X1650 XT	256/DDR3	26 300	575	675	128 -/+	8	24	80	330	7 402	31,9	53,9
24	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	30 000	575	750	128 +/-	5	12	90	177	6 459	39,4	46,2
25	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	27 100	560	700	128 +/-	5	12	90	177	5 969	35,5	41,9
26	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	22 500	450	500	128 +/-	5	12	90	177	5 124	37,2	34,8
27	ATI Radeon X1650 Pro	256/DDR3	19 600	600	700	128 -/+	5	12	80	157	5 523	28,4	32,5
28	Nvidia GeForce 6800 GT	256/DDR3	35 900	350	500	256 +/-	6	16	130	222	4 967	35,5	32,8
29	ATI Radeon X1600 XT	256/DDR3	28 500	590	690	128 -/+	5	12	90	157	4 955	19,8	26,8

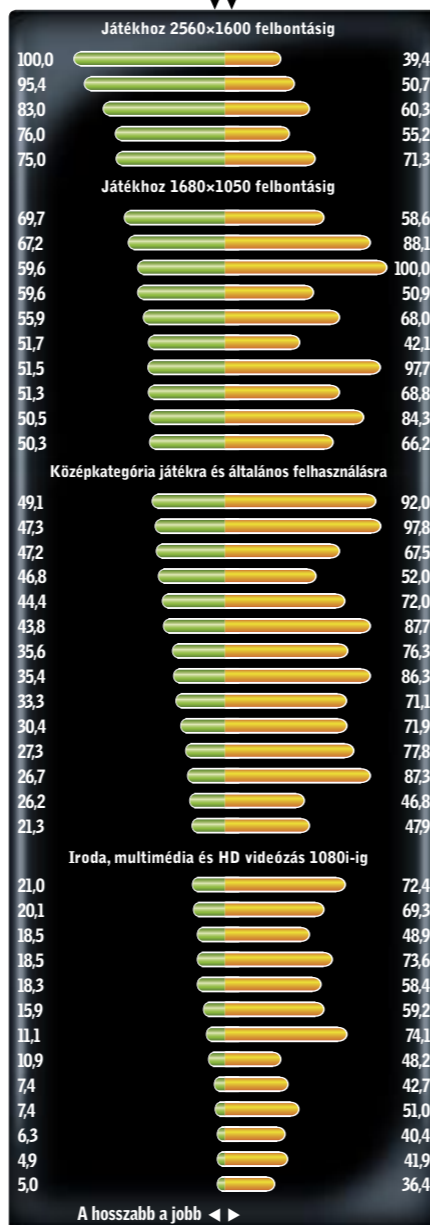
Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig

Rangsor	Model	Memória	Ár	Magy	Memória	SLI / CrossFire	Vertex	Pixel	3Dmark05	Doom III	Half Life 2		
30	ATI Radeon X1300 XT	256/DDR2	18 600	500	400	128 -/+	5	12	90	157	4 759	20,0	27,3
31	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	18 600	350	350	128 +/-	5	12	90	177	4 101	21,9	27,8
32	Nvidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	18 500	450	400	128 +/-	16*	80	210	4 562	16,7	21,1	
33	Nvidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	16 100	400	375	128 +/-	4	8	90	112	3 603	21,0	26,2
34	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	20 100	500	500	128 +/-	3	8	110	146	3 778	20,3	24,3
35	ATI Radeon X1600 Pro	256/DDR2	17 200	500	400	128 -/+	5	12	90	157	3 768	13,6	20,6
36	ATI Radeon X1550	256/DDR2	9 600	550	400	128 -/+	2	4	90	105	2 875	7,1	14,2
37	ATI Radeon X1300 Pro	256/DDR2	14 500	600	400	128 -/+	2	4	90	105	2 875	6,6	13,7
38	ATI Radeon X1300	256/DDR2	11 100	450	250	128 -/+	2	4	90	105	2 058	4,6	8,4
39	ATI Radeon X1050	256/DDR2	9 300	400	333	128 -/+	2	4	110	75	1 907	4,9	9,2
40	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	10 000	550	540	64 -/+	3	4	90	112	2 110	2,7	4,7
41	Nvidia GeForce 7100 GS	128/DDR	7 500	350	333	64 -/+	3	4	90	112	1 431	2,6	5,3
42	Nvidia GeForce 6200	128/DDR	8 800	300	200	128 -/+	3	4	110	146	1 583	2,8	3,9

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Kifutó modell *Egységesített shaderarchitektúra

Videokártya index

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

A hosszabb a jobb ◀▶

play mindörökké keresd az újságárosoknál!

PLAY!

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Microszámítógép

A Nokia várva várt szupertelefonjába, az N95-be a mérnökök annyi technológiát zsúfoltak bele, hogy a készüléket két módon is „nyithatóvá” kellett tenniük, csak hogy minden funkcióját kényelmesen kezelhessük.

A multimédiás ágat legjobban a Carl Zeiss optikájú, autofókuszos, öt megapixel kamerával és a sztereó hangszóró képviseli, míg hagyományosabb kiegészítőkben a WIFI adapter és GPS vevő a vevőcsalagot. Am ha mindezen képességeket rendszeresen használjuk, nem szabad megfélekednünk a rendszeres töltésről sem.

Adatköltöztető

Ki ne szeretné új számítógép vásárlásakor átugrani az alkalmazások újratelepítését, és testreszabását. Ezt a feladatot válthatjuk ki a PC Mover-rel, ami a korábbi gépünkön található rendszert egyszerűen áttelepíti az újra.

A feladat a gyakorlatban bonyolultabbnak bizonyult, a szoftver ugyanis igényt tartott valamennyi Windows-frissítésre, és a réggel megegyező verziószámú Internet Explorerre és .NET keretrendszerre az új számítógépen. Mégis, mindössze két óra elteltével az eredetivel szinte tökéletesen azonos rendszert kaptunk.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamilyen igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók

szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés

kiváló	★★★★★	(100–90 pont)
jó	★★★★	(89–75 pont)
közepes	★★★	(74–60 pont)
gyenge	★★	(59–45 pont)
nem megfelelő	★	(44–0 pont)

Ár/érték

kiváló	★★★★★	(100–90 pont)
jó	★★★★	(89–75 pont)
közepes	★★★	(74–60 pont)
gyenge	★★	(59–45 pont)
nem megfelelő	★	(44–0 pont)

Tartalom	
Hardver	
67	TFT monitor Acer X222Wbp Mobil tápegység APC Mobile Power Pack Notebook HP 2510p
68	Ventilátor Artic Cooling Artic Fan 8/9/12 Processzor Intel Core 2 Duo E6850 Okostelefon Nokia N95
69	Navigációs eszköz Mitac Mio C520 NAS fájlserver Promise NS4300N Túlfeszültség-védő Trust PW-1100p
70	Notebook-kiegészítő Logitech Alto MP3-lejátszó MobiBlu BoxON TFT monitor Samsung SyncMaster 275T
71	Alaplap MSI P35 Neo Combo MP3-as mobiltelefon Samsung F300 Merevlemez Seagate ST3750640AS
72	Hálózati eszköz AirLive IAR-5000 Alaplap Gigabyte G33M-S2 Digitális fényképezőgép Nikon CoolPix P5000
Szoftver	
73	Biztonsági program DriveSentry 2.1 Biztonságos tömörítő SecureZip Standard 11 Levelezőkliens Thunderbird 2
74	Levelezőprogram The Bat Voyager Pro Azonnali üzenetküldő ICQ 6 Migrációs eszköz PC Mover 2.0
75	HDD backup Perfect Image 11 Tömörítő WinZip 11.1 Pro Fotószerkesztő Photostudio 9

TFT MONITOR	
ACERX222WBP	
	
ÉRTÉKELÉS:	★★★★★
INFO:	www.acer.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	105 900 Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ
MŰSZAKI ADATOK	
Képtárló, felbontás:	22 col TN+Film, 1680x1050
Színmélység:	16,7 millió (18 bit + 3 bit FRC)
Fényerő, kontraszt (statikus):	300 cd/m ² , 1000:1
Válaszidő:	5 ms (teljes)
Betekintési szög (H/V):	160/160 fok
Bemenetek:	DVI (HDCP), D-Sub
Méret:	541x418x204 mm
Tömeg:	5,2 kg

MOBIL TÁPEGYSÉG	
APC MOBILE POWER PACK	
	
ÉRTÉKELÉS:	★★★★★
INFO:	www.apcc.com/hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	16 900 Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ
MŰSZAKI ADATOK	
Akkumulátor:	Li-Ion
Töltési idő:	3,5 óra (100%-ig)
Maximális áthidalási idő:	~10 óra 1 watt fogyasztás mellett
Interfész:	USB A, USB mini-B (töltéshez)
Kijelző:	4 x fehér LED
Méret:	100x65x14 mm
Tömeg:	105 g
Garancia:	1 év

NOTEBOOK	
HP 2510P	
	
ÉRTÉKELÉS:	★★★★★
INFO:	www.hp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	390 000 Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ
MŰSZAKI ADATOK	
Processzor:	Core 2 Duo U7600
RAM/HDD:	1024 MB / 80 GB
Optikai meghajtó:	DVD+-RW DL
Grafika:	12" 1280x800 / Intel GMA X3100
Vezeték nélküli kapcsolat:	Bluetooth, 802.11b/g/n
Csatlakozók:	2x USB, FireWire, Ethernet, modem, D-Sub, PCMCIA Type II, hangcsatlakozók
Méret, tömeg:	281x210x32 mm, 1,44 kg

Vérbeli játékos: A Gamers Line sorozatba tartozó Acer X222W bp új dizájnnal és CrystalBrite bevonattal indul harcra a vásárlók kegyeiért. A még nagyon is friss modell 22 colos képtárlójú, neve alapján (is) elsősorban játékosoknak készült, ezért természetesen TN+Film panelt építettek bele. A 16:10-es képarányú megjelenítő fényereje 300 cd/m², a (statikus) kontrasztaránya pedig 1000:1-hez.

A képminőség javítására a mérnökök ismét alkalmazták a CrystalBrite bevonatot, ami javítja mind a kontrasztarányt, mind a színtelítettséget, ám tükröződése sokak számára gondot okozhat. Ezt leszámítva elégedettek voltunk a képminőséggel, még annak ellenére is, hogy ennél a monitornál sajnos már az Acer is a gyengébb, mindössze 18 bites színeképzést használja.

A hátlapra HDCP képes DVI csatlakozó került, s egy újdonsággal a menüben is találkozunk: végre az Acer is használ színprofilokat, amelyek közül egyet egyéni ízlésünknek megfelelően állíthatunk be. Sajnos a szoftverrel a képarányt nem változtathatjuk meg.

RÖVIDEN A monitor árához mérten is jó minőséget nyújt, a HDCP-támogatás révén pedig nemcsak a játékokhoz, hanem filmnézéshez is ideális.

ALTERNATÍVA A Samsung SyncMaster olcsóbb és 2 ms-os a válaszideje, azonban kevésbé jó a képminősége.

Energiaforrás mindenkinek: A PMP-k, MP3-lejátszók, mobiltelefonok, PDA-k és PSP-k világában egyre gyakrabban fordul elő, hogy valamelyik hordozható eszközünk akkumulátora pont a legrosszabb időpontban lemerül. Mondjuk repülőgépen vagy autóban, ahol nincs hálózati feszültség, s a hagyományos módon lehetetlen őket feltölteni. Ekkor jut szerephez az APC Mobile Power Pack, ami egy mobil akkumulátor.

Különlegessége egyrészt a méretében és kapacitásában, másrészt abban rejlik, hogy USB csatlakozóval látták el, így minden eszközt csatlakoztathatunk rá, ami ilyen interfésszel működik. Az akku pontos típusa sajnos nem ismert, azonban azt tudni lehet, hogy a kapacitása 10 Wh, és az újratöltéséhez 3,5 óra szükséges. A maximális leadható teljesítmény 10 watt, folyamatosan pedig 8 watt nyerhető ki belőle. A legtöbb szóba jöhető termék azonban ennek töredékét sem fogyasztja, egy iPod például több mint 50 órát, egy PMP 2-3, egy PDA pedig akár 5-6 órát képes működni az APC adapteréről.

RÖVIDEN Ötletes megoldás, ami mindenkinek a hasznára lehet, aki sokat utazik, vagy csak vonzódik a különféle kutyákhoz.

ALTERNATÍVA Az iPod USB Power Adapter ára kedvezőbb, de szerényebb kapacitását elsősorban a zenelejátszóhoz mérték.

Hasznos törpe: A 2510p a HP új, Santa Rosa-alapú szériájának ultrahordozható darabja, 965-ös lapkakészletet és 1,2 GHz-es U7600-as Core 2 Duo processzort kapott. Az 1 GB memórián nemcsak az operációs rendszer, hanem a 12"-os, 1280x800 pixeles felbontású kijelzőt meghajtó, integrált GMA X3100-as videokártya is osztozik. Sok program együttes futtatásakor ez már érezhetően szűkös, aminek a Vista Home Basic memóriahiánya, és az ULV processzor közepes teljesítménye az oka.

A mobilitást és az ergonómiát tekintve viszont a 2510p nagyon jó, tehát ultrahordozható munkagépként kiváló választás. A HP mérnökei nem követték el azt a hibát, hogy fényes monitorral szerelik noteszgépüket, így a 2510p kijelzője nem tükröződik, fényerejét pedig egy érzékelő segítségével mindig az aktuális fényviszonyokhoz állítja. Hasonlóan jól sikerült a billentyűzete is, ami pedig általában a kis noteszgépek gyenge pontja, a HP-nál azonban sikerült a kiosztást és a méreteket is jól eltalálni.

RÖVIDEN Igényes és nagyon jól használható ultrahordozható noteszgép – a nagyfokú mobilitásáért cserébe azonban a teljesítménye csak közepes.

ALTERNATÍVA A Fujitsu-Siemens Lifebook S6410 hasonló tudású és 3G-s adattart is tartalmaz – ám nehezebb.

VENTILÁTOR	PROCESSZOR	OKOSTELEFON
ARTIC COOLING ARTIC FAN 8/9/12 	INTEL CORE 2 DUO E6850 	NOKIA N95
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.artic-cooling.com TÁJÉKOZTATÓ ÁR: BEVEZETÉS ALATT ÁR/ÉRTÉK: -	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.intel.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 65 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.nokia.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 220 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES
MŰSZAKI ADATOK Átmérő: 120 mm Csapágyszár: FDB Fordulatszám: 400-1500 Maximális légszállítás: 94,7 m³/óra PWM: támogatott Felfüggesztés típus: gumi Csavarmentesen szerelhető: igen (25 mm-es mélység) Tömeg: 140 g	MŰSZAKI ADATOK Mag kódnev: Conroe Órajelzorzó: 6-9x Processzor valódi órajele: 2000,1-3000,1 MHz L2 cache: 4096 KB PCMark05: 8044 pont H.264 kódolás: 514,8s 3DMark06 CPU: 2722 pont Quake4 – 1280x1024, HQ: 192,7 fps	MŰSZAKI ADATOK Hálózatok: 850/900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/EDGE/HSDPA Kijelző: 320x240, 2,6" Memória: 160 MB, microSD-vel bővíthető Fényképezőgép/Videó: 5 MP/VGA MP3-lejátszó/FM rádió: van/van WLAN/Bluetooth: van/van Operációs rendszer: S60 3rd FP1 Méret, tömeg: 99x53x21 mm, 120 g

Vibrációmentes ventilátor: A svájci *Artic Cooling* érdekes felfüggesztési megoldással rukkolt ki, ami megszünteti a légkavarók vibrálásból eredő zaját. Az új sorozat egyből háromféle méretben jelent meg. A 80, 92, illetve 120 mm-es típusok közül tesztlaborunkban az utóbbit teszteltük, ami majd minden modern gépházba beszerelhető, és az alacsony zajszint ellenére is nagy a légszállítási kapacitása.

A ventilátor egyik újdonsága a négy pontos gumifelfüggesztés, amely révén a motor és a lapátok rugalmasan illeszkednek a talphoz. A másik, a folyadékdinamikai elven működő csapágyszár – ami már a merevlemezeknél is bizonyított – halk és tartós megoldás. A 120 mm-es fan fordulatszáma 400-1500 rpm között változtatható, legalábbis a PWM technológiát támogató alaplapokkal.

A ventilátort célszerű csavarral a házhöz rögzíteni, mert, bár a szettek kompatibilisek a csavarmentes rögzítési megoldásokkal is, ilyenkor a gumibakok összenyomódnak, s így rezgécscillapító hatásuk megszűnik.

RÖVIDEN Zajmentes PC-be tökéletes, a ventilátor akár 5 voltról is stabilan indul, s a legkisebb fordulatszámon nem is hallható, hogy működik.

ALTERNATÍVA Gyári megoldásról nem tudunk, azonban gumirögzítést az FSP is kínál ventilátorokhoz.

Olcsóbban gyorsabban: Az *Intel* idén a 45 nm-es *Penryn* processzorcsaláddal újítja meg termékskáláját, ám előtte még felrészítette meglévő Core 2 Duo processzorait, amelyek így 50-es számozást kaptak. A legfontosabb újdonság a Quad Pumped rendszerin sebességének 25 százalékos növekedése az eddigi 1066 MHz-ről, 1333 MHz-re. Az egyébként változatlan felépítésű modellek így nagyobb sávszélességgel kapcsolódnak a rendszerhez és a memóriához is, ám ezzel a sebességgel már csakis a DDR3 memória képes lépést tartani.

Az eddig 266 MHz-es FSB 333 MHz-re növekedése következtében a szorzók is megváltoztak, így a leggyorsabb, E6850-es modell 9x-es szorzó mellett 3 GHz-en működik. Méréseink szerint a 25 százalékkal gyorsabb PSB a mindennapi használatban szinte láthatatlan marad, a legtöbb alkalmazás csupán 3-6 százaléknit gyorsul és csak a videó kódolás és egyéb, masszívan párhuzamosított feladatoknál jelent 12-17 százalékos gyorsulást a magasabb FSB órajel.

RÖVIDEN Az 1333 MHz-re gyorsítás alig vehető észre, ám az új modellek árazása látványos, így még a legerősebb duplamagos modell is megfizethető.

ALTERNATÍVA Aki nem bírja kivárni a *Penryn*-t, a sorozat olcsóbb és gyorsabb 6x50-esei közül válasszon.

Mindenes: A *Nokia* alighanem legjobban várt új telefonja az *N95*, amelybe a finn gyártó minden létező kiegészítőt és technológiát belezsúfolta. Az „N” sorozat tagjaként a fő hangsúly a multimédiás képességeken volt, ennek megfelelően a készülék 5 Mpixeles autofókuszos kamerát és sztereó hangszórókat is kapott. Az extrák hosszú sorát bővíti a WIFI adapter és a beépített GPS-vevő is. A rengeteg extra ellenére a méret és a tömeg még mindig az elfogadható határon belül maradt.

Érdekes megoldás, hogy a telefon két irányba is nyitható – a „hagyományos” irányba eltolva a megszokott alfanumerikus billentyűzet tárul elénk, ha pedig a másik oldalra toljuk, akkor az MP3 és videolejátszó vezérlésére szolgáló gombok. A csúszka igényes, remélhetőleg évek múltán sem kopik ki.

A rengeteg extráért azonban a rövidebb elemélettartammal kell fizetnünk – ha nemcsak zsebünkben tartjuk a telefont, hanem ki is használjuk valamennyi funkcióját, akkor bizony naponként a töltőhöz kell folyamodnunk.

RÖVIDEN A *Nokia* új csúcsmoделljére megérte várni – mindent tud, amit csak elvárhatunk egy modern okostelefontól, ám üzemideje sajnos korlátozott.

ALTERNATÍVA Ha inkább üzleti, mint multimédiás telefonra vágyunk, akkor a *Nokia E65* remek választás lehet.

NAVIGÁCIÓS ESZKÖZ	NAS FÁJLSZERVER	TÚLFESZÜLTÉG-VÉDŐ
MITAC MIO C520 	PROMISE NS4300N 	TRUST PW-1100P
ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.lcp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 89 900 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.axico.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 118 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ	ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■ INFO: www.rce.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 5490 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ
MŰSZAKI ADATOK Térképadatbázis: TeleAtlas + lokális szolgáltatók Bővíthetőség: Igen Lefedtettség: Közép-Európa GPS vevő: SiRF Star III Kijelző: 4,3", 480x272 pixel Kezelőfelület: iGO alapú Bluetooth: van Méret, tömeg: 125x81x20 mm, 190 g	MŰSZAKI ADATOK Meghajtóhelyek száma: 4 HDD interfész: SATA-300 LAN csatlakozók: 1x Gbit Támogatott RAID módok: RAID 0, 1, 5, 1+0 További csatlakozók: 2x USB 2.0 Méret: 153x230x188 mm Tömeg: 6 kg (4 HDD-vel) Garancia: 2 év	MŰSZAKI ADATOK Csatlakozó típusa (bemenet): 2 vagy 3 pólusú Csatlakozó típusa (kimenet): 2 vagy 3 pólusú Maximális áramerősség: 2,5 A LAN/telefonvédelem: van Méret: 50x32x125 mm Tömeg: 200 g Garancia: 2 év Csatlakoztatott készülékgarancia: 10 000 euró

Széles arc: A *Mitac Mio* új PNA-i közül a *C520* a csúcsmoделl – ennek megfelelően minden fontos szolgáltatást sikerült belezsúfolni, amit egy ilyen készülékbe egyáltalán lehet.

Már a *C520* külalakja is jelzi, hogy felsőkategóriás termékről van szó: a szélesvásznú, 480x272 pixeles kijelzőt viszonylag keskeny keret veszi körül, amelyen mindössze két apró LED található. A készüléken természetesen Windows CE, és az iGO navigációs szoftver fut. Kezelhetősége és szolgáltatásai ennek megfelelően első osztályúak, ráadásul a szélesvásznú kijelzőjét is sikerült a leghatékonyabban kihasználni: jobb oldalon ugyanis folyamatosan láthatjuk az itinert vagy az utunkra vonatkozó fontosabb információkat, nem kell ezért egy külön menüt előhívunk.

A SiRF Star III GPS-vevő a tőle elvárható kiváló színvonalat nyújtotta, a *C520* pedig megfelelően gyors ahhoz, hogy ne legyenek gondjaink az útvonaltervezéssel és térképrajzolással. Autós tartója igényes és könnyen kezelhető, hangszórója pedig elég hangos.

RÖVIDEN Csúcscategóriás, Bluetooth-os kihangsúlyozóként is használható navigációs eszköz. iGO alapú kezelőfelületével könnyen boldogulunk.

ALTERNATÍVA A Garmin *Nüvi 670* magasabb áráért cserébe előre feltöltött Észak-Amerika térképet is tartalmaz.

NAS 4 személyre: A *Promise* legújabb készülékével költséghatékony adattárolási megoldást kínál elsősorban kisvállalatok számára. Az *NS4300N* 4 darab 250 Gbájtos HDD-vel felszerelve érkezett tesztlaborunkba, ezeket a RAID vezérlő RAID 0, 1, 5, 1+0 tömbökbe képes fűrtözni, 500, 750 vagy 1000 GB kapacitást kínálva. Célszerű a sebesség és biztonság szempontjából is kiváló RAID 5 tömbtípust választani.

Az *NS4300N* hátlapjára gigabites hálózati csatlakozó került, azaz az adattároló maximális elméleti sebessége 125 MB/s, amelynek – méréseink alapján – 90 százaléka érhető el.

A firmware természetesen kezeli a felhasználói fiókokat, így egy szerveren akár több felhasználói csoport adatait is tárolhatjuk, anélkül, hogy a tagok egymás adataihoz hozzáférhetnének. A NAS szoftvere kiváló: bármely, a hálózatra kapcsolt gépre készíthetünk biztonsági mentést, arra is mód van, hogy pillanatkepent készítsünk, vagy hogy a NAS teljes tartalmát interneten keresztül egy másik szerverre tükrözzük.

RÖVIDEN Az *NS4300N* jó választás, ha maximum 2 TB tárolókapacitás elég, és egyszerre általában csak kevesen akarnak hozzáférni az adatokhoz.

ALTERNATÍVA Az előző számunkban bemutatott *Thecus N5200* a RAID 6-ot is támogatja, ám sokkal drágább.

Túlfeszültség-védelem külföldön: A *CHIP*-ben már több ízben szót ejtettünk az otthoni számítógépek hálózati zavarok és túlfeszültség elleni védelmének jelentőségéről. A *Trust PW-1100p* segítségével most végre a hordozható számítógépek védelme sem ütközik akadályba.

A *Trust* túlfeszültség-védője kis mérete és tömege miatt könnyen befér a laptopok táskájába, így külföldre is magunkkal vihetjük.

A *PW-1100p*-t a hálózati csatlakozókábel és a tápegység közé kell illeszteni. A hardvert alapesetben a hárompólusú csatlakozóval szerelt tápegységekkel használhatjuk, azonban a dobozba két átalakító is került, amelyekkel a túlfeszültség-védő mindkét csatlakozóját két-pólusúvá alakíthatjuk. A készülékház tetejére 2 db RJ-45 dugasz is került, így a modemkábel vagy a hálózati kábelt is védhetjük.

A *Trust* megbízhatóságára garanciát jelent, hogy a gyártó 10 000 euró értékhatárig felelősséget vállal a csatlakoztatott eszközökre, ha azok esetleg a *PW-1100p* meghibásodása miatt használhatatlanná válnának.

RÖVIDEN A legtöbb laptopozó képest elhanyagolható tömegű készülék mindenki számára hasznos lehet, aki sokat utazik noteszgéppel külföldre.

ALTERNATÍVA Az *APC SA Notebook* hasonló, azonban csak kétpólusú csatlakozójú laptopokhoz használható.

NOTEBOOK-KIEGÉSZTŐ	MP3-LEJÁTSZÓ	TFT MONITOR
<p>LOGITECH ALTO</p> 	<p>MOBIBLU BOXON</p> 	<p>SAMSUNG SYNCMASTER 275T</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.hp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 69 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.lg.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 49 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 358 880 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Billentyűzetkiosztás: 101 gombos QWERTY külön numerikus és kurzorgombokkal</p> <p>Extra gombok: számológép, standby és hangerő</p> <p>Csatlakozók: USB bemenet, 3x USB kimenet</p> <p>Maximális noteszgéptömeg: 4 kg</p> <p>Energiaellátás: USB/saját táp</p> <p>Méret (csukva): 425x235x33 mm</p> <p>Tömeg: 1,94 kg</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Memória: 512 MB</p> <p>Kijelző: 1,7" OLED</p> <p>Diktafon: Igen</p> <p>Filmlejátszás: Nem</p> <p>FM rádió: Igen</p> <p>Digitális háttértár: Igen</p> <p>Méret: 50x73x13 mm</p> <p>Tömeg: 30 g</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Képtároló, felbontás: 27 col S-PVA, 1920x1200</p> <p>Színmélység: 16,7 millió</p> <p>Fényerő, kontraszt (statikus): 500 cd/m², 1000:1</p> <p>Válaszidő: 6 ms (GTG)</p> <p>Betekintési szög (H/V): 178/178 fok</p> <p>Bemenetek: DVI (HDCP), D-Sub</p> <p>Méret: 629x486x280 mm</p> <p>Tömeg: 10,4 kg</p>

Teljes kiosztás: Aki sokat dolgozik noteszgépen, előbb-utóbb megtapasztalja azok komoly hátültöltőjét: a notebookok klaviatúrája a szűkre szabott méret miatt sokszor kényelmetlen kiosztású.

Ezen segíthet a *Logitech Alto* nevű noteszgépállványa, ami USB porton keresztül szinte bármilyen géphez csatlakoztatható, ráadásul összecsukható kivitele miatt még valamelyest hordozható is.

Az *Alto* hagyományos kiosztású, 101 gombos billentyűzet, a „nagy Delete-gomb” iskola követőitől. Extraként a számológép és a standby gyors elérését biztosító gombokat, valamint a hangerő-állítást lehetővé tevő apró billentyűket kapunk. Az F-gombokra másodlagos funkciók is kerültek.

Az *Alto* hátlapjának kinyitása egyszerű, ráadásul a mérnökök három USB bemenetet is elhelyeztek rajta, így nem pazaroljuk noteszgépünk amúgy is szűkös USB-port készletét. Tápellátását szintén megoldhatjuk az USB-porton keresztül, de van külön tápcsatlakozója is, ha több energiára lenne szükségünk.

RÖVIDEN Könnyű, összecsukható és (többé-kevésbé) hordozható noteszgépállvány, amit elsősorban billentyűzetként érdemes használni.

ALTERNATÍVA Ha többféle csatlakozót szeretnénk, akkor a nagyobb noteszgépgyártók saját dokkolóira van szükségünk.

Extrém nyakbavaló: A koreai eredetű *MobiBlu BoxON* azok közé az MP3-lejátszók közé tartozik, amelyekről társaságban beszélgetni is lehet: a mindössze 50x43x13 mm-es apró készülék előlapja tulajdonképpen nem áll másból, mint egy 1,7"-os OLED kijelzőből. Ennek ellenére nem érintőkijelzős, a kezelőszervek ugyanis a felső és hátsó élén kaptak helyet. Sajnos az apró gombocskák a *BoxON* leggyengébb részei: nemcsak nehezen kezelhetőek, de kicsit logikátlanok is.

Am ha sikerült megszoknunk a kezelést, elégedettek leszünk: az apró készülék ugyanis mindent tud, amit kategóriájában elvárható: boldogul az MP3, WMA és OGG tömörítéssel, kezeli a könyvtárakat és többé-kevésbé az ékezetes karaktereket is. Az FM rádióról sem feledkeztek meg, és 20 kedvenc adókat el is tárolhatjuk.

Különlegessége az előre telepített VoIP-szoftver (Skype), ami a megfelelő üzemmód bekapcsolása (és a számítógépre csatlakoztatás) után automatikusan elindul.

RÖVIDEN Kisméretű, különleges külsejű, sokat tudó MP3-lejátszó. Kezelése az átlagosnál valamivel nehezkesebb, ezért némi megszokást igényel.

ALTERNATÍVA Az még ennél is apróbb lejátszót keresők számára a *MobiBlue DAH-1500i* lehet az ideális modell.

Félig monitor, félig tévé: A *Samsung SyncMaster 275T* hatalmas, 27 colos képtárolójával akár a nappaliban is kiválóan használható filmnézésre.

A Samsung gyakran változtatja monitorai dizájnját, így a felhasználók sokszor csupán a típusnévből sejtethetik, hogy egy monitor belépő szintű vagy felsőkategóriás. Így van ez a *SyncMaster 275T* esetében is: megjelenésében a 245BW-re hajaz, azonban annál sokkal nagyobb tudású. Ez elsősorban a beépített panelnek köszönhető, ami S-PVA technológiával készül, válaszideje 6 ms (GTG), fényereje 500 cd/m², a kontrasztarány 1000:1-hez (statikus), a betekintési szög pedig mindkét irányban 178 fok. A káva emelhető és forgatható, viszont a méretből adódóan nincs pívot. A hátlapra a szokásos bemenetek mellé YpYbYr (komponens) videobemenet is került (ez a DVI-vel együtt természetesen HDCP-s).

A menü felépítése (a Samsung) LCD tévékből ismerős, funkcionalitását tekintve pedig teljes, beleértve a PIP, PBP és méretarány-választás szolgáltatásokat is.

RÖVIDEN A *SyncMaster 275T* kiváló monitor, arra azonban ügyeljünk, hogy a nagyobb képpontméret miatt a kijelzőt meszszebből kell néznünk.

ALTERNATÍVA A *Dell 2707WFP* olcsóbb, és ugyanezt a panelt használja, ám az elektronikája gyengébbre sikerült.

ALAPLAP	MP3-AS MOBILTELEFON	MEREVLEMEZ
<p>MSI P35 NEO COMBO</p> 	<p>SAMSUNG F300</p> 	<p>SEAGATE ST3750640AS</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.msi.eu/hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 33 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 80 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■■■■■</p> <p>INFO: www.acomp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 47 600 Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>CPU-foglalat: LGA775</p> <p>Chipkészlet: Intel P35 + ICH9</p> <p>Kártyahelyek: 1x PCIe x16, 3x PCIe x1, 2x PCI</p> <p>PCMark05: 7985 pont</p> <p>MP3-kódolás: 99s</p> <p>H.264 kódolás: 518,2s</p> <p>3DMark06 CPU: 2678 pont</p> <p>Quake4 – 1280x1024, HQ: 188,7 fps</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Hálózatok: 900/1800/1900 MHz, GSM/GPRS/EDGE</p> <p>Kijelző: 176x220 pixel + 176x65 pixel</p> <p>Memória: 128 MB, microSD-vel bővíthető</p> <p>Fényképezőgép/Videó: 2 MP/QVGA</p> <p>MP3-lejátszó/FM rádió: van/van</p> <p>WLAN/Bluetooth: nincs/van</p> <p>Operációs rendszer: saját</p> <p>Méret, tömeg: 103x44x9 mm, 77 g</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Tárolókapacitás: 750 GB</p> <p>Interfész: 3 Gb SATA II</p> <p>Pufferméret: 16 MB</p> <p>NCQ támogatás: van</p> <p>Írási/olvasási sebesség: 78,7-44,3 MB/s</p> <p>Elérési idő: 8,9 ms</p> <p>Üresjáratú zajszint: 25 dB</p> <p>Zajszint keresésnél: 30 dB</p>

Zökkenőmentes gépfelvezetés: Az Intel új-fent magára vállalta az úttörő szerepet a memóriaszabványok bevezetésében, így legújabb, P35-ös chipkészlete már kezeli a DDR2-nél nagyságrendekkel nagyobb sávsebességre képes DDR3 szabványt. Ám a DDR3 modulok egyelőre ritkák, ráadásul az első változatok sebessége kiábrándító. Az MSI éppen ezért egy speciális P35-ös lapot készített, ami egyaránt fogadja a DDR2 és a DDR3 modulokat, így alaplapterénél nem kell megvinnünk a drága és lassú DDR3-at, a gyorsabb változatok megérkezéséig új gépünket DDR2-800-as modulokkal is használhatjuk.

A hibrid memóriavezérlő mellett az 1333 MHz-es PSB-vel érkező Penryn-t is támogató Neo szériás alaplapon minden alapvetően szükséges vezérlőt megtalálunk, így gigabites LAN-t, Firewire-t, 4 SATA-t, RealTek ALC888-as HD audiót és nem kevesebb, mint 12 USB 2.0-s csatlakozást. Ám, ha SATA RAID-re, akkor meg kell fizetnünk a csupán DDR2-t kezelő Platinum 12 ezer forinttal magasabb árát.

RÖVIDEN A fejlett chipkészlet és a kétféle memória támogatása miatt könnyen fejleszthető és időtálló beruházás, ehhez mérten az ára sem magas.

ALTERNATÍVA hasonlóan felszerelt, de olcsóbb az MSI P965 Neo-F, míg a P35 Platinum a szolgáltatásaiban jobb.

Janusz-arcú telefon: Az *Ultra Music* becenevű *F300*-as mobiltelefon megjelenése jelzi, hogy a *Samsung* is felismerte: az MP3-lejátszóval kombinált mobilok népszerűsége rohamosan növekszik. A készülék egyedi formaterve mögött egy közepes tudású telefon és egy sokat tudó MP3-lejátszó bújjik meg. A telefon egy háromsávú, a 3G-s hálózatokat nem ismerő készülék, amelynek legnagyobb vonzereje vékonysága és csupán 77 gramm tömege. A telefon oldalához tartozó kijelző meglehetősen aprócska, mindössze 176x65 pixeles, így túl sok információ nem fér rá. Ötletes megoldás, hogy a telefonhoz járó bőr védőtok plusz akkumulátorként is funkcionál.

Fordítsuk azonban meg a készüléket, és azonnal egy teljes értékű MP3-lejátszóhoz jutunk, 176x220 pixeles kijelzővel és minden, amit csak szemünk-szánk kívánhat. A 128 MB belső memóriát microSD kártyákkal bővíthetjük, kapacitásban tehát nem lesz hiány, a mellékelt fülhallgató minősége erős közepes, de jack-adaptere segítségével legalább bármilyen jobb fülesre kicserélhetjük.

RÖVIDEN Elegáns és egyedi kivitelű MP3-lejátszóval kombinált mobiltelefon. Középsé telefontudás szintje miatt inkább a külleme miatt érdekes.

ALTERNATÍVA A Sony W880i telefonjának hasonlóak a méretei, ám ez támogatja a 3G-s hálózatokat is.

Hatalmas kapacitás egy helyen: A PMR technológia lehetőségeit elsőként a *Seagate* használta ki a PC piacon, amelynek eredménye a kereskedelmi forgalomban is kapható eddigi legnagyobb HDD, a 750 GB tárolókapacitású *ST3750640AS*. Az adattárolóban négy tányér dolgozik, ezek kapacitása egyenként 187,5 GB. Tesztlaborunkban a merevlemez SATA II csatlakozófelülettel szerelt példánya járt, de természetesen létezik ATA-133 interfésszel felruházott változat is.

A PMR technológia nemcsak az adattárolókapacitásra van jó hatással, de az olvasási sebesség növelésére is alkalmas. Ennek megfelelően a meghajtó átlagos tempója (folyamatos írásnál vagy olvasásnál) 62,7 MB, ami a 8,9 ms-os elérési idővel kombinálva elegendően gyors használatot tesz lehetővé. A meghajtó formázott kapacitása 696 GB, ami akár 300 000 kép, 100 000 mp3 vagy 10 000 AVI fájl tárolására is alkalmas.

A lemezegység egyetlen hátránya, hogy az átlagosnál valamivel hangosabb, hiszen a szokásos 2 vagy 3 helyett négy tányért használ.

RÖVIDEN Ha a tárolókapacitás az elsődleges, a *Seagate* HDD-je mindenképpen a legjobb választás, ám ár/érték arányban a meghajtó csak közepes.

ALTERNATÍVA 2 db 500 Gb-ás merevlemez RAID 0 tömbbe rendezve gyorsabb és nagyobb meghajtót kapunk.

HÁLÓZATI ESZKÖZ	ALAPLAP	DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
<p>AIRLIVE IAR-5000</p> 	<p>GIGABYTE G33M-S2</p> 	<p>NIKON COOLPIX P5000</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.crown-tech.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 405 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.giga-byte.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 25 990 Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.nikon.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 88 000 Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ</p>
<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Processzor: Celeron 1,2 GHz Tárolókapacitás: 160 GB Üzem mód: Sniffer, bridge Monitorozható adatfolyam: SMTP, POP3, MSN, ICQ, Yahoo, http, FTP, Telnet Hozzáférés menedzsment: külön P2P és IM programokhoz Csatlakozók: 2x 10/100-as Ethernet, RS-232 Méret: 430x272x42 mm</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>CPU-foglalat: LGA775 Chipkészlet: Intel G33 + ICH9 Kártyahelyek: 1x PCIe x16, 1x PCIe x1, 2x PCI PCMark05: 3806 pont MP3-kódolás: 167s H.264 kódolás: 862,2 s 3DMark06 CPU: 1553 pont Quake4 – 640x480, LQ: 23,2 fps</p>	<p>MŰSZAKI ADATOK</p> <p>Felbontás: 10 Mpixel Optikai zoom: 3,5x (36-126 mm) Objektív fényereje: f2.7-f5.3 Zársebesség: 8 sec – 1/2000 sec Képstabilizátor: Van, optikai Memória: 26 MB belső + SD Áramforrás: saját Méret, tömeg: 98x65x41 mm, 240 g</p>

Kémlelő: Érzékenyebb munkahelyeken dolgozók netezési szokásait gyakran alaposan korlátozzák: egyes weboldalak, chatprogramok használata például egyenesen tiltott. Ha pedig a vezetőség különösen paranoiás, beszerezhetik az állampolgári jogok biztosának a rémálmát, az *AirLive Internet Activity Recorder*-t. Ez a 160 GB-os merevlemez és 1,2 GHz-es Celeron processzort tartalmazó eszköz a monitorozni kívánt hálózaton zajló teljes adatforgalmat képes megjegyezni – az MSN-beszélgetéseket, leveleket, a letöltött oldalakat és az FTP letöltéseket is.

Az IAR-5000 nemcsak monitorozásra képes, az ismertebb programok esetében teljesen le is tilthatjuk ezek internet-hozzáféréseit. Ebben a listában a fontosabb chatszoftverek mellett a fájlcsere programok java része is megtalálható. A IAR-5000-es kétféle módon kapcsolható a munkahelyi hálózathoz: bridge üzemmódban a készülék a router és a gateway közé kerül, sniffer kiépítésben pedig a hálózat bármely pontjára beköthető (ilyenkor korlátozottabbak a képességei).

RÖVIDEN Az IAR-5000 kiváló, bár kissé ijesztő eszköz aggódó cégvezetők számára. Segítségével ellenőrizhető a cég internetes kommunikációja.

ALTERNATÍVA Némileg bonyolultabban külön számítógéppel és megfelelő programmal is megoldható a monitorozás.

(Túl)fejlett irodai minden: A legújabb, microATX formátumú *Gigabyte* alaplapon találkoztunk először az *Intel G33*-as északi hídjával (Bearlake), ami a G965-öt hivatott leváltani, bár szinte mindenben megegyezik elődjével. Az új, G33-as chip a DDR3-as memóriák kezelése (a G33M-S2 DDR2 modulokat fogad) mellett frissített, X3100-as integrált videovezérlőt tartalmaz, amihez az Intel már T&L-t kezelő drivert is készített.

Sajnos továbbra is az analóg D-SUB az alapértelmezett videokimenet, és hiába egyre elterjedtebb a digitális kapcsolat, sem DVI, sem HDMI csatlakozást nem kapunk. A perifériák az ICH9-es déli hídhoz kapcsolódnak, ami szolgáltatásaiban megegyezik elődjével, csupán az USB 2.0 csatlakozások száma nőtt 12-re. Sebességét tekintve általános felhasználásra tökéletes, bővíthetőségére sem lehet panasz, ám mivel a TPM chip hiányzik róla, nem alkalmas jól menedzselhető, vPro-s irodai géphez, és mivel a digitális hang- és videokimenetek sem találhatók meg, kiegészítő VGA nélkül HTPC-hez sem ajánljuk.

RÖVIDEN Az új Intel chipkészletnek hálójól bővíthető, általános felhasználásra tökéletes alaplap, ám a DVI csatlakozás nagyon hiányzik róla.

ALTERNATÍVA Ha nem fontos a 3D, vagy külön VGA-t használunk majd, akkor egy C2D-t kezelő 945G-s alaplap olcsóbb.

Igazi mindentudó: A *Nikon CoolPix P5000*-es fényképezőgépe a felső szintű kompakt kategória egyik legjobb képviselője: tudásszintje, kezelhetősége és képminősége egyaránt impozáns. Annak ellenére, hogy kompakt méretű, és a külalakja is megfelel ennek a kategóriának, teljes értékű manuális üzemmódban is használható.

A P5000 objektívje kiváló minőségű, 3,5x-ös optikai zoomra képes, ráadásul képstabilizátorral is rendelkezik, ami egy lencsetag mozgásával dolgozik. A 10 Mpixeles érzékelőnek köszönhetően 3648x2736 pixeles állóképeket készíthetünk, videoklipeket pedig 640x480 pixeles méretben rögzíthet a készülék. A fényképezőgép különlegessége az ISO 3200-as maximális érzékenység, ami a sötétben fényképezéskor jön jól, illetve az úgynevezett Face Priority AF, ami a témán látható arcokra próbál elsősorban élességet állítani.

A mostanában divatos digitális trükkök sem maradtak ki: a többféle program mód mellett utólagos vörösszem-eltávolítás és digitális vaku is használható.

RÖVIDEN Nagy tudású, könnyen kezelhető és kiváló képminőségű felsőkategóriás kompakt kamera 3,5x-ös zoommal és optikai képstabilizátorral.

ALTERNATÍVA A Canon S5 IS modellje nagyobb átfogású zoommal rendelkezik, de drágább és nagyobb méretű is.

BIZTONSÁGI PROGRAM	BIZTONSÁGOS TÖMÖRÍTŐ	LEVELEZŐKLIENS
<p>DRIVESENTRY 2.1</p> 	<p>SECUREZIP STANDARD 11</p> 	<p>THUNDERBIRD 2</p>
<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.drivesentry.com PLATFORM: Windows 2000/XP/Server 2003/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 30 USD</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.pkware.com PLATFORM: Windows 2000/XP SP2/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 30 USD</p>	<p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.mozilla-europe.org/hu/products/thunderbird/ PLATFORM: Windows 98/ME/2000/NT/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: Ingyenes</p>

Szignatúra nélkül: A friss ártó kódok gyakran átcsúsznak a biztonsági eszközök védőhálóján, melyeknek folyamatosan frissíteni kell a vírusadatbázis-állományát, hogy kellő védelmet nyújthassanak. A *DriveSentry* más elven működik: megátolja az illetéktelen alkalmazásokat abban, hogy a merevlemezre írjanak. Azonban van egy komoly hátulütő: nekünk kell eldöntenünk, hogy mi jogosult erre, és mi nem. Ráadásul, ezt hiába határozzuk meg okosan, néhány „rosszfiú” így is a rendszerre lopózik.

Egy varázsló segít át bennünket a beállításon, néhány ismert programnak automatikusan engedélyezve a hozzáférést a merevlemezhez. Ha egy program tiltott művelet kísérel meg, a DriveSentry megkérdezi bennünket, hogy mit tegyen. Sajnos, az a szomorú valóság, hogy az online tanács, amit a DriveSentry nyújt, egyetlen ártó kód mintát sem tudott azonosítani. A tesztelés során a kérdéses minták egyetlen műveletét sem hagytuk jóvá, közülük több mégis „átjutott” a védelmi vonalon. Más minták könnyedén legyűrték a program saját védelmét.

A tanulság: érdemesebb olyan programot használnunk, ami az ártó viselkedés alapján automatikusan blokkolja a programokat. Próbálkozzunk a *Primary Response SafeConnect*-tel, vagy egyszerűen támaszkodjunk egy átfogó biztonsági csomagra, mint például a Norton Internet Security 2007-re.

RÖVIDEN Gátolja a kártevőket abban, hogy a lemezre írjanak. Sajnos, nekünk magunknak kell kiadnunk az engedélyeket, ráadásul több kártevőt átengedett a teszt során.

ALTERNATÍVA Az Anti-Executable Standard alaposabb és minden ismeretlen programot gátol az indulásban.

Biztonságos ZIP: A ZIP formátum eleve a PKware nevéhez fűződik. A *SecureZIP* azonban több mint egy mezei tömörítő: a szoftver integrálja magát az Outlookba, egyfelől azért, hogy segítse az e-mail küldését (azzal, hogy a mellékleteket kisebbé tehetjük vele), és hogy biztonságossá tegye azt. A segédprogram ugyanis mindenki számára elérhetővé teszi a nyilvános kulcsú kriptográfiát az erőteljes jelszavas titkosítás mellett.

A ZIP-eket egy kezes varázslóval vagy a standard SecureZIP felületen keresztül menedzselhetjük, és a fájlokat könnyedén mozgathatjuk az archívumokból ki és be, fogd és vidd módszerrel. Mivel az archív fájl neve is sokatmondó lehet, azokat is rejtelelhetjük. A titkosítással jelszóvédett vagy nyilvános kulcsot használó védett archívállományokat hozhatunk létre. Sőt, a ZIP archív fájlokat akár saját digitális aláírásunkkal is elláthatjuk, ezzel igazolva, hogy senki nem nyúlt hozzájuk.

Az Outlook integrációval a tömörítés (és szükség esetén a titkosítás is) automatikussá tehető: nemcsak a mellékleteké, hanem a levél tartalmáé is. A visszafetés automatikus azok számára, akik a SecureZIP-et használják, mások követhetik az instrukciókat, amelyek ezekkel az e-mailekkel érkeznek. Ha helyben eltároltuk a címzettek nyilvános kulcsait, a program tudja, hogy használni kell ezeket a kulcsokat azoknak a leveleknek a titkosításához, amiket nekik küldünk.

RÖVIDEN Erőteljes titkosítás, opcionális nyilvános kulcsú titkosítással. Tömöríti, titkosítja, digitálisan aláírja a mellékleteket és/vagy a leveleket az Outlookon belül.

ALTERNATÍVA A SecureZip egyedülálló a tekintetben, hogy tömörítés mellett titkosít is..

A levelezők Firefox: Megérkezett a Microsoft mindenütt jelenlévő e-mail kliensének ellenfele, az ingyenes, open source *Thunderbird* legújabb változata. Ez a remekbeszabott levelezőprogram várhatóan nem lesz olyan elterjedt, mint a redmond-i óriás terméke, mivel az új felhasználók (varázsló és segítség híján) nehezebben boldogulnak majd vele. Előnyére szolgál viszont, hogy megmaradt benne a letisztult, intuitív kezelőfelület, amelyen számos új, hasznos funkciót is találunk.

Akárcsak az elődje, a Thunderbird 2 is be tudja gyűjteni az online mailkliensek leveleit (mostantól már a gmail és az Apple .Mac leveleket is). Megváltoztathatjuk a kliens külsejét is, és rengeteg olyan képességet találunk benne, amelyek jelentősen megnövelik a használhatóságát. Az egyik kedvencünk közülük, hogy címkékkel láthatjuk el a maileket, amelyek alapján könnyűszerrel rendszerezhetjük őket. A levéltesztések már fejlettebbek, közlékenyebbek, tartalmazzák a tárgyat és a feladó mezőket, valamint a szövegtörzs előnézetét.

A Thunderbird 2 nincs könnyű helyzetben: a mezőny „óriásgorillája” az Outlook 2007, és sok felhasználó, aki már ez utóbbit jól kezeli, nem fog lemondani róla. Amennyiben mégis, akkor a Gmail és Mac támogatást, fejlett üzenetkezelést, keresést, rendszerezést és címkézést kap. Valamint remek szűrési lehetőségeket, RSS-olvasót, immár Vista támogatást és praktikus kiterjesztéseket.

RÖVIDEN Egy jó képességű, Vista alatt is futó alternatív levelező, főleg a tapasztaltabb felhasználók részére.

ALTERNATÍVA A biztonsági hiányosságokkal küszködő, és sok levél kezelésére egész egyszerűen nem alkalmas Microsoft Outlook Express.

LEVELEZŐPROGRAM	AZONNALI ÜZENETKÜLDŐ	MIGRÁCIÓS ESZKÖZ
<p>THE BAT VOYAGER PRO</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.rtlabs.com PLATFORM: Windows 9x/Me/NT/2000/XP TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 80 € (1 GB-os pendrive-val)</p>	<p>ICQ 6</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.icq.com PLATFORM: Windows XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: Ingyenes</p>	<p>PCMOVER 2.0</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.laplinc.com PLATFORM: Windows 9x/Me/NET/2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 € (USB-kábellel)</p>

Levellek a pendrive-on: Aki sokat utazik, és gyakran kell e-maileznie, az ehhez vagy webes mailrendszert vagy laptopot használ. A professzionális *The Bat* levelező alkalmazás azonban másfajta megoldást kínál: pendrive-ról indítható, és onnan települ. A program 256 MB-os, 1 GB-os vagy 2 GB-os pendrive-val választható, amit egy izléses, kis bőrtokban kapunk. Az adatokat teljes biztonságban tudhatjuk, mert a *Dekart Private Disk* programja gondoskodik az automatikus titkosításukról. Miután megnyitottuk a mailklienst, a Private Disk megakadályozza a hozzáférést az illetéktelen programoknak, így a kémprogramok miatt sem kell aggódnunk. Azért, hogy semmilyen nyom se maradjon azon a PC-n, amelyen a pendrive-ot használjuk, a Remove Safely funkció még az „emlékét” is eltávolítja a The Batnak.

Mi a használat során az e-mail program sokoldalúságát szerettük meg a legjobban. Támogatja a POP3, IMAP és MAPI protokollokat, így az MS Exchange platformmal is kompatibilis. A csomag tartalmaz határidőnaplót, jegyzetfüzetet és chatprogramot is. Megoldották a biztonságos e-mailezést is, ugyanis a The Bat támogatja az S/MIME-t és az OpenPGP-t is a levelek titkosításához és aláírásához.

RÖVIDEN Profi levelezőprogram az utazásokhoz (igen, pendrive is jár hozzá!), ahol külön ügyeltek a biztonságra, és amely rengeteg levelet is képes kezelni.

ALTERNATÍVA A Thunderbird Portable és a TrueCrypt hasonló funkcionalitást nyújt, de a kezelésük és használatuk nem egyszerű.

Hízőkúrára fogott csevegő: Vannak olyan szoftverek, amelyek úgy jók, ahogy vannak. Minden bennük van, ami kell, megbízhatóan futnak, és nincs semmi zavaró hibájuk. Az ICQ éppen ilyen. Ennek ellenére a készítőik úgy döntöttek, hogy újragondolják a népszerű azonnali üzenetküldőt. Ami az új funkciókat illeti, ezek egyáltalán nem voltak elengedhetetlenek. Például a „fülezzet csevegéssel” (*tabbed chatting*) az aktuális beszélgetéseket egy ablakban jeleníthetjük meg, amelyben fülek segítségével váltogathatjuk őket, tallózhatunk köztük. Azonnal felmerül azonban a gyakorlati kérdés, hogy ki képes egyszerre több mint három beszélgetést folytatni? Ehhez képest a *Quick IM* funkció hasznosabb, ugyanis az egér pointerét a kapcsolatok felett tartva, az ICQ megjeleníti a kommunikációs lehetőségeket a partnerrel (üzenetváltás, hívás, adatátvitel). Ezzel legalábbis egy kattintást spórolunk az eddigiekhez képest.

Kifejezett hátrány azonban, hogy a chatablakok óriásiak, rengeteg helyet elvesznek az Asztalon még a 19 hüvelykes monitorok esetében is. Másik jelentős hátrány, hogy az ICQ továbbra is csak a saját hálózatának tagjai között képes kapcsolatot teremteni. Ahhoz, hogy olyasvalakivel csevegjünk, akinek mondjuk MSN Messengere van, például a Trillian multiplatform kliensre van szükségünk.

RÖVIDEN Az ICQ nem lépett túl önmagán, a régi és az új verzió közti választás legfeljebb ízlés kérdése.

ALTERNATÍVA A Cerulean Studios Trilliana ugyanúgy ingyenes, sőt multiplatform kliens, ami ráadásul más IM hálózatok közötti kommunikációra is képes.

Segítség a rendszerköltöztetésben: Az új számítógép vásárlásakor általában a legmunkaigényesebb teendőnk az alkalmazások telepítése, és a rendszerkonfiguráció korábban megszokott beállítása. Ez a többórás feladat könnyebben megy a *PCMover*-rel, ami a korábbi gépünkön található rendszert egyszerűen áttelepíti az újra, így számos gondtól megszabadít bennünket. A szoftver mellé jár egy USB-kábel is, ami a fizikai összeköttetést teremti meg a két gép között.

A program próbája azonban a számunkra azt mutatta, hogy mindez „papíron” szebben fest, mint ahogy az a gyakorlatban valójában történik. Először is a szoftver igényt tart valamennyi Windows-frissítésre, másodszor ugyanarra a verziószámú Internet Explorerre és .NET keretrendszerre az új számítógépre telepítve. A *PCMover* még így is megakadt néha az adatátvitel közben, ami egyébként összességében két órába telt (az inkompatibilis alkalmazások miatt). Persze becsülendő, hogy a migrációs folyamat az újraindítás után mindig attól a ponttól folytatódott, ahol megakadt.

A migrációs eszköz végül csaknem maradéktalanul átvitte az összes adatot, registry-bejegyzést és alkalmazást a célrendszerre, csupán egy-két apróság (például a Firefox-kiegészítés) hiányzott. Arról sem szabad elfeledkeznünk, hogy az alkalmazott másolásvédelemnek köszönhetően egyes programok újabb internetes aktiválást, vagy teljes újratelepítést kérnek.

RÖVIDEN A *PCMover* segítség a gyakran bosszantóan hosszadalmas rendszerköltöztetésben, de azért néha akadozik...

ALTERNATÍVA A program azért is közkedvelt, mert nincs alternatíva. Kivéve a Windows rutin, bár ezzel az alkalmazásokat még nem költöztették át.

HDD BACKUP	TÖMÖRÍTŐ	FOTÓSZERKESZTŐ
<p>PERFECT IMAGE 11</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.avanquest.com PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 €</p>	<p>WINZIP 11.1 PRO</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.winzip.com PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 50 €</p>	<p>PHOTOSTUDIO 9</p> <p>ÉRTÉKELÉS: ■ ■ ■ ■ ■</p> <p>INFO: www.zoner.com PLATFORM: Windows 98/Me/2000/XP/Vista TÁJÉKOZTATÓ ÁR: 45 €</p>

Teljes biztonság: A lemezképzítő programok között számos jól sikerült van, de az *Avanquest* biztonsága egyszerűen kifogástalan. Gyakorlatilag két programból áll: a fő programban minden benne van, ami egy jó merevlemez utility-szoftverhez szükséges. A particionálás, a klónozás, a lemezkészítés mind-mind megtalálható benne. Külön hasznos, hogy a felhasználó mentőlemez is készíthet vele, valamint a beépített ütemezővel automatizálható a lemezképzítés. Ezek közül a funkciók közül mindegyik tökéletesen működött nálunk. A program ráadásul a hálózati meghajtókkal együtt a RAID konfigurációkat is támogatja.

A csomag fő vonzereje azonban mégsem ez, hanem a második eszköz, az *AutoSave*. Ez a program a háttérben automatikusan mentést készít az adatainkról. Ez az élő backup funkció a Windows Autostart mappájába fészkelte magát. Miután telepítettük, és meghatároztuk a célmappát a biztonsági mentések részére, többé nem kell aggódnunk semmi miatt. Az *AutoSave* ugyanis folyamatosan, akkurátusan elment minden új és módosított fájlt anélkül, hogy akadályozná a folyamatos munkát a PC-n. Az angol nyelvű kézikönyv is remekbeszabott, az *Avanquest* ugyanis egy áttekinthető dokumentációt ad a szoftver mellé. Így még azoknak is egyszerű a működtetés, akik kezdők a backup-készítés világában.

RÖVIDEN A *Perfect Image* egy átgondolt merevlemez utility csomag, rendkívül praktikus, élő backup funkcióval.

ALTERNATÍVA A *Dir MS-S* és a *BuzzSaw* freeware-ek kombinációja ugyancsak kínál élő backup lehetőséget, de nehezebb a kezelésük és a telepítésük.

Professzionális tömörítő: Végre bekövetkezett a fordulat: a tömörítők klasszikusaként számon tartott *WinZip* immár a rivális RAR formátumot is képes megnyitni. Arra azonban egyelőre még ne számítunk, hogy RAR állományt készíthetünk is vele.

A saját ZIP formátum használata esetén elfeledkezhetünk a körülményes beállításokról, az új *Optimal compression* opciót választva a tömörítő önállóan választja ki az adott fájl típus tömörítésének legoptimálisabb módját. Ennek eredménye egy rendkívüli módon összenyomott fájl (ami ebben a tekintetben a RAR-hoz hasonló). Egyet azonban érdemes tudni: ezek az optimálisan tömörített fájlok csak a WinZippen belül nyithatók meg, tehát ha másnak küldünk becsomagolt fájlokat, érdeme-sebb a hagyományos tömörítést alkalmazni, hogy a címzettek is biztosan ki tudják nyitni az állományokat.

Praktikusnak találtuk, hogy a *WinZip* mostantól már közvetlenül fel tudja írni a tömörített fájlt DVD-re, vagy feltölteni őket egy weboldalra FTP-n keresztül – így egy programról egy egérekattintással készíthető biztonsági mentés. További újítás a *Wave* állományok továbbfejlesztett tömörítése. Tesztünkben a WAV fájlok mintegy 30 százalékkal lettek kisebbek az új algoritmus alkalmazásával.

RÖVIDEN A *WinZip 11 Pro* számtalan célra használható, ügyes tömörítő, de magas ára miatt otthoni felhasználásra nem ajánljuk.

ALTERNATÍVA A freeware *IzArc* (www.izarc.org) 38 tömörítési formátummal bír, köztük meg.

Labor hobbifotósok számára: A *Zoner PhotoStudio 9* egyszerű kezelőfelületére pillantva kevesen gondolnák, hogy az sokkal több egy szimpla képolvasónál. Mégis jóval több annál: a köteget feldolgozás, ahol a kívánt funkciókat és szűrőket összefűzhetjük (és előnézetben a végeredményt is látjuk), vagy a vertikális panorámakép készítése (ami ideális magas építmények, például az Eiffel torony fotózásánál) mind-mind arról tanúskodnak, hogy van miért szeretni a programot.

A *PhotoStudio* ereje leginkább a megvalósításában rejlik. Anélkül, hogy különösebben gondolkoznunk, pepecselnünk kellene, pillanat alatt gyárthatunk hívós HTML képgalériát, azonnal feltölthetjük azt, és később frissíthetjük. A diasorozatokat közvetlenül CD-re vagy DVD-re írhatjuk ki.

Egy okos kis extra (melyet azért az *ACDSee*-ben is fellelhetünk), hogy a diákból PDF-et készíthetünk, amit az *Adobe Reader* minden gépen megnyit (sőt, mindezt egy kis zenével is fűszerezhetjük). Ha pedig olyan kameránk van, ami GPS-t is tartalmaz, akkor a *Zoner* automatikusan képes ezeket a földrajzi koordináta-információkat a GPS eszköz-ből a gépbe venni, és a térképen a helyszínt jelezni.

RÖVIDEN A *Zoner PhotoStudio 9* egy kitűnő eszköz a hobbifotósoknak, mellyel képgalériákat is készíthetünk, valamint kedvünkre rendezhetjük azt.

ALTERNATÍVA Az *ACDSee 9* remek alternatíva, számos megnyerő funkcióval, hasonló áron.

DIGITÁLISKAMERA-VIZSGÁLAT
A CHIP tesztmérnöke a kioldás késleltetésének meghatározására az ujjához erősített nyomógombbal egyszerre indítja a digitális fényképezőt és a megfelelő rutint a számítógépen.

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról:
A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszköz kerül vizsgálatra. Mindegyiküket a lehető legalaposabb teszteléssel vizsgáljuk – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és családmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

Három kategória: A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúskategória (100–90 pont)
- Felső kategória (89–75 pont)
- Középkategória (74–60 pont)

A termékkategóriák ábcésorrendben szerepelnek. Az eszközök helyezését a részpontszámaikból számított összértékük határozza meg. Azonos pontszám esetében az ár/érték mutatót is figyelembe vesszük, amely értéklésben nem véletlen emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. Mivel kinek-kinek más lehet az elvárása egy adott alkatrészre vagy akár kategóriával szemben, így minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy összpontszámbeli súlyukat is. Így mindenki újraszámolhatja a pontszámot, és az elvárásainak megfelelőbb sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top 10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2006-os és 2007-es nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Adathordozók	
Külső merevlemez	2007.07.
USB memóriák megatesztje	2007.06.
250 GB SATA merevlemez	2006.06.
Alaplap	
A top 10 alaplap	2007.05.
Integrált alaplapok	2007.03.
Intel 965-ös alaplapok	2006.11.
Digitális fényképezőgépek	
Digitális tükörreflexes kamerák	2007.04.
Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006.07.
DVD	
Merevlemez DVD-felvők	2007.02.
Lightscribe-os DVD-írók	2006.03.
Hálózat	
Draft-n routerek	2006.07.
Olcsó DSL routerek	2006.07.
PCI-os WLAN kártyák	2006.05.
Ház és hűtés	
Középkategóriás házak	2007.03.
Vízűtések	2006.04.
Hordozható eszközök	
Személyi navigációs asszisztens	2007.04.
Telefonos PDA-k	2007.03.
PMP teszt	2007.01.
MP3 megateszt	2007.01.
Képkötés	
Nyomatási költség teszt	2007.06.
Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006.08.
Belépő szintű lézernyomtatók	2006.03.
Konfigurációk	
Olcsó játékkonfigurációk	2007.01.
Olcsó játékkonfigurációk	2006.04.
Megjelenítők	
32"-es LCD tévék	2007.05.
23-26"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2007.04.
20"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2006.10.
Memória	
DDR 2 tuningteszt	2007.07.
DDR 2 megateszt	2007.05.
Noteszgép	
Vállalati noteszgépek	2007.07.
DTR noteszgépek	2007.02.
Olcsó noteszgépek	2006.09.
VGA	
GeForce 7900-as és Radeon X1900GT-as videokártyák	2006.10.
GeForce 7600-as videokártyák	2006.09.
Videodigitalizálók	
Hardveres digitalizálók	2006.05.

Digitális fényképezőgép (általános)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok					
					Képméret (50%)	Felbontás (20%)	Akku-tartóidő (10%)	Szélesség (15%)	Képtávolság (5%)	Képpontok száma	Zoom-átfogása	Kijelző	Képfelbontás	Memóriakártya	Tömeg
1	Fujifilm FinePix F30	82	55 000 Ft	kiváló	100	55	230	88	48	6,1 Mpixel	36-108 mm	2,5"	JPEG	xD	191 g
2	Panasonic Lumix DMC-LX2	82	100 000 Ft	gyenge	98	63	140	74	55	10 Mpixel	28-112 mm	2,8"	JPEG, RAW	SD	219 g
3	Fujifilm FinePix F31fd	80	55 000 Ft	kiváló	95	54	230	88	55	6,1 Mpixel	36-108 mm	2,5"	JPEG	xD	191 g
4	Sony Cyber-shot DSC-N2	76	90 000 Ft	közepes	87	50	170	95	55	10 Mpixel	38-114 mm	3"	JPEG	Memory Stick Duo	181 g
5	Sony Cyber-shot DSC-T10	75	72 000 Ft	közepes	89	49	130	89	55	7,1 Mpixel	38-114 mm	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	161 g
6	Sony Cyber-shot DSC-T100	75	95 000 Ft	gyenge	84	56	160	88	69	8 Mpixel	35-175 mm	3"	JPEG	Memory Stick Duo	172 g
7	Casio Exilim EX-Z1050	74	60 000 Ft	jó	89	44	250	93	48	10 Mpixel	38-114 mm	2,6"	JPEG	SD	155 g
8	Canon Digital Ixus 850 IS	70	80 000 Ft	közepes	71	55	320	100	55	7,1 Mpixel	28-105 mm	2,5"	JPEG	SD	175 g
9	Fujifilm FinePix V10	69	55 000 Ft	jó	75	47	95	96	55	5 Mpixel	38-130 mm	3"	JPEG	xD	175 g
10	Canon Digital Ixus 900 Ti	68	90 000 Ft	gyenge	80	47	279	75	55	10 Mpixel	37-111 mm	2,5"	JPEG	SD	192 g

Fujifilm FinePix F30
Elegáns és kiváló képméretű digitális kamera, megbízható akkumulátorral, am 6 megapixel felbontást már akad, aki kevesli.
Összpontszám: 82 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 55 000 Ft

Digitális fényképezőgép (nagy átfogású)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok					
					Képméret (50%)	Felbontás (20%)	Akku-tartóidő (10%)	Szélesség (15%)	Képtávolság (5%)	Képpontok száma	Zoom-átfogása	Kijelző	Memóriakártya	Tömeg	
1	Panasonic Lumix DMC-FZ50	92	120 000 Ft	közepes	97	97	150	81	55	10 Mpixel	35-420 mm	2"	JPEG, RAW	SD	734 g
2	Sony Cyber-shot DSC-H9	86	110 000 Ft	közepes	82	100	160	75	69	8 Mpixel	31-465 mm	3"	JPEG	Memory Stick Duo / 31 MB intern	450 g
3	Fujifilm FinePix S6500 fd	81	70 000 Ft	kiváló	88	76	220	78	55	6,1 Mpixel	28-300 mm	2,5"	JPEG, RAW	xD	660 g
4	Panasonic Lumix DMC-TZ3	78	90 000 Ft	közepes	90	64	120	73	59	7,1 Mpixel	28-280 mm	3"	JPEG	SD	257 g
5	Fujifilm FinePix S9600	77	100 000 Ft	közepes	80	83	200	61	55	9,1 Mpixel	28-300 mm	2"	JPEG, RAW	CF I/II, xD	760 g
6	Olympus SP-550 UZ	72	105 000 Ft	gyenge	67	98	310	31	90	7,1 Mpixel	28-504 mm	2,5"	JPEG, RAW	xD	470 g
7	Fujifilm FinePix S5700	71	50 000 Ft	kiváló	66	79	360	75	69	7,1 Mpixel	38-380 mm	2,5"	JPEG	SD, xD	400 g
8	Casio Exilim EX-V7	70	85 000 Ft	közepes	80	63	130	56	55	7,1 Mpixel	38-266 mm	2,5"	JPEG	SD	190 g
9	Canon PowerShot G7	70	110 000 Ft	gyenge	73	70	130	65	55	10 Mpixel	35-210 mm	2,5"	JPEG	SD	355 g
10	Kodak EasyShare Z612	68	55 000 Ft	jó	58	77	170	85	55	6 Mpixel	35-420 mm	2,5"	JPEG	SD	345 g

Panasonic Lumix DMC-FZ50
Képmérete, felszerelése és használhatósága egyaránt szinte tökéletes, magas felbontású képeket készíthet el a képeket.
Összpontszám: 92 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 120 000 Ft

Digitális videokamera

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok					
					Képméret (30%)	Ergonómia (20%)	Felbontás (20%)	Hangminőség (15%)	Akku-tartóidő (10%)	Formátum	Felbontás	Optikai zoom	Felbontás (Mpixel)	Fotó felbontás (pixel)	Tömeg
1	Panasonic NV-GS500EG	84	230 000 Ft	gyenge	84	99	74	77	83	Mini-DV	SD-Card/CF-Card	12x	3 x 1,07	2288 x 1728	663g
2	Sony DCR-DVD505E	82	200 000 Ft	gyenge	90	85	72	90	61	DVD	Memorystick Duo	10x	2,1	2304 x 1728	627g
3	Hitachi DZ-HS303E	82	210 000 Ft	gyenge	90	86	71	75	82	HDD, DVD	SD-Card/CF-Card	10x	3,31	2016 x 1512	570g
4	Sony DCR-HC47E	81	95 000 Ft	kiváló	89	97	54	87	68	Mini-DV	Sony Memorystick	25x	1,07	1152 x 864	460g
5	Canon MVX460	80	110 000 Ft	jó	85	84	70	75	77	Mini-DV	SD-Card/CF-Card	20x	1,33	1152 x 864	426g
6	Panasonic VDR-D300EG	80	145 000 Ft	közepes	84	96	62	76	72	DVD	SD-Card/CF-Card	10x	3 x 0,8	2048 x 1512	652g
7	Sony DCR-HC46E	79	130 000 Ft	közepes	89	86	61	78	63	Mini-DV	Memorystick Duo	12x	1,07	1152 x 864	438g
8	Sony DCR-HC96E	79	140 000 Ft	közepes	89	86	73	73	52	Mini-DV	Memorystick Duo	10x	3,31	2016 x 1512	520g
9	Canon DC10	78	90 000 Ft	kiváló	82	90	71	75	62	DVD-RW/R	SD-Card	10x	1,33	1280 x 960	400g
10	Panasonic NV-GS230EG	78	120 000 Ft	jó	89	92	60	75	57	Mini-DV	SD-Card	10x	3 x 0,8	1760 x 1320	468g

Sony DCR-HC47E
Karcos és kompakt modell, 25x optikai zoomos Carl Zeiss objektívvel, és valódi 16:9 képarányú, szélesképernyős felvételi móddal.
Összpontszám: 81 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 95 000 Ft

DVD-felvő (merevlemez)

Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések					Műszaki adatok										
					Képméret (30%)	Ergonómia (20%)	Felbontás (20%)	Zajszint (15%)	Működési rajt (10%)	Documentáció (5%)	HDD kapacitása	DVX lejátszás	Használható média	Scart bemenet	DV bemenet	HDMI csatlakozás	Scart kimenet	DV kimenet	VU kimenet	
1	Panasonic DMR-EX75EG	91	140 000 Ft	gyenge	95	92	93	92	91	0,9	57	160 GB	+	DVD-R/RW, DVD+R, RAM	+	+	+	+	-	+
2	Sony RDR-HX725	90	80 000 Ft	jó	100	91	85	95	81	1,0	57	160 GB	+	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	-	+	-	+
3	Panasonic DMR-EH56EG-S	90	100 000 Ft	közepes	89	100	85	92	100	0,9	55	160 GB	+	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	+	+	-	+
4	Panasonic DMR-EH575	90	95 000 Ft	közepes	87	90	92	100	99	1,0	65	160 GB	+	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	+	+	-	+
5	Panasonic DMR-EH65	90	115 000 Ft	közepes	89	100	74	100	100	0,9	69	250 GB	+	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	+	+	-	+
6	Pioneer DVR-630 H	90	140 000 Ft	gyenge	90	100	93	89	59	1,5	100	250 GB	-	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	-	+	-	+
7	Sony RDR-HX717	89	75 000 Ft	jó	94	100	68	89	91	1,1	87	160 GB	-	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	+	+	-	+
8	Pioneer DVR-440H	89	80 000 Ft	jó	87	89	98	78	67	1,4	87	80 GB	+	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	-	+	-	+
9	Philips DVDR-7260H	87	105 000 Ft	közepes	99	90	79	97	94	1,0	57	160 GB	-	DVD-R/RW, DVD9+R	+	+	-	+	-	+
10	Thomson DTH8654	85	65 000 Ft	kiváló	92	90	66	92	83	1,0	75	160 GB	+	DVD+R/RW	+	+	+	+	-	+

Panasonic DMR-EH575
A Panasonic otthoni DVD-felvő sorozatának egyik újabb tagja, átlagos jellemzőkkel, 160 GB-os merevlemezrel, és HDMI csatlakozóval.
Összpontszám: 90 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 95 000 Ft

■ Csúskategória (100–90 pont) ■ Felső kategória (89–75 pont) ■ Középkategória (74–60 pont)

MP3-lejátszó (2-15 GB)

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Hangminőség (25%)	Felvezettség (20%)	Mobilítás (25%)	Akku üzemidő (óra/perc)	Ergonómia (25%)	Terméktámogatás (5%)	Tárolókapacitás	Formátumok	WMA lejátszás	MP3 lejátszás	OGG lejátszás	Méret
1	Cowon iAudio D2 (4 GB)	93	60 000 Ft	közepes	75	98	100	45:15 h	100	87	4 GB	+	+	+	78 × 56 × 17 mm	92 g
2	Cowon iAudio 6	83	60 000 Ft	gyenge	93	98	56	17:30 h	88	77	4 GB	+	+	+	76 × 35 × 19 mm	59 g
3	Samsung YP-K5JQ	79	38 000 Ft	jó	96	64	75	33:00 h	77	77	2 GB	+	-	+	46 × 97 × 19 mm	105 g
4	Cowon iAudio F2	78	35 000 Ft	jó	73	86	64	20:35 h	89	77	2 GB	+	+	+	34 × 71 × 20 mm	38 g
5	Teac MP-500 (4 GB)	78	45 000 Ft	közepes	83	94	50	13:20 h	88	82	4 GB	+	-	+	82 × 46 × 14 mm	52 g
6	Samsung YP-Z5FQ	77	25 000 Ft	kiváló	94	63	70	25:30 h	80	67	2 GB	+	-	+	43 × 90 × 12 mm	57 g
7	Creative Labs Zen V Plus (8GB)	77	50 000 Ft	jó	86	100	52	17:10 h	75	72	8 GB	+	-	-	43 × 68 × 16 mm	45 g
8	Apple iPod nano II 8GB (MA497)	77	60 000 Ft	közepes	79	78	77	24:30 h	78	67	8 GB	-	+	-	39 × 90 × 7 mm	40 g
9	Creative Labs Zen V (4GB)	76	32 000 Ft	jó	86	96	52	17:10 h	75	72	4 GB	+	-	-	43 × 68 × 16 mm	45 g
10	MSI Mega Player P640	76	40 000 Ft	jó	81	86	55	14:05 h	89	59	8 GB	+	-	-	46 × 96 × 13 mm	71 g

Creative Labs Zen V (4 GB)
 Remek felszereltségű és jó hangminőségű készülék, átlagosan jó akkumulátor üzemidővel, ám bármiféle video-visszajátszási képesség nélkül.
 Összpontszám: **76 pont (9. hely)**
 Tájékoztató ár: 32 000 Ft

MP3-lejátszó (20 GB és felette)

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Hangminőség (25%)	Felvezettség (20%)	Mobilítás (25%)	Akku üzemidő (óra/perc)	Ergonómia (25%)	Terméktámogatás (5%)	Tárolókapacitás	Formátumok	WMA lejátszás	MP3 lejátszás	OGG lejátszás	Képfelbontás
1	Cowon iAudio X5L (30GB)	91	80 000 Ft	közepes	86	82	100	32:40 h	92	95	30 GB	+	+	+	104 × 62 × 23 mm	188 g
2	Cowon iAudio X5 (30GB)	85	75 000 Ft	közepes	88	86	69	14:30 h	95	95	30 GB	+	+	+	104 × 61 × 17 mm	151 g
3	Archos Gmini 402 Camcorder	84	65 000 Ft	jó	92	87	57	12:20 h	100	87	20 GB	+	+	+	106 × 61 × 18 mm	160 g
4	Archos Gmini 402	84	65 000 Ft	jó	100	82	52	11:30 h	99	87	20 GB	+	+	+	106 × 61 × 18 mm	160 g
5	Creative Labs Zen Vision:M 60GB	83	65 000 Ft	jó	92	100	54	14:15 h	92	68	60 GB	+	+	+	62 × 104 × 22 mm	179 g
6	Archos Gmini XS 202	82	45 000 Ft	kiváló	88	64	79	22:45 h	88	100	20 GB	+	+	-	59 × 76 × 20 mm	119 g
7	Archos Gmini XS 202S	81	45 000 Ft	kiváló	88	64	78	22:00 h	87	100	20 GB	+	+	-	59 × 76 × 18 mm	123 g
8	Creative Labs Zen Vision:M	80	50 000 Ft	jó	92	90	50	11:20 h	92	68	30 GB	+	+	+	104 × 62 × 19 mm	164 g
9	Apple iPod 80GB	80	95 000 Ft	gyenge	77	79	73	21:15 h	92	68	80 GB	-	+	-	62 × 103 × 14 mm	156 g
10	Archos 204	78	45 000 Ft	kiváló	69	67	79	22:25 h	91	100	20 GB	+	+	-	59 × 76 × 18 mm	118 g

Archos 204
 Átlagos képességű MP3-lejátszó, hasonlóan átlagos akkumulátor üzemidővel, kissé szögletes formával, ám pénztárcabarát árral.
 Összpontszám: **78 pont (10. hely)**
 Tájékoztató ár: 45 000 Ft

Nyomtató (tintasugaras, A4)

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok							
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Nyomatási költség (20%)	Szöveg/képmínőség (20%)	Grafika/képmínőség (20%)	Nyomatási seb. (20%)	Felvezettség (15%)	Működési zaj (10%)	Beépített képernyő	Központi tárolás	Legnagyobb felbontás	USB csatló	Párhuzamos csatló	LAN csatló	Memória/levegő	PictBridge támogatás	Tömeg (kg)	Méret (mm)
1	Canon Pixma iP5300	95	35 000 Ft	kiváló	93	100	97	94	90	6,9	-	+	+	9600 × 2400	+	-	-	+	6,8	450 × 350 × 580
2	HP Photosmart D7360	87	40 000 Ft	jó	68	88	95	100	83	4,3	+	-	+	4800 × 1200	+	-	-	+	8,5	450 × 170 × 420
3	HP Photosmart D7160	85	35 000 Ft	jó	74	88	92	85	81	2,9	+	-	+	4800 × 1200	+	+	+	+	7,7	460 × 240 × 530
4	Canon Pixma iP6600D	85	53 000 Ft	közepes	64	88	95	77	100	3,7	+	+	+	9600 × 2400	+	-	+	+	7,2	430 × 310 × 620
5	HP Officejet Pro K550	84	28 000 Ft	kiváló	98	92	75	87	68	4,2	-	-	+	4800 × 1200	+	-	-	+	12,9	500 × 220 × 650
6	Canon Pixma iP6700D	84	40 000 Ft	jó	66	80	96	77	100	2,8	+	-	+	9600 × 2400	+	-	+	+	8,5	450 × 160 × 510
7	HP Business Inkjet 1200D	84	48 000 Ft	jó	100	96	83	60	83	4,8	-	+	+	4800 × 1200	+	-	-	+	9,4	506 × 211 × 640
8	HP Business Inkjet 1000	82	30 000 Ft	kiváló	79	96	80	77	75	4,8	-	-	+	4800 × 1200	+	-	-	+	8,4	500 × 220 × 410
9	HP Deskjet 6980	82	40 000 Ft	jó	76	96	86	74	76	4	-	-	+	4800 × 1200	+	+	+	7,2	450 × 150 × 540	
10	Ricoh Aficio GX3050N	79	66 000 Ft	gyenge	64	96	66	89	82	5,7	-	+	+	3600 × 1200	+	-	+	+	14	420 × 260 × 630

Canon Pixma iP5300
 Könnyű és nem túl méretes családi nyomtató, extrém felbontású (is) köszönhetően kiemelkedően jó képmínőséggel.
 Összpontszám: **95 pont (1. hely)**
 Tájékoztató ár: 35 000 Ft

Nyomtató (mono lézer)

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok		
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Képmínőség (25%)	Sebesség (20%)	Felvezettség (10%)	Ergonómia (5%)	Működési zaj (10%)	Készletállapot (10%)	Működési hőmérséklet (10%)	Legnagyobb felbontás	Központi tárolás	USB csatló	Párhuzamos csatló
1	Brother HL-5240	94	55 000 Ft	jó	99	98	92	93	4,5	5,8	28	+	+	+	250
2	Samsung ML-3051N	94	60 000 Ft	jó	99	95	100	100	7,5	6,8	28	+	+	+	250
3	HP LaserJet P2015n	87	75 000 Ft	közepes	98	82	84	100	7,5	6,5	26	+	+	+	250
4	Oki B4250	86	42 000 Ft	jó	98	91	64	71	10,6	9,2	22	+	+	+	250
5	Lexmark E340	86	35 000 Ft	kiváló	82	100	84	100	8,2	6	28	+	+	+	250
6	Kyocera FS-920	85	48 000 Ft	jó	91	78	80	86	6,7	3,7	18	+	+	+	250
7	Samsung ML-2571N	84	46 000 Ft	jó	97	76	80	86	7,4	7	24	+	+	+	250
8	Brother HL-2040	83	35 000 Ft	kiváló	97	78	72	100	8,7	3,5	20	+	+	+	250
9	Samsung ML-2250	83	43 000 Ft	jó	94	73	64	93	9,2	15	20	+	+	+	250
10	Dell 1710n	79	65 000 Ft	közepes	83	64	88	93	7,8	6	26	+	+	+	250

Brother HL-5240
 Sebessége és képmínősége egyaránt remek. Kisirodai környezetbe ideális halk működése miatt, nagyobb irodákban már hiányozhat a LAN csatló.
 Összpontszám: **94 pont (1. hely)**
 Tájékoztató ár: 55 000 Ft

Okostelefon

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok	
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Közvetítés (25%)	Kommunikáció (25%)	Multimédia (10%)	Adatkezelés (10%)	Tömeg (10%)	Kommunikáció	Kijelző méret (pavell)	Kamera (Mpx/vel)	Java	Adatátvitel
1	Nokia N95	97	150 000 Ft	gyenge	93	100	98	100	121	Négy-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	5	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
2	Nokia N73	96	85 000 Ft	jó	98	98	87	98	118	Négy-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
3	Nokia N73 Music Edition	96	85 000 Ft	jó	97	94	96	94	117	Négy-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
4	Nokia N93	96	140 000 Ft	gyenge	97	96	94	94	183	Három-sáv, GPRS, 3G	320 x 240	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
5	Sony Ericsson W880i	95	85 000 Ft	jó	100	98	86	87	72	Három-sáv, GPRS, 3G	240 x 320	2	+	E-mail, Bluetooth, USB
6	Sony Ericsson W900i	95	120 000 Ft	közepes	96	98	91	94	148	Három-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	2	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
7	Nokia 6280	94	50 000 Ft	kiváló	97	95	87	93	116	Három-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	1,9	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
8	Sony Ericsson K800i	94	65 000 Ft	jó	95	97	84	98	114	Három-sáv, GPRS, HSCSD, 3G	240 x 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
9	Motorola MOTORAZR maxx V6	94	100 000 Ft	közepes	95	98	86	90	110	Három-sáv, GPRS, 3G-HSDPA	240 x 320	1,9	+	E-mail, Bluetooth, USB
10	Nokia N93i	94	150 000 Ft	gyenge	91	96	99	95	164	Három-sáv, GPRS, 3G	240 x 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB

Nokia N95
 A Nokia jól bereklámozott nagygépjű, 5 megapixeles Carl Zeiss optikával, beépített GPS-szel, és ennek megfelelően ultramagas árral.
 Összpontszám: **97 pont (1. hely)**
 Tájékoztató ár: 150 000 Ft

USB memória (2 GB)

Helyezés	Termék	Ár/érték	Értékelés/mérések										Műszaki adatok			
			Összpontszám	Tájékoztató ár	Sebesség (60%)	Olvasási sebesség (MB/s)	Írási sebesség (MB/s)	Életrés idő (írási) (ms)	Életrés idő (olvasási) (ms)	Szolgáltatások (10%)	USB/Flash	Jelzésvesztéskor	Adatátvitel	ReadyBoost	Tartozék USB kábel	
1	CnMemory Micro FlexX	81	6 500 Ft	0,79	kiváló	74	24,49	1,1	1797	73,1	93	-	+	+	+	+
2	Sandisk Cruzer Titanium U3	71	13 000 Ft	1,59	közepes	56	17,19	1,0	12,06	28,9	93	+	+	+	+	+
3	PQ1 Cool Drive Pro-U339 Pro 170x	70	7 500 Ft	0,92	jó	64	20,64	2,3	16,89	79,2	79	-	+	+	+	+
4	Transcend JetFlash 150	68	6 500 Ft	0,79	jó	57	16,43	0,6	12,06	22,2	86	-	+	+	+	+
5	Transcend JetFlash 110	68	27 500 Ft	3,36	gyenge	47	16,10	163,7	11,78	190,5	100	-	+	+	+	+
6	Super Talent Flash Drive 120	66	8 500 Ft	1,04	közepes	77	25,24	0,9	18,88	57,2	50	-	+	-	-	+
7	TrekStor USB-Stick CS Leder Editi.	65	6 500 Ft	0,79	jó	60	18,31	0,8	15,23	39,7	71	-	-	-	+	+
8	Memorex Travel Drive	64	7 000 Ft	0,85	jó	73	22,89	0,8	15,93	25,0	50	+	+	-	-	+
9	Verbatim Store'n															

XP & Vista: Teljes védelem, nulla stressz

Maximális biztonság, bosszantó ablakok nélkül – megmutatjuk, hogyan védheti folytonos figyelmeztetések nélkül is hatásosan számítógépét a vírusok, hackerek és lefagyások ellen.

Ebben a cikkben

A teljes merevlemez titkosítása
Biztonsági szoftverek 64 bites PC-khez
Tökéletes Vista-frissítés
Minden program a CD/DVD mellékleten

Vitathatatlan, hogy a Vista biztonságosabb az XP-nél, viszont az erősebb ellenőrzés rengeteg idegölő párbeszédablak megjelenésével jár. A CHIP segít a Windows operációs rendszerek beállításában, hogy anélkül kapjunk megbízható védelmet, hogy allandóan válaszolnunk kellene a zavaró kérdésekre. Sőt, az is kiderül, hogyan javíthatjuk fel a Windows XP védelmét a Vistához hasonló szintre – miközben nyugalmunk ugyancsak zavartalan marad.

NOD32 és Kaspersky Personal: Egyszerű megoldás a vírusok kiirtására

A Vistát ma még kevesebb vírus támadja, mint a hackerek kedvenc célpontját, az XP-t, de csupán idő kérdése, mikor veszi át a Vista a vezető helyet a legveszélyeztetettebb operációs rendszerek listáján. Ha még nincs vírusvédelmünk, haladéktalanul pótoljuk! Ez természetesen XP-re is érvényes.

Így működik Vistánál: Ha az új Windows 64 bites változatát használjuk, először ellenőrizzük, hogy kedvelt vírusirtónk működik-e ezen a rendszeren. Ez még a nagynevű gyártóknál sem mindig magától értetődő (ld. keretes írásunkat!). A legjobb védelmet a CHIP minden olvasója számára ingyenes NOD32 és Kaspersky Internet Security 6 adják, amik természetesen már a 64 bites Vistával is tökéletesen együttműködnek.

Így működik XP-nél: A programok tökéletesen működnek XP alatt, és kijavítják annak legtöbb biztonsági hibáját is.

TIPP Ha nem vigyázunk, bármelyik vírusirtó okozhat rengeteg bosszúságot és kellemetlen percet. Ha a program nincs helyesen beállítva, akkor minden egyes támadási kísérletnél rákérdez a teendőire. Szerencsére a CHIP olvasói ettől könnyedén megmenekülhetnek, a NOD32 szinte észrevétlenül működik, és a Kaspersky Personal sem zavar meg feleslegesen a munkánkban. A visszatérő károkozóknál automatizáljuk a műveleteket, így a vírusirtó szoftverünk akár azonnal és észrevétlenül törölheti, vagy éppen karanténba teheti a vírusos állományokat. Érdemes azonban első akcióként a javítási műveletet választani, hátha még megmenthető a fertőzött fájl, és csak sikertelen „gyógyí-

tás” után helyezük karanténba, vagy töröljük véglegesen a fertőzött anyagot.

Windows Defender: megbízható védelem spyware és rootkit ellen

Ha a Windowsunk már védett a vírusok ellen, szenteljünk figyelmet az egyéb fenyegetéseknek is. Spyware-ek és rootkitek ellen a Windows Defender nyújt védelmet. A Vistába már integrálva van az új program, XP-hez pedig ingyenesen letölthetjük.

Így működik Vistánál: Az operációs rendszer telepítése után először aktiválni kell a Windows Defendert. Itt azonban a Microsoft túl messzire megy: ha telepítéskor meggondolatlanul az ajánlott beállításokra kattintunk, akkor automatikusan tagjai leszünk a Spynet Online Közösségnek, amelytől a Defender információkat gyűjt a kórokozók elleni harchoz.

A Vista ezután – úgy, hogy a felhasználó észre sem veszi – rendszeresen információkat küld a háttérben, amelyek a spyware elleni küzdelemhez szükségesek. A Microsoftnak ezek az ingyen kapott információk pénzt hoznak: minek kutatnának, ha a felhasználók minden szükséges adattal ellátják őket?

Ha nem akarunk információkat szállítani a Windows gyártójának, válasszuk a Vista telepítésekor a *Csak a fontos frissítések telepítése* beállítást. A Defender így lemond a tagságunkról, mégis használhatjuk. Később az *Eszközök* menüpontból még mindig beléphetünk a Spynetbe.

Egyébként nincs sok tennivalónk. A Defender telepítés után frissíti adatbázisát, és felveszi a harcot a veszélyes betolakodókkal.

Így működik XP-nél: A Windows Defender a Vista elődjén is fut, sőt, az XP 64 bites változatához is ingyenesen letölthető. Sajnos azonban messze nem tö-

kéletes, ezért érdemes kiegészítő biztonsági programmal erősíteni a védelmet, és gyakran frissíteni a Defender adatbázisát is.

TIPP A Defender túl közlékeny. Hogy fontos munkáját kommentárok nélkül végezze, válasszuk az *Eszközök* menüből a *Beállításokat*. Kapcsoljuk be a *Valós idejű védelem* minden beállítását, tegyük pipát a *Kockázat szempontjából még be nem sorolt szoftver* és a *Számítógépen az engedélyezett szoftverek által végzett módosítások* elé is.

A *Speciális beállítások* alatt még kapcsoljuk be a *Rendszergazdai beállítások-at*. Így a program anélkül blokkolja a rosszindulatú programokat, hogy állandóan kérdezősködjön. Hogy teljessé tegyük a védelmet, használjuk legalább heti rendszerességgel az AD-Aware és a SpyBot ingyenes szoftvereket is. Ezek a programok CD/DVD mellékletünk védelmi menüpontjában elérhetőek.

Windows Tűzfal: Védőbástya hackertámadások ellen

XP-s megfelelőjétől eltérően a Vista alatti Windows Tűzfal nem csak a be-, hanem a kimenő adatforgalmat is felügyeli. A fogadott csomagokat a szűrő mindig blokkolja, kivéve, ha azok válaszként érkeznek saját lekérdezésünkre, vagy kivételi szabály érvényes rájuk. Kimenő adatforgalomnál ez pont fordítva történik: az egyes alkalmazásoknak külön engedélyezhetjük az adatforgalmat, vagy akár tökéletesen le is tilthatjuk őket az internetről.

Így működik Vistánál: Először ellenőrizzük gépünk védőfalának alapbeállítását. Nyissuk meg a *Vezérlőpulton* a *Biztonságot*, és a *Windows Tűzfal* ablakban kattintsunk a *Beállítások módosítására*, majd (szükség esetén) írjuk be a *rendszergazda-jelszót*. A *Kivételek* regisztrálapon ellenőrizzük a programok engedélyeit.

Telepítés után a tűzfal csak a *Hálózati szolgáltatás* mag-gal, *Hálózat felderítés*-re és *Távsegítség* céljából engedélyez kommunikációt. Utóbbit tiltsuk le, kivéve, ha tudatosan kérünk segítséget a hálózaton keresztül. Minden bejegyzésről információt kaphatunk a *Tulajdonságok*-ra kattintva.

Így működik XP-nél: Az integrált tűzfal semmiképpen sem nevezhető száz százalékosnak. Nagyobb biztonságot kínálnak a kereskedelemben kapható, mindent átfogó biztonsági csomagok, de az ingyenes ZoneAlarm is nagy segítség egy biztonságos tűzfal felhúzásában. →

Nem minden biztonsági csomag 64 bit-képes

Néhány biztonsági szoftvercsomag és antivírus program még nem fut 64 bites Vistán. A következő gyártók (lapzártáig) még nem igazították szoftverüket a modern, 64 bites architektúrához – szerencsére ma már a 64 bites Vistát támogatók tábora a nagyobb.

Még nem Vista 64 bit-kompatibilis:

- ▶ BitDefender Antivirus v10
- ▶ F-PROT Antivirus
- ▶ F-PROT Internet Security
- ▶ Avira AntiVir PersonalEdition 7

Ezek a szoftverek már 64 bitesek:

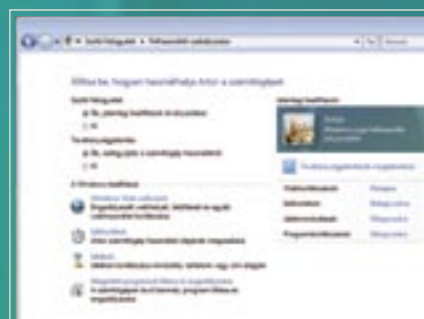
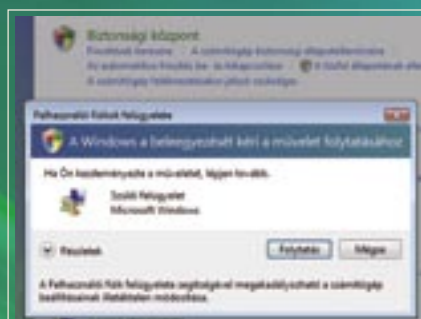
- ▶ Norton 360
- ▶ Alwil Avast! 4 Professional Edition
- ▶ Alwil Avast! 4 Home Edition
- ▶ MicroWorld AntiVirus (MWAV) 9.x
- ▶ Kaspersky Anti-Virus 6.0
- ▶ Kaspersky Internet Security 6.0
- ▶ AVG Anti-Virus Professional Edition
- ▶ AVG Anti-Virus Plus Firewall
- ▶ Eset NOD32
- ▶ ZoneAlarm Internet Security

Mindent a biztonságáért

A számítógépünket csak a megfelelő szoftverekkel tehetjük biztonságossá. Ehhez minden szükséges program megtalálható CD/DVD mellékletünkön.

1	NOD32 2.7 Alapos és a világ leggyorsabb vírusirtója	CD
2	Kaspersky Personal Komplett biztonsági csomag	CD
3	CCleaner 1.40 Mindenféle és -fajta adatszemetet eltávolít	CD
4	JAP 00.08.024 Anonim szörfözést tesz lehetővé az interneten	CD
5	KeePass 1.07 Jelszavakat kezel és kódol	CD
6	TweakUI 1.0 build 1065 Átfogó tuningprogram Vistához	CD
7	Xerobank 2.0.0.4 Firefox alapú, anonimitást biztosító böngésző	CD
8	HDCleaner 2.364 Letakarítja merevlemezeinket	CD
9	TrueCrypt 4.3a Minden fontos adatot titkosít	CD
10	Sandboxie 2.86 A veszélyeket kiszűrve indítja el az alkalmazásokat	CD

○ CD mellékleten ○ DVD mellékleten

IDEGESÍTŐ KÉRDEZZ-FELELEK A biztonsági kérdések teljesen lehetetlenné teszik a gép használatát

SZÜLŐI FELÜGYELET Időkorlátozás, tartalomszűrés és korlátos játékok szűrése is könnyedén beállítható a Vistában

TIPP A szoftveres tűzfal örökös vita tárgya. Egyesek a világért se mondanának róla, mások pedig meg vannak győződve, hogy az ilyen programok semmiféle védelmet nem nyújtanak. Tény: a Vista tűzfala gyakorlatilag semmi rendszerforrást nem foglal le, és nem bosszant állandó kérdésekkel, tehát nyugodtan futathat a háttérben – ártani nem árt. Kiegészítésként érdemes még kikapcsolni a szükségtelen szolgáltatásokat, valamint olyan routeren keresztül kapcsolódni az internetre, ami ugyancsak szűri a kénytelen kapcsolatokat.

Felhasználói fiók felügyelete: több védelmet, kevesebb kérdést

Az ártó programoknak – mint minden fontosabb, hardverközelű szoftvernek – rendszergazdai jogokra van szükségük, hogy a számítógépre települhessenek. Ezért van, hogy a felhasználói jogok mind a Vistánál, mind XP alatt döntő fontosságúak.

Így működik Vistánál: A felhasználói fiók felügyelete (UAC, User Account Control) a biztonság központi elemének számít. Még a rendszergazdáknek is korlátozott jogaik vannak. Ennek ellenére az új Windowsban is célszerű általános felhasználói fiókkal dolgozni. Nyissuk meg a Vezérlőpulton a *Felhasználói fiókok* ablakot, és válasszuk a *Felhasználói fiókok hozzáadása* vagy *eltávolítása* parancsot. Egy kattintás után a *Tovább* és az *Új fiók létrehozása* gombokra adjunk meg nevet és jelszót a fiókhoz. A védelemért azonban idegesítő ablakok megjelenésével fogunk fizetni, amelyek még a hálózati rendszergazdák is az örületbe kergetik.

Egyébként a Vistánál legalább nem kell minden alkalommal a rendszergazda-fiókot

ra váltanunk, ha egy új program telepítése rendszergazdai jogokat kíván meg. Ha ilyen programmal találkozunk, kattintsunk jobb egérgombbal az indítandó fájlra. Válasszuk a *Futtatás rendszergazdaként* parancsot a helyi menüből, és (szükség esetén) adjuk meg a rendszergazda-jelszót.

Így működik XP-nél: Dolgozzunk mindig korlátozott jogokkal, hogy a rosszindulatú szoftver legalább ne garázdálkodhasson rendszergazdai jogosultságokkal – vagy teszteljük az új szoft-

A HDD titkosítása

Csak a méregdrága Ultimate, Business és Enterprise Vista-verziók tartalmazzák a *BitLocker* merevlemez-titkosítást. A BitLocker – az EFS (Encrypted File System) titkosító fájlrendszerrel ellentétben – a teljes Windows-meghajtót kódolja, és nem csak az egyes fájlokat. A működéséhez szükséges egy alaplap TPM-chip (Trusted Platform Module). Alternatív lehetőségként a program egy USB-stickre is elmenti a kódkulcsot.

Ha olcsóbb Vista-verzióink van, esetleg nincs TPM chip az alaplapunkon, használjuk egyszerűen a „TrueCrypt”, nyílt forráskódú programot, amely megtalálható CD/DVD-mellékletünkön. Ez ugyanolyan biztonságosan titkosítja a merevlemez, bár el kell ismerni, némileg kényelmetlenebb a kezelése, mint a BitLockeré.

Megoldás XP-re: A régi Windowsban még primitívebb volt az adatok titkosítása, ám az ingyenes TrueCrypt itt is tökéletesen használható.

vert előzetesen Sandboxie-val (CD/DVD-mellékletünkön megtalálható). Ha viszont egy program rendszergazdai jogokat követel meg, kénytelenek leszünk rendszergazdaként bejelentkezni.

TIPP Különösen a Vista első telepítésekor idegesítőek a felhasználói fiók felügyeletének gyakori figyelmeztetései. Átmene tileg kapcsoljuk ki ezt a funkciót, amíg a PC telepítését befejezzük. Nyissuk meg a *Start* Vezérlőpult, *Felhasználói fiókok*-at.

Kattintsunk a *Felhasználói fiókok felügyeletének be- vagy kikapcsolása* hivatkozásra, vegyük el a pipát a *Felhasználói fiókok felügyeletének bekapcsolása a számítógép védelme érdekében* beállítás elől, és hagyjuk jóvá. Újraindítás után a Vista néma marad, ha rendszergazda-jogokkal jelentkezünk be. Telepítsünk minden szükséges illesztőprogramot és szoftvert. Végül kapcsoljuk be újból a felügyeletet, és indítsuk újra a PC-t.

A rendszergazdák összeüthetnek maguknak egy kis Registry-szkriptet (fájlkiterjesztés: REG) is. A

```
C:\Windows\System32\cmd.exe /k %windir%\System32\reg.exe ADD·HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System /v·EnableLUA /t·REG_DWORD /d·0 /f
```

szkripttel kikapcsolható a felügyelet, vizsgálja pedig így lehet kapcsolni:

```
C:\Windows\System32\cmd.exe /k %windir%\System32\reg.exe ADD·HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System /v·EnableLUA /t·REG_DWORD /d·1 /f
```

A Registry módosítása után újra kell indítani a PC-t.

Egy másik, még biztonságosabb megoldás, ha virtuális PC-t hozunk létre, egy erre alkalmas szoftverrel (pl. VMWare, Parallels), először itt próbáljuk ki az adott programot, majd ha minden rendben lezajlott, a főpróba után következhet az éles bevetés.

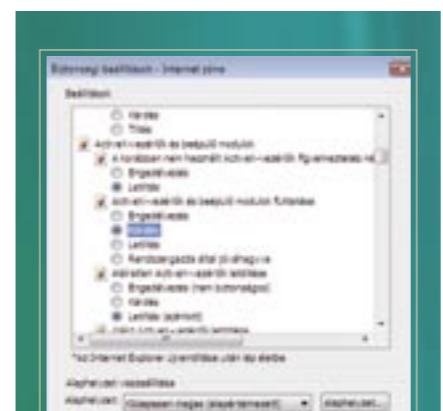
Szülői felügyelet: használati idők, letöltések és elérések szabályozása

A Vistánál pontosan rögzíthetjük, milyen időpontokban jelentkezhet be a PC-re egy felhasználó, vagy hogy milyen weboldaltakat, programokat és játékokat indíthat el.

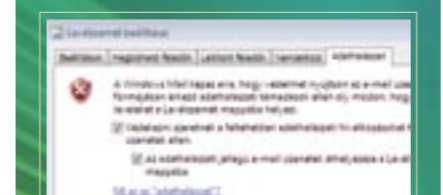
A letöltéseket is megakadályozhatjuk. Ezt megtehetjük úgy, hogy csak egyes célokat engedélyezünk, vagy általános kategorizálással határozzuk meg a megengedett műveleteket, például úgy, hogy bekapcsoljuk a korlátos minősítés vizsgálatát a Vista-kompatibilis játékoknál. XP-ben is vannak hasonló funkciók, ám a Vistánál ez sokkal fejlettebb és könnyebben használható.

Így működik Vistánál: A Szülői felügyelet beállításához rendszergazda-jogosultság szükséges. Indítsuk el a Vezérlőpulton a *Szülői felügyelet/Felhasználók szabályozása*-t, válasszuk ki a fiókot, amelynek a jogait korlátozni akarjuk, és kapcsoljuk be a *Szülői felügyelet* alatt a *Be: jelenlegi beállítások érvényesítése*-t. A Vista az alapértelmezésben bekapcsolt *Tevékenységjelentés*-en keresztül dokumentálja, hogyan használja a megfigyelt felhasználó a számítógépet. Egy kattintás a *Tevékenységjelentések megtekintése* linkre kimerítő áttekintést ad a végzett tevékenységekről. De vigyázat: az ilyen információk gyűjtése munkahelyen gyakran büntetendő, gyerekeinknél pedig bizalmatlanságot szül.

Így működik XP-nél: Rendszergazdai jogosultságokkal a parancsso-

FIGYELMEZTETÉS KÉRÉSE Ha engedélyezzük, akkor az IE7 figyelmeztet bennünket minden ActiveX indításakor

HORGASZNI TILOS A Windows Mailben mindenképpen kapcsoljuk be az adathalászat-szűrőt

ron állíthatunk be időben korlátozott PC-használatot, a *net user* parancs beírásával, amelyet a korlátozandó felhasználói fiók nevének és a */times:* paraméternek kell követnie. Utána adjuk meg a bejelentkezésre engedélyezett napokat (h, k, sze, cs, p, szo, v), tegyük vesszőt, és írjuk be az engedélyezett óraidőt teljes órákban. Időtartamot kötőjellel adhatunk meg, tehát például *h-v* vagy *18-20*. Ez a megoldás azonban csak a mindenkori felhasználó bejelentkezését korlátozza, ha már bejelentkezett, és átlépi a megadott időszakot, a Windows nem fogja automatikusan kijelentkezteni.

TIPP Vistánál a fenti *Felhasználók szabályozása* ablakban, a *Windows beállításai* alatt, a békésebb Időkorlátok alkalmazásával elkerülhetjük a következő családi botrányt. Ezzel meghatározhatjuk, mikor legyen egy felhasználói fiók letiltva. Csak ezen az időn kívül lehet bejelentkezni, és ha közeledik az engedélyezett használati idő vége, a felhasználó figyelmeztető üzenetet kap. Ez 15 perccel az idő lejáratá előtt, majd pedig még egyszer, egy perccel előtte történik. Utána a Vista automatikusan leáll, és a bejelentkező képernyőt mutatja. A felhasználó a következő bejelentkezéskor adatvesztés nélkül ott folytathatja, ahol abbahagyta.

Internet Explorer 7: Nagyobb védelem az új zónamoddellel

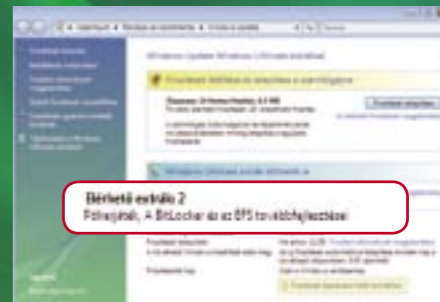
Az új Internet Explorer 7 Vista alatt egy speciális védett módban (Integrity Level) fut. Többé nem változtathat meg rendszermappákat vagy felhasználói beállításokat, így végre megakadályozza a hamisított weboldalak rejtett Registry-manipulációit. Emellett a Microsoft a zónamoddelt is optimalizálta. Szűrőlés közben a böngésző közepes fokozatú biztonsági beállításokkal működik, és ha egy weboldalt veszélyesnek tart, akkor automatikusan felerősíti a biztonsági beállításokat. Csak a helyi hálózatra érvényesek alacsony védelmi fokozatok.

Így működik Vistánál: A három biztonsági szintet egyenként konfigurálhatjuk. A legcélszerűbb a már létező *Közepesen magas szint* finomhangolása. Ehhez válasszuk a böngészőben az *Eszközök/Internetbeállítások* menüpontot, és kattintsunk a *Biztonság* regiszterlapon az *Egyéni szint*...-re. Mivel például az ActiveX-objektumok potenciális kockázatot jelentenek, az *ActiveX-vezérlők és beépülő modulok futtatása* legyen *Letiltás* vagy →

Vista-frissítés veszélyek és stressz nélkül

A Windows Vista védelme is lyukacsos, mint az ementáli sajt. Ezen – akár az XP esetében – rendszeres Windows-frissítésekkel próbálnak segíteni. Az első biztonsági patchet a Vista már telepítés közben felkínálja. Mikor az operációs rendszer fut, ez teljesen automatikusan lezárja a legveszélyesebb réseket. Ennek ellenére megéri vetni egy pillantást a *Biztonsági központ*-ra. A javított meghajtókat, rendszerbővítményeket és egyebeket ugyanis csak akkor kapjuk meg, ha kifejezetten kérjük.

Ha az operációs rendszer már működik, a bővítményeket utólag még bármikor beszerezhetjük. Nyissuk meg a Vezérlőpulton a *Biztonsági központ*-ot, majd a *Windows Update*-et. Adjuk ki a Vistánál a parancsot: *Frissítések keresése*. Az *Elérhető frissítések* megjelenítésével ellenőrizzük, milyen javítások állnak rendelkezésre. Jelöljük ki a számunkra fontos bejegyzéseket, és válasszuk a *Frissítések telepítését*. A Vista Ultimate büszke tulajdonosai itt még ragadják meg az alkal-

EXTRÁK A VISTÁHOZ Az Ultimate-verzió tulajdonosai különböző extrákat, például egy pókerjátékot kapnak Windowsukhoz

mat, és ellenőrizzék, vannak-e újabb Vista Ultimate Extrák. Ehhez az oprendszerhez a Microsoft külön szolgáltatásokat kínál, például a *BitLocker* merevlemez-titkosítást vagy a *DreamScene* videóhátteret.

Így működik XP-nél: Éppúgy, mint a Vistánál, csak a létfontosságú frissítések települnek fel automatikusan. A *Start/Minden Program/Windows Update* útvonalon a Microsoft weboldalra jutunk. Kattintsunk az *Egyéni keresésre*. Ellenőrzés után a *Szoftver* (választható) és a *Hardver* (választható) alatt utánanézhetünk, milyen egyéb kiegészítések telepíthetők operációs rendszerünkre.

Kérdés beállításán. Ugyanezt a beállítást válasszuk a *NET-keretrendszerre támaszkodó komponensek* alatt is, az *Authenticode aláírással nem rendelkező komponensek futtatásához*. Ügyeljünk arra, hogy a *Biztonság* regiszterlapon be legyen kapcsolva a *Védett mód engedélyezése*. Ha a számítógépet többen is használják, kapcsoljuk még ki a *Tartalmak* regiszterlapon az *Automatikus kiegészítés-t*. Mostantól biztonságosan szűrölhetünk a weben.

Így működik XP-nél: Annak, aki még a régi Internet Explorer 6-ot használja, tanácsoljuk, azonnal nyergeljen át az aktuális IE7-re, amely a *Microsoft Windows Frissítési szolgáltatás* belül ingyenesen letölthető. Ez nagyobb biztonságot és kényelmet nyújt, így például több lapos böngészést és átdolgozott kezelőfelületet. A Vista védett módjáról (Integrity Level) azonban XP alatt le kell mondanunk.

TIPP Nem veszélyesebb ugyan, de annál idegesítőbbek az előugró reklámlablakok. Úgy szabadulhatunk meg tőlük, ha a *Beállítások/Adatvédelem* regiszterlapon pipát teszünk az *Előugró ablakok blokkolásának bekapcsolása* elé. A *Beállítások* alatt a *Közepes* szint gondoskodik róla, hogy a legtöbb idegesítő ablakot kiszűrjük.

Windows Mail: spamek és veszélyes adathalász levelek kiszűrése

A Vistánál a nem túl biztonságos Outlook Express-t a Windows Mailre cserélték. Ez a program elődjénél sokkal jobban védett az adathalász levelek ellen, és azonnal riaszt, ha ilyen észlel. Emellett törli a veszélyesnek minősített fájl mellékleteket, és erről a levél fejlécében értesít. A spamszűrő hatékonyan kiszűri a nem kívánatos reklámokat, de a beszívargott leveleket akár a helyi menüből is spamnek nyilváníthatjuk. XP alatt inkább válasszunk egy alternatív levelezőprogramot.

Így működik Vistánál: Ha rendszeresen egy adott országból vagy nyelven kapunk spameket, akkor ezt könnyen megakadályozhatjuk: az *Eszközök/Levélszemét beállításai* ablakban váltunk a *Nemzetközi* regiszterlapra. A *Letiltott legfelső szintű tartományok* listája hivatkozásra kattintva válasszuk ki azoknak az országoknak a tartományát, amelyekből soha többé nem szeretnénk üzenetet kapni: például »RU«-t Oroszország esetében. Ezután a *Letiltott kódolások listájáról*

nyelveket vagy karakterkészleteket tilthattunk le, hogy később a Windows Mail az ilyen nyelvű üzeneteket automatikusan spamként értékelje és kiselejtse.

Ha egy idegen alkalmazás megkísérel e-maileket küldeni a postafiókunkról, akkor a Windows Mail figyelmeztet erre minket. Ehhez az *Eszközök/Beállítások* alatt a *Biztonság* regiszterlapon be kell kapcsolni a *Figyelmeztetés, amikor egy alkalmazás a nevében próbál meg levelet küldeni* beállítást. Ha ilyen figyelmeztetést kapunk, ideje elindítani egy kimerítő vírusvizsgálatot.

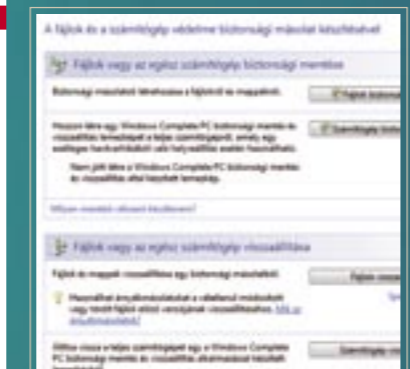
Így működik XP-nél: Ahelyett, hogy továbbra is a könnyen támadható Outlook Express-szel büntetnénk magunkat, inkább használjuk a free-ware alternatív Thunderbird 2-t (www.mozilla.org). Ez az ingyenes program is rendelkezik megfelelő szűrővel adathalász levelek és levélszemét ellen, valamint védelme is megfelelően erős, és ezért cserébe még a kényelmes és egyszerű használatról sem kell lemondanunk.

TIPP Az adathalász üzenetek a Windows Mailnél a bejövő postában, és nem a levélszemét mappában landolnak. Válasszuk a *Beállítások/Levélszemét beállításait*, és az *Adathalászat* regiszterlapon kapcsoljuk be az *adathalászi jellegű e-mail üzenetek át-helyezése a Levélszemét mappába* beállítást. A *Beállítások* regiszterlapon állítsuk a védelmi szintet magasra. Így a Windows Mail még alaposabban kiszűri a spam üzeneteket. Törölés előtt gyorsan még ellenőrizzük a levélszemét mappát, nehogy tévesen odasorolt üzeneteket is töröljünk.

Windows Complete PC: teljes partíciók mentése a háttérben

A Vista komolyabb változatai tartalmaznak egy rendkívül hasznos segédprogramot: a *Windows Complete PC*-t. Ezzel kényelmesen készíthetünk biztonsági másolatot egyes fájlokról és teljes partíciókról is. Mindez a háttérben történik, míg mi a megszokott módon dolgozunk a PC-nken. XP alatt – és a kevésbé drága Vista-változatoknál – telepítsünk egy kiegészítő programot, hogy értékes adataink biztonságban legyenek.

Így működik Vistánál: Jelentkezzünk be rendszergazdaként, és indítsuk el a *Vezérlőpulton a Biztonsági mentés és visszaállítás központját*. Válasszuk a *Fájlok biztonsági mentése*-t. A következő ablakban adjuk meg a célmeghajtót. Erre a legalkal-

PROFI ADATMENTÉS Ebben az ablakban állítjuk be a Vista új adatmentési funkcióit

MENJÜNK BIZTOSRA Hogy a többi fájl típusról is készüljön biztonsági mentés, jelöljük be a További fájlokat is

sabb egy külső merevlemez vagy hálózati meghajtó, megfelelően nagy szabad tárhelyel – semmi esetre sem az a lemez, amelyen a rendszer van. A következő ablakban jelöljük ki, milyen fájl típusokról készüljön biztonsági mentés: képek, zene, videó stb., valamint adjuk meg, milyen gyakran, milyen napokon, hány órakor készítsen a Vista backupot. Végül kattintsunk a *Beállítások mentése és biztonsági mentés indítása* parancsra. A teljes partíció-image készítése is ugyanilyen séma szerint történik.

Így működik XP-nél: Cseréljük le a beépített Biztonsági mentés szolgáltatást a Perfect Image 11-re az Avanquesttől. Ingyenes változatnak ajánljuk a DirMS-S/ Buzzsaw-S kettőst, amelyet megtalálunk a www.dirms.com alatt – de ezek használata tanulást és némi odafigyelést igényel.

TIPP A Vista Ultimate többre kerül, mint egy hét Mallorcán. Ezzel szemben a Perfect Image 11 nem csak Vista, hanem XP alatt is működik – és alig kerül többre 10 ezer forintnál. A program a teljes partíció-ról biztonsági mentést készít, anélkül, hogy megzavarná munkánkat. ■

Bemutatjuk új otthonát: download.chip.eu/hu

Csatlakozzon Ön is

Európa legújabb interaktív közösségi oldalához!

Töltsön le, töltsön fel, értékeljen, teszteljen, szóljon hozzá!

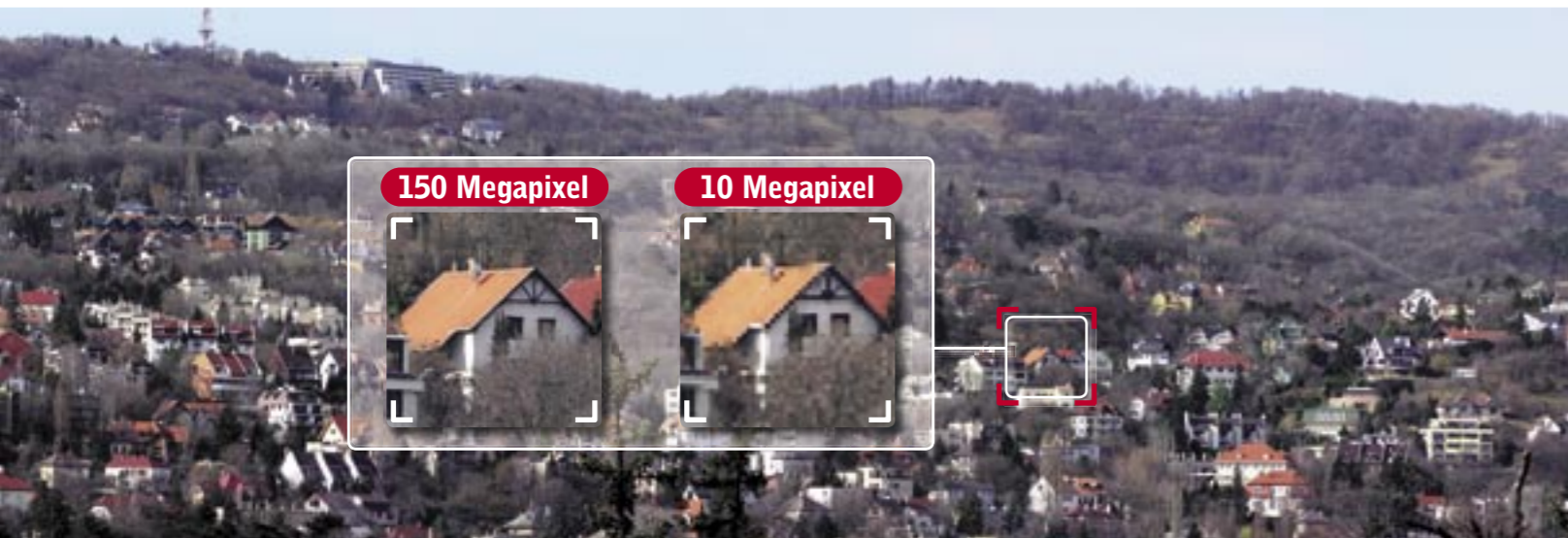
Legyen Ön is a CHIP közösség szakértője!

Több mint 34 000 ingyenesen letölthető szoftver...

Több mint 206 000 regisztrált felhasználó...

Több mint 4000 teszt és értékelés...

Száz megapixel felett

Kiállításokon gyakran találkozunk hatalmas méretű és felbontású speciális fotókkal és panorámaképekkel. A digitális technikával ilyet bárki készíthet otthon is. *Rosta Gábor*

Ebben a cikkben

150 megapixeles fotó kompakt kamerával

Panorámaképek készítése

A szükséges eszközök

Tipp a tökéletes eredményhez

Sikerült elkészítenünk fotós karrierünk legszebb tájképét – amely annyira jól sikerült, hogy szeretnénk valóban plakátméretben is viszontlátni. Sajnos egy közönséges fényképezőgéppel készített fotó esetében az A4-es méret felett már csak pénzünket pocskolnánk: még a 10-12 Mpixeles képek is homályos pixelhalommá esnek szét komolyabb méretű nagyítás után.

A valóban nagyfelbontású (20 Mpixel feletti) képek létrehozására szolgáló speciális fényképezőgépek az átlagember számára megfizethetetlenek – ám a digitális technológiának hála, egy egyszerű trükkel egy közönséges, nagy optikai zoommal rendelkező kompakt kamerával is készíthetünk akár 1000 Mpixelnél is nagyobb felvételt.

Az eljárás hasonlóan működik a panorámafotózáshoz: egymás után kis átfedésekkel készített képeket kell összeilleszteniük szá-

mítógépünk segítségével. A leírt módszer tehát panorámaképek készítésére is alkalmas.

SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Három láb, egy lencse...

A gigapixeles álomhatár megcélzásához egy komolyabb (de nem feltétlenül csúcs-

kategóriás vagy professzionális) digitális fényképezőgépre, állványra, számítógépre és pár, az internetről letölthető szoftverre lesz szükségünk.

Kezdjük a felszerelés legdrágább alkotójával, a fényképezőgéppel! Mivel a gigapixeles képek a lehető legnagyobb optikai nagyítással készülő részképekből állnak, érdemes minél nagyobb átfogású kamerá-

Kis segítség a tökéletes eredményhez

Cikkünkben egy 25 részképből álló, 150 Mpixeles képet készítettünk – a teljes folyamat a fényképezőgép felállításától a kész kép CD-re írásáig közel 6 órát vett igénybe. Ha tehát szeretnénk meg-

VÍZMÉRTÉK Ezzel a kiegészítővel biztosíthatjuk, hogy a horizont vízszintes maradjon

célozni az 1000 Mpixeles álomhatárt, és tökéletes eredményre is vágyunk, a legjobb eszközökre lesz szükség. A cikkben ismertetett felszerelést a hosszadalmas állítgatás megkönnyítésére érdemes kiegészíteni egy apró alkatrészsel.

Annak érdekében, hogy elkerüljük a rengeteg fotó „vízszintbe” forgatását és az így létrejövő torzulást, érdemes inkább a fényképezőgépet vízszintbe állítani. Ha állványunkon nincs erre szolgáló vízérték, szerezzük be a HAMA vakupapucsba illeszthető vízértékét (kb. 7000 Ft). Ennek segítségével biztosíthatjuk, hogy a kamera valóban vízszintes legyen, és mozgatása is egy vízszintes körív mentén történjen.

val dolgozni. Legjobb tehát az ultrazoom kategóriából (10-15x-ös optikai zoom) választani legalább 6-8 Mpixeles felbontással, DSLR tulajdonosoknak pedig egy minél nagyobb gyújtótávolságú objektívet beszerezni. Hasznos tulajdonsága a fényképezőgépeknek, ha az állvány rögzítésére szolgáló csavarhely az objektív optikai tengelyével egy vonalba esik, de a távolabbi tárgyak fotózásakor ez nem igazán lényeges. A panoráma-üzemmód meglehetősen nem fontos, ám a teljesen manuális üzemmód elengedhetetlen a tökéletes eredményhez.

A rengeteg részkep miatt (amelyek a lehető legkevesebb tömörített formátumban kell, hogy készüljenek) szükségünk lesz egy nagyméretű memóriakártyára is. A példánkban szereplő, és a cikk elején is látható, 150 Mpixeles kép 25 „részképből” áll össze, amelyek egyenként 24 MB-osak (TIFF formátumban készültek).

Az egyes felvételek kényelmes beállításához szükségünk lesz egy állványra is – nem feltétlenül szükséges a legprofibb, ám legyen kellően stabil, és fényképezőgépünket kényelmesen tudjuk rajta állíta-

ni egymástól függetlenül a függőleges és a vízszintes tengely körül is.

A képek összeállítására használt számítógép iránti elvárás a Windows operációs rendszer, a minél több memória és gyors processzor. Az egyes fotók pontos összeillesztése meglehetősen komoly feladat. Nemcsak az azonos pontokat kell felismerni, de a kép helyzetétől függően bizonyos mértékű torzításra is szükség van. Ezekre a feladatokra a 30 napig ingyenesen használható *PTAssembler* a legalkalmasabb program, amely a <http://www.tawbaware.com/ptasmblr.htm> weboldarról tölthető le. A kényelmes munkához szükségünk lesz még két kiegészítő szoftverre: az *Autopano* (<http://autopano.kolor.com>), amely megkönnyíti a felvételek összeillesztését, és az *Enblend* (<http://enblend.sourceforge.net>) az egyes képek közötti illesztési vonalak eltüntetésére. (A programok lemez-mellékletünkön is megtalálhatók.)

A letöltött programokat az utasításoknak megfelelően még telepíteniük kell: a *PTAssembler* saját setup fájljal működik, az *Enblend* és az *Autopano* viszont nekünk kell külön egy könyvtárba kicsomagolni, és

ezt a könyvtárat megadni a *PTAssembler File/Preferences/Plugins* ablakában.

RÉSZKÉPEK KÉSZÍTÉSE

Csak szépen, csak sorban...

Ha megvan a kiválasztott téma, felállítottuk az állványt, és elhelyeztük a fényképezőgépet, kezdetünk fotózni. Állítsuk kameránkat manuális üzemmódba, célozzuk be a téma legfontosabb részét, válasszuk ki a legnagyobb zoomállást, és ezután állítsuk be a megfelelő expozíciót, fehéregyensúlyt és így tovább – ezen aztán a részképek készítése közben már semmiképpen se változtassunk! Az autofókusz sem árt kikapcsolni, miután sikerült az élességet pontosan beállítanunk.

Ha megvagyunk, elkezdhetünk dolgozni. Sorban egymás után készítsük el az egyes részképeket (érdemes mondjuk balról jobbra, és fentről lefele haladni). Mivel a fotókat összeállító szoftver munkájához közös pontokra van szükség, a képeken hagyjunk 10-20 százaléknyi átfedést. ■

1. KÉPGYŰJTÉS

Másoljuk át a képeket a fényképezőgépről egy számítógépre, és indítsuk el a *PTAssembler*-t. Húzzuk át a program ablakába a frissen készített részképeket, ahol azok a fontosabb adataikkal együtt rögtön táblázatos formában is megjelennek. Az *Auto-Create* gomb segítségével egyetlen lépésben készíthetünk panorámaképet, de ez a módszer, bár kényelmes, mégsem tökéletes. Ilyenkor több olyan jellemzőt nem tudunk beállítani, amit pedig jó lenne a kifogástalan végeredményhez.

Jelöljük inkább ki az összes képet, és nyomjuk meg az *Autopano Selected* gombot. Ekkor külön ablakban elindul az *Autopano* program, és megkeresi az egyes képeken az összetartozó pontokat.

2. LENCSEADATOK

A *Step 2* gombra előbukkanó fülön az objektív és a kész kép jellemzőit állíthatjuk be. A *Lens type* legyen *Rectilinear*, és nem túl nagy látószögű képek esetében érdemes ugyanazt a beállítást választani a *Panorama Projection* mezőben is. Ezután tegyük pipát a *Link FOV* mező elé, válasszuk ki a *Focal Length* opciót, és adjuk meg a 35 mm-es rendszerre átszámított gyújtótávolságot.

Gépünkéről többnyire tudjuk a 35 milliméterre átszámított zoomtartományt – ez legyen most 35-420 mm. Nézzük meg az objektívet, amelynek feliratai között megtalálható a gyújtótávolság: 6-72 mm. A megfelelő értékeket elosztva (35/6, illetve 420/72) ugyanazt az értéket kapjuk (5,83-t), ez pedig épp az átszámítási tényező (multiplier).

3. ÖSSZEFÜZÉS

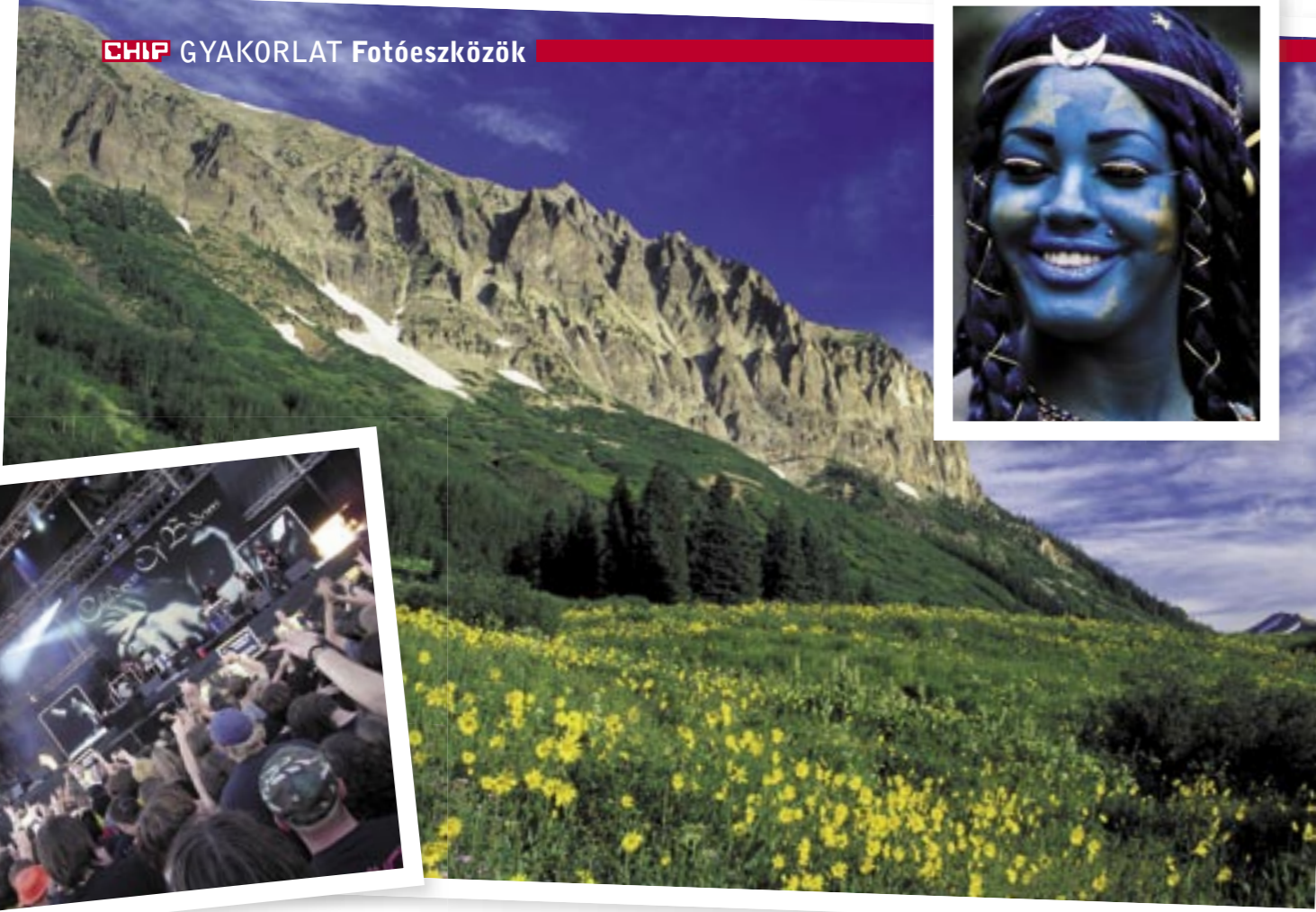
A *Step 4* gombbal elérhető fülön csak az első oszlop lényeges: ki kell választanunk a referenciapontot, amelyet a kész panorámakép középpontjának szánunk. A *Ref. Image/Point* oszlopban válasszuk ki a középső képet (segítségképpen egy papírlapra le is rajzolhatjuk az egyes fotók elhelyezkedését). Egérkattintással jelöljük be a középpontot. Nyomjuk le az *OK*, majd az *Auto-Optimize* gombot. A program ellenőrzi a kontrollpont helyzetét és információt ad az esetleges problémákról. Ha mindent megfelelőnek találunk, nyomjuk meg a *Yes* gombot, és a *PTAssembler* elkészíti az előnézeti képet. Ha ez rendben van, a program ablakában az *Output File Format*-nál válasszuk a *Blended TIFF* opciót, és nyomjuk le a *Create*-et!

4. VÉGSŐ CSISZOLÁS

A végeredmény egy gigantikus TIFF formátumú kép, amely azonban még szabálytalan alakú fekete kerettel is rendelkezik. Sajnos a valóban nagyfelbontású kép ebben a formátumban szinte alig kezelhető – a legtöbb számítógépen több percet kell várnunk, amíg a merevlemezről megnyitja azt. Érdemes tehát először egy egyszerűbb képszerkesztő programban (például az ingyenes *IrfanView*-ban) egyenesek mentén levágni (*Crop*) a kép fekete keretét, és JPEG formátumban tömöríteni. A tömörítés mértékét a lehető legkisebbre válasszuk, hogy az adatvesztés minimális legyen. Mivel a fájl mérete még így is várhatóan 100 MB felett marad, érdemes CD-lemezre vagy nagyobb pendrive-ra másolni.

Az 50 legjobb fotóeszköz

A CHIP által kínált tippek és ingyenes szoftverek segítségével most tovább javíthatunk képeinken. Legyen szó akár buli-, táj- vagy portréfelvételekről, minden szebb és élesebb lesz...

Ebben a cikkben

Segédeszközök minden helyzetre
Képszerkesztés az interneten
Photoshop pluginek

A buli fantasztikus volt – az ott készült képek sajnos már nem annyira. A legbosszantóbb, hogy a vaku csak az előtérben látható arcokat világítja meg, minden más a sötétben marad. Más képek esetében a felbontás rossz, és szemcsésnek tűnnek a felvételek. Tényleg nem sikerült megörökítenünk a fergeteges hangulatot?

Nincs ok az aggodalomra: percek alatt korrigálhatjuk az összes hibát. A CD/DVD mellékletünkön található 50 segéd-

eszközzel nemcsak élettelibbé varázsolhatjuk képeinket, de profi módon szerkeszthetjük is őket. A programokat *buli*, *táj* és *portré* kategóriákba soroltuk, attól függően, hogy milyen témájú képekhez szántuk őket. Ezen kívül nélkülözhetetlen tanácsokkal is szolgálunk, és listát adunk a webes szolgáltatásokról, amelyekkel az internet segítségével javíthatunk képeinken bármely számítógépen.

BULI

Bulifotók minden éjjel

A bulikon készült képek általában túl sötétek, és meglehetősen zajosak is. Lássuk, hogyan javíthatunk ezeken a képeken!

A „másnapos” képek javítása

Program: Neat Image
OS: Win9x, Me, NT4, 2000, XP
Nyelv: Angol
Info: www.neatimage.com

Úgy tűnik, a bulikon készített digitális felvételek alkalmazkodnak készítőikhez, s a következő reggel egy pillantást vetve rájuk, meglehetősen „másnaposnak” tűnnek: tele vannak hibával, amelyeket összefoglaló néven képzajnak nevezünk. Ennek oka, hogy a vaku nélkül készül (és így a buli hangulatát jobban megörökítő) fotók készítésekor a kevés rendelkezésre álló fény miatt, a záródó röviden tartása érdekében a kamera megnöveli az ISO-érzékenységet. Ilyenkor jön jól a Neat Image. Ez a valóban profi program millió állítási lehetőséget kí-

nál a képzaj eltüntetéséhez – ám az automata beállítással is nagyon jó végeredményt kapunk. A *Profile/Auto Fine-Tune* megnyomásával sokat javíthatunk képünk szemcsézetségén.

Az ingyenes demó verzió sajnos csak JPEG-be menti a képeket, a veszteségmentes TIFF formátumba nem. Ennek ellenére a végeredmény nagyon jó. A fizetős változat többféle kiépítésben vásárolható meg (a legolcsóbb 30 dollárba kerül), és képes automatikusan egy könyvtár valamennyi állományát feldolgozni, illetve támogatja a 16 bites színmélységű képeket is. A Neat Image nemcsak önálló programként, hanem Photoshophoz, vagy más, a Photoshop által használt plugin formátumot megértő szoftverhez (pl.: Irfanview: www.irfanview.com) kapcsolható pluginként is használható. Ehhez nem kell más tennünk, mint az adott szoftver megfelelő könyvtárába másolni a Neat Image-dzsel érkező kiegészítő állományt.

TIPP Számtalan, különböző fényképezőgépekhez készült jó minőségű zajprofil tölthetünk le ingyen a gyártó weboldaláról. Ezek után már valóban csak egy kattintás a hibás képek javítása.

Sötét területek világosítása

Program: CHIP szűrő
OS: Win 2000, XP, Vista
Nyelv: angol
Info: www.filterforge.com

A vaku tulajdonképpen kétélű fegyver: képzeljük el, hogy éppen egy kerti parti közepén ülünk, és készítünk egy felvételt. A vaku villanása csak a közeli arcok bevi-

lágításához elég erős, a háttér azonban minden részletet nélkülöző fekete fal marad. Közönséges képszerkesztő-programokkal persze javíthatunk az ilyen képek kontrasztján és fényerején, csak hogy ilyenkor a háttér kivilágosodásával párhuzamosan „beég” az addig normális látványt nyújtó előtér és eltűnnek az arcok.

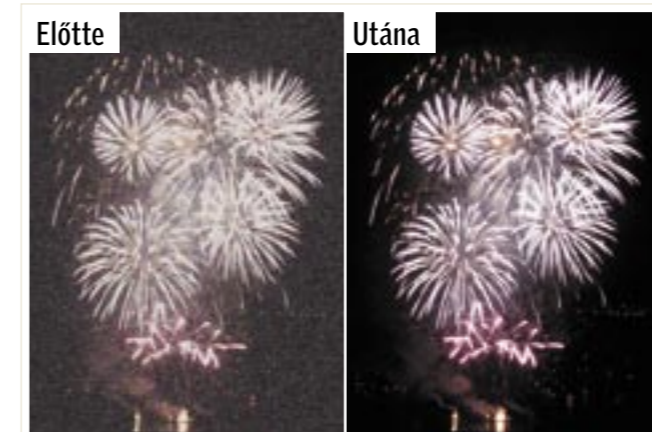
Ezt a gondot oldja meg a lemez mellékelünkön megtalálható szűrő: a program csak a sötét területeket kijavítja ki, a többi érintetlenül hagyja. Ez egyébként a CS verziótól kezdve a Photoshop alapértelmezett szolgáltatása, azoknak pedig, akik régebbi verziót használnak, vagy nincs Photoshopjuk, a CHIP változata a jó megoldás. Csupán telepítenünk kell a *Filter Forge* nevű programot (lásd 92. oldal keretes), és máris javíthatjuk a képeinket.

TIPP A szűrőt a *Filter Editor/Edit this filter* menüponton keresztül állíthatjuk be.

Nagyszerű képek mobiltelefonnal is

Program: Mobile Photo Enhancer
OS: Win 9x, NT, Me, 2000, XP, Vista
Nyelv: angol
Info: www.vicman.net

Néha még a legigényesebb fotográfus is mobiltelefonra fanyalodik egy-egy kép elkészítéséhez, például ha nincs nála a felszerelése egy házibuliban. Csak hogy az ilyen képek megvilágítása általában rossz és ezek erősen zajosak is. A Mobile Photo Enhancer segít ezen a problémán: egyszerűen csak nyissuk meg a képet, és a szoftver automatikusan megpróbálja kijavítani a kontraszt- és színhibákat is. A későbbiekben persze kézzel is javíthatunk az

ZAJTALANUL A Neat Image hatásosan és gyorsan megszünteti képeinket a sötétben, nagy érzékenységgel készült fotókon látható képzajtól, amelyet a magas érzékenység okoz

ÚJ RÉSZLETEK A CHIP által készített szűrővel és a Filter Forge segítségével a kezdetben láthatatlan részletek is előbukkannak a bulikon készült felvételeken

Legjobb eszközök BULIS KÉPEKHEZ

Különleges képek egy különleges estéről – ezekkel az eszközökkel ez is lehetséges.

- AnmanieSMP**
Tömöríti és torzítja képeinket
- CHIP Depth/Light filter**
A sötétebb részek világosítására szolgál
- Hello**
Képmegosztás Messengeren keresztül
- JPG Illuminator**
Kijavítja a színhibákat, és javít a fényerőn is
- Mobile Photo Enhancer**
Javít a mobillal készült fotókon
- Mosaic**
Egyszerű fotógálériát hozhatunk létre
- Neat Image**
Eltünteti a zavaró képzajt a fotóinkról
- TinyPic**
Képtimalizáló az internetes közzétételhez
- Bubblesnaps**
Szöveg-buborékokat adhatunk képeinkhez
- Voicethread**
Fotóinkat hangkommentárral láthatjuk el.

egyes jellemzőkön, például csökkenthetjük a vignettálódást (a sarkok besötétedését), a *Color Enhancement/Fix dark corners* menü segítségével.

TIPP A telepítés után két ikon is a Start menübe kerül: a *Process Single Image* segítségével egy, a *Process Multiple Image*-dzsel pedig több képet (akár egész könyvtárakat) kezelhetünk, teljesen automatikusan. →

A legjobb eszközök TÁJKÉPEKHEZ

A fotók oly álomszerűek, mint maga a nyaralás volt. És ez csupán pár kattintás...

- Panorama Factory**
Egyszerűen használható panorámakészítő
- Autostitch**
Gyönyörű panorámaképek készítéséhez
- CombineZ Movie**
Képek kombinálásával növeli a mélységélességet
- Light Artist**
Utólagos expozíciókorrekció
- Panorado Flyer**
Földrajzi adatokat adhatunk fotóinkhoz
- ShiftN**
Az összetartó élek párhuzamossá tételére
- FDRTools Basic**
Nagy dinamikatartományú képekhez
- TKexe Calendar**
Naptárat készíthetünk tájképeinkből
- http://editor.cellsea.com**
Internetes képszerkesztő
- Locr**
Az EXIF GPS-mezőjéből kiolvassa a készítés helyét

TÁJ Új perspektívák

A CHIP-ben már többször szót ejtettünk a HDR technológiáról, amelynek segítségével szinte festményszerű táj- és természetképeket készíthetünk.

Kontraszt-növelés

Név: FDR Tools Basic

OS: Win 98, ME, 2000, XP, Vista

Nyelv: Angol

Info: www.fdrtools.com

A milánói katedrális felettébb impozáns építészeti remekmű – ám a rengeteg hajlat és dísz miatt egyes részei árnyékban maradnak, miközben másokat élesen megvilágít a napfény. Ha fényképezőgépünk blendéjének állításával próbálkozunk, akkor azt tapasztaljuk, hogy vagy a fényes, vagy a sötét részeket tudjuk jól lefotózni, de a kettőt együtt sehogy sem. A HDR technológia éppen erre, nagy dinamikatartományú felvételek készítésére szolgál (erről a technológiáról a CHIP 2007/07-es számának 30. oldalán olvashattak részletesebben).

Ehhez először is ugyanarról a témáról kell több felvételt készítenünk, más és más blendével – a szoftver aztán ezekből állítja össze a HDR képet. A végeredmény egy olyan fotó, amelyen azok a részletek is világosan kivehetők, amelyeket egy normál képen már nem látnánk. Az eredmény önmagáért beszél, ám nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy a sikeres HDR képek készítésébe be is kell ruháznunk: masszívabb állványt, és megfelelő képességű fény-

képezőgépet is be kell szereznünk. A tökéletes végeredményre törekvők távirányítót is vásároljanak, hogy a képek teljesen élesek legyenek (ennek hiányában használhatjuk a késleltetett felvételi opciót). Mivel a különböző blendeértékekkel megismételt felvételek között még kismértékű elmozdulás sem lehet, ezzel a módszerrel csak épületeket és tájakat fotózhatunk.

A kész képeket az FDRTools Basic *Open* gombjára kattintva hívhatjuk be, ezekből a program automatikusan elkészíti a végső HDR képet. Érdeemes legalább három fotóval dolgozni, de természetesen minél több képből készül, annál látványosabb lesz a végeredmény.

TIPP Az elkészült HDR képeket az előzőekben ismertetett CHIP szűrővel tovább világosíthatjuk.

Újraélni a vakációt

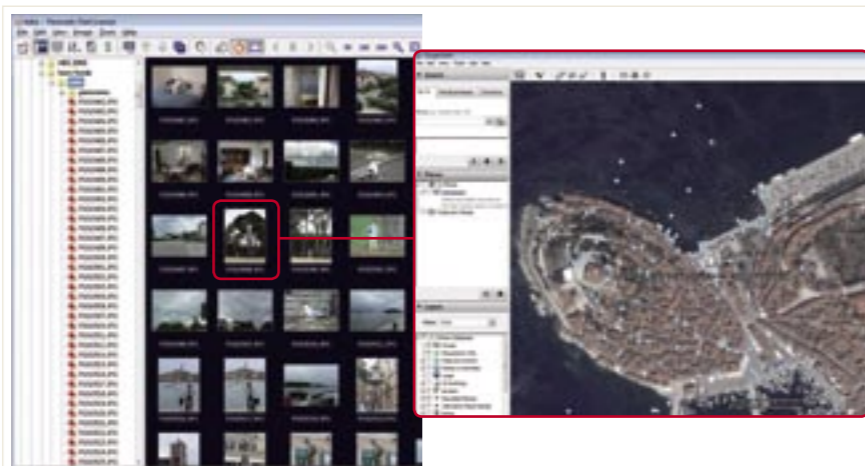
Program: Panorado Flyer

OS: Win 2000, XP, Vista

Nyelv: Angol

Info: www.panorado.com

Ha hazaértünk a nyaralásból, és szívesen átélnénk újra az utazás örömeit, a Panorado Flyer a mi programunk. Ez a jópofa kis szoftver segít, hogy saját számítógépünkön képzeletben újra elrepüljünk vakációjunk helyszínére, a *Google Earth* (<http://earth.google.com>) használatával. A Panorado Flyer telepítése után egy új parancs kerül a képek helyi menüjébe. Erre kattintva pontos helymeghatározást lehetővé tevő (hosszúság és szélesség) információkat adhatunk a fotóhoz. Ezután már csak ki kell választanunk a *Panorado Flyer* →

REPÜLŐÚT Az utazás remek volt, a táj pedig csodálatos. A Panorado Flyer és a Google Earth segítségével most madártávlatból is megnézhetjük

Segítség a kiváló PORTRÉKHOZ

A szépség sokba kerül – legalábbis a valóságban, itt ugyanis ingyen van.

- CleanSkinFX**
A bőrt simává és hibátlanná teszi
- Cartoonist**
Arcokból karikatúrákat készíthetünk
- FrameFun**
Képkereteket és hatásokat ad képeinkhez
- Passfoto Manager**
Segítség igazolványképek nyomtatásához
- Red Eye Remover Pro**
Kiváló szoftver a vörösszem-effektus ellen
- Redfield Face Control**
Arc kifejezés módosítására
- RPM Beautifier**
Gyorsan és egyszerűen javít portréinkon
- U.R. Celeb**
Jópofa újságborítókhoz hozhatunk létre vele
- Battleout**
Véleményezhetjük kész képeinket
- www.pikipimp.com**
Internetes képszerkesztő

CD mellékleten DVD mellékleten Link a CD/DVD-n

Megjelent az új Computer Panoráma!

Nyári
nyereményzőn
500 000 Ft
értékben!

Most Toshiba
notebook-ot is
nyerhet!

NOTEBOOK KIEGÉSZÍTŐK

Mi kell a tökéletes mobilitáshoz?

A legjobb extrák
Apple notebookok
Vásárlási tippek

Teszték:

Notebookok mindenkinek

A legjobb készülékek, mérsékelt áron

Újratöltött patronok

Megtakarítás minőségromlás nélkül

Tápegységek

Márkás tápok igényeseknek

Tippek, trükkök:

Digitális fotótípek

Keretezés, antitolás és más huncutságok

Panoramakép-készítés

Megmutatjuk, hogyan illesztheti össze digitális felvételeit

Router-iskola

Legyen profi a routerek telepítésében és konfigurálásában!

Keresse az
újságárusoknál!

Show location from Google Earth menüpontot, és kezdődik a repülés!

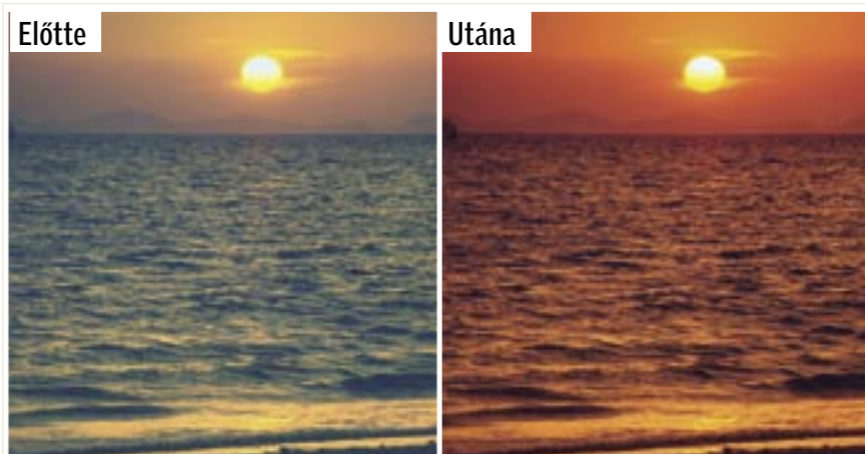
TIPP Egyes digitális fényképezőgépeknek eleve van GPS vevőjük, vagy ilyenekkel közvetlenül összeköthetjük őket. Bármelyik megoldásról is van szó, ezek az eszközök jelentősen megkönnyítik a Panarado Flyer használatát.

Új megvilágítás
Program: Light Artist
OS: Win98, ME, 2000, XP
Nyelv: Angol
Info: www.vicman.net

De szép is lenne, ha egy napnyugta minden csodás fényét és színét megörökíthetnénk! Ebben segítségünkre lehet a Light Artist nevű szoftver, amellyel utólag, a fotó elkészülte után is meghatározhatjuk, hogy milyen legyen a kép megvilágítása és milyenek legyenek a színek.

Például: szeretnénk hangsúlyozni a naplemente vörösét? Semmi gond, adjunk egy kicsit több színt a képhez. Ha nem teszszene az eredmény, könnyen helyrehozhatjuk az „Original Image” segítségével.

TIPP A gyakran használt beállításokat a Light Settings/Save menüpont segítségével el is menthetjük. Ugyanitt számtalan, gyakran használt beállítással is találkozhatunk, amelyek a már említett naple-

SZEBB FÉNY Ha elégedetlenek vagyunk a megvilágítással, a Light Artist segíthet – napfelkeltétől naplementéig változtathatjuk meg képünk színhatását

mente, vagy például a tavasz első fénysugarainak megörökítésekor segíthetnek.

PORTRÉ
Szépség egyetlen kattintásra

Kíváncsiak vagyunk, hogy mi a tökéletes külső titka? Tegyük még szebbé modelljeinket a számítógép segítségével – a digitális technikával nemcsak a bőrön található hibákat tüntethetjük el, hanem akár a szemek színén is változtathatunk.

Szép szemek
Program: Redfield Face Control
OS: Win98, ME, NT4, 2000, XP
Nyelv: Angol
Info: www.redfieldplugins.com

Modellünk túl sokat aludt, ezért most fáradt tekintettel néz farkasszemet az objektívünkkel? A Photoshop pluginként használható Redfield Face Controllal feleslegessé tehetjük a reggeli bögre kávéját. A szoftver felismeri az arc jellegzetes pontjait, mint például az orrot, ajkat vagy szemeket, és automatikusan korrigálja az

Szűrőkészítés – házilag

A legtöbb képszerkesztő-program számtalan szűrőt kínál, ám ezek sokszor elmaradnak az igényeinktől. A megoldás: készítsünk saját effektet a Filter Forge segítségével. Ez egy shareware program, amit akár ingyen is megkaphatunk, ha a tesztidőszak 30 napja alatt feltöltünk három saját szűrőt a készítő internetes adatbázisába. A CHIP most megmutatja, hogyan használhatjuk ezt a remek szoftvert.

Az első lépések
 Nyissunk meg egy tesztképet a File/Open Image menüpont segítségével. A bal oldali oszlopban számtalan effekt látható, kategóriák szerinti bontásban. A tesztnek választott kép a hatás kiválasztásakor automatikusan megváltozik.

Saját szűrő készítése
 Kattintsunk a jobb oldalon felül található Filter Editor gombra, és válasszuk a Create

a new filter opciót, majd kattintsunk az Open Filter Editor-ra. A jobb oldali Components nevű oszlopban az External/Image-re kattintva a Filter Editor-ba betölthetjük az előbb megnyitott képet. A Filter Editor-ban már eleve ott láthatjuk a végeredményt mutató Result nevű ablakot. Ha például egy élesítő (Sharpen) szűrőt akarunk készíteni, a Components oszlop Processing menüje alatt találjuk meg a Sharpen szűrőt – húzzuk ezt be az egérrel a munkaterületre, és az Image kimenetét (zöld nyíl) kössük össze a Sharpen bemenetével (bal oldali kis zöld négyzet). A Sharpen kimenetét is össze kell még kötnünk a Result bemenetével, ahol máris megjelenik a szűrőnk által készített kép.

Javítás és továbbfejlesztés
 Szűrőnkhez természetesen anyyi és olyan eszközt adhatunk hozzá, amennyit csak szeretnénk. Általában a zöld négyzetekkel jelölt

SZÜRÉS A Filter Forge segítségével különleges szűrőket tölthetünk le az internetről és saját effektet is létrehozhatunk

bemeneteket a zöld háromszögekkel jelölt kimenetekkel köthetjük össze, a szürke négyzetek olyan helyeket jelölnek, ahol az adott effekt működési paramétereit változtathatunk. Az eddig is jól használható Components oszlopból a Controls menüpont alatt található beállítási lehetőségekkel minden egyes „alszűrőhöz” egyéni értékeket adhatunk meg. Ha elégedettek vagyunk az eredménnyel, mentjük el a szűrőt (File/Save Filter), és ha gondoljuk, töltsük is fel az internetre a Filter/Submit to Library... menüpont segítségével.

MODELL A Photoshoppal működő RPM Beautifier tisztává varázsolja a bőrt, és különböző effektusok segítségével minden képet szebbé tesz

esetleges problémákat. Az Expression csúszka segítségével beállíthatjuk a javítás mértékét. Ízlésünknek megfelelően a szemeket nagyobbra, az ajkakat érzékibbé varázsolhatjuk, és az egész arcot kerekesebbé vagy vékonyabbá tehetjük – a megfelelő eszközök együttes használatával még az arckifejezésen is módosíthatunk.

Gyönyörű arcok
Program: RPM Beautifier
OS: Win98, ME, NT4, 2000, XP
Nyelv: Angol
Info: www.redpawmedia.com

Egy szeplő itt, egy ránc ott – senki sem tökéletes. Legalábbis addig, amíg nem használjuk ki a Beautifier névre hallgató szoftver képességeit. Ez a Photoshop plugin sokat segíthet portréink szerkesztése közben. Négy opciója van: Diffusion – ez egy soft fókuszhoz hasonló hatás, ami eltávolítja a bőr nagyobb hibáit, tökéletesen simává varázsolva azt. A Brightness elrejti a szeplőket, míg a Saturation segítségével napbarnított, vagy éppen sápadt külsőt kölcsönözhetünk alanyunknak. A Strength csúszka segítségével az említett effektusok erősségét szabályozhatjuk (a túl sima bőr például mesterséges hatást kelt).

TIPP 1 A Black & White szolgáltatással érdekes megvilágításokat és infravörös felvételnek tűnő képeket hozhatunk létre.

TIPP 2 Ahhoz, hogy ezt a Photoshop plugint az ingyenes GIMP (www.gimp.org) képszerkesztő-program alatt is használhassuk, a PSPI nevű (szintén ingyenes) eszközkészlet szükségünk – ez a www.gimp.org/~tml/gimp/win32/pspi.html címről tölthető le.

Képszerkesztés a világhálón
Program: pikipimp
OS: Internet
Nyelv: Angol
Info: www.pikipimp.com

Éppen úton vagyunk, a noteszgép otthon maradt, az internetkávészó gépein pedig nem találunk megfelelő képszerkesztőt. Szerencsére a világhálón rendelkezésre áll a megfelelő eszköz: a pikipimp. A szerkeszteni kívánt képet vagy feltöltjük egy weblapra, vagy a jelenlegi elérhetőségét adjuk meg egy URL formájában, és a pikipimp programját máris használhatjuk: színeket cserélhetünk, kivághatjuk az érdekes részeket, illetve különböző effektek is rendelkezésre állnak. Ha valami különlegesre vágyunk, képeinken új „alkotóelemeket” is elhelyezhetünk, például villogó csillagokat, szövegeket, jópofa parókákat vagy cigarettákat.

Kiváló minőségű animált képeket és szövegbuborékokat is létrehozhatunk a képregényszűrő segítségével (az így készülő képregény nem rajzos, hanem fotókból áll össze).

Ha elrontottuk a szerkesztést, vagy nem tetszik egy effekt, nyugodtan kikapcsolhatjuk, az eredeti kép nem vész el, ami roppant hasznos tulajdonság. Az elkészített képet le is tölthetjük, de ha szükséges, e-mailben is elküldhetjük bárhova – vagy feltölthetjük bármilyen más weboldalra is.

TIPP A privát célokra szánt képeknél ne felejtsük el a Submit to Gallery opciót kikapcsolni, ellenkező esetben fotóink minden, a weboldalra érkező látogató számára láthatók lesznek.

A legjobb eszközök: CHIP-VÁLOGATÁS

Amire mindenkinek szüksége van: a legjobb ingyenes programok

- 36 Image Converter** - Képfarmátumok között konvertálhatunk
- AniMake** - Animált GIF-eket hozhatunk létre
- Dup Detector** - Duplikált képek megkeresésére
- FastStone Capture** - Képernyőkép-lopásra
- Filter Forge** - Saját szűrők készítésére
- Photo - Mosaic** - Bármilyen képből mozaikot készíthetünk
- GIMP** - Photoshophoz hasonló, ám ingyenes szoftver
- Imazer** - Átméretezés automatizálására
- IrfanView** - A legjobb ingyenes képnézegető
- IrfanView Plugins** - Hasznos kiegészítők az IrfanView-hoz
- JAlbum** - Ingyenes, JAVA alapú fotóalbum-készítő
- Noiseware Community Edition** - Színes hibák és foltok eltávolítására
- Paint.NET** - Hasznos képszerkesztő-program
- PhotoFiltre** - Nagy szűrőgyűjtemény
- Pixcavator** - Többféle képhiaba korrekciójára
- Scan2PDF** - PDF készítésére szkennelt képekből
- Stepok's Raw Importer** - RAW konverter
- StripFile** - EXIF adatok törlésére
- The Rastorator** - Képek poszterméretűvé nagyítására
- Winmorph** - Morph-eszköz képek egymásba alakításához

Windows eszközök, amik tényleg segítenek

Gyorsabb PC, szélesebb internet, még több Windows szolgáltatás – és mindez ingyen. A CHIP a legjobb tuning eszközökkel szolgál, de megmutatja azt is, mit célszerű nagy ívben elkerülni.

Ebben a cikkben

- Windows használat kényelmeseen
- Olvasói TOP10: csak a legjobbak
- Kész csőd: 5 tuningkacsa
- A leghasznosabb tuningklasszikusok

Száz százalékos gyorsulás, rejtett funkciók előhívása, amikről még a PC-nk gyártója sem tudott, és persze hibátlan biztonság, egyetlen programmal – ilyen és ehhez hasonló ígéretekkel hiteget több cég is, amiből persze semmi sem igaz. Tesztjeinkből kiderült, a legtöbb állítólagos rendszertuning nem eredményez sebességnövekedést, sőt, sok esetben még lassítja, legrosszabb esetben pedig tönkre is teszi a Windowst. Az ilyen álcószoftverek éppolyan gyorsan repülnek ki az ajánlott és általunk is használt programok toplistájából, mint ahogy a Megasztár zsű-

rije rostálja ki a világhírré vágyó kappanhangú énekeseket. Más optimalizáló eszközök hajdan ugyan reményteljesnek tüntek, mára azonban kiöregedtek – „program-castingunkon”. Az utolsó körbe csak azok jutottak, amelyek innovatív funkcióikat a teszt során bizonyították, és új képességekkel ruházzák fel a Windowst. A valóban értékes programok kényelmesebbé teszik a munkavégzést, átvállalják az elkerülhetetlen rutinmunkákat és mindehhez használatuk sem igényel pilótavizsgát. Következzenek tehát az internet és a Windows tuning-szupersztárjai.

Anonim és reklámmentes szörfölés
 Kategória: Internetböngésző
 Név: XeroBank 2.0.0.4a
 Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

A biztonságos és reklámmentes szörfölés első helyezettje: az újabban Xerobank névvel illetett Torpark a Firefox böngészőt

kombinálja a Tor anonimizáló eszközzel. Az aktuális verzió nemcsak a személyes adatok, ma egyre gyakoribb, eltulajdonítása ellen véd, hanem véget vet a reklámban felbukkanásának is. Ez utóbbi az Adblock plus nevű beépített Firefox-modulnak köszönhető, ami kikapcsolja a zavaró bannereket és flashanimációkat. Különösen azért jár plusz pont az eszköznek, mert nem hagy hátra bejegyzéseket a Registry-ben, és a Windows rendszerfájlokat sem módosítja. Ezenkívül USB-sticke is menthetjük az eszközt és onnan is indíthatjuk, akár egy U3-as alkalmazást.

TIPP Amennyiben a Tor-on keresztüli kapcsolat lelassul, kattintsunk a Flush Tor Circuit gombra. Így újra felépül a kapcsolat az anonimizáló szerverekhez. Számolnunk kell azonban azzal, hogy a Tor-on keresztül felépített, anonim szörfölés valamelyest lassúbb, mint a normális, nem védett internetkapcsolaton keresztüli internetezés.

Olvasói TOP10

A CHIP bemutatja a <http://download.chip.eu/hu> oldal legkedveltebb tíz tuning-letöltését. A programok a CD/DVD-n is megtalálhatók.

- 1 TuneUp Utilities 2007**
A tuningcsomag 30 napos demó változata
- 2 Everest Home Edition 4**
Elemzi a hardverösszetevőket
- 3 HD Tune 2.53**
HDD-nk biztonságáról gondoskodik
- 4 PowerStrip 3.74**
VGA kártya tuningolása, könnyedén
- 5 CPU-Z 1.40**
A legmegbízhatóbb információk
- 6 TweakUI 2.10**
A Microsoft tuningprogramja
- 7 ATI Tool 0.26**
Az ATI- és Nvidia-monitorokártyák eszköze
- 8 Connection Booster 4.0**
Gyors internetkapcsolatról gondoskodik
- 9 CPU Cool 9**
Felügyeli a hardverösszetevőket
- 10 WinOptimizer 4.35**
450 tuningbeállítást kínál

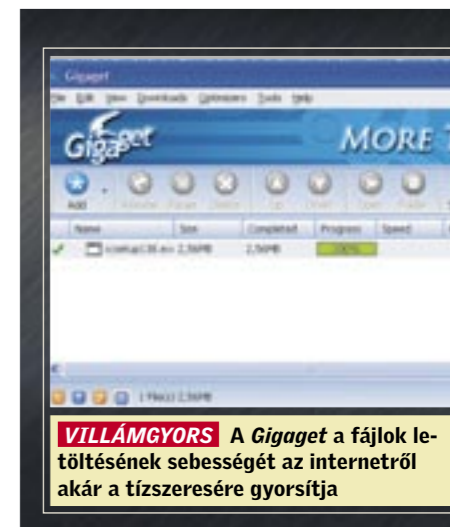
CD mellékleten DVD mellékleten

2 Szupergyors letöltések
 Kategória: Letöltési menedzser
 Név: Gigaget 1.0.0.23
 Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP

Ez az eszköz valóban óriási, ha nagyméretű fájlok letöltéséről van szó. A Gigaget az üresjáratokat és a webkiszolgálók kihasználatlan tartalékait használja ki a letöltéshez. Ezt az eljárást Net-Grid-technológiának nevezik, amivel legjobb esetben a letöltési sebesség akár a 10x-esére is gyorsulhat. A Gigaget beépül a két legismertebb böngészőbe, a Firefoxba vagy az Internet Explorerbe is. Ha kijelöljük a vírusirtónkat, a Gigaget a fájlokat már letöltés közben átvizsgálja káros kódokat keresve. A kényelmi funkciók között nagyon hasznos szolgáltatások sorakoznak, mint például a gép kikapcsolása a letöltések befejeztével.
TIPP Telepítés után a böngészőben egy Gigaget ikon jelenik meg. Egyszerűen húzzuk erre az ikonra a letöltendő fájlt, és a letöltés azonnal elkezdődik. Emellett a letöltendő fájlok linkjeinek manuális hozzáadása is támogatott. Ha a kis ikonra nincsen szükségünk, kapcsoljuk ki a View/Display Mode/Customized pontokon keresztül.

3 Ingyenes szuper-router
 Kategória: Spórolás a neten
 Név: Vyatta Community-Edition 2
 Rendszer: Win 2000, XP

A Vyatta a takarékoság mestere. Az Enterprise-routerok drágák, a Cisco 2821 például kereken 4 000 euróba kerül. Ezért az árértékviszony magas szintű biztonsági funkciókkal szolgálnak, és akár 1 Gigabit/s →

VILLÁMGYORS A Gigaget a fájlok letöltésének sebességét az internetről akár a tízszeresére gyorsítja

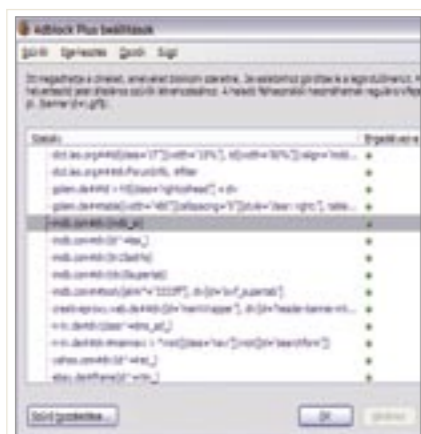
sebességre is képesek, feltéve, hogy rendelkezünk megfelelő hálózati kártyával. A Vyatta szimulálja számítógépünkön a Cisco-routert és ez semmibe sem kerül nekünk. A router indításához csak az ISO fájlt kell kiírni a CD/DVD-mellékletéről egy nyers lemezre, majd ezzel kell bootolnunk a számítógépet. Alternatív módszerként hozunk létre a szintén ingyenes VMWare Server-rel vagy Virtual PC-vel egy virtuális számítógépet, és ezen futtassuk a Vyatta eszközt. Mivel a profi router kezelése nem éppen egyértelmű, ajánlatos regisztrálni magunkat a gyártó weboldalán (www.vyatta.com), ahol ezt átfogó, angol nyelvű kézikönyvvel és segítséggel hálálják meg.

TIPP Első bejelentkezés után módosítsuk az előre beállított *vyatta* jelszót, ellenkező esetben bárki bejelentkezhet új routerünkre.

A zavaró reklám kikapcsolása

Kategória: Böngésző modul
Név: Adblock plus 0.75
Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

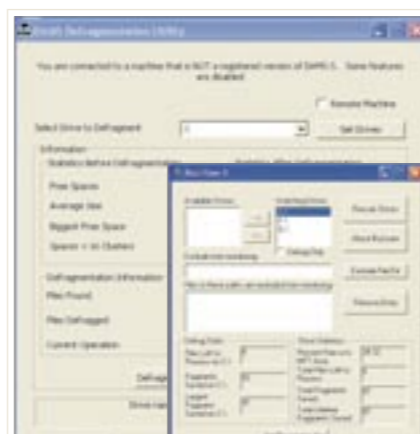
Hangulatos zene, izgalmas filmek – ezt mindenki szívesen látja. De a Flash-videók kíméljenek. Elfoglalják a fontos területeket, hangos zenével riogatnak – csak zavarják a nyugodt böngészést. Az Adblock reklámblokkoló a reklámpar eme új fejlesztésének

GONDTALAN SZÖRFÖLÉS Az Adblock plus-ban megadhatjuk, hogy mely reklámokat szeretnénk látni vagy letiltani

nem tud megálljt parancsolni, tekintve, hogy a flash filmek saját szinten (layeren) futnak. Megszületett azonban az utód, az Adblock plus, ami már ezekkel is megbirkózik, és cserélhető szűrőszabályokkal szolgál. Az ilyen szabályokhoz – ugyancsak ingyen – az Adblock-közösséghez csatlakozva juthatunk. Ebben az esetben a reklámok minden fajtája elé védőfalat emelhetünk, és ezt egyszerűen frissíthetjük is.

TIPP Az Adblock plus kezelése csaknem megegyezik az elődjével. Amennyiben még

ÉSZREVÉTELLEN GYORSÍTÁS A DirMS-S és a BuzzSaw páros a merevlemezeket automatikusan töredezettségmentesíti

sosem dolgoztunk az Adblock eszközzel, a <http://adblockplus.org/en/documentation> címen részletes angol nyelvű leírást találunk.

Automatikus defragmentálás

Kategória: Merevlemez-tuningolás
Név: DirMS-S/BuzzSaw
Rendszer: Win 2000, XP

A legerősebb duó: a DirMS-S és a BuzzSaw figyelni a merevlemez állapotát. Ez fontos, hiszen az adatok töredezettsége megbéníthatja a leggyorsabb PC-t is. A folyamat tel-

3D-S ABLAKOK Az XP-felület előzetes ablakában a Visual Tooltip-pel akár háromdimenziós elforgatásokat is végezhetünk. Ez a Vistában csupán álom, XP alatt könnyedén elérhető

jesen automatikus, nem foglalja le az erőforrásokat, hanem mindkét program szolgáltatásként épül be a Windowsba, és intelligens módon csakis a Windows üresjártait (Idle Time) használja.

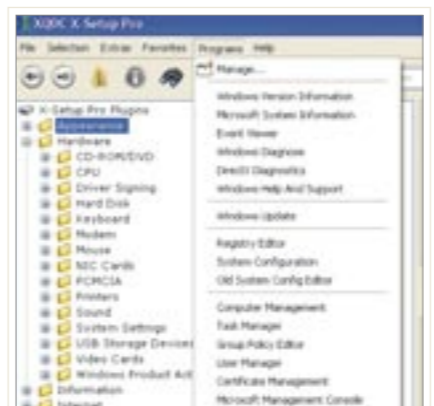
TIPP Először defragmentáljuk merevlemezünket a DirMS-S eszközzel. Később erre már nem lesz szükségünk, helyette támaszkodjunk a BuzzSaw-ra, ez már egyedül is képes a felügyeletre.

Adatlok eltávolítása

Kategória: Registry tuning
Név: CCleaner 1.4
Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

Tiszta sor: a CrapCleaner mindenféle adatlomot eltakarít és a Rendszerleíró adatbázist is megtisztítja. A szörfölés nyomainak eltüntetésével a biztonságról is gondoskodik. A CrapCleaner nemcsak a tipikus lomtár mappákat vizsgálja át, hanem kijelölhetjük bármelyik mappát, amit ezután állandóan figyel majd a CCleaner.

TIPP Az eszköz telepítésekor figyeljünk rá, nehogy „ránk szózzanak” egy Yahoo-Toolbar. Ezért pontosan olvassuk át a párbeszédablakokat.

MEGA-TUNING Az X-Setup Pro 1900 darab, részben jól elrejtett Windows funkcióhoz és szolgáltatáshoz fér hozzá

Egyszerre több számítógép tuningolása

Kategória: Teljes körű tuningolás
Név: X-Setup pro 9
Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

Ennél többet sehol sem kapunk: az X-Setup Pro hozzáférést biztosít több mint 1900, többségében elrejtett Windows-funkcióhoz, ráadásul a program – beépített modulokon keresztül – még tetszőlegesen tovább is bővíthető. Az eszköz az elvégzett tuningbeállításokat egy XML fájlba menti el, és ezeket a kérésünkre a hálózat más számítógépeire is továbbítja. Még a különböző felhasználók vagy számítógépek rendszerleíró adatbázisát is tetszés szerint cserélheti az eszköz. Ha valami mégis balul sülné el, egyszerűen vonjuk vissza módosításainkat, és máris minden visszakerül az eredeti állapotába. Az X-Setup Pro USB-stickről, vagy a BartPE Enabler segítségével, bootolható CD-ről is indítható. A 9.0 verzió óta az eszköz a Windows Vista operációs rendszert is teljes mértékben támogatja.

TIPP Az integrált Makro-Recorder segítségével a Windows tuningolását tökéletesen automatizálhatjuk.

A Recovery-CD teljes verziója

Kategória: Rendszerépítés
Név: XP ISO-Builder 3
Rendszer: Win XP

Tökéletes Windows XP már első indításkor: az XP ISO-Builder 3 segítségével tetszés szerinti Windows XP telepítő CD-eket készíthetünk. Ha kombináljuk a PC-nkhez kapott driver CD-vel, teljes rendszer-helyreállító CD-t nyerünk, ami már az első indításkor is tökéletesen a gépünkre van szabva.

TIPP Teszteljük az ISO-imaget egy virtuális CD-meghajtón, vagy egy virtuális számítógépen. Csakis akkor írjuk ki véglegesen az elkészített CD-t, ha már minden hibátlanul működik.

A számítógép sebességének mérése

Kategória: Teljesítménymérés
Név: PC Wizard 2007
Rendszer: Win 2000, XP

Ha tudni szeretnénk, mennyivel lett gyorsabb PC-nk egy-egy tuning-tipp alkalmazását avagy egy új hardver telepítését követően, mérjük meg „új” gépünk sebességét a PC Wizard-dal. Az eszköz emellett a meglévő hardverösszevetőkről is bőséges és pontos információval szolgál, és az egyes komponensek hőmérsékleteit is felügyeli.

TIPP Kombináljuk az ingyenes Motherboard-Monitor eszközzel (<http://mbm.livewiredev.com>), így mindent kideríthetünk a rendszerünkről, és azt is könnyen megtudhatjuk, hogy mi a leggyengébb láncszem.

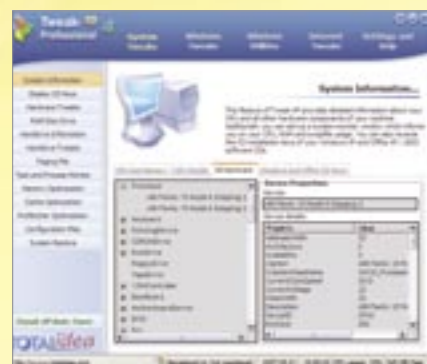
Vista szintű kényelem az XP számára

Kategória: Taskbar tuningolás
Név: Visual Tooltip 2.2
Rendszer: Win XP, Vista

Mini előzetes: A Windows Vista képes megmutatni az ablakok miniatűrjét. Ez mindenképp akkor hasznos, ha több ablakot is lehúztunk a Tálcára. A Visual Tooltip ezt a hasznos funkciót XP alatt is →

Mi lett belőlük? A CHIP bemutatja a három legjobb tuningklasszikust

A használhatatlan tuningprogram hamar eltűnik a süllyesztőben. Csak a legjobbak maradnak talpon, amiket a CHIP laborban is nap mint nap használunk. Íme a dobogós helyezettek:

1. helyezett: Tweak-XP v4 és VI Vista
■ Barátságos kezelőfelületű programok, külön XP-hez és Vistához. Rengeteg hasznos beállítást elvégezhetünk egyetlen kattintással, és nincs gond akkor sem, ha később mégsem találjuk hasznosnak – a programok rendszeresen készítenek visszaállítási pontokat.
Info: www.totalidea.com

2. helyezett: jv16 PowerTools 2007
■ Az átütő siker eredménye: ez a tuningklasszikus időközben fizetős lett, így teljes értékű változatához 7 ezer forintot kell fizetnünk. A Powertools funkcióinak sokasága a Registry-bejegyzések egyszerű módosításától kezdve a hálózat tuningolásáig terjed.
Info: www.macecraft.com

3. helyezett: SiSoft Sandra Lite XI SP3
■ A hardverelemzés klasszikusa a Lite-változatban még mindig ingyenes, emellett azonban már léteznek további, pénzért megvásárolható verziók is. A Sandra több mint 60 eszközt kínál, amelyek segítséget nyújtanak a rendszerhibák felkutatásakor.
Info: www.sissoftware.net

Az 5 legrosszabb tuningtipp

Számos program nem méltó a figyelmünkre, ennek ellenére makacsul tartják magukat a köztudatban, annak ellenére, hogy haszontalanok, sőt, néha lassítják is a Windowst.

Kernel-lapozás kikapcsolása

Még a drága tuningprogramok is bevetik ezt a funkciót, ami csupán a *DisablePagingExecutive* Registry-bejegyzéshez rendel 1-et. A Microsoft szerint az SP3-as csomag megjelenése előtt a Windows NT esetében ez még ésszerű volt, ma azonban már csupán kompatibilitási okokból létezik, és semmilyen hasznos funkciója sincs.

RAM-memória optimalása

Freeware-ek ezrei szeretnék kiüríteni memóriánkat, ami ésszerűtlen, hiszen ezzel lassítják PC-nket. A Windows olyan fájlokat helyez ide, amelyeknek állandóan elérhetőnek kell lenniük, hiszen innen tölthetők be a leggyorsabban. Ha egy eszköz kipucolja a memóriát, a fájlokat a merevlemezről kell előbányászni, ami sok időbe kerül. Sajnos hiába hangzik ígéretesen, ha memória szűkben vagyunk, akkor kizárólag a még több memóriamodul vásárlása a biztos megoldás.

Prefetch-mappák megtisztítása

A Prefetch, azaz előtöltési funkció segítségével az XP optimalizálja a bootolást. Ehhez a szükséges fájlok a Prefetch-mappába kerülnek. Amennyiben eltávolítjuk ezeket, a Windowsnak ismét létre kell hoznia – így a bekapcsolás tovább tart.

Bootlogó kikapcsolása

A */noguiboot* paraméter hozzáadásával a *boot.ini* fájlban a Windows állítólag gyorsabban indul, mivel ekkor nem töltődik be a bootlogó. Ez csupán észrevétlen gyorsulást eredményez, mivel a Windows a fájlokat párhuzamosan tölti be. Amennyiben mégis van némi sebességnövekedés, az akkor is csupán nanomásodpercekben mérhető, hiszen ez mindössze egyetlen, kis felbontású kép.

QoS kikapcsolása

Hamis örökzöld a QoS (Quality of Service) szolgáltatás kikapcsolása. Az XP állítólag a sávszélesség 20 százalékát tartalékolja a szolgáltatás számára. A Microsoft évek óta harcol ez ellen a hazugság ellen.

elérhetővé teszi. Azonban akkor sem érdektelen, ha már Vistát használunk: az előzetes ablakának mérete állítható és 3D-s ábrázolás is lehetséges. Ezzel a *Visual Tool-tip* túlszárnyalja a *Vista Aero Glass*-t is.

TIPP Amennyiben zavaró a program zöld háttere a *Tálcán*, az *Options/Dock* ponton keresztül a *Transparency* (Áttetszőség) sorban adjunk meg 0 értéket.

Húsz különböző asztal használata

Kategória: Asztalmenedzsment

Név: Dexpot 1.4

Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

A Linux- és a Unix-felhasználók ezt a komfortot már az operációs rendszer születésétől fogva élvezik – a Microsoft azonban a több munkafelület egyidejű kezelésével még Windows Vista esetében sem vesződött. Pedig valóban praktikus lenne, ha külön Office-, játék- vagy internet-asztalok dolgozhatnánk, és ezek között tetszőlegesen ide-oda kapcsolgathatnánk. Szerencsére van megoldás a gondra, méghozzá a nagyszerű és kisétvágyú *Dexpot* nevű szoftver. A program akár 20 virtuális asztalfelület egyidejű felügyeletére is képes, és ezzel még a legtöbb Linux-disztribúciót is túlszárnyalja. A *Desktop-sabályok* segítségével valamennyi létrehozott Asztalhoz egymástól eltérő külsőt és ablakviselkedést határozhatunk meg.

TIPP Aktiváljuk a *Desktop Manager*-t, így gyorsabb a váltás az egyes asztalok között.

Háromdimenziós Asztal az XP számára

Kategória: 3D-Asztal

Név: Spaces

Rendszer: Win 2000, XP

Több gyártó is verseng a legjobb Windows XP 3D-felület díjáért, de csak egy jutott fel sikerlistánkra: a *Spaces* 3D-s látványt nyújt a processzor és a grafikus kártya túlterhelése nélkül. A konkurencia vagy csak kockákra és golyókra vetíti az ablakot, vagy olyan sok erőforrást igényel, hogy megéri inkább a Vista Aeróját választani. A *Spaces* egyetlen hátránya: a minden funkciójára képes demó programot csupán 14 napon keresztül élvezhetjük, ezt követően nagyjából 5 ezer forintot kell érte fizetnünk.

TIPP A *Spaces*-ről képernyőképet készíthetünk a *PrintScreen*-nel. A kategória más eszközei esetén ehhez speciális szoftvekre lenne szükségünk, például a *SnagIT* vagy a *HyperSnap DX* programokra.

3D-S ABLAKOK A *Spaces* térbeli felületéhez nincs szükség méregdrága hardverekre vagy látványosan sok erőforrásra

KERESÉS ÉS INDÍTÁS Az „m” betű megadását követően a Colibri eszköz minden „m” betűvel kezdődő eszközt listáz

Programok gyors előhívása

Kategória: Programindító

Név: Colibri 1.7

Rendszer: Win 98, Me, 2000, XP, Vista

Még ha a Microsoft-rajongók nem is hallják szívesen, az Apple OS X egyes területeken még mindig fényekkel jár a Windows előtt. Ennek többek között a *QuickSilver* az oka, amelynek segítségével az OS X alatt villámgyorsan kereshetők és indíthatók a programok. A *Colibri* ezt a funkciót végre a Windows Asztalon is elérhetővé teszi. A program különösen nagy segítséget jelent, ha a felhasználó nem ismeri egy eszköz pontos nevét. Egyszerűen adjuk meg az első betűt az *Enter Search Term* mezőben, és a *Colibri* máris listázza a megadott betűvel kezdődő alkalmazásokat.

TIPP A *Ctrl + Space* billentyűkombináció segítségével a *Colibri* felületét jóval gyorsabban előhívhatjuk.

Mindenkinek a legjobb tarifát

Szörföljünk bárhol, a mobil internet akkor éri csak meg, ha a megfelelő tarifát választjuk. A CHIP segítségével minden felhasználó megtalálhatja a legjobb ajánlatot.

Időszakos felhasználó

Elsősorban mobiltelefonjával, és csak ritkán, rövid ideig használja az internetet, e-mailt is csak néha küld.

Üzleti felhasználó

Okostelefonjával elsősorban a levelezését intézi – naponta többször is ellenőrzi postafiókját, ám az interneten ritkán keresgél.

A megszállott

Szinte mindig a neten lóg, általában noteszgépet és adatkártyát használva. Internetezési szokásai megegyeznek egy átlagos otthoni felhasználóéval.

Ebben a cikkben

A legjobb tarifák

Tipp: ingyen net hotspotok segítségével

Költséghatékony elérés

Ajánlatok áttekintése

Az e-mailek ellenőrzése kedvenc éttermünkben, a legközelebbi vonat indulási idejének megkeresése a kocsiban vagy moziműsor böngészése a Balaton partjáról – mindez egyszerűen megoldható a mobil internet segítségével. A mobiltelefon-hálózatok nyújtotta internetelés egyre népszerűbb: tőlünk nyugatra, az amerikai Comscore cég felmérése szerint a német felhasználók harmada használja ezt az elérési formát. Magyarországon ugyan ettől még messze vagyunk, de a három szolgáltató rohamléptekkel építi ki a valódi internetélményhez szükséges szélessávú hálózatot. Jelenleg a fővárosban, a legnagyobb vidéki városokban, illetve a nyári idény kedvelt helyein (Balaton, Velencei-tó) általában mindhárom szolgáltatónál elérhető a harmadik generációs hálózat, de GPRS vagy EDGE kapcsolatot szinte bárhol találhatunk.

A gondtalan internetezés feletti öröm azonban az első számla megpillantása után hamar

ürré változhat – ha nem figyelünk oda, könnyedén több tízezer forintnyi extraköltséget halmozhatunk fel. Különösen vigyázzunk a nem csomagkapcsolt (azaz a nem GPRS, EDGE vagy 3G-s) hozzáféréseknél: itt a számlázás ugyanis idő- és nem adatforgalom-alapú. Egy sima GSM kapcsolaton keresztül egy weboldal lassan jön le és pénztárcánkat is alaposan megterhelheti. Csomagkapcsolt csatlakozást használva, a számlázási egység általában 10 KB – tehát például az aktuális CHIP honlap (700 kb-ot) teljes letöltéséért akár 560 Ft-ot is fizethetünk. Érdemes alaposan átböngészni az egyes szolgáltatók ajánlatait, és internetezési szokásainknak megfelelő választunk közülük.

Időszakos felhasználóknak: Néha napján...

Ha ritkán netezünk, és akkor is rövid ideig, valószínűleg az előfizetési díj alapján kell majd döntenünk. A menetredek, moziműsor havi egy-két alkalommal történő igénybevétele még az 5-10 MB-ot sem éri el (különösen ha mobiltelefonra optimalizált weboldalakat keresünk csak fel), így válasszuk a legolcsóbb csomagokat (mint például a Pannon MobilAdat Start, Vodafone Internet Start). Ezeknél havidíjjal nem kell számolnunk, és csak a forgalmazott kb-otok után kell fizetnünk.

Ha ritkán van szükségünk az internetre, viszont többet szeretnénk letölteni (vagy például nyaralás közben is szeretnénk néha megnézni leveleinket, de amúgy nincs szükségünk erre), választhatjuk a Pannon Mobil Adatjegyét: ez 190 Ft-ért 10 MB adatforgalmat biztosít. Korlátozást jelent azonban, hogy ezt a 10 MB-ot egy napon belül fel kell használnunk, különben elvesz. Hasonló konstrukció a T-Mobile Net One, amely napszaktól függően más és más összegbe kerül (részletesen lásd a megfelelő táblázatban).

Üzleti felhasználóknak: Levél mindenhol – alacsony havidíjért

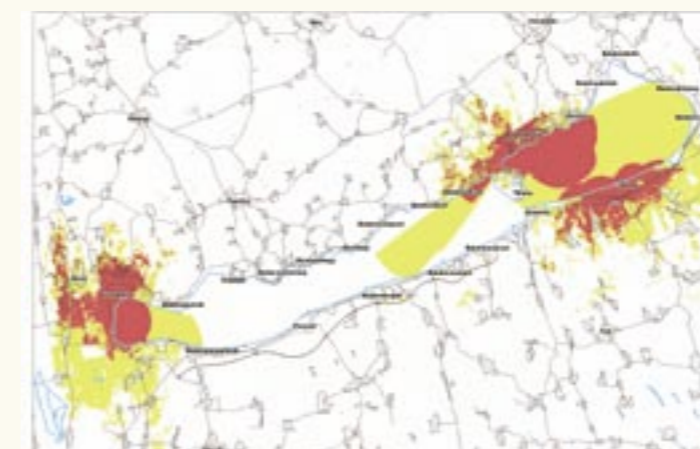
A mobil internetet használók túlnyomó része levelezésre használja azt. Nekik valószínűleg a legjobb választás valamelyik havi 50 MB ingyenes adatforgalmat biztosító csomag (érdeemes kihasználni a keretes írásunkban említett takarékosági ötleteket). Ez az adatmennyiség több ezer levélre elegendő, és még az időnkénti internetelés is belefér – ilyenkor azonban fokozottan ügyeljünk az adatszámoló állására, mert a web igen gyorsan elfogyaszthatja a rendelkezésre álló keretet. Ha túllépjük ezt, akkor már minden le- és feltöltött 10 kb-ért fizetnünk kell, de kevesebbet, mint a havi előfizetési díjat nem igénylő csomagok esetében. →

Vodafone HSDPA – Internet Szabadon

A Vodafone Magyarország teljes 3G hálózatát HSDPA üzemmódra kapcsolta, így jelenleg Budapesten és környékén, emellett öt vidéki nagyvárosban, Győrött, Pécsen, Szegeden, Debrecenben, Miskolcon, és három Balaton-parti városban, Siófokon, Keszthelyen és Balatonfüreden biztosítja a 3,6 Mbit/s-os maximális letöltési és 384 kbit/s-es feltöltési sebességű hozzáférést. A gyorsaság mellett a megoldás előnye, hogy egy rövid és egyszerű telepítés után a szolgáltatás azonnal használható.

Az Internet Szabadon akció keretében több szempontból egyedülálló ajánlatot nyújt a Vodafone. A két éves hűségnyilatkozattal igénybe vehető csomag havi díja 5000 forint, de az első hónap díjmentes. Az internet kapcsolathoz szükséges eszközök mindössze 1 forintért vásárolhatók meg. További újdonságnak számít, hogy az ügyfél három munkanapon belül visszaviheti a készüléket a vásárlás helyszínére, és minden további kötelezettség nélkül lemondhatja a szolgáltatást, amennyiben az valamiért nem nyerte el tetszését. Az akció igazi különlegessége, hogy az 5000 forint havidíjon felül nem számol fel forgalmi díjat a szolgáltató és nincsen adatmennyiségi megkötés sem, az egyetlen kikötés, hogy a fájlcsere alkalmazások használata esetén az összeforgalom nem haladhatja meg a havi 5GB-t. Ezen kívül azonban tetszőleges mennyiségű e-mail küldhető és fogadható, tetszőleges számú weboldal látogatható meg, akár zenéket, képeket vagy filmeket is letöltve. Az internetes telefon, videotelefon és on-line TV is szabadon használható. Szintén nincs korlát a vállalati hálózatok távoli elérésének adatforgalmával kapcsolatban sem.

További részletek a www.vodafone.hu/mobilinternet oldalon olvashatók.

Vodafone 3G/HSDPA lefedettség a Balatonnál

Azon felhasználók számára, akik még 50 MB-ot sem forgalmaznak, a Pannonnál egy 3 MB-ot tartalmazó csomagot is találunk. Ha csak rövidebb, mindössze „szövegből” álló leveleket küldünk és fogadunk, ez elég is lehet egy hónapra, 490 Ft-os előfizetési díja pedig kedvezőnek mondható.

Adatforgalomban a Vodafone nyújtja a legtöbbet – náluk 2000 Ft-ért már 200 MB áll rendelkezésre, és a további kbájtokért is csak 48 fillért fizetünk.

Neten lógóknak: Vigyázzunk a határookra

Állandó nagysebességű kapcsolatra vágyunk? Ebben az esetben valamelyik legálább 5-10 GB adatforgalmat biztosító csomagra lesz szükségünk. Ha valóban fontos a gyors internetelés, nem árt tájékozódni a szolgáltatók által biztosított 3G-s lefedettségéről is. A 3G itt természetesen kötelező, és a 384 kbps letöltési sebesség elégnak is tűnik, ám a 64 kbps-os feltöltési sávszélesség kevésnek bizonyulhat, ha ebben az irányban is nagyobb mennyiségű adatot forgalmazunk.

A 10-15 GB adatforgalmat biztosító csomagok általában 10-15 ezer forintba kerülnek, a határ átlépése után pedig 10 fillér körül kell fizetünk minden forgalmazott 10 kbájt után. ■

Pénztakarékos tippek

Pár ügyes trükkel csökkenthetjük a mobilinternet-hozzáférés költségét.

✓ Csak a Tárgy letöltése

E-mail hozzáférésünket állítsuk be úgy, hogy a leveleknek csak a tárgyat hívja (Push-megoldások esetében küldje) el nekünk – ez alapján pedig mi már eldönthetjük, hogy a levél többi részére is szükségünk van-e. A megfelelő beállításokat rendszerint a szolgáltató weboldalán vagy mobiltelefonunk dokumentációjában megtaláljuk.

✓ Csatolmányok maradjanak a szerveren

A nagyméretű mellékleteket tartalmazó levelek alaposan megnövelhetik adatforgalmunkat, miközben például mobiltelefonunkon úgy sem tudunk mit kezdeni PowerPoint prezentációval! Levelezőklien-sünkben vagy a Push-szolgáltatást biztosító szerveren ezért állítsunk be egy felső határt az átküldött mellékletekre. Az ennél nagyobb csatolmányokat majd számítógépünkön nézzük csak meg.

A legjobb tarifák

A CHIP összegyűjtötte, és felhasználó – típus szerint csoportosította a szolgáltatók nyújtotta csomagokat.

Az árak esetében tudnunk kell, hogy a szolgáltatók között öldöklő harc folyik – tehát a cikk adatai a június végi állapotokat tükrözik. A megfelelő szolgáltatás kiválasztása előtt azonban a megadott honlapokon nem árt tájékozódni az aktuális árakról, amelyek folyamatosan csökkennek. Sok pénzét spórolhatunk meg egy-egy akció kihasználásával is, hiszen a szolgáltatók a hűséges ügyfeleket igyekeznek megtartani.

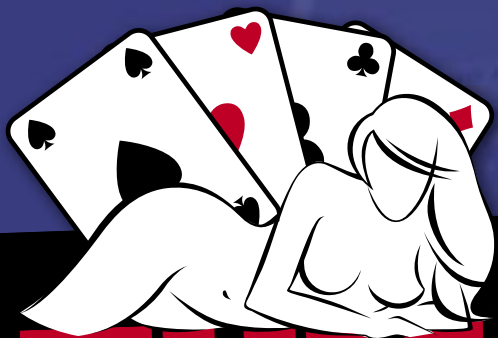
		Ár				Info
Szolgáltató	Csomag	Havi díj (Ft)	Havi díjban foglalt forgalom (MB)	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) csúcsidejében	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) azon kívül	www.
Pannon	MobilAdat Start	0	0	8	8	pannon.hu
Pannon	MobilAdat Napijegy	190 Ft/nap	10 (napidíjban foglalt)	3	3	pannon.hu
T-Mobile	Net One	napidíj: mnap 7-20ig 360 Ft, egyéb időszak: 120 Ft	500 kb/nap	6	2,4	t-mobile.hu
Vodafone	Internet Start	0	0	1,2	1,2	vodafone.hu

		Ár				Info
Szolgáltató	Csomag	Havi díj (Ft)	Havi díjban foglalt forgalom (MB)	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) csúcsidejében	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) azon kívül	www.
Pannon	MobilAdat 3	490	3	6	6	pannon.hu
Pannon	MobilAdat 50	1990	50	3	1	pannon.hu
Pannon	MobilAdat 250	3990	250	2	0,5	pannon.hu
T-Mobile	Domino Net 50	1890	50	1	1	t-mobile.hu
T-Mobile	Domino Net 2 GB	5790	2048	0,1	0,1	t-mobile.hu
T-Mobile	Net/Mobilinternet 50	1890	50*	1	1	t-mobile.hu
T-Mobile	Net/Mobilinternet 2 GB	5790	2048	0,1	0,1	t-mobile.hu
Vodafone	Internet 200 Plusz (Vitamax)	2000	200	Szolg. Kikapcs.		vodafone.hu
Vodafone	Internet 200 Plusz	2000	200	0,48	0,48	vodafone.hu

		Ár				Info
Szolgáltató	Csomag	Havi díj (Ft)	Havi díjban foglalt forgalom (MB)	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) csúcsidejében	Hátár átlépése után fizetendő (Ft/10 kbájt) azon kívül	www.
Pannon	MobilAdat 500	6990	500	1	0,25	pannon.hu
Pannon	MobilAdat 1500	12 990	1500	0,75	0,25	pannon.hu
Pannon	Mobil Internet 3	3450	3072	0,12	0,12	pannon.hu
Pannon	Mobil Internet 10	6450	10240	0,12	0,12	pannon.hu
T-Mobile	Domino Net 5 GB	9590	5120	0,1	0,1	t-mobile.hu
T-Mobile	Domino Net 15 GB	14 990	15360	0,1	0,1	t-mobile.hu
T-Mobile	Net/Mobilinternet 5 GB	9590	5120	0,1	0,1	t-mobile.hu
T-Mobile	Net/Mobilinternet 15 GB	14 990	15360	0,1	0,1	t-mobile.hu
Vodafone	Internet 5 GB Plusz (Vitamax)	5000	5120	Szolg. Kikapcs.		vodafone.hu
Vodafone	Internet 10GB Plusz (Vitamax)	10 000	10240	Szolg. Kikapcs.		vodafone.hu
Vodafone	Internet 5 GB Plusz	5000	5120	0,06	0,06	vodafone.hu
Vodafone	Internet 10GB Plusz	10 000	10240	0,06	0,06	vodafone.hu
Vodafone	Internet szabadon	5000	korlátlan**	-	-	vodafone.hu

* új előfizetőknek + 150 MB a hűségnyilatkozat idejére

** kivéve fájlcsere-el alkalmazás és 5 GB-ot meghaladó használat

FHM
PÓKERBAJNOKSÁG

 PEPSI MAX és a

bemutatja:

II. FHM EGYÉNI PÓKERBAJNOKSÁG

SZEPTEMBER 7-16.
BUDAPEST

- › INDUL A LEGNAGYOBB MAGYAR PÓKERVERSENY!
- › A NEVEZÉS INGYENES!

- › JÁTSSZ AZ ÉRTÉKES NYEREMÉNYEKÉRT!
- › JELENTKEZZ MOST!

Jelentkezési határidő: 2007. augusztus 28. A jelentkezési lapot és a verseny részleteit megtalálod a www.pokerverseny.hu oldalon.

Az esemény főpartnerei:

PEPSI
MAX

A NYERŐK HOZZÁNK JÁRNAK!

Az esemény további partnere:

annyi a világ, amennyit beletöltesz

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják Önnek a válaszokat.

A Sulinet vége

A Sulinet utolsó „rohamában” vásároltam egy ACER 5110-es típusú gépet. Hasonlóan tett az egyik kollégám is, aki utánam pár perccel hozta el az utolsó darabot. Mivel soha nem volt notebookom, ezért az elején nem is tűnt fel, hogy csak 1,5 órát bír ki a gépem akkumulátora. Egy beszélgetés során kiderült, hogy a kollégám masinája közel 3 órát bír egy töltéssel. Elhatároztuk, hogy elvégzünk egy akkumulátortesztet. Mindketten feltöltöttük a gépeket és egyszerre bekapcsoltuk. Csak szövegszerkesztőt használtunk. Az én gépem 1,5 óra alatt lemerült, a kollégám gépe viszont 3 órát bír ki egy töltéssel. Szeretném az Önök tanácsát kérni, hogy van-e lehetőségem, és ha igen, akkor milyen módon tudnám az ACER szerviznél garanciával kicseréltetni az akkumulátort? Milyen módon bizonyíthatnám a szerviznek, hogy a gépem akkumulátorának teljesítménye nem megfelelő más hasonló típusokkal összehasonlítva? M. Tamás

CHIP A kétszeres eltérés valóban nagy. Különbőség lehet még a BIOS beállításában (ha minden igaz, F2-vel lehet belépni), illetve a Windows alatti energiatakarékosági opciók közti eltérésben is. Lehet, hogy egy hálózati/WLAN modul is fogyaszt közben, a CPU is magasabb órajelen pörög. Ha egészen biztosan minden egyezik, akkor ki lehet cseréltetni a gépet, a gyári dokumentáció ugyanis általában tényleg 3 órát ír. Tehát, ha maximális energiatakarékosággal sem éri el a 3 órát tevékenység nélkül, akkor az akkumulátor nem új, hanem használt vagy felújított. A teszt további része lehet, ha a két notebook között kicseréljük az akkumulátorokat. Ha a másik gépben is gyengén teljesít, akkor az akku a hibás, ha ott nem, akkor ebben a gépben van valami rosszul beállítva. Mivel a kétszeres eltérés nagyon szembeötlő, mi az akkumulátor hibájára tippelünk. Szóba jöhet ekkor a csere vagy pénzbeli kárpótlás. Vitás esetekben a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelethez kell fordulni.

A Registry veszélyes üzem

Szabályosan uninstalláltam egy kellemetlen dekódolót a Windowszal. Mivel nem akart kipusztulni, a registryből kitöröltem az összes „dekod” és „decod” tartalmú bejegyzést. Ez a megoldás segített, ám ezzel együtt megszűnt az explorer hangja is. A be- és kikapcsolás némasága nem zavar,

CCLEANER A takarítást inkább ezzel végezzük, mint a Regedittel!

azonban interneten is csak hang nélkül tudok klipet lejátszani. Nem találtam a Windows XP súgójában semmit erről a témáról. Milyen registrykulcsokat kell létrehoznom és milyen értékekkel? K. Béla

CHIP A javítás ebben az esetben nem csak nagyon bonyolult, de szinte lehetetlen is. Közvetlen megoldás lehet, ha egy másik számítógépből ismét rákeresünk ezekre a szavakra, a találatokat pedig egyenként exportáljuk. A hibás gépen csak el kell indítani a REG kiterjesztésű állományokat, azok a registrybe importálódnak, javítva a hibát. Segíthet az is, ha telepítjük a Windows Media Codec Packet, amely – mivel az XP része – Windows 2000 alá érhető el. A regedit.exe a programok törlésének eszköze csak a legkritikább esetben lehet! Ha a Vezérlőpult alól nem tudunk törölni, akkor inkább a Rendszer visszaállítás opciót használjuk! Ne bajlódjunk „kellemetlen” kodekekkel, használjuk az ffdshow-t (sourceforge.net/projects/ffdshow/)

A DD-WRT telepítése

Segítségüket szeretném kérni, mivel saját felelősségemre megpróbáltam felrakni a

SEGÍT A CHIP

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
Telefon – terjesztés: 888-3421, -22
Telefon – szerkesztőség: 888-3411

Hardveres kérdéseivel
forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

LINKSYS WRT-54GL típusú routeremre a DD-WRT firmware-t, de sajnos balul ütött ki a frissítés. Az áprilisi számban olvastam a DD-WRT-ről, és úgy gondoltam, hogy ki is próbálom, mivel a routerem nem kezeli rendesen a torrentes letöltéseket. Felraktam a „dd-wrt.v23_generic” állományt úgy, ahogy az újságban le volt írva. A frissítés után a Continue gombra nyomtam, és úgy tűnt, minden rendben van. Csak az volt furcsa, hogy a router menüjébe nem bírtam belépni. Mivel sehogy nem sikerült, 30 másodpercig nyomtam a reset gombot, majd áramtalanítottam a routert.

Ezek után sajnos semmire sem reagált. Ekkor szerettem volna az idézett lapszám 101. oldalán leírtak alapján az eredeti firmware-t letölteni a linksys.hu oldalról, de a WRT 54GL-hez nem találtam csak a linksys.com-on egy „WRT54GL_4.30.9_US_code” nevű mappát. Ezt fel lehet-e rakni az én WRT54 GL típusomra? Gyanús nekem a „US_code” felirat. Mi lehet az oka annak, hogy balul sült el a próbálkozásom? Más típusú DD-WRT-t kéne kipróbálnom? H. Ádám

CHIP A 101-ik oldalon leírt szerelést és rövidzárat nem mindig kell alkalmaznunk, elég a fix IP-címet megadnunk (192.168.1.2), majd a DOS ablakban a tftp -i 192.168.1.1 put <firmware neve> parancsot kiadnunk. Ennek időzítése nagyon fontos, a router bekapcsolása utáni kb. 2. másodpercben kell (próbálkozni persze lehet), amikor a router már aktiválta a LAN kapcsolatát, de még nem zárta le a firmware feltöltésének lehetőségét. Ezzel gyakorlatilag bármilyen firmware telepíthető, de erősen ajánlott a gyári.

A legfontosabb, hogy a WRT54GL-hez készülő, a verziója bármi lehet. Ha egyik azonos firmware sem segít, a router netán tényleg halott, akkor csak a garancia segíthet. Megbontott zárjeggel viszont kétséges ennek sikere, ezért csak a garanciaidő lejártá után célszerű szétszedni a routert. A WRT54GL (L, mint Linux) éppen azért készült, hogy szabadon lehessen módosítani rajta a firmware-t, ám a WRT55G/GS is jó, a 4.0 verzióig mindenképpen, az 5.0 módosítására már vannak sikeres próbálkozások. A hibát ténylegesen a be nem fejezett frissítés okozta, ezt türelmesen várjuk végig. Ha minden rendben van, akkor a frissítés után az adminisztrációs menünek be kell jönnie, de ha nem, akkor legkorábban öt perc elteltével próbálkozunk újra.

Mennyi az annyi?

A nyáron szeretnék egy LAN party-t tartani egy nyolcfős társasággal, csak hogy nem vagyok benne biztos, hogy a házunk elektromos hálózata elbírja-e a nyolc tápegység által felvett teljesítményt, továbbá természetesen a többi, a háztartásban működő elektromos készüléket (pl. hűtő). Gondoltam arra, hogy lemérem a tápegységek által leadott teljesítményt, csak nincsen semmilyen műszerem hozzá, és beruházni sem igazán szeretnék egybe. Ha van valamilyen szoftveres megoldás, akkor érdekelne. Tudnának-e Önök valamilyen programot ajánlani, amit erre, vagy hasonló célokra fejlesztettek ki? Cs. Péter

CHIP Ilyen esetekben a tápegységek felvett teljesítményét kell mérni, de mivel Aktív PFC nélkül (szokszor vele is) induktív a terhelés, a

ENERGY CHECK 3000 Az elfogyasztott energiát forintban is meg tudja jeleníteni

hálózaton a tényleges teljesítménynél nagyobb áram folyik majd. Nos, ezek összesített áramának kell alacsonyabbnak lennie, mint amit a hálózatban a kismegszakító elvisel. Egy közepesen-erősen terhelt, régi tápegység akár 2,5–3 ampert is felvesz (s akkor még nem beszélünk a monitorról, ami TFT esetében 30–60 W-os).

A modernebb gépek jobb tápegységei kevesebbet fogyasztanak, a terhelőáramuk 1–2 A körüli. Nagyon fontos, hogy csúcs VGA kártyákkal nagyobb a fogyasztás, ezért a felvett áram is. Mivel a gyorskioldó általában 16 amperes, körülbelül 6–7 átlagos számítógép működhet egy hálózati csatlakozóról. Ekkor figyelni kell arra, hogy a gépeket ne egyszerre indítsuk be, hanem sorban egymás után. A teljesítményt mi egy egyszerű Voltcraft Energy Check 3000 típusú készülékkel szoktuk mérni (Conrad Electronic, 6990 Ft), ha nagyobb pontosságot szükséges, akkor a Metex M-3860M műszert használjuk a hozzá tartozó teljesítménymérő adapterrel (ezek együtt kb. 25 000 Ft-ba kerülnek).

Szoftveres megoldás sajnos nincs, a 230 V-os mérést biztonsági okokból senkinek sem ajánljuk, marad tehát a számolás, becslés vagy próba.

Energetikai probléma

Van egy Abit BM6 típusú alaplapom, de van vele valami baj. Amikor használtan megvettem, pár hétig semmi gond nem volt vele. Aztán egyik napról a másikra elromlott. Amikor bekapcsolom, lefagy a BIOS a memóriatesztelés előtt. Ráraktam a legkésőbbi BIOS-t, ami erre az alaplapra való, de nem segített. Úgy 5–6 perc várakozás és egy újraindítás után már indul és jól működik, ezen kívül nincs semmi rendellenes. Úgy is kipróbáltam, hogy minden hardvert kicseréltem (VGA, RAM), ami pedig nem létszükséglet, azt kivettem. Azóta a processzort is újabbra cseréltem, úgyhogy biztos az alaplappal van valami. Kb. egy éve használok így. Önök szerint mi lehet a baj az alaplappal ezek alapján? Egyébként jó az újság. M. Milán

CHIP Ha nem cserélt volna videokártyát, akkor erre tippeltünk volna, mivel a BIOS POST sorrendjében a memória tesztje előtt éppen a VGA tesztje fut le. Így azonban kifáradhatott az alaplap (a BM6 bizony nem új), és talán a tápegység is. Az alaplapot a házból kiszerve a saját, illetve egy másik tápegységgel is kipróbálva kiderül a hiba oka. Ha marad a jelenség, akkor igazolódik az alaplap hibája.

Ezt javítani nem nagyon lehet, ha az alaplapon minden alkatrész ép (nem égett/barnult sehol), akkor csak a csere segíthet. A hibás tápegység a kondenzátorok puffadását, hibáját okozza, erre utalhat a nehezen bekapcsoló gép is.

ESÉDÉKES CSERE A kiszakadt kondenzátor (balra) biztosan hibás, a felpuffedtek közel állnak a megsemmisüléshez

Porondon a Vista!

Most, hogy porondra lépett a Vista, úgy éreztem, itt az ideje a Windows 2000 mellé az XP-t is felraknom. A gondolatot tett követte. Ráengedtem minden frissítést, korszerűsítettem a Media Playert. Talán ez utóbbit nem kellett volna. Jelenleg ugyanis az MPEG fájljaimnak csak hangjuk van, képük nincs. A lejátszó ablak koromfekete. Ilyen módon nem lehet látni a digitális kamerám felvételeit, az ismerősök levelei mellett érkező kis kedvességeket, stb. Az AVI és a MOV fájlok működnek. Kísérletképpen telepítettem a K-Lite Mega Codec csomagot, de nem változott semmi. A W2K alatt ugyanezek a videó fájlok szépen látszanak. Mit lehetne tenni? V. Gábor

CHIP A Media Player nem mindenható, ráadásul megítélésünk szerint feleslegesen sok rajta a salang. Helyette lejátszóhoz vagy a Media Player Classicot vagy a ZoomPlayert ajánljuk, kodeknek pedig a szinte mindent lejátszó ffdshow-t, filmek hangjához pedig az AC3filtert. A programok a következő címekről tölthetők le: sourceforge.net/projects/guliverkli/, www.inmatrix.com, sourceforge.net/projects/ffdshow, ac3filter.net/projects/ac3filter. Ha a film konkrét kodekeinek azonosítására van szükség, akkor pedig a GSpot (www.headbands.com/gspot) programot ajánljuk!

Minden PC jó valamire

Gépfelújítás előtt állok. Körülbelül 140 ezer forintom van rá. Hosszú net, CHIP és Gamestar bújás után a következőre jutottam: GigaByte GA-965P-DS3, Intel Core 2 Duo E6320 1,86GHz, 2xDDR2 1GB 800MHz Kingmax Mars, Chieftech 450W, His Excalibur X1950XT 256MB. Szerintetek jó ez, vagy várjak őszig, hogy legyen egy Gigabyte Geforce 8800GTS 320MB VGA-m. És meddig húzhatom a procit (gyári hűtéssel) és a VGA-t? Max. meddig jó? T. Axel

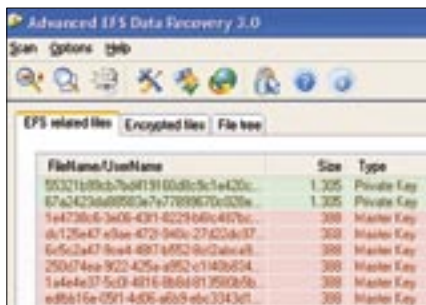
CHIP A PC egészen jó, de új gépekbe ma már nem nagyon ajánljuk a DX9-es VGA-t. A helyedben várnánk őszig, addig lehet, hogy az árak esnek még egy kicsit. A CPU és a VGA tuningja nem csak a gyári hűtéstől, sok más tényezőtől is függ, de az biztos, hogy a CPU jól tuningolható. A tuningolt alkatrészek hátulütője, hogy rövidebb ideig bírják, akár már 1–2 év után is előfordulhat, hogy hibázni kezdenek. A konfiguráció egyébként meglehetősen tuningmentes, azaz sokáig nem kell majd húzni, sok játékkal játszható lesz. A PC összeállításához alighanem sokat segítenek hardvertesztjeink, illetve az ott leírt tanácsok. Az ehhez hasonló kérdésekre rendszerint csak azt tudjuk válaszolni, hogy jó – mert minden PC jó valamire.

EFS fájlrendszer „feltörése”

A gyenge biztonsági rendszerekkel az a gond, hogy könnyen feltörhetők. Az erősekkel pedig, hogy magunk elől is végleg elzárhatjuk adatainkat. Nem árt tehát az elővigyázatosság!

1 Olvasónk levele

A munkahelyi számítógépemhez más is kapott hozzáférést. Vannak azonban olyan dokumentumok, amelyeket jobb, ha nem lát idegen. Ezeket összemáskoltam egy mappába, a mappán jobb gomb/tulajdonságok/speciális gomb és tartalom titkosítása az adatvédelem érdekében négyzet bepipálva. Tör-

NEHÉZ HELYZETEKBE Az Advanced EFS Data Recovery – talán – segíthet. Más program nem létezik

tént azonban egy teljes rendszer-újratelepítés, de ez után már nem hozzáférhető ez a titkosított mappa. Korábban, még az NT 4.0-s időkben megszoktam, hogy ilyenkor az ember csak eltávolította a felhasználót a titkosított anyagból, és onnantól kezdve

ment minden tovább. Ez a továbbfejlesztett NTFS viszont nem hagyja, hogy csak úgy kilökjünk valakit egy titkosított anyagból. Ez bizonyos szempontból jó, nekem azonban most nem. Végigbogarásztam az XP súgóját, és mindent végrehajtottam, amit ezzel kapcsolatban ott találtam, mégsem férhetek hozzá. A Windows egy OEM példány, azaz a Microsoft nem fogad ambuláns ellátásra, abban a kis PC-üzletben meg, ahol annak idején vásároltuk a szoftvert, csak néznek rám kerek szemekkel... Hogyan lehet visszanyerni a titkosított állományokat egy rendszertelepítés után? A súgó szerint ez lehetséges.

K. Gábor

2 A magyarázat

A Windows NT-ben bemutatott rendszer még nem az, amelyet a Windows XP alatt el lehet érni az NTFS fájlrendszer alszolgáltatásaként. Az EFS (Encrypting File System) nem csak kétkulcosos titkosítást használ, de ráadásul a kulcsokat véletlenszerűen generálja. Először a rendszer létrehoz egy véletlenszerű, szimmetrikus kulcsot, amellyel nagyon gyorsan, nagy mennyiségű adat titkosítható. Ezután a rendszer a felhasználó publikus kulcsával kódolja a véletlen kulcsot, és együtt tárolja az

állománnyal – mindez az NTFS „alatt” zajlik, tehát a fájlkezelésre nincs közvetlen hatással. Visszafelé ugyanez történik: a rendszer kiveszi az állományból az EFS kulcsot, dekódolja a felhasználó privát kulcsával, az így kapott működő szimmetrikus kulccsal

NYILVÁNOS KULCS Mindenki által látható, érvényességi ideje alapértelmezés szerint 99 év

pedig gyorsan dekódolja az állományt. Az állomány „kibontásához” a felhasználó privát kulcsára, más néven digitális aláírására is szükség van.

3 Miért hibázik?

A Windows a felhasználók létrehozásakor készíti el az ő publikus és privát kulcsait, amelyek soha nem azonosak – még azonos felhasználói név és jelszó esetén sem. Így ezeket az újratelepítés után nem lehet a fentiek birtokában sem létrehozni, egyedül az segíthet, ha az első titkosítás után elmentjük a C:\ mappába másolt EFS.CER és EFS.PFX állományokat (a Vista ezt automatikusan, SmartCard-ra is tudja menteni). Ezek nélkül a titkosított adatok visszaállítása nagyon nehéz, szinte lehetetlen. Ha menet közben jelszót változtattunk, a publikus és privát kulcsaink újra generálódnak: az EFS-sel kódolt állományok kulcsait a rendszer ismét kódolja. Ezzel a rendszer gyors és transzparens marad.

Megoldás

A régi gépen mindenképpen exportálnunk kell személyes kulcsunkat, a következőképpen: egy titkosított fájl fentebb említett titkosító opciója melletti *Részletek* gombra kattintva, majd a *Titkosítási részletek Hozzáadás* gombja után a *Tanúsítvány megtekintése* gombját kell megnyomnunk. A részletek fülön, alul találjuk a *Másolás fájlba...* opciót, a varázslóban pedig a kissé teátrális *Nem, nem akarom exportálni a személyes kulcsomat* opciót. A következő oldalon

mentsünk bármilyen CER formátumba, az állományt pedig jól tegyük el!

Az új gépen indítsuk el a *Secpol.msc* alkalmazást, ezzel módosíthatjuk a *HeLYi biztonsági beállításokat*. Keressük meg a *Nyilvános kulcs irányelvei* és a *Fájlrendszer titkosítása* opciót, a helyi menüben pedig az *Adat-helyreállítási megbízott hozzáadása* varázslóval találjuk be az EFS.CER kiterjesztésű állományt. Ezután már csak a titkosított fájlok jogosultságait kell úgy módosítani, hogy mindenki használhassa őket, a titkosítás feloldható. Nem árt, ha az ad-

minisztrátor felhasználói neve és jelszava azonos (pl. angol-magyar Windows).

Ha nincsenek meg a tanúsítványaink, akkor már nehezebb a dolgunk: ha szerencsénk van, még nem írtak az átmenetileg, helyben létrehozott, majd törölt *EFS0.tmp* állományba, ebben az eredetit találjuk. Ilyenkor ezt bármelyik undelete programmal visszanyerhetjük (pl. Active@Undelete, GetDataBack vagy Easy Recovery Pro).

Ha a Windows EFS rendszerét használjuk, mindenképpen gondoskodjunk kulcsaink biztonságba helyezéséről!

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő:
Harangozó Csongor
csharangozo@vogelburda.hu

Vegető szerkesztő:
Kocsis Kristóf
kkocsis@vogelburda.hu

Olvasószerkesztő:
Kudella Magdolna
mkudella@vogelburda.hu

Szerkesztők:
Csöndes Áron
acsöndes@vogelburda.hu
Erdős Márton
merdos@vogelburda.hu
Győri Ferenc
fgyori@vogelburda.hu
Rosta Gábor
grosta@vogelburda.hu

Tervezőszerkesztők:
Geiszt Csaba
csgeiszt@vogelburda.hu
Ulmer Jenő Gergely
jgulmer@vogelburda.hu

Tesztlaborvezető:
Köhler Zsolt
zskohler@vogelburda.hu

A szerkesztőség címe:
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Telefon: 06-1-888-3400
Fax: 06-1-888-3499
E-mail: chip@vogelburda.hu
Internet: www.chipmagazin.hu

KIADÓ

Vogel Burda Communications Kft.
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.

A kiadásért felel:
Walitschek Csilla
ügyvezető igazgató
Telefon: 06-1-888-3470
Fax: 06-1-888-3499

Terjesztési igazgató:
Walitschek Ottó
owalitschek@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3420

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató:
Farkas Viola
vfarkas@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3477

Hirdetési koordinátor:
Szőke Erika
eszoke@vogelburda.hu

Médiareferens:
Bálint Sámuel
sbalint@vogelburda.hu
Tel.: 888-3451
Harsányi Erika
eharsanyi@vogelburda.hu
Tel.: 888-3452

Nemzetközi médiareferens:
Szendrey Szilvia
szendrey@vogelburda.hu
Tel.: 888-3455

Marketing és piackutatási igazgató:
Gajdos Barna
bgajdos@vogelburda.hu
Tel.: 888-3494

Marketing menedzser:
Gál Tamás
tgál@vogelburda.hu
Tel.: 888-3454

Németország: Erik N. Wicha
Vogel Burda Holding
Poccistrasse 11,
D-80336 München
Tel.: +49 89 74642-326
Fax: +49 89 74642-325

Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.
Vincet Lee, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
4 FL 1 Taipei 106,
Taiwan ROC
Tel.: +886 2 2755-7901-5
Fax: +886 2 2755-7900

A hirdetések körültekintő
gondozását kötelességünknek
érezzük, de tartalmukért
felelősséget nem vállalunk.

TERJESZTÉSI ADATOK

 A CHIP
magazint
a Magyar Terjesztés - Ellenőrző
Szövetség (MATESZ) auditálja.

ÁRUS LAPTERJESZTÉS

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.
a hipermarketek, üzemanyagtöltő
állomások, és alternatív terjesztők.

Megjelenik havonta,
egy szám ára DVD-vel: 1 996 Ft
egy szám ára CD-vel: 1 495 Ft

ELŐFIZETÉSES TERJESZTÉS

Előfizethető
a kiadó ügyfélszolgálatán
Levélben: 1426 Bp., Pf. 139
Tel: 06-1-888-3421, -3422
Fax: 06-1-888-3499
H - P: 9 - 17 óráig
E-mail:terjesztes@vogelburda.hu
Hónlap: www.itmediabolt.hu

A lap aktuális és régebbi számait,
előfizetést, a következő
ITmédiaboltok-ban
lehet megvásárolni:
1054 Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Tel: 06-1-373-0582
H - P: 8 - 20, Sz: 10 - 16 óráig

1036 Budapest, Lajos utca 47/a.
Tel: 06-1-242-0083
H - P: 9 - 19, Sz: 10 - 16 óráig

1117 Budapest,
Karinthy Frigyes út 5.
Tel: 06-1-361-3408
H - P: 9 - 19, Sz: 10 - 16 óráig

Előfizetési díjak
1 éves
DVD-vel: 17 964 Ft
CD-vel: 12 564 Ft
fél éves
DVD-vel: 9 576 Ft
CD-vel: 6 696 Ft

Továbbá előfizetésben terjeszti
a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága.
Előfizethető az ország bármelyik
postáján és a kézbesítőknél.
Zöldszám: 06-80-444-444
E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu
Bankkártyával előfizethető az Inter-
ticketnél: www.portal.inteticket.hu
Tel.: 1/266-0000 (H-P 9-20)

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás
vezéregazgató

© The Hungarian edition of the
CHIP is a publication of Vogel Burda

Communications Kiado Kft.
licensed by Vogel Burda Holding
GmbH, 80336 Munich/Germany. ©
Copyright of the trademark "CHIP"
by Vogel Burda Holding GmbH,
80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A közölt cikkek fordítása, utánnomása,
sokszorosítása és adatrendszerekben
való tárolása kizárólag a kiadó engedé-
lyével történhet. A megjelentetett cikke-
ket szabadalmi vagy más védettségre
való tekintet nélkül használjuk fel. A
hírvonatban közvetlenül a gyártóktól,
illetve forgalmazóktól származó infor-
mációkat közlünk. A meg nem rendelt
cikkek megjelentetéséért nem vállalunk
felelősséget, kéziratokat nem küldünk
vissza és nem örzünk meg! A CHIP
magazin a következő országokban is
megjelenik: Cseh Köztársaság, Kína,
Görögország, Indonézia, Lengyelország,
Malajzia, Németország, Olaszország,
Oroszország, Románia, Szingapúr, Thai-
föld, Ukrajna, Törökország.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy
a kiadványunkhoz csatolt lemezmellék-
leteket ingyenesen biztosítjuk az Ön
számára. A mellékleteket az elérhető és
rendelkezésre álló technikai eszközökkel
a kiadás előtt gondosan ellenőriztük,
ennek ellenére tartalmazhatnak olyan víru-
sokat vagy programhibákat, melyek fel-
ismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés
során nincs lehetőség. A CD-ROM-ok és
DVD-k a legtöbb felhasználói szoftver-
rel futtathatók, ennek ellenére lehetnek
olyan programok, melyekkel nem kom-
patibilisek. Felhívjuk figyelmüket arra,
hogy a kiadó kizárja a felelősséget bár-
milyen következményért, illetve kárért
(beleértve többek között a felhasználói
és üzleti tevékenység félbeszakadását,
információk esetleges elvesztését, kieső
jövédelmet stb.), amely a csatolt mellék-
letek használatából vagy használhatat-
lanságából ered.

HIRDETŐINK

CHIP 17, 19, 41, 47, 85

Gigabyte B/3

PC GURU 99

Tech Data Kft. B/4

Computer Panoráma 91

IT-BUSINESS 121

PLAY 65

T-Mobile B/2

FHM 103

Keszo Kft. 15

Sanoma Zrt. 11

Vogel Burda Communications 125

INGYENES ESZKÖZÖK

FREWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

Szuper, ingyenes eszközök: két favoritunk ezúttal a Yodm 3D-s desktop, és a Nero ingyenes alternatívája, a Burn4Free. Ezen kívül ismét terítéken a hónap legzseniálisabb webes szolgáltatásai.

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő programok szinte kivétel nélkül megtalálhatók az 1. számú CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha olvasóinknak bármilyen észrevétele lenne a lemezekkel kapcsolatban, kérjük, írjanak a lemez-melleklet@chiponline.hu e-mail címre.

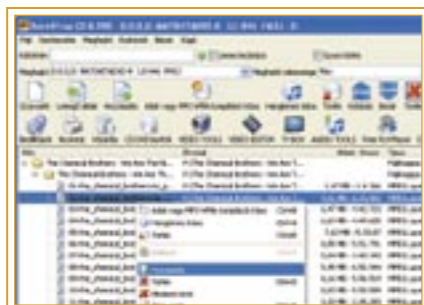
FREWARE & OPEN SOURCE

- Burn4Free v 3.2.0.0**
Zseniális íróprogram, rengeteg funkcióval
- CDCoverCreator 2.5.2**
Elkészíti a CD/DVD borítóinkat
- BadApple 1.0**
iTunes - bármilyen MP3-lejátszóval
- Burn4Free toolbar**
A leghasznosabb funkciók az IE-hez
- Easy go back 2.5**
Egérgeztusok az Internet Explorer alatt
- Avant browser 11.5**
Böngésző egy sor remek beépített funkcióval
- Free PDF Compressor 1.12**
Bármekkora PDF fájlt tömörít
- Challenger 2.3.9**
Megvédi az adatainkat, akár a keyloggerek ellen is
- Clipfinder 1.05**
Pillanatok alatt megkeres bármilyen videót, bárhol
- Yodm 3D 1.32**
Garantáltan segít, hogy elérjen a desktopján
- Miranda Im 0.6.8**
Bármivel chatelhetünk vele - programfüggetlenül
- Mulberry 4.08**
Gyors és kis méretű levelezőprogram

A legjobb online szolgáltatások

Itt találja a hónap legjobb, legérdekesebb webszolgáltatásait - a CHIP által tesztelve.

CD-n DVD-n

1 BURN4FREE
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

CD-DVD írás - 2 klikkeléssel

Sok fejlesztő kifejezett kihívásnak veszi, hogy ingyenes alternatívákat kínáljon az olyan profi, ám pénzért kínált íróprogramokra, mint például a Nero. A császárt persze nem könnyű felülmúlni, sőt még csak megközelíteni sem, de hogy a próbálkozások közül az egyik legjobban sikerült program a Burn4Free, azt nem vitatja senki. Egyszerű, logikusan felépített, pillanatok alatt könnyen megkedvelhető freeware-ről van szó, amellyel backupolhatjuk adatainkat, vagy épp kiírhatjuk a zenéinket audió CD-re. A Burn4Free a kezelőfelület alsó sorában látványosan demonstrálja nekünk, hogy a betárazott adathordozón még mennyi szabad hely áll a rendelkezésünkre. Több mint 1900 optikai meghajtót ismer, és kezeli a dual layeres DVD-ket is.

TIPP 1 A CD/DVD menüpontra kattintva a program elvisz minket a coverdude.com oldalra, ahol DVD-, CD- és játékborítók után kutathatunk.

TIPP 2 A Burn4Free, szerencsére nem túl tolakodó módon, de néhány további program demó verzióját is felkínálja nekünk. Találunk közöttük videoszerkesztőt, audiokonvertert, de még ingyenes flashvideo-lejátszót is.
www.burn4free.com

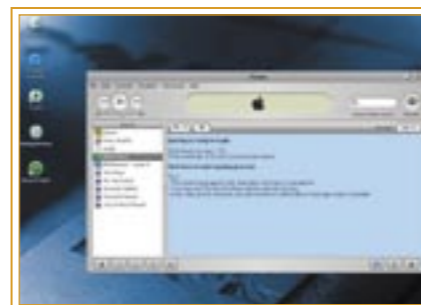
2 CDCOVERCREATOR 2.5.2
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Borítók - egyszerűbben

Egyre többen vásárolnak az interneten keresztül zenét, vagy töltenek le ingyenes dalokat, mixeket, rádióadásokat. Az ilyen esetek nagy részében hiába is keresnénk a művekhez tartozó albumborítót, hiszen ez csak a boltban vásárolt CD-khez jár. Ha nem szeretnénk lemondani a letöltésen megspórolt pénzről, viszont a borítóra is szükségünk van, használjuk a CDCoverCreator-t. A programmal egyszerűen és gyorsan készíthetünk elő- és hátlapot, tartalomjegyzéket. Az eredeti CD-borítókért átkutathatjuk a CDDDB zenei adatbázisát is. Negatívum: ezzel a módszerrel egyetlen népszerű hazai előadó esetében sem jártunk sikerrel.

TIPP 1 A CDCoverCreatorral dalszövegre is kereshetünk. Ezzel a funkcióval kis fizetést készíthetünk, amelyben az összes dalszöveg megtalálható.

TIPP 2 Ha az album borítóját nem találjuk az adatbázisban, próbálkozzunk a Google képkeresési funkciójával. Ügyeljünk arra, hogy csak nagyfelbontású képekre keressünk. Ehhez válasszuk ki a Google kereső oldalán a *Képek* menüpontot, majd a megjelenítésnél a *Nagy képek* beállítást.
www.thyante.com

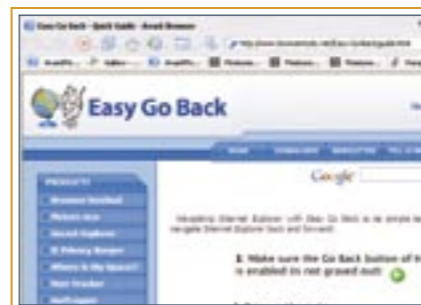

3 BADAPPLE 1.0
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: angol

iTunes - nem csak iPoddal

Ahhoz, hogy hordozható zenelejátszónkat az iTunes-szal szinkronizáljuk, mindezidáig iPodra volt szükség. Néhány ügyes programozó azonban kifejlesztett egy olyan apró programot, amellyel immár mindegyik lejátszó csatlakoztatható az iTunes-hoz. A *BadApple* a zenelejátszó *Music Store* menüpontja alá épül be. A *Sync to MP3 Player* pontra kattintva indíthatjuk el a szinkronizálást, legalábbis az olyan MP3-ak számára, amelyek nem DRM-módszerrel védettek.

TIPP A DRM-védelmének kicselezéséhez írjuk ki a kívánt iTunes dalokat egy audió CD-re, majd végezetül olvassuk ezeket ismét vissza.
<http://download.chip.eu/hu>

5 EASY GO BACK 2.5
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Kézi irányítás a weben

Viszlát vissza gomb - használjunk inkább egy egérgeztust. Ez a kifejezés a Firefox és az Opera böngészők használói számára már ismerős. Az Easy Go Back segítségével most az Internet Explorer felhasználói is rákaphatnak a funkció izére. A legutóbb előhívott weboldalak kiválasztásához például nyomjuk le egyszerűen a jobb egérgombot, majd mozdítsuk el az egeret egy kissé balra.

TIPP Ha 3 gombos egérrel rendelkezünk, a középső gombot kiegészítésként arra használhatjuk, hogy megnyissunk egy további ablakot.
www.browsertools.net

Frissítések és projektek

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

Tvgenial 4.0

Újdonság: A digitális programújság freeware verziójában 24 adó fogható. A 4. verzió újdonsága: a különleges filmek jól láthatóan ki vannak emelve.

www.tvgenial.com

CCleaner 1.38

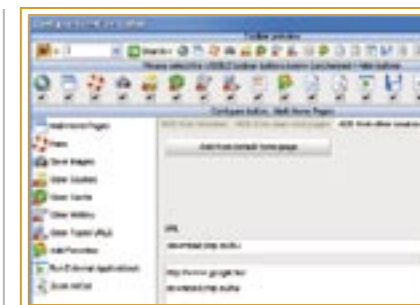
Újdonság: A számítógép-gyorsító elemzi PC-nket, és eltávolítja a használhatatlan vagy haszontalan fájlokat. Ezen felül az eszköz kívánság szerint programokat is töröl, és eltávolítja a webelőzményeket és a cookie-kat.

www.ccleaner.de

Google Office

Újdonság: A Google eleinte csak egy online szövegszerkesztőt dobott piacra. A szolgáltatás jelenleg már táblázatkezelőt és naptárt is tartalmaz - mindezt magyar nyelven.

<http://docs.google.com>

4 BURN4FREE TOOLBAR
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Gyors segítség: egy klikkre

Ezt az apró, de hasznos kis toolbart a Burn4Free program telepítője tartalmazza. A segítségével az Internet Explorer amúgy eldugott funkcióit pillanatok alatt elérhetjük, vagy épp jelentős, még a 7-es verzió hiányosságait is pótló lehetőségekkel gazdagodhatunk. Például: egyetlen kattintással törölhetjük a history-t, képet menthetünk a weboldalról, pánikszerűen lezárhatunk mindent.

TIPP Egyetlen kattintással elmenthetjük az összes épp nyitott ablakunkat. Ha legközelebb elindítjuk a böngészőt, akkor a munkát a korábbi helyzetből folytathatjuk.

<http://www.burn4free.com/>

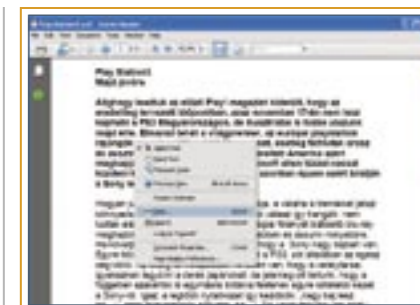

6 AVANT BROWSER
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

A leggyorsabb böngésző

Az IE, a Firefox, az Opera és újabban a PC-s Safari mellett méltatlanul kevés szó esik az Avant browserről. Pedig az IE motorra épülő ingyenes programot mindenképp érdemes kipróbálni, mert gyors, egyszerűen kezelhető, izéles. Számos kényelmi funkcióval rendelkezik, csak néhány a sok közül: blokkolja a felugró ablakokat, képes kiszűrni a reklámokat, begyűjti az RSS hírcsatornákat, nyilvántartja és elmenti a webes jelszavainkat.

TIPP Az *Eszközök* menüpontban tetszés szerint letilthatjuk az ActiveX vezérlőt.
<http://www.avantbrowser.com/>

7 FREE PDF
OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: angol

PDF minimális helyen

A PDF előnye, hogy minden számítógépes platformon azonnal megjeleníthető, hátránya, hogy ha sok képet és betűtípust használunk, akkor a végeredmény sok helyet fog foglalni. A nehézséget egyszerűen áthidalhatjuk a Free PDF Compresszorral, amely pillanatok alatt tömöríti nekünk a meglévő PDF fájljainkat. Például a segítségével egyszerűen átalakíthatjuk a nyomdai PDF-eket, saját archiválási célokra.

TIPP Ha PDF-jeinket csak a monitoron akarjuk nézegetni, akkor használjunk JPG-szerint tömörített, 72 dpi felbontású képeket.
www.nicepdf.com

8 CHALLENGER 2.3.9
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: angol

Biztonságban a hackerektől

Legyen szó hackerekről vagy trójai programokról, adataink védelmét csak egyetlen módszer garantálja: a kódolás. „Szerencsések” azok, akik a Vista legdrágább, Ultimate változatát használják, mert ezt a fejlesztők már egy beépített kódolási rutinnal is ellátták. A többieknek sincs azonban okuk az aggodalomra: a Challenger eszköz ugyanezt a funkciót kínálja nekünk, ráadásul ingyen! A program kétkulcsos eljárással védi az adatainkat. Minden fájl dupla védelmet kap tehát, ami sokkal biztonságosabb, mint a konkurencia, a PGP esetében. A felhasználói jelszó mellett a Challenger az adatokat kiegészítésképpen egy véletlenszerű számmal is kódolja. A kódoláshoz és a kikódoláshoz mindig két adatra van szükség. Hatalmas előny, hogy fájljaink még akkor is biztonságban vannak, ha a támadó keyloggerrel telepített rendszerünkre, és így megszerezte a jelszavunkat. Az adatok kikódolásához ugyanis a hackernek szüksége lenne még a véletlenszerű számra is. Hogy nehegy elveszítsük mindkét kulcsot, backupoljuk a Challenger-könyvtárat.

TIPP 1 A két kulcsos eljárás ellenére válasszunk biztonságos jelszót. A legegyszerűbben így emlékezhetünk jelszavunkra: jegyezzük meg egy mondatot, például „A jelszavamat csak 1 személy ismeri”. Használjuk a mondat szavainak az első betűit. Ennek alapján a jelszavunk a következő lesz: „Ajc1si”.

TIPP 2 A programot USB-stickre is telepíthetjük. Ehhez az alkalmazás első indításakor válasszuk az USB-telepítést, így a Challenger minden alkalommal a kezünk ügyében lesz. Természetesen az USB-n található adatok is kódolhatók.

TIPP 3 Ha fájljainkat a lehető leggyorsabban szeretnénk kódolni, drag&drop módszerrel húzzuk át őket a Challenger alkalmazás ablakába.

<http://www.encryption-software.de/challenger/en>

9 CLIPFINDER 1.05
 OP. RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: magyar

Videokeresés pillanatok alatt

Némi időbe telik, amíg a YouTube-on és társain megtalálunk egy bizonyos videót. Ezen a folyamaton gyorsít a ClipFinder, amely számos videoportálon (többek között a YouTube, a MyVideo, a Google Video és a ClipFish) kutat a megadott címszavak után. A találatokat egy jól áttekinthető listában jeleníti meg. Amennyiben ráakadtunk a kívánt kisfilmre, mentjük azt el a Kedvencek menüpont alatt.

TIPP Lejátszás közben az alsó menüsorban le is tölthetjük a videót a PC-nkre, hozzáadhatjuk a kedvenceinkhez, vagy épp kimásolhatjuk az URL-jét.
www.ashampoo.com

10 YODM'3D 1.32
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: angol

68 col gombnyomásra

Nincs több hely az Asztalon? Mindent ellettek a parancsikonok, mappák és dokumentumok? Ez még nem elég ok egy új monitor vásárlására, használjuk inkább a zseniális Yodm'3D programcskát, amely a Windows Asztalát három további virtuális képernyővel bővíti. Ezeket további ikonokat és programmappákat helyezhetünk el, vagy akár tematikus desktopokat is létrehozhatunk.

TIPP Ahhoz, hogy tovább „gördítsük” 3D-s Asztalunkat, nyomjuk meg egyidejűleg a jobb Shift billentyűt és a bal Ctrl billentyűt. Most használjuk a kurzor nyilait, ezek segítségével forgathatjuk a virtuális képernyőt.
<http://chsalmon.club.fr>

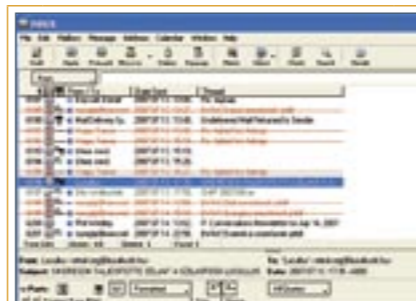

11 MIRANDA IM 0.6.8
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP
 NYELV: magyar

Chatelés – bárkivel

Régóta tudjuk, hogy a megszokott üzenetküldő programok (MSN, Yahoo!, ICQ...) csak a saját hálózataikon belül működnek. Ha minden barátunkkal szeretnénk tartani a kapcsolatot, akkor bizony több messengerre, vagy a Mirandára van szükségünk. A multi-messenger képes minden ismert chathálózatra felcsatlakozni, és gond nélkül átveszi az egyes chatprogramok kapcsolati adatait is.

TIPP A számos ingyenes beépülő modulnak köszönhetően a Mirandát saját igényeinkhez igazíthatjuk.
www.miranda-im.org

12 MULBERRY 4.08
 OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
 NYELV: angol

Üzenetküldés profi módra

Amennyiben az IMAP-protokollt használjuk, üzeneteink mindig a mailkiszolgálón maradnak. Ezt időközben a legtöbb webalapú levelezőprogram, mint például a Freemail, vagy a Gmail is támogatja. Amire szükségünk van a számítógépen, az mindössze egy megfelelően felszerelt mail-kiszolgáló: a Mulberry kifejezetten az IMAP-ra specializálódott, és gyorsabb a legtöbb konkurensénél.

TIPP Az üzeneteket dátum szerinti szűrésben jelenítsük meg. A Mulberry ilyenkor csak a legújabb üzeneteket frissíti.
www.mulberrymail.com

1 JOTTIS MALWARE SCAN
 KATEGÓRIA: Online vírusszkenner
 NYELV: angol

16 in 1 vírusszkenner

Gyanús fájlra lettünk figyelmesek? Ez esetben azonnal ki kell derítenünk, hogy az állomány vírussal fertőzött-e! A Jotti online-ra feltölthetünk egy tetszőleges fájlt, amelyet a szolgáltatás aztán 16 különböző vírusszkennerrel ellenőriz. Ezt követően kapunk egy jelentést az eredményről, amelyből világosan kitűnik, hogy a fájl valóban fertőzött-e. Ha igen, töröljük – a törlést manuálisan kell elvégeznünk.

TIPP Ha a fájl nem törölhető az Intézőn keresztül, használjuk a Windows biztonsági módját, esetleg telepítsük fel a Total Commander fájlkezelőt.
<http://virusscan.jotti.org>

2 GPSIES
 KATEGÓRIA: GPS térkép
 NYELV: angol

Túra GPS-szel

Új útvonalat keresünk hétvégi kerékpár-kirándulásunkhoz vagy túránkhoz? A GPSies szolgáltatás számos elmentett útvonalat tárol, köztük több tucat magyar feltöltést is. Az előny: az útvonalak GPS-adatai feltölthetők a legtöbb navigációs eszközre, így az útvonal mindig kéznél van: ezzel vége az állandó térképkeresgélésnek.

TIPP A jobb oldalon található keresési szűrőn keresztül határozzuk meg a használni kívánt járművet. A GPSies ezt követően már csak a megfelelő térképeket jeleníti meg nekünk.
www.gpsies.com

3 FINETUNE
 KATEGÓRIA: Zenei szolgáltatás
 NYELV: angol

Zene 0 forintért

A Finetune esetében több mint kétmillió dalból állíthatjuk össze saját sikerlistánkat. Hogy elég inspirációt kapjunk, más felhasználók lejátszási listáját is megtekinthetjük. Letölthető mini alkalmazás formájában is.

TIPP A Finetune csak akkor játszsa le az összeállítást, ha a lejátszási lista tele van. Az *I'm lazy* gombon keresztül a szolgáltatás olyan dalokkal tölti meg a listát, amelyek passzolnak zenei ízlésünkhöz – a válogatás pedig meglepően jól működik.
www.finetune.com

4 CLIPPERZ
 KATEGÓRIA: Jelszóvédelem
 NYELV: angol

Mindenes jelszó

Csak a különleges karakterekből álló hosszú jelszavak biztonságosak – de természetesen csak akkor, ha a különböző oldalakon a bejelentkezéshez mind más és más jelszót használunk. Azonban nagy feladat az is, hogy megjegyezzük az összes jelszavunkat. Használjunk egy trükköt, vagyis a Clipperz oldalt. Az online szolgáltatás kódolt fájlban menti el jelszavainkat a szerveren. Most már csak egy jelszót kell megjegyeznünk, az összes többi a szolgáltatás írja be helyettünk.

TIPP Ha a Clipperzt indítóoldalként használjuk, gyorsabban juthatunk adatainkhoz.
www.clipperz.com

5 THE BROTH
 KATEGÓRIA: Online-festészet
 NYELV: angol

Képek festése közösen

Művészet 2.0: a The Broth weboldalon más internetfelhasználókkal közösen alkothatjuk meg saját művünket. A legtöbb esetben több mint 40 személy dolgozik ugyanabban az időben ugyanazon a képen. Eközben figyelemmel kísérhetjük, hogy miként tologatják más felhasználók a mozaikkövecskéket. Hogy mindenki a témánál maradjon, már a mű megkezdése előtt adjunk címet képünknek.

TIPP A Q és az E billentyűkön keresztül elforgathatjuk az egyes mozaikkövecskéket. Az egérrel pedig eltolhatjuk a részecskéket.
www.thebroth.com

6 YAHOO! GREEN
 KATEGÓRIA: környezetvédelem
 NYELV: angol

Mentsük meg a világot!

Őn is segíthet megállítani a globális felmelegedést! Nagyjából ezt a célt tűzte ki a Yahoo! (is), amikor elindította a Yahoo! Green-t. A gyönyörű képekkel és legendás idézetekkel induló oldalon kiszámíthatjuk, hogy mennyire járulunk hozzá a globális szennyezéshez, hogyan csökkenthetjük ezt az indexet, tájékozódhatunk arról, melyek a „legzöldebb” városok.

TIPP A *Take an action* menüben utánanézhetünk, hogy milyen apróságokra érdemes odafigyelni, ha „zöld” házat szeretnénk.
green.yahoo.com

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 112

- Windows XP:** A bosszantó online illesztőprogram-keresés kikapcsolása
- Windows 2000, XP, Vista:** Keylogger-veszély elkerülése
- Windows XP:** Mappaméret megjelenítése az Intézőben
- Windows Vista Home Premiumtól:** Partíciók létrehozása vagy módosítása fedélzeti eszközökkel
- Windows Vista Home Premiumtól:** Saját adatok rendszermappájának áthelyezése
- Windows Vista Home Premiumtól:** Villámképek kikapcsolása a Tálcán
- Windows XP:** Szakadozó WLAN-kapcsolat megjavítása
- Windows Vista:** Rendszermemória kiterjesztése USB-memóriával
- Gyorstípek:** Tálca, Rendszer, Vista Desktop, Vágólap, Lomtár, Vista Desktop
- Profi tipp:** Windows XP, Vista, Gyorsabb áttérés XP-ről Vistára

Alkalmazások 117

- Word XP, 2003:** Dokumentumok hozzáféréseinek biztos védelme
- Word 97, 2000, XP, 2003, 2007:** Teljes képernyő használata munkaterületként
- Excel 97, 2000, XP, 2003, 2007:** Az óraátállítás napjainak kiszámítása
- Excel 2000, XP, 2003, 2007:** Táblázat beviteli területének pontos rögzítése
- Outlook XP, 2003, 2007:** Dátum és idő gyors megadása a naptárban
- Gyorstípek:** Word, Excel, Outlook, Firefox, Word, Excel

Kommunikáció & internet 119

- Profi tipp:** Firefox, Könyvjelzőink elérése távolról
- Outlook 2003:** Elküldött e-mailek tárolása tetszőleges mappában
- Firefox 2:** Automatikus képméret-igazítás átállítása
- Internet Explorer 7:** Keresők listájának megszabadítása a nem használt bejegyzésektől
- Firefox 2:** Zavaró sügőszövegek végleges kikapcsolása
- Internet Explorer 7:** A címsor visszahelyezése a megszokott pozícióba

Hardver 122

- PROFI TIPP:** Előregedett akku cseréje Apple iPod miniben
- Projektor:** Tökéletesen éles kép biztosítása
- Notebookok:** Vista Aero Glass hatások használata régebbi notebookon
- Merevlemezek:** Előzzük meg időben az adatvesztést
- A hónap hibája:** A felmelegedés deformálja a SATA csatlakozót

TIPPEK & TRÜKKÖK

A CHIP szerkesztősége az elmúlt hetekben sem pihent, és ismét egy nagyobb trükkcsokrot állított össze, amelynek segítségével sokat gyorsíthatunk számítógépünk működésén.

1 Windows XP A bosszantó online illesztőprogram-keresés kikapcsolása

Ha egy eszköz telepítésekor nem áll rendelkezésre a szükséges illesztőprogram, az XP – a 2. szervizcsomagtól kezdve – azonnal felkínálja az online keresés lehetőségét a Windows Update-en keresztül. A gyakorlati tapasztalatok szerint azonban ez teljesen haszontalan, csak a felhasználó bosszantására alkalmas.

TIPP Mivel a hardvereszközökhöz többnyire kapunk telepítő CD-t, vagy ami még jobb, a gyártó weboldaláról tölthetjük le a legaktuálisabb szoftvert, szabaduljunk meg ettől a fölösleges felhívástól egy registry-bejegyzéssel.

Nyissuk meg a registry-szerkesztőt, ebben pedig a HKEY_CURRENT_USER\Software\Policies\Microsoft\Windows\DriverSearching kulcsot. Kattintsunk a jobb oldali ablakterületre, és a Szerkesztés/Új/Duplaszó paranccsal hozzuk létre a DontPromptForWindowsUpdate bejegyzést. Kattintsunk rá duplán, állítsuk az értékét 1-re, és hagyjuk jóvá OK-val a beállítást.

Egy további értékkel most már teljesen le is tilthatjuk a keresést. Hozzuk létre ugyanabban a kulcsban a DontSearchWindowsUpdate duplaszót is, és ennek az értékét is állítsuk 1-re. A másik bejegyzés csak akkor dönti el, hogy a Windows automatikusan keressen vagy erre felszólítson bennünket, ha ez az érték nullán áll vagy hiányzik.

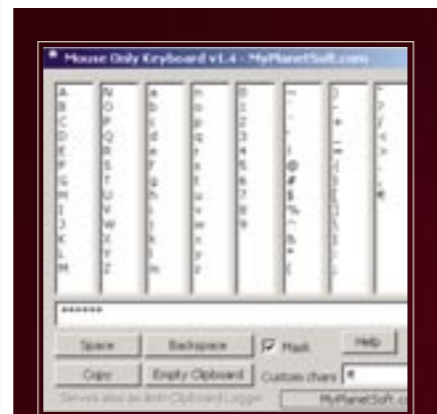
Megjegyzés: Ha ezt a funkciót a számítógép valamennyi felhasználójára vonatkozóan ki akarjuk kapcsolni, a két bejegyzést a fent leírt módon egy másik kulcs, a HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\

Policies\Microsoft\Windows\DriverSearching alatt hozzuk létre. Amennyiben az említett kulcsok nem találhatóak a registryben, hozzuk létre őket a Szerkesztés/Új/Kulcs parancs használatával.

2 Windows 2000, XP, Vista Keylogger-veszély elkerülése

A keyloggerek veszélyesek: ezek a miniprogramok titokban kerülnek a számítógépünkre, és beírásakor feljegyzik a jelszavakat vagy PIN kódokat. Hogyan csökkenthetjük az efféle veszélyeket anélkül, hogy korlátoznunk kellene egyes funkciókat?

TIPP Menjünk biztosra, és a kényes adatok beviteléhez használjuk az egeret! Így a keyloggereknek esélyük sincs követni a beírtakat. A freeware Mouse Only Keyboard képernyő-billentyűzete jól megfelel erre a célra. Az ingyenes letöltéshez nyissuk meg

2 LÁTHATATLANUL Virtuális billentyűzettel biztonságosan „írhatunk” be jelszavakat

a www.myplanetsoft.com/free/mouse-only-keyboard.php webhelyet, írjuk be e-mail címünket az erre szolgáló mezőbe, és kattintsunk az Email Download Link-re. A levélben kapott hivatkozással már letölthetjük a programot tartalmazó mok.zip fájlt. A tömörített állomány kicsomagolása után minden telepítés nélkül indítsuk el a mok.exe-t. A program ablakában kattintsunk a szükséges karakterekre, és azok bekerülnek a beviteli mezőbe. A Copy gombra kattintva a jelszó a vágólapra kerül. Ezután váltsunk a böngészőoldalra, ahol a jelszóra szükség van, és illesszük be Ctrl+V-vel. Hosszabb szövegek beírására ez az eljárás természetesen nem alkalmas, de jelszavak esetében bőven megéri a plusz időt és energiát a biztonság, amit nyújt.

Ha a jelszó különleges karaktereket is tartalmaz, ezeket ideiglenesen vagy akár állandóra is felvehetjük a kiválasztólistára. Kattintsunk a Custom chars mezőbe, vigyük be a billentyűzetről a karaktert, és

3 KÉPBE A Windows Intéző egy bővítménye megmutatja a mappák aktuális méretét

4 KÖZPONT A Lemezkézeléssel működés közben módosíthatunk partíciókat

kattintsunk a + jelre. Ezután a fenti választékban már ez a karakter is szerepel majd. Ahhoz, hogy a karakter állandóan a rendelkezésünkre álljon, változtassuk meg a program konfigurációs fájlját. Zárjuk be a programot, és nyissuk meg a mok.ini fájlt egy szövegszerkesztőben. Menjünk a fájl végére, és minden karakternek szúrjunk be egy új sort, amelyben ez az egyetlen karakter van. Mentsük a változtatásokat, és indítsuk el újból a mok.exe-t. Innenől kezdve állandóan rendelkezésre állnak a szükséges különleges karakterek. **Megjegyzés:** A program különösen alkalmas idegen vagy nyilvános helyen található számítógép használatához, hiszen ilyenkor nem tudhatjuk, hogy nem garázdálkodik-e a háttérben máris egy keylogger. Másoljuk a programot egy USB-memóriára vagy online tárhelyre, amelyet mindig elérünk. Ezekről a helyekről bármikor közvetlenül elindíthatjuk, így ismeretlen környezetben is biztonságosabban érjük el például a bankszámlánkat.

3 Windows XP Mappaméret megjelenítése az Intézőben

A Windows Intéző részletes nézetben ugyan minden egyes fájl méretét megmutatja, az aktuálisan mutatott mappa teljes méretéről azonban nem informál. Hogy könnyebben megtaláljuk a tárhelyzabálókát, a program ezeket az értékeket közvetlenül is megmutathatná.

TIPP A Folder Size, egy nyílt forráskódú bővítmény Windows Intézőhöz, pótolja ezt a hiányosságot. A program az Intézőbe integrálódik, működés közben ellenőrzi a mappák méretét, és az eredményt egy külön oszlopban jeleníti meg.

A telepítéshez szükséges MSI fájl a <http://foldersize.sourceforge.net/using.html> oldalról tölthetjük le. Indítsuk el, és kövessük a néhány lépéses telepítőt. Ezután az Intézőben a kiegészítő oszlop már rendelkezésre áll, de magától nem jelenik meg. Nyissunk meg egy tetszőleges mappát a Részletek nézetben. Ezután kattintsunk jobb egérgombbal az oszlopfejekre az ablak jobb oldali részében, majd a helyi menüben az új parancsra: Folder Size.

A régi Méret oszlopot most az új változatra cserélhetjük. Kattintsunk jobb egér-

gombbal ismét az oszlopfejekre, és vegyük el a pipát a Méret elől. Most drag & drop módon a kívánt pozícióba húzhatjuk az új oszlopot, szükség esetén igazítsunk az oszlopszélességeken is. Amíg a program el van foglalva a mappaméret elemzésével, először csak egy átmeneti értéket látnunk, amely után + jel áll.

Ha minden mappához be akarjuk kapcsolni ezt a funkciót, nyissuk meg az Eszközök/Mappa beállításai... ablakot, és hozzuk előre a Nézet regiszterlapot. A Mappanézetek alatti területen kattintsunk a Minden mappára érvényes gombra. Ilyenkor a nézet minden más aktuális beállítása is egységessé válik.

Megjegyzés: A program a háttérben folyamatosan dolgozik, hogy minden mappa méretinformációját a legfrissebb állapotban tartsa, és ezzel bizony alaposan lassíthatja gépünket. Ténykedését a Vezérlőpultból, a Folder Size ikonról indulva szakíthatjuk meg. Kattintsunk a Service regiszterlapon a Stop gombra. Később a Start gombbal újraindíthatjuk a mappaméret figyelését.

4 Windows Vista Home Premiumtól Partíciók létrehozása vagy módosítása fedélzeti eszközökkel

Miután sikeresen feltelepítettük a Windows Vistát, következik a rendszer konfigurálása. Adatainkat és magát a rendszert a megnövelt biztonság ellenére továbbra is célszerű egymástól elválasztva tárolnunk. Ehhez azonban partíciókat kell létrehozunk, és beállítani a megfelelő méretüket.

TIPP Az új operációs rendszer már tartalmazza a lemezpartíciók jellemzőinek módosításához szükséges segédprogramokat. Jelentkezzünk be egy felhasználói fiókba rendszergazdai jogokkal, és nyissuk meg a Start/Vezérlőpultot. Kattintsunk egymás után a Rendszer és karbantartás, majd a Felügyeleti eszközök ikonra. A klasszikus nézetben közvetlenül a Felügyeleti eszközök-re kattintva érjük el a kívánt ablakot. Fontos: készítsunk adatainkról biztonsági másolatot, mielőtt a rendszerpartícióhoz nyúlunk! A jobb oldali ablakfelben kattintsunk a listán duplán a Számítógép-kezelés-re, és engedélyezzük a hozzáférést – ha szükséges – a Folytatás gombbal. Ezután a Windows →

megnyitja a segédprogramot. Jelöljük ki a Számítógép-kezelés bal oldali, navigációs területén a Tárolás/Lemezkezelést. Típpünkben abból indulunk ki, hogy a rendszerben egyetlen partíció van, amelyet szeretnénk kettőre felosztani. Ehhez kattintsunk jobb egérgombbal a Számítógép-kezelés középső területén látható listán a C:\ partíció bejegyzésére, és válasszuk a helyi menüből a Kötet zsgorítása parancsot.

A következő ablak megadja a partíció teljes méretét, és a zsgorításra rendelkezésre álló helyet. Az Adja meg a zsgorítandó lemezterület méretét megabájtban beállításnál válasszuk ki, hány megabájt szeretnénk kicsinyíteni a partíciót. Végül kattintsunk a Zsgorítás gombra.

Az alsó-középső területen megjelenik egy új, fekete sávval jelölt rész. Ez képviseli a zsgorítással létrejött, még semmihez nem rendelt tárterületet. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és nyissuk meg az Új egyszerű kötet menüparancsot. A Windows elindítja az Új egyszerű kötet varázslót. Kattintsunk a Tovább gombra, a következő oldalon adjuk meg az új egyszerű kötet méretét megabájtban, és menjünk Tovább. Végül rendeljük meg a hajtó-betűjelet az új partícióhoz. Még kapcsoljuk be a Kötet formázása a következő beállításokkal opciót, és a Tovább gombbal nyissuk meg a következő oldalt, amelyen a Befejezés-re kattintva végül létrehozunk a partíciót.

Az operációs rendszer az előre beállított adatokkal formázza az új partíciót – ez a merevlemez méretétől függően eltarthat néhány percig. A folyamat előrehaladását a Számítógép-kezelés alsó-középső területén követhetjük, az előzőleg feketével jelölt részen. Ha a formázás elkészült, zárjuk be a Számítógép-kezelést a Fájl/Kilépés-sel.

Megjegyzés: Hacsak nem sűrget nagyon bennünket az idő, új partíció létrehozásakor ne válasszuk a gyorsformázási lehetőséget, ez ugyanis egyáltalán nem ellenőrzi a merevlemez épségét. Így vidáman létrehozhatja új kötetünket hibás szektorok felett is, az ide írt adatainknak pedig azonnal búcsút is mondhatunk.

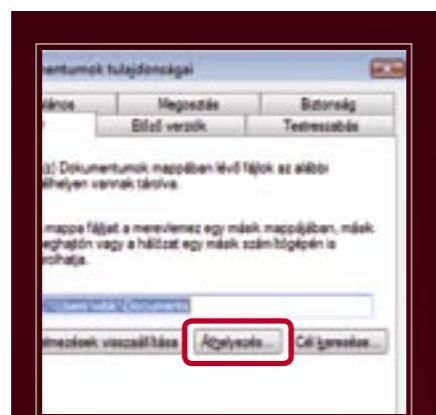
Szintén ne használjuk a gyorsformázást, ha adatainkat megbízhatóan törölni szeretnénk, hiszen ez az eljárás ezeket sem írja felül – az eltüntetett fájlokat a legegyszerűbb program is pillanatok alatt képes visszaállítani.

5 Windows Vista Home Premiumtől Saját adatok rendszermappájának áthelyezése

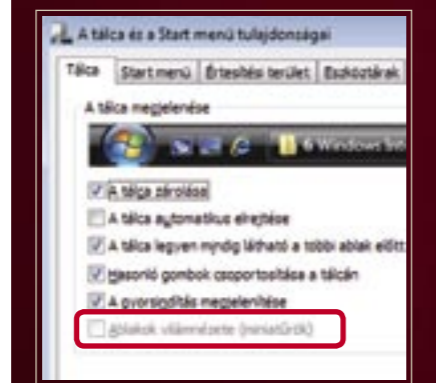
Windows XP alatt a Dokumentumok mappát mint teljes objektumot lehet áthelyezni. A Vista a C:\Felhasználók\Felhasználónév alatt szintén kínál ugyan felhasználónként egy-egy speciális mappát, de nagyon vonakodva: az operációs rendszer még a könyvtár tulajdonságokat sem hajlandó elárulni, áthelyezési lehetőségről pedig szó sincs.

TIPP Egy kis kerülő mégis elvezet a célhoz: az operációs rendszer ugyanis megengedi azt, hogy a felhasználói mappa alkönyvtárhoz, mint a Dokumentumok-hoz vagy a Letöltések-hez, más tárhelyet rendeljünk.

Például ahhoz, hogy a Dokumentumok mappát egy másik könyvtárba helyezzük, először is nyissuk meg a Start/Számítógép-et. A Mappák, majd az Asztal alatt kattintsunk duplán a felhasználói fiókunk

5 ÚJ LAKÓHELY Úgy helyezhetjük át a rendszermappákat, mint a közönséges állományokat

6 KIKAPCSOLVA Ezzel a beállítással nem jelennek meg a Tálcá fölötti miniatűrök

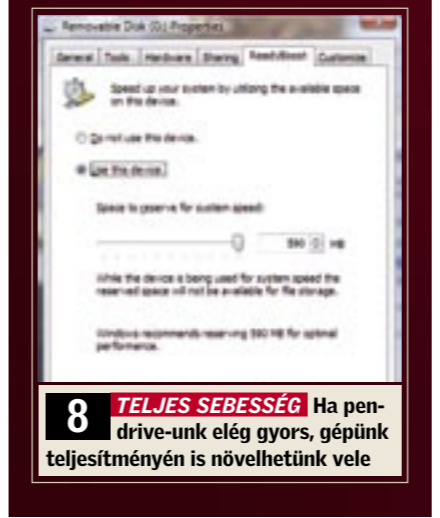
névére, hogy megjelenjenek az almappái. Most kattintsunk jobb egérgombbal a Dokumentumok-ra, válasszuk a Tulajdonságok menüparancsot, majd a következő ablakban a Hely fülön kattintsunk az Áthelyezés gombra. A Célhely kiválasztása ablakban keressük meg és jelöljük ki azt a könyvtárat, amelybe szeretnénk, hogy az operációs rendszer a jövőben a dokumentumokat mentse. Kattintsunk a Mappaválasztás gombra, és fejezzük be OK-val a műveletet. A Windows most megkérdezi, hogy a rendszermappából a már meglévő adatokat áthelyezze-e a megadott célmappába. Válaszoljunk igennel. Ugyanezen az úton természetesen a Képek, Asztal, Letöltések, Favorites, Mentett játékok, Névjegytár, Hivatkozások, Zenék, Keresések és Videók mappákat is áthelyezhetjük.

Megjegyzés: Bár a Dokumentumok-at más könyvtárba helyeztük át, a Windows Intézőben ez a mappa továbbra is a felhasználói könyvtárban jelenik meg. Képzeljük el úgy a mappát, mint a megadott könyvtárra mutató hivatkozást. Ha a rendszermappák a funkció elindítása előtt adatokat tartalmaznak, és ezeket nem helyeztetjük át az operációs rendszerrel, a Windows a felhasználó neve alatti könyvtárban rögtön két azonos nevű mappabejegyzést kezel majd. A hivatkozás ikonját a Windows más színnel és egy elé tett nyílháromszöggel jelöli.

6 Windows Vista Home Premiumtől Villámképek kikapcsolása a Tálcán

A Vista egyik új funkciója, hogy miniatűr előképek jelennek meg a programokról a Tálcá gombjai felett, ha fölérjük húzzuk az egérmutatót. A képek nem tűnnek el az idő múlásával, csak az egérmutató elmozdításakor. Ezek a miniképek idegesítőek, ezért szeretnénk az egészet kikapcsolni.

TIPP Kattintsunk jobb egérgombbal a Tálcára, és válasszuk a helyi menüből a Tulajdonságok parancsot. Ezután a Tálcá lapon vegyük el a pipát az Ablakok villámnézete (Miniatűrök) elől. Hagyjuk jóvá OK-val a beállítást. A módosítás azonnal érvénybe lép, nem szükséges hozzá a rendszert újraindítani. Ha később mégis szeretnénk a villámnézetet, kapcsoljuk be újból, ugyanezen az úton.

8 TELJES SEBESSÉG Ha pendrive-unk elég gyors, gépünk teljesítményén is növelhetünk vele

7 Windows XP Szakadozó WLAN-kapcsolat megjavítása

Bosszantó: szörfözés közben a számítógép időnként elveszíti a kapcsolatot WLAN routerünkkel. A kapcsolat újbóli felvétele változó sikerrel jár: van, hogy rögtön összejön, de előfordul az is, hogy csak többszöri nekifutásra.

TIPP Első pillantásra úgy tűnik, a problémát valószínűleg az okozza, hogy valami zavarja a rádiófrekvenciás kapcsolatot – például a szomszéd régi mikrója, vagy vezeték nélküli billentyűzetünk.

Pedig lehet a jelenségnek más oka is: a vezeték nélküli kapcsolatok hitelesítése. Ezért először az erre vonatkozó beállításokat ellenőrizzük. Nyissuk meg a Vezérlőpulton a Hálózati és internetes kapcsolatok-at, kattintsunk jobb egérgombbal az érintett WLAN kapcsolat ikonjára, és válasszuk a helyi menüből a Tulajdonságokat. A következő ablakban hozzuk előre a Vezeték nélküli hálózati kapcsolat lapot, jelöljük ki az Előnyben részesített hálózatok

listán az érintett WLAN bejegyzését, és kattintsunk a Tulajdonságok gombra.

A következő ablakban a Windows az első, Társítás nevű lapon megmutatja, hogy milyen titkosítást használunk. Ha a kapcsolatot az elterjedt, ám nem túlzottan biztonságos WEP-eljárással (Wired Equivalent Privacy) kódoljuk, akkor a második, Hitelesítés fülön egyetlen beállítás sem lehet bekapcsolva. Nyissuk meg ezt a lapot, és vegyük el a pipát az IEEE 802.1X hitelesítés engedélyezése erre a hálózatra beállítás elől. Hagyjuk jóvá OK-val a változtatást, és zárjunk be minden nyitott ablakot. Ha a titkosítás ellenére be volt kapcsolva ez a beállítás, akkor újraindítás után stabilizálódnia kell a vezeték nélküli kapcsolatnak. Ha nem volt bekapcsolva, akkor próbáljunk másik titkosítási eljárást választani. Ha még ezután is megszakad a kapcsolat, a WLAN routernek és/vagy a számítógép rádiós moduljának nincs elegendő átviteli teljesítménye a távolság áthidalására. Ebben az esetben sajnos csak az segít, ha az eszközöket közelebb visszük egymáshoz, vagy komolyabb antennával szereljük fel őket. A másik lehetőség egy WLAN extender vagy hozzáférési pont használata.

8 Windows Vista Rendszermemória kiterjesztése USB-memóriával

A Vistának hatalmas a memóriaétvágya – több, egyszerre megnyitott programmal 1024 megabájt az alsó határ a folyamatos munkához. Számítógépünkben azonban csak feleannyi RAM van. Ennek ellenére javíthatunk a teljesítményén?

TIPP Ha van egy gyors USB-memóriánk, kihasználhatjuk az új ReadyBoost-funkciót: megfelelően konfigurálva a Vista

Tipps-update

■ Képek keresése főszíniük alapján 2007/05. 20. tipp: A tipp leírja, hogyan lehet a Flickr-en fotókat színmeghatározással kiválasztani. Egy olvasónk arra panaszkodik, hogy a kis képeket az alkalmazott Colorpicker programmal nem tudja másolni, tehát továbbfejleszteni sem. Az eljárás a következő: egy kattintás az egyik kis képre a Colorpicker választékából a kijelölt fotó Flickr oldalára visz. Ott kattintsunk jobb egérgombbal a képre, és válasszuk a Kép másolása helyimenüparancsot. A képméretet más programokban könnyen testre szabhatjuk. Hogy több választási lehetőséget kapjunk, kattintsunk a kép fölött az All Sizes gombra. Így gyakran már eleve különböző méretű képverziókat találunk, egérekattintással a kívánt méretre pedig a hozzá tartozó letöltés linkjét is rögtön megkapjuk.

memóriabővítésként használja a flashmemóriát, és erre írja a lapozófájlt. Ezáltal több memória áll a programok rendelkezésére. Bár a flashmemória nem olyan gyors, mint a RAM modulok, még mindig jobb elérési idővel dicsekedhet, mint a merevlemez, így növekszik a rendszer összteljesítménye. Ráadásul ez a fogás notebookok gyors tuningolását is lehetővé teszi, a RAM-bővítés ugyanis ezeknél még mindig drága multság.

Igazán érezhető sebességnövekedést persze csak úgy érhetünk el, ha kellően gyors USB-memóriát használunk. Hogy mely pendrive-ok felelnek meg a sebességekvetelményeknek, arról átfogó áttekintést kapunk a www.grantgibson.co.uk/misc/readyboost/ oldalon. Itt jelenleg →

9 Gyorstippek

- Tálcá:** Kattintsunk jobb egérgombbal a Tálcára, és kapcsoljuk ki a Tálcá zárolása beállítását, hogy az ikonokat át tudjuk rajta helyezni.
- Rendszer:** Így kapcsoljuk ki a bootoptimalizálást: A HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\DfrgBoot\Optimize-Function, Enable-t N-re állítjuk.
- Vista Desktop:** A Karaktertábla gyors megnyitására menjünk a Start menübe, írjuk a keresőmezőbe: »char«, és kattintsunk a megjelenő linkre.
- Vágólap:** Amennyiben szükségünk van rá, a Windows Vágólapját a Start menü Futtatás mezőből a clipbrd.exe indításával nyithatjuk meg a leggyorsabban.
- Lomtár:** A Lomtár használatának kikapcsolásához nyissuk meg a tulajdonságait, és a Globális lapon kapcsoljuk be a Törölt fájlok ne kerüljenek... beállítást.
- Vista Desktop:** A Windows+T billentyű-kombináció segítségével átlapozhatjuk a tálcán minden megnyitott programablak miniatűr-ranézetét.

több mint 500 ReadyBoost-kompatibilis USB-memória van felsorolva.

A funkció bekapcsolásához csatlakoztassuk USB-memóriánkat, és az *Automatikus lejátszás* ablakban kattintsunk a *Rendszer gyorsításá-ra*. Az eszköz tesztelését követően a Windows megnyitja a cserélhető adattároló tulajdonságait, elől a *ReadyBoost* lappal. Itt állítsuk be az eszköz használatát. A beállítócsúszkával adjuk meg a ReadyBoosthoz használandó memóriaméretet. Legkevesebb a meglévő RAM méretét kell választanunk, de nem többet ennek az értéknek a 2,5-szeresénél. Tehát 512 megabájt RAM-nál állítsunk be például 512 megabájt, de semmiképpen

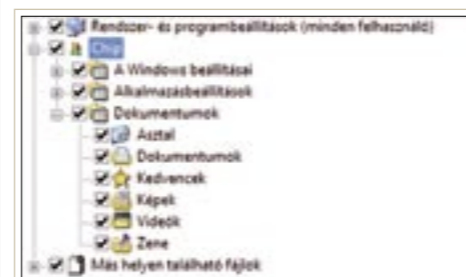
sem többet 1280 megabájtánál. Hagyjuk jóvá a beállítást az *Alkalmaz*, majd az *OK* gombbal. A Vista a jövőben induláskor kérdés nélkül újból használatba veszi a területet, leállításkor pedig felszabadítja.

Ha a pendrive-unk nem bizonyulna kompatibilisnek, és a Vista megtagadná a USB-turbózást, a registryből akkor is kikényszeríthetjük a használatát, így kipróbálhatjuk, hogy a Vista véleménye ellenére javítja-e a rendszerteljesítményt. Ehhez a meghajtó csatlakoztatásakor kapcsoljuk ki a *ReadyBoost* lapon az eszköz ellenőrzését újbóli csatlakoztatáskor, és alkalmazzuk a beállítást. Most vegyük ki az USB-drive-ot. Ezután írjuk be a Start me-

nü keresésébe: *regedit*, és nyomjuk le az *enter*-t. A felhasználói fiók felügyeletének kérdésére válaszoljunk a *Folytatás* gombbal, menjünk a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\EMDMgmt* kulcsra, és keressük meg az USB-eszköz alkulcsát. A szerkesztéshez kattintsunk duplán a *DeviceStatus* duplaszóra. Módosítsuk az értéket 2-re, és most hagyjuk jóvá *OK*-val. A *ReadSpeedKBs* és *WriteSpeedKBs* duplaszavak értékeit állítsuk 1000-re hexadecimális alapon. Zárjuk be a Registryt, és tegyük be ismét az USB-meghajtót – most már beállíthatjuk a ReadyBoost használatát a fent leírtak szerint.

Az adatok átvitele

Indítsuk el a célszámítógépet. A Vezérlőpulton kattintsunk duplán a *Kezdőpont*-ra, és ott a *Fájlok és beállítások átvitele* hivatkozásra (vagy a *Windows Áttelepítő*-re, de indíthatjuk a varázslót a *Start/Minden program/Kellékek/Rendszereszközök/Windows áttelepítő* útvonalon is). Az üdvözlő képernyőt ugorják át a *Tovább* gombbal, majd az első ablakban kattintsunk a *Folyamatban lévő átvitel folytatása* hivatkozásra, és kövessük a varázsló további utasításait. Válasszuk ki a meghajtó-betűjelet – példánkban az USB-memóriáét –, adjunk meg jelszót, és kattintsunk a *Tovább* gombra. Az adatok beolvasása után lehet, hogy meg kell feleltetnünk egymásnak a régi gépről/rendszerből származó felhasználói fiókokat az újaknak. Ezután a program listát ad az áttelepítendő fájlokról és beállításokról, de már nem kínál kiválasztási lehetőséget. Egy kattintás az *Áttelepítő* varázsló minden objektumot az új számítógéphez illeszt, az eredményről pedig részletes naplót mutat.

KIVÁLASZTÁS Ebben az ablakban adjuk meg, milyen beállításokat vigyen át a program az új rendszerre

10 PROFI TIPP: WINDOWS XP, VISTA Gyorsabb áttérés XP-ről Vistára

Mindig időigényes az átállítás egy új operációs rendszerre. Ahhoz, hogy az új rendszer a megszokott módon működjön, számos beállítást kell elvégezni, programokat telepíteni és fájlokat másolni. De megy ez gyorsabban is.

Segítség a könnyebb átálláshoz Vistára a *Windows Easy Transfer* Microsoft program, amely összegyűjti és átvizsgálja az új PC-re vagy operációs rendszerre a felhasználó-specifikus adatokat és beállításokat, hogy ott rögtön a megszokott környezetben kezdhesünk. Sajnos a program még nem érhető el magyar nyelven, így csak az angol nyelvű (illetve más világnyelveken „tudó”) operációs rendszerek esetén használható!

Az ingyenes program telepítése

Az ingyenes program letölthető például a *Microsoft Download Center* oldalról (www.microsoft.com/downloads). Telepítésre csak Windows XP alatt van szükség, mivel a programot a Vista már tartalmazza. Használatának előfeltétele, hogy a forrásrendszer felhasználói fiókja jelszóval legyen védve, a Vista ugyanis importálásakor kéri a jelszót, különben megtagadja a hozzáférést a titkosított adatokhoz.

Alapértelmezésben a program minden részletében átvizsgálja az aktuális állapotot az új rendszerre. Célszerűbb azonban, ha magunk határozzuk meg, hogy milyen fájlokat és beállításokat vegyen át. A legkényelmesebb a két számítógépet összekötni egy megfelelő USB-kábellel, de hálózati

meghajtók vagy cserélhető adathordozók is kiválóan alkalmasak a feladatra. Kiseb adatmennyiségekhez CD, DVD vagy pendrive használata a legmegfelelőbb.

Átviteli image készítése

A telepítés után zárjunk be minden programot a forrásszámítógépen, és indítsuk el a *Windows Easy Transfer*-t. Válasszuk ki a kívánt eljárást, például a *Use a CD, DVD or other removable media* opciót. Ezután döntsünk a használni kívánt médiáról, ez lehet például *USB flash meghajtó*, és válasszuk ki a meghajtó-betűjeletét. Adjunk meg jelszót, erősítsük meg még egyszer, és kattintsunk a *Next* gombra.

Az áttelepítendő objektumok kiválasztásánál kattintsunk az *Advanced options*-re. Itt megadhatjuk, hogy milyen adatokat akarunk áttelepíteni – vegyük ki például a nem használt felhasználói fiókokat. Általában azt ajánljuk, hogy XP-ről Vistára átálláskor csak a valóban szükséges programokat és rendszerbeállításokat telepítsük át, ha viszont az új notebookunkat konfiguráljuk egy Vista-PC alapján, vitessünk át minden beállítást a készre konfigurált számítógépről. Egy egyszerű kattintás a *Transfer* gombra végül létrehozza az image fájlt az adathordozón.

11 Word XP, 2003 Dokumentumok hozzáféréseinek biztos védelme

A Word lehetővé teszi dokumentumaink jelszavas védelmét, megakadályozandó, hogy más felhasználók is megnyithassák azokat. Ez a védelem azonban hiányos: egyes szövegszerkesztők gond nélkül megnyitják a védett dokumentumokat.

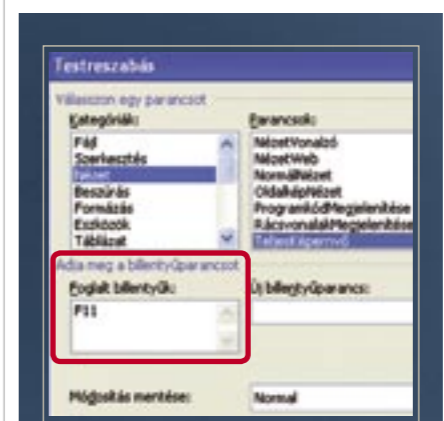
TIPP Gondoskodjunk róla, hogy más szövegszerkesztők csak kaotikus adathalmazt mutassanak, amikor valaki egy védett Word dokumentumot akar velük megnyitni. Nyissuk meg a dokumentumot, majd az *Eszközök/Beállítások* ablakot. Az *Adatvédelem* lapon írjuk be a jelszót, amelyet a Wordnek a dokumentum megnyitásakor meg kell kérdeznie. A valóban hatásos védelem érdekében válasszuk jó „erős” jelszót: tehát legalább nyolc karakter hosszút, kis- és nagybetűk, valamint számok kombinációjából összeállítva. Ezután egy kattintással a *Speciális* gombra nyissuk meg a *Titkosítás típusa* ablakot, és válasszuk ki a listáról például az *RC4, Microsoft Enhanced Cryptographic Provider v1.* típust. A biztonsági fokozatot a lista alatt, a kulcs hosszával állítjuk be: minél hosszabb a kulcs, annál hatékonyabban védi a dokumentumot. Ezenkívül titkosíthatjuk a dokumentumtulajdonságokat (szerző, oldalszám és így tovább) is, ha pipát teszünk ez elé a beállítás elé. Végül zárjuk be *OK*-val az ablakot.

A Word az így meghatározott dokumentumvédelemhez még egyszer kéri a jelszó megerősítését, majd egy kattintás után az *OK*-ra, titkosítva menti a dokumentumot. A megnyitásához Wordben, ahogy eddig is, be kell írni a jelszót. Más szövegszerkesztők viszont a titkosításnak köszönhetően nem fognak tudni mit kezdeni a fájl tartalmával, csak érthetetlen adathalmazt mutatnak, vagy meg sem nyitják azt. **Megjegyzés:** A titkosított mentést a Word csak az XP Windows-verziótól támogatja. A korábbi verziókkal, mint a 2000 vagy a 97, nem tudjuk titkosítani a dokumentumokat, és megnyitni sem tudunk velük titkosított Word dokumentumokat. Az XP verziótól az Excel is lehetőséget kínál a munkafüzetek titkosítására az *Eszközök/Beállítások* menüpont alatt – jól jön ez például pénzügyi adataink elrejtéséhez.

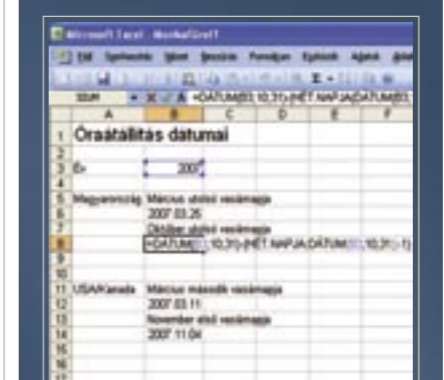
12 Word 97, 2000, XP, 2003, 2007 Teljes képernyő használata munkaterületként

Több program, például az Internet Explorer, az F11 billentyűt használja a teljes képernyős nézetre váltáshoz. A Wordnél is szeretnénk élni ezzel a lehetőséggel, hogy kihasználhassuk új, nagyméretű monitorunk teljes felületét.

TIPP Ehhez meg kell változtatnunk a szövegszerkesztő billentyűparancs-kiosztását. A Wordben ugyanis a „Következő mező” parancsot rendelték az F11 billentyűhöz. Ezt valószínűleg ritkán, vagy soha sem használjuk, így nyugodtan átértelmezhetjük a billentyű funkcióját. A billentyű-hozzárendelés megváltoztatásához nyissuk meg az *Eszközök/Testreszabást*, és kattintsunk a *Billentyűparancs...* gombra. Ezután menjünk a *Kategóriák* listán a *Nézet*-re, majd válasszuk a *Parancsok* listáról a *Teljes képernyőt*.

12 IZLÉS SZERINT Rögzítsük, milyen billentyűvel váltson a Word teljes képernyős nézetre

13 NYÁRIDŐ Adjuk meg az évet változóként – és számítsuk ki az átállítás dátumát

Kattintsunk az üres *Új billentyűparancs* mezőbe, és nyomjuk le az F11 billentyűt. Végül még kattintsunk a *Hozzárendel* gombra, és zárjunk be minden ablakot. A billentyű azonnal működőképes. Ha újból lenyomjuk, visszakapjuk a normál nézetet. Gondoljunk arra is, hogy ez a parancs több megnyitott programablaknál egyszerre mindegyikben átváltja a nézetet.

13 Excel 97, 2000, XP, 2003, 2007 Az óraátállítás napjainak kiszámítása

A számítógépünk automatikusan vált a nyári és a téli időszámítás között. Vajon melyik napokra esik a váltás időpontja a következő években?

TIPP A nyári időszámítás nálunk mindig március utolsó vasárnapján kezdődik, és október utolsó vasárnapján zárul. Az átállítás kezdőpontját a következő képlettel számíthatjuk ki:

`=DÁTUM(ÉV;3;31)-(HÉT.NAPJA(DÁTUM(ÉV;3;31))-1)`

Az utolsó napját pedig ezzel:

`=DÁTUM(ÉV;10;31)-(HÉT.NAPJA(DÁTUM(ÉV;10;31))-1)`

Az *Év* helyére írjuk be a kívánt évszámot, vagy használhatunk változót. A képletek először kiszámítják, hogy milyen napra esik a hónap utolsó napja, majd ezt az értéket kivonják a hónap utolsó napjából, hogy kiszámítsák, hányadikára esik a vasárnap.

Az USA-ban és Kanadában 2007-től mások az átállítás dátumai. A nyári idő már március második vasárnapján elkezdődik, és november első vasárnapján ér véget. Az ennek megfelelő képletek:

`=DÁTUM(ÉV;3;1)+13-(HÉT.NAPJA(DÁTUM(ÉV;3;1))-1)`

az első, és

`=DÁTUM(ÉV;10;31)-(HÉT.NAPJA(DÁTUM(ÉV;10;31))-1)+7`

az utolsó nap kiszámításához.

Az első képlet itt február utolsó vasárnapját számítja ki, és hozzáad két he- →

tet, míg a második képlet egyszerűen egy hetet ad az európai dátumhoz. A számításhoz nem hivatkozhatunk március utolsó vasárnapjára, mert ebben a hónapban négy vagy öt vasárnap is lehet.

14 Excel 2000, XP, 2003, 2007
Táblázat beviteli területének pontos rögzítése

Egy Excel munkalapnak csak egy meghatározott területén akarjuk engedélyezni az adatok beírását. A munkalap többi részét azonban szeretnénk megvédeni a véletlen változtatásoktól.

TIPP Ahelyett, hogy a védelmet az egyes cellákhoz igazítanánk, és bekapcsolnánk a lapvédelem funkciót, egy rövid makróval kedvünk szerint korlátozhatjuk a kurzor mozgási területét.

Nyissuk meg az érintett munkafüzetben az *Eszköztárak\Makró\Visual Basic szerkesztő* menüpontot, és kattintsunk a *Microsoft Excel Objects* alatt duplán a *This Workbook* bejegyzésre. Ezután írjuk be a következő kódsorokat:

```
Private Sub Workbook_Open()  
Worksheets("Munka1").ScrollArea  
="C5:F20"End Sub
```

A munkalap nevét és a kurzor engedélyezett mozgási területét kijelölő cellatartományt természetesen helyettesítsük be saját adatainkkal. Lépjünk ki a szerkesztőből a *File\Close and Return to Microsoft Excel* menüparanccsal, és mentjük a fájlt.

Amikor legközelebb megnyitjuk a munkafüzetet, az imént elmentett makró automatikusan korlátozza a kurzor mozgási területét. Ha az ezen a területen kívüli cellákba szeretnénk újból írni, akkor előbb oldjuk

fel a makró által biztosított zárolást. Kapcsoljuk be a *Nézet\Eszköztárak\Vezérlők eszköztárát*-t, és a megjelenő eszköztáron kattintsunk a *Tulajdonságok* ikonra. A *ScrollArea* bejegyzés mellett látjuk a jelenleg engedélyezett területet. Töröljük, és zárjuk be az ablakot. Mostantól a fájl következő megnyitásáig szabad a szerkesztés.

Megjegyzés: A cellavédelem használatához természetesen engedélyezniünk kell a makrók futtatását.

15 Outlook XP, 2003, 2007
Dátum és idő gyors megadása a naptárban

A feladatok és találkozók tervezésénél gyakran kell olyan adatokkal dolgoznunk, mint „6 hét múlva” vagy „10 nap múlva”. Meglehetősen körülményes ezek rögzítése a naptárban.

TIPP Az Outlook a naptár mezőből történő kiválasztás és a dátum közvetlen beírása mellett a normál szöveges formátumot és egyes rövidítések használatát is támogatja. Különösen a rövidítésekkel vagy a két lehetőség kombinálásával takaríthatjuk meg a fáradságos lapozgatást és keresést a naptárban. Egy új találkozó rögzítéséhez gördítsük le például az eszközsoron az *Új menü*, és válasszuk a *Találkozót*. A *Kezdő időpont* és *Befejező időpont* mezőbe írjuk be a meghatározásokat, és az *Enter* leütésére az Outlook automatikusan beilleszti a hozzá tartozó időpontot.

Még ha az Outlook meg is érti a „két hét múlva” típusú megfogalmazásokat, ezek beírása meglehetősen hosszadalmas feladat. Ugyanezt gyorsabban elvégezhetjük, ha egyszerűen csak ennyit írunk be: *2hét*. A program az aktuális dátumból kiindulva automatikusan kiszámítja nekünk

15 LERÖVIDÍTVE Gyorsan adhatunk meg időpontokat az Outlookban rövidítések használatával

a találkozó dátumát. További lehetséges rövidítések: *é* az év helyett, *n* a nap helyett. Ezeket az adatokat kiegészíthetjük még a hét napjainak rövidítésével is, így például a két hét múlva hétfői találkozót beírhatjuk így: *h 2hét*.

Ha egy dátum előtti adatra van szükségünk, használjuk az *előtt* szót. A *Karácsony előtt 4hét* a négy héttel december 25. előtti dátumot adja a program, ha pedig egyszerűen a karácsony után írjuk az időtartamot, így: *Karácsony 4hét*, akkor a négy héttel későbbi dátumot kapjuk. Az óraidők beírásánál megspórolhatjuk az órák és percek közti kettőspontot, az Outlook ezt automatikusan kiteszi.

A lehetőségek kombinálásával tervezhetünk találkozót például egy pontosan meghatározott naptári hétre. Írjuk be például: *újév 14hét*, vagy *újév 2008 14hét*, ha a jövő évről van szó. Az Outlook helyesen értelmezi az újévet az idei év vagy a megadott év 1.1-jének, és hozzáadja a hetek számát. Mivel az újév mindig az első naptári hétre esik, példánkban a találkozó a 15. hétre fog esni.

16 Gyorstippek

- Word:** Ha a *Keresés* és *cseré* ablak *Mire cseréli* mezőjébe beírjuk: ^c, a Word beszúrja a vágólap tartalmát, így azt egyszerre több pontba is beilleszthetjük.
- Excel:** Ha a *Keresés* és *cserével* a - különleges karaktert akarjuk megtalálni, a *Keresés* mezőbe írjuk be a karaktert duplán, tehát ~~.
- Outlook:** Sérült PST fájlok (Personal Store) a SCANPST.EXE programmal javíthatjuk meg, amelyet megtalálunk az Office könyvtárban.
- Firefox:** Ctrl+E-vel a kurzort közvetlenül a keresőmezőbe vihetjük, így külön egérr kattintás nélkül beírhatjuk a keresni kívánt kifejezést.
- Word:** Ha egy üres oldalon tetszőleges helyre akarunk szöveget beírni, kapcsoljuk be a *Nézet/Nyomtatási elrendezés-t*, és kattintsunk duplán a kívánt helyre.
- Excel:** A =Weeknum(Dátum;2) függvény kiszámítja, hogy egy dátum az év hányadik hetére esik, ahol a 2 azt jelenti, hogy a hét hétfővel kezdődik.

17 PROFI TIPP: FIREFOX
Könyvjelzőink elérése távolról

Akár az otthoni, akár az irodai PC előtt ülünk, biztos, hogy a legérdekesebb könyvjelzőink mindig pont a másik számítógépen lesznek. Ezzel a megoldással minden számítógépen ugyanazokat a könyvjelzőket használhatjuk.

Az ingyenes *Foxmarks* bővítmény segítségével most bárholnan elérhetjük kedvenc weboldalaink listáját: ez a program egy internetes szerveren tárolja a könyvjelzőket, és automatikusan vagy manuálisan indítva gondoskodik a különböző Firefox-telepítéseink könyvjelzőinek szinkronizálásáról.

A Foxmarks telepítése

Először telepítsük a bővítményt arra a számítógépre, amelynek könyvjelzői a szinkronizáció alapjául kell, hogy szolgálnak. Nyissuk meg a <https://addons.mozilla.org/firefox/addon/2410> webhelyet, és kattintsunk az *Install now* gombra, a megjelenő ablakban pedig a *Telepítés most* gombra. Ezután indítsuk újra a böngészőt, innentől varázsló vezet végig a telepítésen. Először egy fiókra lesz szükségünk a Foxcloud-szerveren. Ehhez válasszuk a *No, help me create a new account* beállítást, fogadjuk el a feltételeket, és kattintsunk a *Tovább* gombra. Adjuk meg nevünket, e-mail címünket, és a kívánt felhasználói nevet, valamint jelszót. Ezt a lépést lehet, hogy többször is meg kell ismételnünk, amíg szabad felhasználónevet nem találunk. Ha sikerült egyedül azonosítót választanunk, a varázsló létrehozza az új postafiókot, és feltölti rá a könyvjelzőinket. Ha nem állítunk be mást, a szinkronizálás a jövőben tökéletesen automatikusan megtörténik.

a letöltött szinkronizációs fájlt – ez nem tarthat tovább pár másodpercnél.

Az első egyeztetéshez legbiztosabb, ha a *Combine bookmarks on the server with those on this computer* (A szerveren található könyvjelzők összefűzése az ezen a számítógépen találhatóakkal) beállítást használjuk, majd a *Tovább* gombra kattintunk, így elkerülhetjük az adatvesztést, ráadásul ez az eljárás újonnan telepített böngészővel is gond nélkül működik.

A következő lépésben hagyjuk bekapcsolva a *Start with the bookmarks on the server* beállítást, mivel a szerveren már megvannak az alapadataink. Kattintsunk még kétszer a *Tovább*, és végül a *Befejezés* gombra. Most minden könyvjelző rendelkezésre áll, de még be kell állítanunk a sorrendet és törölni az esetleg megmaradt dupla bejegyzéseket.

Minden könyvjelző szinkronizálása

A jövőben a rendszer teljesen automatikusan mindig a legfrissebb állapotot tartja az éppen használt böngésző. A Firefox indításakor ellenőrzi a szerveren tárolt állapotot, és letölti az aktualizált adatokat. Amint egy munkamenet során változnak a könyvjelzők, a Foxmarks öt perc múlva, vagy legkésőbb a böngésző bezárásakor kapcsolatba lép a szerverrel a szinkronizáláshoz. Ezenkívül óránként tart egy

egyeztetést, hogy a más számítógépen esetleg megváltozott könyvjelzők is automatikusan a rendszerre kerüljenek. Ha a saját könyvjelzők elérése egyszer megakadna, próbaképpen kikapcsolhatjuk az automatikus szinkronizálást. Ehhez nyissuk meg a *Könyvjelzők\Foxmarks* menüpontot, és a *Setup* lapon kapcsoljuk ki az *Enable Automatic Synchronization* beállítást. Később az adatokat ugyanebben az ablakban a *Synchronize Now* gombbal manuálisan szinkronizálhatjuk.

A Foxmarks biztonsági mentésre is használható: ha elveszett vagy hibás könyvjelzőket akarunk visszaállítani egy backupból, akkor ezt az állapotot manuálisan kell a szerverre átvinnünk. Ehhez az előbbi ablakban, az *Other* lapon a *Maintenance* alatt találunk lehetőséget a közvetlen fel- és le-töltésre. Ezt a beállítást azonban csak akkor használjuk, ha valóban szükségünk van – ez ugyanis nem szinkronizálást, hanem az adatok felülírását jelenti. Jó megoldás például, ha a mentéshez egy külön felhasználói fiókot hozunk létre. Végül itt még saját szervert is megadhatunk a könyvjelzők tárolásához az interneten, vagy újból indíthatjuk a telepítő varázslót.

Saját könyvjelzőink távoli elérése

Mivel a könyvjelzőinket így az interneten tároljuk, a világ bármelyik, internetre kötött számítógépéről elérhetjük őket. Ehhez nem kell a Foxmarksot telepíteni, és akár más böngészőt is használhatunk. Csak nyissuk meg a <http://my.foxmarks.com> weboldalt, és jelentkezünk be felhasználói adatainkkal. Az egyetlen korlátozás: az itt tárolt könyvjelzőket nem módosíthatjuk. Ezt csak olyan számítógépekről tehetjük meg, amelyekre telepítve van a Foxmarks kiterjesztés.

TELJES SIKER A Foxmarks segítségével sikerült két számítógépünk között szinkronizálni a könyvjelzőket

SZÖRFCENTRUM Ebben az ablakban rögzítjük, melyik szerveren történjen könyvjelzőink kezelése

18 Outlook 2003
Elküldött e-mailek tárolása
tetszőleges mappában

A levelezőprogram az elküldött üzeneteket a mellékletekkel együtt az Elküldött elemek mappában tárolja. Ennek mérete idővel meglehetősen nagy lesz – ezért az üzeneteket rendszeresen áthelyezzük egy másik mappába.

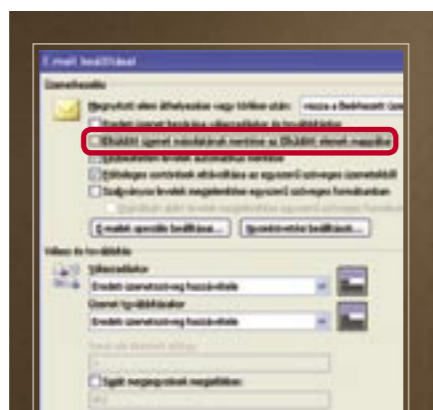
TIPP Végezzük el ezt a munkát automatikusan az Outlookkal! Nyissuk meg az *Eszközök\Szabályok varázsló*-t, és a következő ablakban kattintsunk az *Új szabályra*, hogy elindítsuk a varázslót. Az első oldalon jelöljük be a *Teljesen új szabály beállítását*, alatta jelöljük meg: *Üzenetek ellenőrzése elküldés után*, és végül kattintsunk a *Tovább* gombra. Mivel miniket most csak a kimenő üzenetek érdekelnek, ugorjuk át a megjelenő oldalt a *Tovább* gomb megnyomásával. A következő figyelmeztetést nyugtázzuk igennel, majd az ezután következő ablakban a műveletek listáján tegyünk pipát a *Másolat áthelyezése a következő mappába: megadott* elé. Ezután a *Szabály leírása* alatt kattintsunk a *Megadott* hivatkozásra. Az itt megjelenő ablakban válasszuk ki a mappát, amelybe menteni szeretnénk a küldött üzeneteket, és hagyjuk jóvá OK-val a választást, majd kattintsunk a *Tovább* gombra. A kivételek hozzáadása ablakot át is ugorhatjuk, vagy megadhatjuk, hogy az Outlook milyen üzeneteket ne archiváljon, a *Kivéve, ha a következő kategóriához van hozzárendelve* beállítással. Névként adjuk meg kategóriának: *na*, vagyis nem archiválendő. E-mailek írásakor most már megakadályozhatjuk az egyes mailek archiválását, ha küldés előtt a *Beállításokra* kattintunk, utána a *Kategóriákra*, és ott megadjuk az *na*-t. A varázsló utolsó oldalán adjunk nevet a szabálynak, és kattintsunk a *Befejezés* gombra.

Ez a szabály másolatot helyez el az elküldött üzenetekről a megadott mappába, de az Outlook az *Elküldött elemek* alatt továbbra is tárolja az üzeneteket. Hogy ezt megakadályozzuk, nyissuk meg az *Eszközök\Beállítások*-at, és kattintsunk a *Beállítások* lapon az *E-mail beállításai* gombra. Itt távolítsuk el a pipát az *Elküldött üzenet másolatának mentése...* elől, és zárjuk be minden megnyitott ablakot az OK gombbal – ezzel kész is.

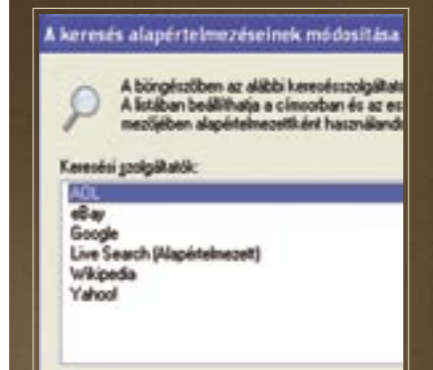
19 Firefox 2
Automatikus képméret-igazítás
átállítása

A régi böngészőt úgy állítottuk be, hogy a weboldalakon a nagy képeket automatikusan az ablakmérethez igazítsa. Most már a szörfprogram új verzióját használjuk, ebben azonban nem találunk lehetőséget a visszaállítására.

TIPP Frissítéskor a böngésző átveszi a korábbi beállításainkat, új telepítéskor pedig alapértelmezésben be van kapcsolva ez a funkció – a Firefox 2 menüből már nem kínál lehetőséget a visszaállítására. Ehelyett a szolgáltatást közvetlenül a kibővített beállításoknál kell átállítanunk. Írjuk be a címsorba: *about:config*, és nyomjuk le az *entert*. A megjelenő listán keressük meg a *browser.enable_automatic_image_resizing* sort. Kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Ki/be* helyimenü-parancsot, hogy az értékét *true*-ról *false*-ra állítsuk.

18 TÁGASABB Kapcsoljuk ki ezt a beállítást, hogy az Outlook itt ne tárolja a kimenő e-maileket

20 SZABAD A PÁLYA Ebben az ablakban távolíthatjuk el a nem használt keresési szolgáltatásokat

20 Internet Explorer 7
Keresők listájának megszabadítása
a nem használt bejegyzésektől

Praktikus: az integrált keresést szabadon választható keresőszolgáltatókkal egészíthetjük ki. A kiválasztólista azonban egy idő után hosszúvá és áttekinthetlenné válik. Ezért néhány keresőgéptől el kell búcsúznunk.

TIPP A használni kívánt keresőket éppen olyan egyszerű eltávolítani, mint telepíteni – sajnos ez azonban helyi menü paranccsal nem megy. Ehelyett kattintsunk a keresőmező melletti menünyílra, (*Keresési beállítások*), és nyissuk meg a *Keresés alapértelmezéseinek módosítása* ablakot. Az ekkor megjelenő listán jelöljük ki az érintett keresési szolgáltatót, és kattintsunk az *Eltávolítás* gombra. Ismételjük meg a műveletet a többi, már szükségtelen bejegyzésnél is, és végül zárjuk be az ablakot az OK gombbal.

Megjegyzés: Ha az alapértelmezett keresési szolgáltatót akarjuk eltávolítani, előtte alapértelmezettként rögzítenünk kell egy másikat. Jelöljük ki az új választásunkat, és kattintsunk az *Alapértelmezett* gombra. Ezután már az előzőleg alapértelmezett szolgáltatót is eltávolíthatjuk.

21 Firefox 2
Zavaró sűgőszövegek
végleges kikapcsolása

Amint átmegy az egérmutató egy vezérlőelem fölött, a Firefox sűgőszöveget jelenít meg hozzá egy úgynevezett tooltip formájában. Ami azonban a programmal való ismerkedéskor hasznos, az tartósan idegesítő: például a tooltip elzárja a könyvjelző-eszközsort, ha szeretnénk egy címet a címszövegből drag & drop áthúzni.

TIPP A böngésző kibővített konfigurációjában megváltoztatva egy beállítást kikapcsolhatjuk a tooltip-sűgőfunkciót. Írjuk be a címsorba: *about:config*, és nyomjuk le az *entert*. Keressük meg a listán a *browser.chrome.toolbar_tips* bejegyzést – ezt a legegyszerűbben úgy tehetjük meg, hogy a *Szűrő* mezőbe beírjuk a nevét. Ezután kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a *Ki/be* menüparancsot. Ha *false*-ra állítottuk az értékét, a Firefox nem fog többé sűgőszövegeket mutatni.

22 HAGYOMÁNYÓRZÉS Egy Registry-módosítás után ismét a régi helyére kerül a menüsor

Megjegyzés: Ezzel a beállítással minden tooltip-szöveget kikapcsolunk, és ezzel esetleg a kívánatos megjelenéseket is, mint például a *Forecastfox* bővítmény részletes információit. Ebben az esetben vissza kell kapcsolnunk a tooltipeket, a konfigurációs értéket *true*-ra visszaállítva – egyenkénti beállításra sajnos még nincs lehetőség.

22 Internet Explorer 7
A címsor visszahelyezése
a megszokott pozícióba

Az Internet Explorer 7 alapértelmezésben a menüsor fölé teszi a címsort. Nekünk azonban ez nem tetszik, és szeretnénk visszatérni a megszokott, fordított sorrendhez.

TIPP Mivel az eszközsorok rögzítve vannak a böngészőben, csak egy Registry-bejegyzéssel tudunk változtatni a sorrendjükön. Először zárjuk be az Internet Explorer-t. Utána a *Start\Futtatás*-ból indítsuk el a *regedit*-et, és menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Toolbar\WebBrowser* kulcsra. Kattintsunk az ablak jobb oldali részében, és a *Szerkesztés\Új\Duplaszó* paranccsal hozzuk létre az *ITBar7-Position* bejegyzést. Nyissuk meg dupla kattintással, állítsuk az értékét *1*-re, és hagyjuk jóvá OK-val. Zárjuk be a Registryt, és indítsuk el újból a böngészőt. Az IE7 most már a régi, megszokott Windows-képet mutatja.

Ha valamiért vissza akarjuk állítani az eredeti állapotot, állítsuk a bejegyzés értékét *0*-ra, vagy egyszerűen töröljük. →

IT BUSINESS SOURCE BOOKS

VoIP

ESZKÖZÖK, MEGOLDÁSOK, BIZTONSÁG

IT BUSINESS SOURCE BOOKS

KÖLTSÉGEK ÉS FUNKCIÓK
PIACOK, TRENDEK, SZÁMOK
VOIP ÉS SKYPE
KOCKÁZATOK ÉS
MEGOLDÁSOK
IP-TELEFONRENDSZEREK
HAGYOMÁNYOS
TELEFONOKBÓL
VOIPKÉSZÜLÉK
PROBLÉMÁK
ÉS KÖVETELMÉNYEK
SZABVÁNYOK ÉS BIZTONSÁG
... ÉS MÉG SZÁMOS
ÉRDEKES TÉMA
MAGÁNSZEMÉLYEKNEK,
VÁLLALATOKNAK ÉS
KORMÁNYZATI
SZERVEKNEK EGYARÁNTI

VoIP

Megállíthatatlan az IP alapú
telefonia térnyerése

ÁR: 4000 FT

KERESSE A NAGYOBB KÖNYVESBOLTOKBAN,
VAGY RENDELJE MEG ONLINE

MEGRENDELÉSI LEHETŐSÉGEK:

TEL: 888-3421, 888-3422
FAX: 888-3499

ONLINE: WWW.IT-BUSINESS.HU
E-MAIL: TERJESZTES@VOGELBURDA.HU

23 PROFI TIPP:

Előregedett akku cseréje Apple iPod miniben

Túl rövid ideig bírja az iPod mini akkuja? Szereljük be helyette egyszerűen egy másik, olcsó, de erős áramforrást.

■ Meglehetősen bosszantó, hogy az iPod mini – akár első, akár második generációs típusról legyen is szó – akkuja roppant gyorsan tönkremegy, s az MP3-lejátszó már néhány szám lejátszása után elnémul.

Dupla méreg, hogy az Apple-szervizben egy eredeti új akkumulátor több mint 10000 forintba kerül, ráadásul a beszerelés ára is igen borsos! Am, ha magunk szerelünk be egy új akkut, akkor akár 80 százalékkal olcsóbban is kijöhetünk. Az e-Bayen jó teljesítményű pótakkukat kapunk már 500 forint + szállítási költségtől. Az egészben az a legnagyobb, hogy ráadásul ezeknek az olcsóbb akkumulátoroknak a kapacitása is nagyobb, többnyire akár 25 százalékkal, és ennek megfelelően hosszabb az üzemidejük is az Apple eredeti akkujához képest. Az iPod minihez mostanában 500–750 mAh kapacitású pótakkukat kínálnak – minél magasabb a mAh-érték, annál tovább tart ki az MP3-lejátszó. A drágább, 750 mAh-s teljesítményű akkuk nem csak azért érik meg jobban, mert tovább bírják, hanem azért is, mert vannak eBay-kereskedők, akik ezekre kétéves garanciát vállalnak. Viszont véletlenül se gondoljunk a használt vagy kiszertelt eredeti iPod akkuk vásárlására! Még akkor se, ha rendkívül csábító áron kínálják őket, mert ezek rendszerint éppolyan öreg darabok, mint a saját cserélendő példányunk.

Mint a következő leírásunkból kiderül, noha az iPod mini akkujának cseréje nem a legegyszerűbb feladat, mégis könnyedén megoldható, ha valaki lépésről lépésre követi a CHIP szakszerű tanácsait.

Kellékek:

Szerezzünk be – például az eBay-en – egy lítium-ion pótakkukat az iPod minibe. Vigyázzunk arra, hogy valóban új áramforrást kapjunk, ne pedig egy régi lejátszóból „megmentett” használt példányt. A szerelés megkezdése előtt gondoskodjunk egy kisméretű sima és egy csillagfejes csavarhúzóval is – a akku cseréjéhez mindkettőre szükségünk lesz.

1 Alsó műanyag fedőlap eltávolítása

Egy kis csavarhúzóval emeljük ki óvatosan az **A** alsó műanyag fedőlapot. Ha makacsul ellenáll, akkor melegítsük fel hajszárítóval, hogy a ragasztó könnyebben engedjen.

2 Alsó alaplaprögítő kiszérése

Az alaplapt rögzítő karmok kioldása már kicsit rázó-sabb. Csúsztassuk a csavarhúzót óvatosan a ház és a **B** rögzítőfülek közé, és mozdítsuk ki lefelé a rögzítőlapot. **Vigyázat!** Ne csússzon meg a csavarhúzó, mert megsérthetjük vele a NYÁK-lemezt!

3 Felső műanyag lapka kiemelése

Vegyük le a **C** felső műanyag borítólappot is hasonló módon, mint az előbb az alsót (1. kép). Ha nehezen enged, melegítsük fel ezt is. **Figyelem!** Ne irányítsuk a hajszárítót közvetlenül a kijelzőre!

4 Felső alaplaprögítő eltávolítása

Csillag csavarhúzóval csavarozzuk ki mindkét **D** csavart, és vegyük le az **E** alaplaprögítőt. Most még nem húzhatjuk ki az alaplapt a házból, mert megtörhet a Click Wheel (ld. 5. lépés) kábele.

5 Click Wheel csatlakozó lehúzása

A készülék házában balra lent van egy szalagkábel – ez köti össze a Click Wheelt az alaplappal. Húzzuk ki óvatosan az **F** csatlakozását egy sima csavarhúzóval. **Figyelem!** A szalagkábel nem szabad éles szögben meghajtani, mert könnyen megtörik!

6 Alaplap kihúzása

Most már kihúzhatjuk az alaplapt a házból. Ha megakadna, toljuk vissza, majd próbálkozunk újra.

7 Régi akku kiszérése

A régi lítium akkut gond nélkül ki tudjuk venni, csak gyengén van az alaplaphoz rögzítve. Utána merőlegesen felfelé húzzuk ki az áramellátás **G** csatlakozóját.

8 Új akku behelyezése

Csatlakoztassuk az új akku áramkábelét az aljzatba, és helyezzük el az akkut az alaplapon. Végül fordított sorrendben (6-1. lépések) helyezzünk mindent vissza. Készen is vagyunk, kezdődhet a zene!

24 Projektor

Tökéletesen éles kép biztosítása

Szeretnénk a cég projektorával prezentációt tartani, azonban életlen a szöveg a vetítövásznon – pedig már mindent megpróbáltunk az objektív élességszabályzójával.

TIPP Ha egy projektor életlen képet vetít, akkor többnyire az elektronikus trapézkorrekció beállításával van a gond. Ezzel a funkcióval lehet korrigálni a kép torzulását, ha a vetítő ferdén áll a vászonhoz képest. A trapézkorrekció működéséhez, a projektornak a szélesebb élénél össze kell nyomnia a videokártyától kapott képet. Ennek következtében csökken a kép függőleges felbontása (például 1024 oszlopról 1000-re vagy kevesebbre), a betűk digitálisan „újraszámolva”, interpolációval jelennek meg, ennek következtében életlennek látszanak.

A probléma megoldása egyszerű: állítsuk vissza a készülék menüjében a trapézkorrekció az eredeti értékre (reset), majd állítsuk be a projektort úgy, hogy amennyire csak lehet, merőlegesen világítsa meg a vetítövásznat – például használjuk állványt. A ferde helyzetből fakadó kisebb torzulásokat most már nyugodtan igazítsuk ki finoman a trapézkorrekcióval – és a betűk is hibátlanul élesek maradnak.

25 Notebookok

Vista Aero Glass hatások használata régebbi notebookokon

Egy kétéves notebookra Windows Vista Home Premiumot telepítettünk. A jó teljesítményű grafikai chip (Mobility Radeon 9700) ellenére a Vista makacsul megtagadja az új Aero Glass transzparencia-effektust.

TIPP A Windows Vista a telepítéskor ellenőrzi, hogy az Aero felület és az átlátszó ablakok (Glass effektus) használatához elegendő-e a videomemória. A Microsoft szerint például 1400×1050 pixeles felbontáshoz 64 megabájt már nem elég, ezért ekkor nem is hajlandó engedélyezni azt.

Mindezek ellenére két registry-módosítással mégis bekapcsolhatjuk az Aero felületet, amennyiben WDM-meghajtót (DirectX-9c-támogatással) telepítettünk a grafikai chiphez. →

Indítsuk el a registry-szerkesztőt: kattintsunk a *Start* menüre, és a *Keresés megkezdése* mezőbe írjuk be: *regedit*. A registry-szerkesztőben menjünk a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\DWM* kulcsra, és állítsuk a *Composition* kulcs értékét 1-re, a *CompositionPolicy* értékét pedig 2-re.

Nyissuk meg a parancssort, a *Start\Minden program\Kellékek* útvonalon, jobb egérgombbal a *Parancssor-ra*, majd a *Futtatás rendszergazdaként* parancsra kattintva. A parancssorba írjuk be: *net stop uxsmc*, utána pedig *net start uxsmc*. Ettől kezdve a régebbi notebookon is használhatók a Vista Aero Glass effektek – beleértve a csinos Flip-3D-effekteket is: ez az új funkció gyors miniatűr-nézetet mutat minden megnyitott ablakról, anélkül, hogy a tálcára kellene kattintanunk.

Megjegyzés: Az Aero használata meglehetősen hardverigényes – ne lepődjünk meg, ha bekapcsolása után régebbi videokártyával szerelt noteszgépünk működése alaposan lelassul.

26 Mervelemezek
Előzzük meg időben az adatvesztést

Még tökéletesen működik az adathordozó, de lehet, hogy hamarosan felmondja a szolgálatot? Ezt szeretnénk kideríteni lehetőleg egyszerű eszközökkel, hogy idejében menthessük értékes adatainkat.

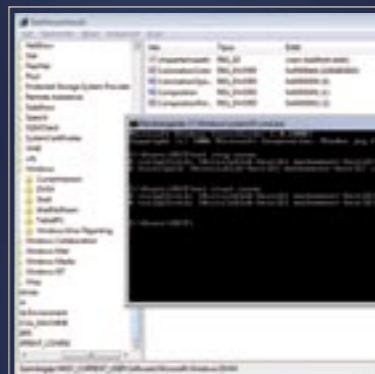
TIPP Gyorsan, két lépésben kideríthetjük, hogy még az ereje teljében van-e a merevlemez a PC-ben vagy a notebookban.

Először is „hallgassuk ki” bekapcsolt számítógépnél az adattárolót. Ehhez szereljük ki a PC-ből a HDD-t, és fektessük a működő merevlemez először óvatosan a hasára, azután pedig – lassan – a hátára. Ha a helyzetétől függően karistoló vagy nyikorgó zajt ad, akkor a végét járja a csapágy – azonnal készítsünk biztonsági mentést, mielőtt a lemez végképp felmondaná a szolgálatot. Notebookoknál elég, ha egyszerűen a hátára fordítjuk a számítógépet, miközben a merevlemez működik – igaz, itt a burkolat miatt jobban kell fülelnünk.

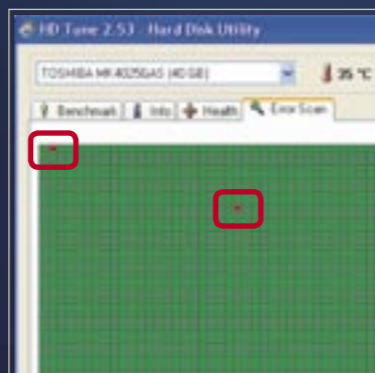
A következő lépésben ellenőrizzük, vannak-e a lemezen szektorhibák. Ezt megbízhatóan megállapíthatjuk a *HD Tune* segédprogrammal, ami ingyenesen letölthető a www.hdtune.com oldalról. A program indítása után kattintsunk az *Error Scan* fülre, majd a *Start*-ra. Készüljünk fel, hogy a hibakeresés egy nagyobb merevlemezen sokáig eltart!

A lemezfelületen megjelenő hibás területeket a program a képernyőn piros négyzettel jelölve mutatja meg (ld. képernyőfotó). Ha a hibaellenőrzést követően az egész lemez területe zöld marad, akkor HDD-nk egészséges és nem kell cserélni.

Biztosra mehetünk, ha a *HD Tune*-t nagyjából négyhetente lefuttatjuk. Ezzel szemben nem hagyatkozhatunk a Windows XP hibaellenőrzésére (jobb egérkattintás a merevlemezre, *Tulajdonságok* a helyi menüből, *Eszközök* lap, *Hibaellenőrzés*).

25 VISTA-LOOK Még korosabb laptopoknál is be lehet kapcsolni az Aero Glass hatásokat

26 LEMEZVÉDELEM Ha a HD Tune hibás területeket fedez fel, készítsünk biztonsági mentést!

Tesztünkben az XP hibaellenőrzése nem ismerte fel a notebook merevlemezén a két pirossal jelölt hibás területet.

A hónap hibája: a felmelegedés deformálja a SATA csatlakozót

PROBLÉMA Olvasónk az idegösszeomlás szélén áll: még csak néhány hónapja vásárolt meg egy gyors PC-t, Intel Core 2 Duo E6700 processzorral és Radeon X1950XTX videokártyával – és a SATA merevlemez máris hirtelen furán kezdett viselkedni: a gép indításakor időnként megjelent a *Disk Boot Failure, Insert System Disk And Press Enter* üzenet. A számítógép be- és kikapcsolása után a Windows XP újból rendben elindult, de rövid idő után megint lefagyott. Mivel a PC még garanciális, olvasónk új merevlemez kapott a kereskedőtől. Ezt beépítette, és újratelepítette az XP-t minden alkalmazással együtt, pár nap múlva azonban megint ugyanazzal a hibával szembesült. Ekkor fordult a CHIP Tesztcentrumhoz segítségért.

VIZSGALAT Ingotag csatlakozások után kutatva először ellenőrizzük minden – az alaplaphoz vezető – kábelt és csatlakozót. Eredmény: minden csatlakozás sziklaszilárd, a vezetékek rendezettek. A merevlemezhez vezető SATA kábelnél azonban

LEMEZKATASZTRÓFA Balra a tönkrement csatlakozó. A PC magas hőmérsékletétől elgörbült a műanyag borítás – a következmény: érintkezési problémák. Jobbra egy egészséges csatlakozó

feltűnik a fekete csatlakozó deformálódott műanyag borítása: a CPU-ról és a videokártyáról elvezetett meleg levegő megolvastotta a műanyag csatlakozót, ezért az felpúposodott (ld. kép). Ezáltal csökken a csatlakozó rugóinak szorítása – ami már bizonytalanná teszi a csatlakozást és a leírt, csak időnként jelentkező merevlemezhibához vezet.

MEGOLDÁS Kicseréljük a SATA kábelt, és 3D-játékokkal terheljük a számítógépet: rendszerleállítások és bootolási problémák nem jelentkeznek többé. Beépítünk egy második ventilátort a PC-be, ami gondoskodik róla, hogy alacsonyabb legyen a hőmérséklet a házban, és a SATA-kábel csatlakozója ne deformálódjon ismét.

CD-/DVD-gyártás

Rendeljen tőlünk!

CD- és DVD-mellékletek, promóciós CD-k és DVD-k gyártása nagy mennyiségben, rövid határidővel.

Spóroljon pénzt, időt, energiát!

- kiváló minőség
- kedvező ár
- rugalmas ügyfélkezelés
- 15 év nemzetközi tapasztalat
- évi 125 millió CD-/DVD-gyártására alkalmas kapacitás

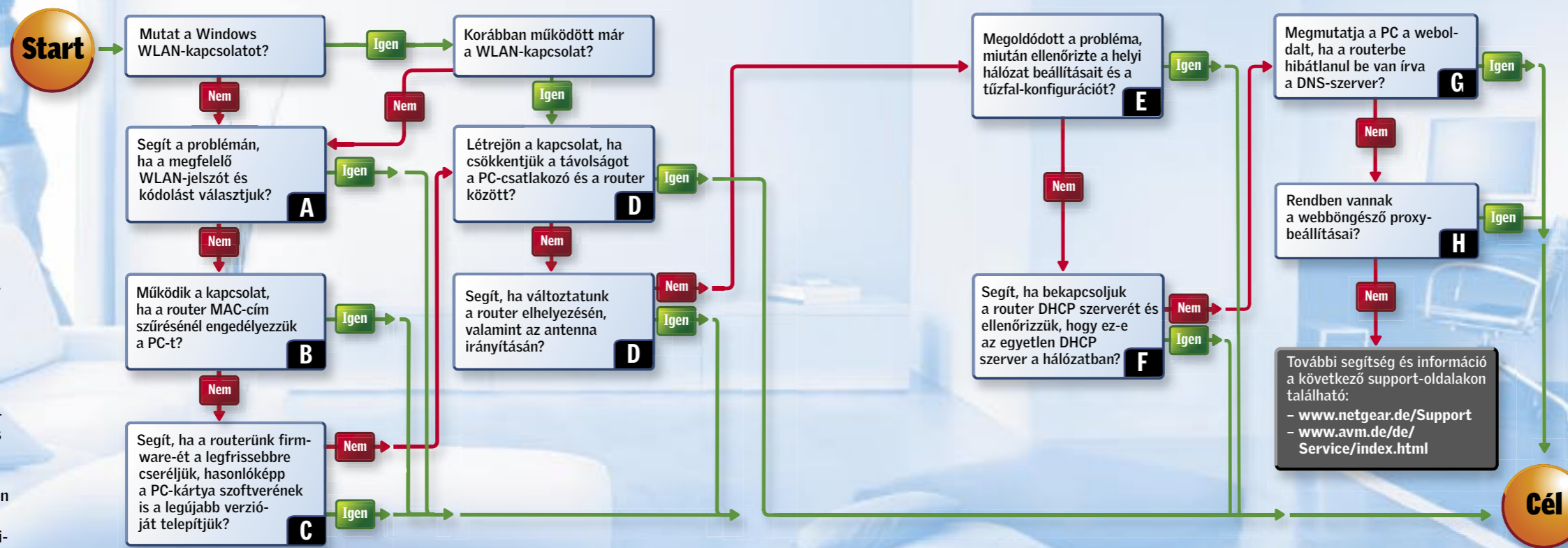
Minimum gyártási mennyiség: 10 000 db

További információ: Walitschek Ottó, (06 1) 888-3420

E-mail: dvdcd@vogelburda.hu

Hibakeresés a WLAN-on

Ha nem működik a drót nélküli internetkapcsolat, akkor kezdődhet a nagy hibavadászat. Ebben segít a CHIP szisztematikus hibakereső-diagramja. Menjünk végig lépésről lépésre az egyes pontokon. A legfontosabb elágazásokhoz a cikk szöveges részében található részletes magyarázatot olvassunk. A diagram alapvetően minden WLAN-routerre érvényes, csak az eszközök konfigurációs felülete különbözhet kicsit.

Ha sztrájkol a WLAN

Mostantól minden egyszerűbb lesz – gondoljuk a WLAN telepítése után, pedig a gondok csak most kezdődnek... A CHIP szisztematikus hibakeresőjével ezek könnyen megoldhatók.

Szeretnénk gyorsan letölteni egy fájlt a notebookra és megnézni a leveleinket. A technika azonban keresztülhúzza számításunkat: a világhálón töltött pár perc után megszakad a kapcsolat! Nem működik az automatikus betárcsázás, újra kell indítanunk a notebookot. Hiába, a játék kezdődik elől: felépül az internetkapcsolat, aztán megszakad a letöltés.

Vajon mi lehet a baj? A WLAN-nal kapcsolatos gondoknak sajnos számtalan forrása lehet, ezért a hibakeresésnél a legfontosabb, hogy szisztematikusan járjunk el. Ha a CHIP diagnosztikai tervét követjük, akkor biztosan célba érünk.

A Jelszóbeállítások ellenőrzése

Ahhoz, hogy a WLAN-kártya elérhesse a routert, egyezniük kell a jelszavaknak.

A biztonságos jelszómegadást példaként a FritzBoxon mutatjuk be, de ez alapvetően más készülékeknél is így működik: a WLAN\Biztonság alatt választjuk a WPA titkosítás engedélyezését, és a WPA-mód értékét állítsuk KIP (WPA)-ra. A WPA hálózati kulcs-nál adjuk meg a jelszót: a gyakorlatban 15-20 karakter elegendő. Windows alatt természetesen ugyanezt a jelszót kell használnunk.

B MAC-szűrés beállítása

További védelmet kínál a MAC-szűrés a routeren. Ez arról gondoskodik, hogy csak az engedélyezett eszközök juthassanak a WLAN-ra – sajnos azonban egyben gyakori hibaforrás is. MAC-szűrés során a router csak azokat az eszközöket engedi át, amelyek szerepelnek az engedélyezési

listáján, az összes többi elutasítja, akkor is, ha hibátlan jelszóval jelentkeznek be. Ahhoz tehát, hogy egy eszközt a WLAN-ra lehessen csatlakoztatni, engedélyeztetni kell a routeren a MAC-címét.

TIPP A FritzBoxnál jelentkezünk be, és menjünk a Rendszer\Hálózati eszközök menüpontra. Ott kattintsunk először az Új W-LAN hálózati eszközök nem engedélyezett beállításra – még ha ez ellentmondásnak is tűnik. A kívánt eszköz engedélyeztetéséhez most állítsuk vissza az Új WLAN - hálózati eszközök engedélyezése beállítást.

C Firmware-frissítés

Különösen akkor segíthet a gond megoldásában a szoftverek frissítése, ha nem ugyanattól a gyártótól származik a router és a PC-adapter. Keressük meg a gyártó webol-

dalán a legújabb verziót, és telepítsük a konfigurációs felületen keresztül. Egyszerűen nyissuk meg az Internet Explorert, és írjuk be: 192.168.1.1. Például a Netgear router aktuális firmware-ének telepítéséhez válasszuk a Router Upgrade menüpontot, és ott kattintsunk a Check gombra – az eszköz most maga keresi meg a frissítést.

D Elhelyezés, antennák ellenőrzése

A legjobban akkor működik a kapcsolat, ha a router a falra van szerelve, méghozzá jó magasra. Itt nem zavarják PC-k vagy más elektromos készülékek, mint például egy DECT-telefon vagy mikrosütő. Az antennát fordítsuk ferdén lefelé, így kapjuk a lehető legnagyobb lefedettséget. Ha erre nincs lehetőség, akkor legalább arra ügyeljünk, hogy a router ne kerüljön éppen egy számítógép vagy más olyan készülék mögé, amely erősen sugároz vagy a fémháza árnyékolja a rádiós kapcsolatot. Mindezeket betartva, a lehető legnagyobb hatótávolságot érhetjük el a WLAN-hálózatunkban.

E LAN-adatok javítása

Ahhoz, hogy két hálózati elem adatot cserélhessen egymással, mindkettőnek saját címre van szüksége, ez az IP-cím. Ezt a hálózati adatot a router DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) szervere osztja ki. Az együttműködés létrehozásához a Windowszal kattintsunk a Vezérlőpulton a Hálózati kapcsolatok-ra. Válasszuk a WLAN-kapcsolat helyi menüjéből a Tulajdonságok-at. A

hálózati elemek közül kattintsunk duplán a TCP/IP protokoll-ra, és válasszuk az IP-cím automatikus kérése beállítását. Hagyjuk jóvá kétszer egymás után OK-val a beállítását. Ellenőrizzük a Windows tűzfalbeállításait is.

F DHCP-zavarók felderítése

A DHCP-szerverek automatikusan minden csatlakoztatott eszközre kiterjesztik a hálózati konfigurációt. Csak akkor van gond, ha hirtelen több DHCP szerver is működni kezd ugyanabban a hálózatban, ilyenkor káosz támad. Ez például akkor történhet meg, ha gyermekünk saját routert szeretne konfigurálni, ugyanakkor a PC-je a meglévő hálózattal is össze van kötve. Az ismeretlen szerverek felkutatásához használjuk a DHCP Find 1.2 (letölthető a download.chip.eu/hu oldalról) programot, ami megmutatja a DHCP szerverek MAC-címét.

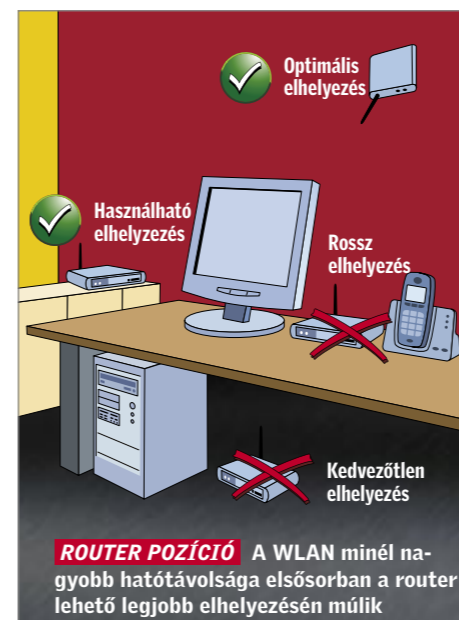
TIPP A MAC-címek az eszközök alján vannak feltüntetve. Így gyorsan azonosíthatjuk a békétlenség okozóját.

G DNS-konfiguráció ellenőrzése

A DNS-Server (Domain Name Service) az IP-címeket nevekkel köti össze, tehát például amikor a www.chiponline.hu-n szörfözünk, akkor valójában a 193.202.88.99 IP-címmel állunk összeköttetésben. Ahhoz, hogy a router elérhessen egy DNS-t, tárolni kell benne a szolgáltató DNS-szerverének címét. Hozzuk ezért szinkronba a beállításokat a szolgáltató – a szerződésünkben szereplő és az ő weboldalán is megtalálható – adataival. Ha nem találunk megadott címet, akkor használjuk az automatikus kiosztást. Ilyenkor a router közvetlenül a szolgáltatótól kérdezi le a beállítást.

H Proxybeállítások ellenőrzése

Ha még ekkor sem működik a kapcsolat, előfordulhat, hogy a böngészőnk proxybeállítása blokkolja. A proxy egy gyorsítótárban (cache) tárolja az internetoldalakat, így növelve a webösszeköttetés teljesítményét – feltevé, hogy a beállításai rendben vannak. A böngésző helyes beállítása: az Internet Explorerben kattintsunk az Eszközök\Internetbeállítások-ra, majd hozzuk előre a regisztrálást. A helyi hálózat (LAN) beállításai alól távolítsunk el minden pipát, kivéve a beállítások automatikus észlelése előtti. Más böngészőknél, például a Firefoxnál vagy az Operánál, hasonló nevű funkciókat találunk. ■

CSI Berlin: INTERNET

Vandalizmus a világhálón

Egy hacker-palánta tönkretesz egy internet fórum weboldalát, és kitörli a felhasználók adatait. A CHIP német „CSI-csoportja” a junior-hacker nyomába ered...

A legnagyobb német Xbox-Live fórum (www.xbox-live-forum.de) főszerkesztőjét még most is kiveri a hideg veríték, amikor visszaemlékezik: „Megjelent a képernyőn, hogy »Hacked By DjEmrah« – meséli – „aztán semmi több, és én majdnem szívrohamot kaptam.” A weboldal a támadás napjára megszűnt létezni, s ott csak feltörőjének fenti üzenete volt olvasható.

Az internettámadásoknak ezt a fajtáját „Deface”-nek szokás nevezni. A tettesek a legtöbbször kissrácok, akik nagy menő hackerek szeretnének lenni, s ezért nem riadnak vissza némi pusztítástól sem. Ehhez pedig az interneten szabadon elérhető támadóeszközöket hívják segítségül.

Mivel arra törekszenek, hogy a nevük vagy a bandájuk neve minél ismertebbé váljon, a weboldalukon büszkélkednek el az általuk átállított oldalak listájával. Mindez a tettesek számára csupán szórakozás, az áldozatok számára azonban sokszor nehezen kiheverhető csapás, főként akkor, ha a web-

oldal a megélhetésük eszköze, például egy online shop. A weboldal elérhetetlensége közben nem csupán a bevételtől esnek el, de az ilyen esetek ráadásul még el is riaszthatják az ügyfeleiket.

A kár pontos megállapítására a CHIP szakértői először is szemrevételezik a módosított weboldalt. (Azért, hogy ne hiányozzon túl sokáig a fórum az internetről, már korábban felhelyezték az előző napi backupot.) „A kár szerencsére nem túl nagy” – mondja a főszerkesztő – „bár a hacker elállította a honlapot, és kitörölte valamennyi felhasználó adatait, szerencsére nem nyúlt hozzá az oldal többi részéhez.”

A bejárat kapu

A CHIP-csapat a legfontosabb ponttal kezdi a munkát: először is be kell zárniuk a réseket, amelyeken keresztül a hacker bejutott a rendszerbe, különben rövidesen újból támadhatna. A fórum szerverének alappilléreit a *Burning Board* fórumrendszer és a *JGS* portálszoftver képezi. Ehhez társul még számos beépített modul és bővítmény, amelyeket kifejezetten a fórum számára fejlesztettek ki. Ez bonyolultabbá teszi az ügyet, hiszen a teljes elemzéshez egy átfogó Code Auditingre lenne szükség, ami a programkód sorról sorra való ellenőrzését jelentené.

Mivel azonban minden mellett szól, hogy a támadó egy kezdő hacker, aki a rendelkezésére álló hackereszközöket használta, a CHIP szakértői az elemzést első lépésben a két alapszoftverre szűkítik. Nagy az esélye, hogy az egyik szoftver biztonsági levelezőlistája dokumentált egy részt. Vitatott az ilyesfajta listák létjogosultsága, mivel ezek kétségtelenül alkalmasak a rendszergazdák tájékoztatására az esetleges kockázatokról, másrészt viszont a részletes kódminták tökéletes célpontokat jelenthetnek a hackertámadásokhoz. Mint ahogy az ebben az esetben is történt...

A *Bugtraq* információi között a *Burning Board* esetében 21, a *JGS* portál esetében 3 résre figyelnek fel a CHIP munkatársai. Az Xbox-Live fórum által használt szoftverek verzió-

Új CHIP-sorozat

A CSI amerikai krimisorozatban (nálunk *Helyszínelők* címen megy több tévécsatornán is) törvény-széki nyomozók tudományos módszerekkel derítik fel a bűnügyeket. A CHIP e mintára készített sorozatában most bemutatjuk, hogy a profi nyomozók hogyan küzdenek az egyre parttalanabb számítógépes bűnözés ellen.

számain keresztül aztán tovább szűkíthető a még be nem zárt bejáratok köre. Ekkor egy érdekes felfedezést tesznek: egy levél arról ír, hogy miként lehet a fórum rendszergazdájának jelszavát megváltoztatni – remek leírás a junior-hackerek számára.

Az e-mail útmutatót ad, hogy a fórum rendszerszoftverének keresési űrlapján keresztül egy úgynevezett „SQL-injekcióval” miként lehet alattomos kódokat közvetlenül az adatbázisba csempészni. Így a támadó az adatokat nemcsak olvasni tudja, hanem írni is.

Amikor a felhasználó bead egy keresési fogalmat, akkor ez egy SQL-parancsba kerül, amit az adatbázis értelmez. A hacker azonban nem csupán a keresési fogalmat írja be, hanem a saját SQL-parancsot is, amelyet aztán a program szintén lefuttat. Amennyiben ezt meg szeretnénk akadályozni, akkor minden egyes beadást ellenőrizni kell, majd ki kell szűrni az ártalmas kódokat.

A nyomkeresés

Annak ellenőrzésére, hogy a hacker valóban a fórumon belüli, nem biztonságos keresést használta-e belépő kapuként, a kollégák a webszervernaplóhoz fordulnak. Ebben minden egyes oldallehívás szerepel, beleértve az IP-címet és az időt is. Egy SQL-injekciónak itt fel kell tűnnie, persze elképzelhető, hogy a hacker, a nyomainak eltüntetésére, törölte ezeket a bejegyzéseket.

A protokoll fájl bejegyzéseit ekkor a keresési lekérdezések re korlátozzák, és íme, itt bukkanak rá az áruklódó nyomra: a hacker csupán három SQL-parancs segítségével az összes felhasználót kitörölte az adatbázisból, létrehozott egy új rendszergazdafiókat és beállított egy saját jelszót. Megvan azonban a beható IP-címe...

A CHIP-csapat a naplóban megtalálja a hacker tevékenységének nyomain, s az újabb támadás megakadályozására frissíti a fórum szoftverét, és bezárja a biztonsági részt.

Az ellentámadás

Most már elkapják a támadót, hiszen a webszervernaplóból ismerik a támadás pontos idejét és az IP-címet, amelyről a támadás érkezett. Azt azonban egyelőre nem tudhatják, hogy a cím mögött valóban a tettes rejtezik-e. Ha azonban elég ravasz volt, akkor egy másik áldozatot használt proxyként a támadáshoz.

Kérdés, hogy ezek után miként lehet felelősségre vonni a hackert? A jog szerint bűncselekményt követ el, aki illetéktelenül adatokat töröl, használhatatlanná tesz vagy módosít – mint ahogy az a mi esetünkben is történt. Ezen az alapon tehát elővehető a hacker. Kártérítési keresetet viszont ezúttal nehéz lenne érvényesíteni, mivel mérhető kár nem keletkezett, hiszen a backupkal sikeres volt a visszaállítás.

Ráadásul a hacker csak akkor lenne felelősségre vonható, ha valóban ő rejtőzik az IP-cím mögött. A fórum főszerkesztője ezért inkább annyiban hagyja az ügyet, és örül, hogy nem történt komolyabb baj. Mindenesetre a jövőben nagyobb gondot fordít majd a frissítésre és a biztonsági rések eltorlaszolására.

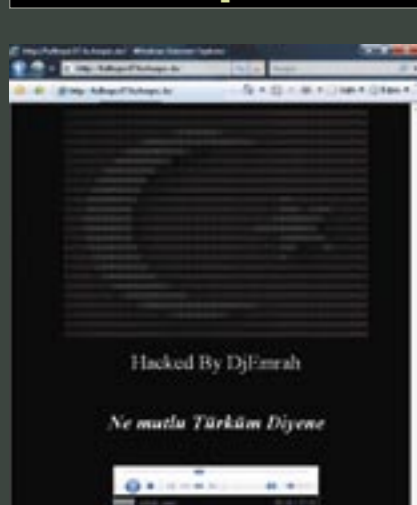
A hackerek azonban ezzel nem fogtak ki az ötletekből, sokkal több támadási trükköt ismernek, köztük olyanokat is, amelyek egyszerű szoftverfrissítéssel nem hiúsíthatók meg. Egy további ilyen trükköt következő „CSI:Internet” írásunkban leplezünk majd le.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

<http://abiweb.obh.hu/abi/>: az adatvédelmi ombudsman honlapja. Itt az adatvédelemmel kapcsolatos minden szükséges információ, egyebek közt az adatok illetéktelen törölését is szabályozó, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992/LXIII tv. is megtalálható

www.securityfocus.com: a Bugtraq levelezőlista mellett itt a biztonsági fal réseinek adatbázisa is megtalálható

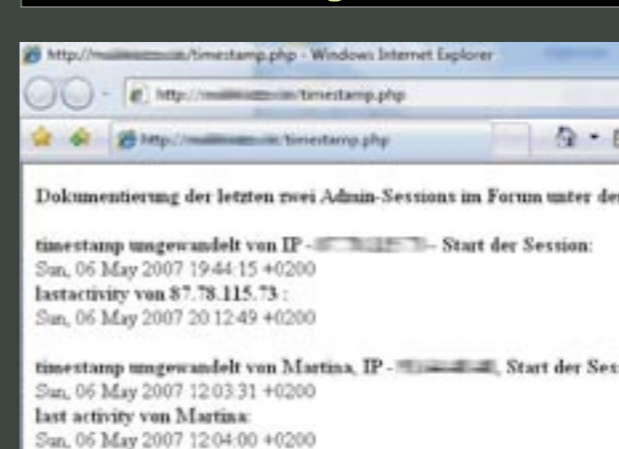
A célpont

GYÓZELMI SZIMBÓLUM

Íme a cyber-vandál „kézjegye”. Szerencsére nem hagyott hátra káros kódokat, amelyek megfertőzik a látogatók számítógépeit

Bizonyíték

ELEMZÉS A szervernapló elárulja a támadás idejét és a támadó IP-címét

MEGJELENÉS: AUGUSZTUS 22.

Látványos küzdelem a netezőkért

Nagy böngészőteszt

Ismét nehéz helyzetben van az Internet Explorer: alighogy megjelent a javított, 7-es változata, a vetélytársak máris új verziókkal jelentek meg. Megmutatjuk, jelenleg melyik a legjobb.

Hardverteszt

HDD-k 1000 GB-ig

A HDD-k igazi slágertermékek: kapacitásuk egyre nő, áruk viszont folyamatosan csökken. Cikkünkben kiderül, hogy melyek a leggyorsabb, a leghalibb és a legmegbízhatóbb modellek.

További témáink

- ▶ **Új CHIP top 10**
A megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

- ▶ **Tippek & trükkök**
Gyors segítség közel 30 oldalon

- ▶ **Új termékek gyorsesztjei**
Több tucat vadonatúj termék gyorsesztje

- ▶ **CHIP megateszt**
Teszt alatt a teljes választék

- ▶ **Teljes verziók**
Hasznos válogatások a CD/DVD mellékletünkön

- ▶ **CPU- és GPU-kalauz**
Legyen Ön is szakértő!
A teljes mezőny ár- és teljesítményadatai

Szoftverteszt

Ingyenes vírusirtók

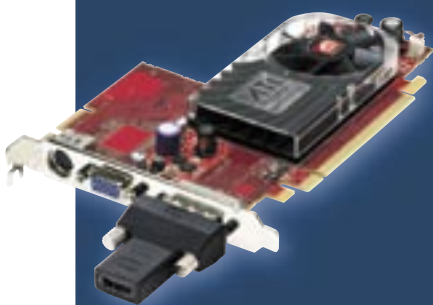
Három ingyenes vírusirtó egyaránt azt ígéri, hogy védelmet nyújt a webes támadások ellen. A CHIP utánajárt a készítőik ígéreteinek, és meglepő eredményeket kapott.

Új technológiák

HDMI 1.3

Cikkünkben minden lényeges információt megtudhat az új házimozsi-csatlakozóról, a HDMI-ről. Kiderül, minek köszönhetőek a valaha volt legszebb színek és a kristálytiszta hang, hogyan épül fel a csatlakozó, milyen előnyöket hoz az elődjéhez képest.

Tippek & trükkök:

12 okos tanács a Firefoxhoz

Sokak kedvenc böngészője gyorsabbá, kényelmesebbé és sokkal biztonságosabbá is tehető. Összegyűjtöttük az ehhez szükséges tippeket & trükköket, amelyek között még a profik is garantáltan találnak majd újdonságokat.

Halálos, hideg, csendes

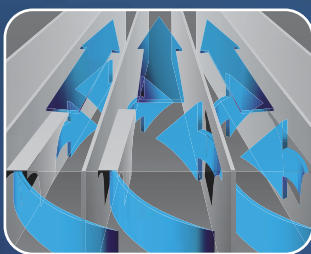
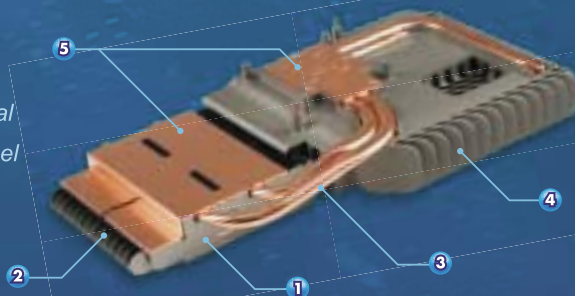
A természet megtervezte,
a GIGABYTE tökéletesítette

A Silent-Pipe3™ ismét átformálta a passzív hűtésű grafikus kártyák piacát a GIGABYTE három szabadalmaztatott hő tervét kombinálva: Silent-Pipe II™, Silent-Pipe™ és Screen-Cooling™. A Silent-Pipe3™ a legújabb passzív hűtési technológiát nyújtja. A belső Turbulence Fluid Mechanics kialakítás folyékony közegekben keltett turbulens áramláshoz hasonló elven működik. A trapéz alakú lyukakkal ellátott hosszú és rövid ventilátorszárnyak váltakozó sorozatát használva a Silent-Pipe 3™ a hűtőbordán keletkező lamináris (egyenletes) légáramlást turbulens (egyenetlen) fajtájúvá alakítja, emelve ezzel a hőcsere mértékét és javítva az általános hőleadási képességet.

Tulajdonságok

- 1 Belső Turbulence Fluid Mechanics kialakítás
- 2 Elülső áramlású hűtő váltakozó hosszú-rövid bordákkal
- 3 Nagy teljesítményű hőcső szinterezett kapillárisréteggel – a hőcső a borda 90%-át lefedi
- 4 Advanced Screen-Cooling™ kialakítás
- 5 Réz alap a jó hővezetéshez

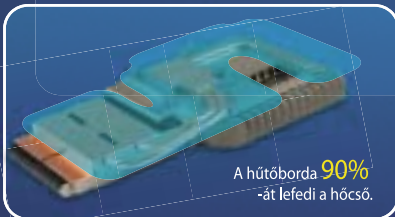

Inner Turbulence Fluid Mechanics kialakítás

A trapéz alakú lyukakkal ellátott hosszú és rövid ventilátorszárnyak váltakozó sorozatát használva a Silent-Pipe 3™ a hűtőbordán keletkező lamináris (egyenletes) légáramlást turbulens (egyenetlen) fajtájúvá alakítja, emelve ezzel a hőcsere mértékét és javítva az általános hőleadási képességet.

Elülső áramlású hűtő váltakozó hosszú-rövid bordákkal

A Silent-Pipe 3™ váltakozó hosszú és rövid bordák sorozatával növeli az áramlási sebességet, hideg levegőt vezetve a házba.

A hűtőborda 90%
-át lefedi a hőcső.

További információkért hívja disztribútorainkat:

CHS HUNGARY Kft.
www.chs.hu
Tel.: 361-451-3543
Fax.: 361-451-3532

GO-RUN Export-Import Kft.
www.gorun.hu
Tel.: 361-412-2385
Fax.: 361-412-2380

Ramiris
www.ramiris.hu
Tel.: 361-888-3200
Fax.: 361-888-3201

www.gigabyte.com.tw

These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE. The specification and pictures are subject to change without notice. All trademarks and logos are the properties of their respective holders. Any overclocking is at user's risk. GIGABYTE. Technology shall not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other components.

GIGABYTE™

AUTODESK INVENTOR SZOFTVER A 3D-S TERVEZÉSEN IS TÚL...

Az Autodesk® Inventor™ szoftver több mint egy 3D-s alkalmazás. Ez az alapja a digitális prototípusgyártásnak! Segítségével olyan digitális modellt állíthat elő, amellyel munka közben ellenőrizheti mérnöki döntéseit és a terv részleteit. Letesztelheti a terméket még a fizikai prototípus elkészítése előtt.

További információ: www.autodesk.hu/inventor

Az Autodesk, az Autodesk Inventor és az Inventor bejegyzett védjegyek, illetve védjegyek az Autodesk, Inc. tulajdonában az Amerikai Egyesült Államokban és más országokban. Minden más márkánév, terméknév, vagy védjegy a megfelelő birtokosok tulajdona. Az Autodesk fenntartja termékajánlatai és specifikációi bármikor, bejelentés nélkül történő megváltoztatásának jogát, és nem vállal felelősséget jelen dokumentum esetleges tipográfiai és grafikai hibáért. © 2007 Autodesk, Inc. Minden jog fenntartva.

Rendkívüli akció 2007. augusztus 15-ig!

További információ: www.autodeskclub.hu/akcio

Az Autodesk 3D-s gépipari tervező szoftverei, valamint a Sun Ultra 20M2 munkaállomás együtt 20% kedvezménnyel vásárolható meg az Autodesk hivatalos viszonteladótól.

Élvezze a sebességet, tervezzen gyorsabban!